

Νόμος 4690/2020 - ΦΕΚ 104/Α/30-5-2020

Κύρωση: α) της από 13.4.2020 Π.Ν.Π. «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 84) και β) της από 1.5.2020 Π.Ν.Π. «Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση

των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα» (Α' 90) και άλλες διατάξεις.

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4690/2020

ΦΕΚ 104/Α/30-5-2020

Κύρωση: α) της από 13.4.2020 Π.Ν.Π. «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 84) και β) της από 1.5.2020 Π.Ν.Π. «Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα» (Α' 90) και άλλες διατάξεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1

Κύρωση της από 13.4.2020 Π.Ν.Π. «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων

συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 84)

Κυρώνεται και έχει ισχύ νόμου από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η από 13.4.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις», που δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθ. 84 Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (τ.Α') και έχει ως εξής:

«ΠΡΑΞΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Την παράγραφο 1 του άρθρου 44 σε συνδυασμό με τις παραγράφους 1 και 5 του άρθρου 5, το άρθρο 16, την παράγραφο 3 του άρθρου 18, τις παραγράφους 1, 3, 4 και 6 του άρθρου 21, τις παραγράφους 1 και 5 του άρθρου 22, την παράγραφο 1 του άρθρου 23, την παράγραφο 1 του άρθρου 24, τις παραγράφους 1 και 4 του άρθρου 25, τα άρθρα 102 και 103 και την παράγραφο 1 του άρθρου 106 του Συντάγματος.
2. Την εξαιρετικά επείγουσα και απρόβλεπτη ανάγκη λήψης περαιτέρω μέτρων, σε όλους τους τομείς κρατικής δράσης, για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και για την προστασία των εθνικών και ενωσιακών συνόρων.
3. Τη σχετική πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίζουμε:

ΜΕΡΟΣ Α:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Άρθρο πρώτο

Επέκταση οικονομικών ενισχύσεων

Η παρ. 1 του όγδοου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4683/2020](#) (Α' 83), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη λήψη μέτρων οικονομικής ενίσχυσης για τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους αυτοαπασχολούμενους, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. [4387/2016](#) (Α' 85), όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του ν. [4670/2020](#) (Α' 43), και για τους ιδιοκτήτες ατομικών επιχειρήσεων, καθώς και για επιχειρήσεις με τη μορφή ομόρρυθμων, ετερόρρυθμων και περιορισμένης ευθύνης εταιρειών και ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (ΙΚΕ), εκτός των ανώνυμων εταιρειών, οι οποίες δεν απασχολούν εργαζομένους ή απασχολούν μέχρι και πέντε (5) εργαζομένους. Οι εν λόγω οικονομικές ενισχύσεις είναι αφορολόγητες, ανεκχώρητες και ακατάσχετες στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν

δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζονται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.».

Άρθρο δεύτερο

Δυνατότητα και προϋποθέσεις μεταβολής ΚΑΔ και συνέπειες ανακριβούς δήλωσης

1. Για τους σκοπούς εφαρμογής των κάθε είδους οικονομικών μέτρων αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης και διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 που αφορούν τον μήνα Απρίλιο 2020 και εφεξής, η αναδρομική τροποποίηση κύριου ενεργού Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (ΚΑΔ), που έχει πραγματοποιηθεί ή πραγματοποιείται από τις 23 Μαρτίου 2020 έως και τις 24 Απριλίου 2020 και ανατρέχει σε χρόνο από τις 20 Μαρτίου 2020 και προγενέστερα, γίνεται δεκτή υπό την προϋπόθεση ότι ο νέος κύριος ΚΑΔ που δηλώνεται περιλαμβανόταν έως την έναρξη ισχύος της παρούσας ως δευτερέων ΚΑΔ στο μητρώο του φορολογουμένου και είναι ο ΚΑΔ της επιχείρησης με τα μεγαλύτερα ακαθάριστα έσοδα του φορολογικού έτους 2019.

2. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι η δήλωση της παρ. 1 είναι ανακριβής, πέραν των προβλεπόμενων κυρώσεων από τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. [4174/2013](#), Α' 170), επιβάλλονται οι ακόλουθες κυρώσεις σωρευτικά:

α) Η επιχείρηση εκπίπτει των ευεργετημάτων έκπτωσης και συμψηφισμού φορολογικών υποχρεώσεων και υποχρεούται να επιστρέψει κάθε ποσό που επωφελήθηκε από τις σχετικές διατάξεις, εντόκως από την ημέρα καταβολής του.

β) Επιβάλλεται στην επιχείρηση πρόστιμο σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) των ακαθάριστων εσόδων του φορολογικού έτους 2019 και πάντως όχι μικρότερο των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

γ) Επιβάλλεται στην επιχείρηση πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης που έλαβε κάθε εργαζόμενος της επιχείρησης με τη μορφή αποζημίωσης ειδικού σκοπού.

Για τη διαδικασία του ελέγχου, την επιβολή και την αμφισβήτηση των ανωτέρω κυρώσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. [4174/2013](#).

3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων μπορεί να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο τρίτο

Ευεργέτημα συμψηφισμού με άλλες οφειλές κατά 25% σε περίπτωση ολοσχερούς εξόφλησης οφειλών ΦΠΑ

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 1 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76), προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Στις επιχειρήσεις του προηγούμενου εδαφίου, όπως προσδιορίζονται με τις αποφάσεις της παρ. 2, εφόσον εξοφλήσουν ολοσχερώς μέχρι και τις 30 Απριλίου 2020 το συνολικό ποσό της οφειλής που αντιστοιχεί στην απόδοση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) που προκύπτει από τις δηλώσεις α' τριμήνου του 2020 για τους υπόχρεους σε τήρηση απλογραφικών βιβλίων και του τρίτου μήνα του 2020 για τους υπόχρεους σε τήρηση διπλογραφικών βιβλίων, παρέχεται το ευεργέτημα του συμψηφισμού ποσού ίσου με το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) επί της καταβληθείσας οφειλής, με άλλες οφειλές ή δόσεις ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής στη Φορολογική Διοίκηση, οι οποίες έχουν καταληκτικές ημερομηνίες καταβολής μετά και την 1η Μαΐου 2020. Για τους υπόχρεους σε τήρηση διπλογραφικών βιβλίων, προϋπόθεση εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου είναι η εξόφληση του Φ.Π.Α. της περιόδου Φεβρουαρίου 2020, με εξαίρεση τις υπόχρεες επιχειρήσεις που τελούσαν σε αναστολή στις 26 Μαρτίου 2020. Εφόσον υποβληθεί τροποποιητική δήλωση για τις ως άνω περιόδους, με την οποία μειώνεται το αρχικό χρεωστικό ποσό της δήλωσης, το ποσό του συμψηφισμού μειώνεται αναλόγως.».

Άρθρο τέταρτο

Επέκταση χορηγούμενων ενισχύσεων «επιστρεπτέας προκαταβολής»

Στο τέλος της παρ. 2 του τρίτου άρθρου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75) προστίθεται, από τότε που ίσχυσε, εδάφιο ως εξής:

«Η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται και σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 (L 352/1) σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.».

Άρθρο πέμπτο

Παράταση προθεσμιών του ν. [4270/2014](#)

Παρατείνονται κατά ένα (1) μήνα οι προθεσμίες για:

α) την έκδοση συμψηφιστικών χρηματικών ενταλμάτων, τακτικών και προπληρωμής, δημοσίων επενδύσεων, σύμφωνα με την περ. ι' της παρ. 3 του άρθρου 79 και την παρ. 1 του άρθρου 104 του ν. [4270/2014](#) (Α' 143), καθώς και για τη διενέργεια των αντίστοιχων λογιστικών εγγραφών για την εμφάνιση των πληρωμών του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά το

οικονομικό έτος 2019 στη δημόσια ληψοδοσία, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 161 του ν. [4270/2014](#),

β) τη διενέργεια των τακτοποιητικών λογιστικών εγγραφών για την εμφάνιση των εξόδων του τακτικού προϋπολογισμού, ήτοι για προκαταβολές κατά το άρθρο 114 του ν. [4270/2014](#), πληρωμές δημόσιου χρέους κατά την περ. α' της παρ. 7 του άρθρου 27 του ν. [4223/2013](#) (Α'287) και δαπάνες προξενικών αρχών, που πραγματοποιήθηκαν κατά το οικονομικό έτος 2019 με την έκδοση συμψηφιστικών χρηματικών ενταλμάτων στον κρατικό προϋπολογισμό.

Άρθρο έκτο

Χρόνος εφαρμογής της εξαίρεσης από τον Φ.Π.Α. σε δωρεές για την καταπολέμηση του κορωνοϊού COVID-19

Η παρ. 3 του όγδοου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α'64), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. [4682/2020](#) (Α'76), εφαρμόζεται και για τις δωρεές που εμπίπτουν σε αυτό, των οποίων η αποδοχή από τον Υπουργό Υγείας διενεργήθηκε πριν από την έναρξη ισχύος της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α'64).

ΜΕΡΟΣ Β:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο έβδομο

Εθνικό πλαίσιο ωραρίου καταστημάτων

Για το χρονικό διάστημα ισχύος των έκτακτων μέτρων αντιμετώπισης του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, κατά παρέκκλιση του άρθρου 12 του ν. [3377/2005](#) (Α'202) και του άρθρου 42 του ν. [1892/1990](#) (Α'101), με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να ορίζεται το εθνικό πλαίσιο ωραρίου των καταστημάτων που εξακολουθούν να λειτουργούν κατά τον χρόνο ισχύος των ανωτέρω μέτρων.

ΜΕΡΟΣ Γ:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Άρθρο όγδοο

Άδεια ειδικού σκοπού

Η περ. δ΄ της παρ. 3 του άρθρου 4 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 55), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. [4682/2020](#) (Α΄76), αντικαθίσταται ως εξής:

«δ. Σε περίπτωση που εργάζεται μόνο ένας εκ των δύο γονέων, τότε αυτός δεν μπορεί να κάνει χρήση της άδειας ειδικού σκοπού, εκτός και αν ο γονέας που δεν εργάζεται νοσηλεύεται για οποιονδήποτε λόγο ή νοσεί από τον κορωνοϊό COVID-19 ή είναι άτομο με αναπηρία (ΑμεΑ) με ποσοστό 67% και άνω, σύμφωνα με απόφαση αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής σε ισχύ ή λαμβάνει αναπηρικό επίδομα από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) ή σύνταξη αναπηρίας.».

Άρθρο ένατο

Παράταση δωρεάν φαρμακευτικής περίθαλψης ανασφάλιστων

1. Η ισχύς των αποφάσεων χορήγησης δωρεάν φαρμακευτικής περίθαλψης ανασφάλιστων, οι οποίες εκδόθηκαν από δήμους δυνάμει του άρθρου 33 του ν. [4368/2016](#) (Α΄ 21), παρατείνεται έως την 31η Μαΐου 2020, εφόσον, έως την έναρξη ισχύος της παρούσας, οι υποβληθείσες αιτήσεις παράτασης δεν έχουν καταχωρηθεί ως εγκεκριμένες στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Ανασφάλιστων – οικονομικά αδυνάτων πολιτών του άρθρου 4 της υπ΄ αριθμ. [25132/4.4.2016](#) κοινής υπουργικής απόφασης (Β΄ 908) ή εφόσον η ισχύς των ανωτέρω αποφάσεων έληξε μετά τις 25 Φεβρουαρίου 2020, χωρίς να υποβληθεί αίτηση ανανέωσης.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να παρατείνεται εκ νέου η ισχύς των αποφάσεων της παρ. 1, καθώς και των αποφάσεων των οποίων η λήξη της ισχύος έπεται της λήξης των αποφάσεων της παρ. 1.

Άρθρο δέκατο

Αναβολή συνεδριάσεων υγειονομικών επιτροπών ΚΕ.Π.Α. και προσωρινή παράταση αναπηρικών παροχών

Το άρθρο 6 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 55), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. [4682/2020](#) (Α΄ 76), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 6

1. Οι συνεδριάσεις των υγειονομικών επιτροπών των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) για την εξέταση αιτήσεων παράτασης αναπηρικών παροχών σύνταξης αναβάλλονται μέχρι την 31η Μαΐου 2020.
2. Η καταβολή των συντάξεων αναπηρίας και των προνοιακών παροχών σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία που χορηγεί ο Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθώς και όλων εν γένει των επιδομάτων που χορηγούνται λόγω αναπηρίας, η πιστοποίηση της οποίας πραγματοποιείται μέσω των υγειονομικών επιτροπών των ΚΕ.Π.Α., παρατείνεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 3 και 4, εφόσον έχει υποβληθεί από τους δικαιούχους σχετική αίτηση παράτασης, λόγω λήξης της ισχύος των σχετικών γνωματεύσεων των υγειονομικών επιτροπών των ΚΕ.Π.Α.
3. Η παρ. 2 εφαρμόζεται στους δικαιούχους η αίτηση παράτασης των οποίων: α) έχει προσδιοριστεί προς εξέταση σε συνεδρίαση των ανωτέρω υγειονομικών επιτροπών, εφόσον η συνεδρίαση αυτή αναβάλλεται δυνάμει της παρ. 1, β) έχει υποβληθεί, αλλά δεν έχει εισέτι προσδιοριστεί η ημερομηνία συνεδρίασης των υγειονομικών επιτροπών. Η καταβολή των παροχών της παρ. 2 παρατείνεται και σε περίπτωση υποβολής της σχετικής αίτησης παράτασης μετά από την έναρξη ισχύος της παρούσας.
4. Η παράταση καταβολής που προβλέπεται στις παρ. 2 και 3 ισχύει έως την έκδοση απόφασης περί έγκρισης ή απόρριψης των σχετικών αιτήσεων παράτασης των ενδιαφερομένων, μετά από εξέτασή τους από τις υγειονομικές επιτροπές των Κ.Ε.Π.Α. και πάντως όχι πέραν της 30ης Ιουνίου 2020.
5. Η ασφαλιστική ικανότητα των προσώπων που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος παρατείνεται ισόχρονα.
6. Σε περίπτωση που μετά από την επανεξέταση από τις υγειονομικές επιτροπές των ΚΕ.Π.Α. και σύμφωνα με τις σχετικώς εκδιδόμενες αποφάσεις, οι ενδιαφερόμενοι δεν κρίνονται ως δικαιούχοι των κατά περίπτωση αναπηρικών παροχών, τα ποσά που καταβλήθηκαν σ' αυτούς αχρεωστήτως, κατ' εφαρμογή του παρόντος, επιστρέφονται στους αρμόδιους φορείς, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
7. Οι διατάξεις του παρόντος δεν κωλύουν τη διακοπή καταβολής παροχών αναπηρίας, ακόμη και κατά τη διάρκεια της παράτασης χορήγησής τους, όταν η διακοπή αυτή πραγματοποιείται για οποιονδήποτε άλλο νόμιμο λόγο, πλην του είδους και του ποσοστού αναπηρίας.
8. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να αναβάλλονται εκ νέου οι συνεδριάσεις των υγειονομικών επιτροπών των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) και να παρατείνονται οι ημερομηνίες του παρόντος, λαμβάνοντας υπόψη την πορεία εξέλιξης του κορωνοϊού COVID-19.».

Άρθρο ενδέκατο

Μέτρα για τη διατήρηση ευνοϊκών ρυθμίσεων προς τα ασφαλιστικά ταμεία

Η ρύθμιση οφειλών προς τα ασφαλιστικά ταμεία, όπως προβλέπεται στο άρθρο 28 του ν. [4321/2015](#) (Α' 32) και το άρθρο 54 του ν. [4305/2014](#) (Α' 237), δεν απόλλυται, εάν οι οφειλές που κατέστησαν απαιτητές στις 29 Φεβρουαρίου 2020 και εφεξής τελούν σε αναστολή είσπραξης, διοικητική, δικαστική ή εκ του νόμου, ή έχουν υπαχθεί στην πάγια ρύθμιση της υποπαρ. ΙΑ.1 της παρ. ΙΑ του πρώτου άρθρου του ν. [4152/2013](#) (Α' 107), της οποίας οι όροι τηρούνται.

Άρθρο δωδέκατο

Παράταση θητείας διοικητικών οργάνων συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών

Το δέκατο έβδομο άρθρο της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο δέκατο έβδομο

Παράταση της θητείας των διοικητικών οργάνων των συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών

Παρατείνεται η θητεία των διοικητικών οργάνων των συνδικαλιστικών οργανώσεων της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. [1264/1982](#) (Α' 79), καθώς και των εργοδοτικών οργανώσεων, η οποία λήγει κατά τη διάρκεια ισχύος των έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και πάντως όχι πέραν της 10ης Ιουνίου 2020».

ΜΕΡΟΣ Δ:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

Άρθρο δέκατο τρίτο

Διαδικασία αποδοχής δωρεών προς τον Ε.Ο.Δ.Υ. για την καταπολέμηση του κορωνοϊού COVID-19

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό

διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) δύναται να

αποδέχεται κάθε δωρεά σε είδος και σε χρήμα, που μπορεί να αξιοποιηθεί στην υλοποίηση των σκοπών της ιχνηλάτησης κρουσμάτων κορωνοϊού COVID-19 από τρίτους, φυσικά και νομικά πρόσωπα. Η αποδοχή των ανωτέρω δωρεών διενεργείται αμελλητί με δήλωση αποδοχής του Προέδρου του Ε.Ο.Δ.Υ., που διαβιβάζεται με κάθε μέσο, συμπεριλαμβανομένων των σύγχρονων μέσων ηλεκτρονικής επικοινωνίας, στον Υπουργό Υγείας, προς έγκριση, κοινοποιείται στον Υπουργό Οικονομικών και καταχωρείται στα βιβλία του Ε.Ο.Δ.Υ., όπου αναφέρονται συγκεκριμένα το είδος και το ποσό της δωρεάς. Σε περίπτωση δωρεών σε είδος, τα δωριζόμενα αντικείμενα και ο σχετικός εξοπλισμός παραλαμβάνονται από τον Ε.Ο.Δ.Υ. με μέριμνα των οργάνων εκπροσώπησής του, με σύνταξη πρωτοκόλλου παραλαβής των δωριζομένων, το οποίο κοινοποιείται στον Υπουργό Υγείας. Ο Ε.Ο.Δ.Υ. υποχρεούται όπως αποστείλει αναλυτική αναφορά εντός χρονικού διαστήματος τριών (3) μηνών στον Υπουργό Υγείας για τον τρόπο αξιοποίησης τόσο των δωρεών σε είδος όσο και των χρηματικών δωρεών, παρέχοντας αναλυτική ενημέρωση και λογοδοσία.

2. Δωρεές σε είδος που μπορούν να αξιοποιηθούν στην υλοποίηση των σκοπών της ιχνηλάτησης κρουσμάτων κορωνοϊού COVID-19 και εμπίπτουν στη διαδικασία αποδοχής της παρ. 1 είναι ενδεικτικά δωρεές με αντικείμενο: μέσα ατομικής προστασίας, στολές προστασίας, μεταφορικά μέσα και οχήματα, πάγιο ηλεκτρονικό εξοπλισμό τηλεφωνικής επικοινωνίας ή τηλεδιάσκεψης, καθώς και ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

3. Η διαδικασία αποδοχής χρηματικών δωρεών, καθώς και δωρεών σε είδος εφαρμόζεται και καταλαμβάνει και δωρεές που προσεφέρθησαν στον Ε.Ο.Δ.Υ. πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, και σε κάθε περίπτωση μετά την έναρξη ισχύος της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4682/2020](#) (Α' 42), προς τον σκοπό της κάλυψης των αναγκών ιχνηλάτησης των κρουσμάτων του κορωνοϊού COVID-19. Για την έγκριση των δωρεών του προηγούμενου εδαφίου, μαζί με τη δήλωση αποδοχής του Προέδρου του Ε.Ο.Δ.Υ. που διαβιβάζεται προς τον Υπουργό Υγείας προς έγκριση και κοινοποιείται στον Υπουργό Οικονομικών, αποστέλλεται και αναλυτική κατάσταση με αναφορά των δωριζόμενων αντικειμένων και χρηματικών ποσών, των δωρητών τους φυσικών και νομικών προσώπων, καθώς και των ημερομηνιών διενέργειας των δωρεών εκ μέρους τους. Οι υποχρεώσεις λογοδοσίας του Ε.Ο.Δ.Υ. προς τον Υπουργό Υγείας της παρ. 1 εφαρμόζονται και ως προς τις δωρεές αυτές.

4. Για τις δωρεές των οποίων η διαδικασία αποδοχής διενεργείται σύμφωνα με το παρόν, εφαρμόζεται η περ. ιστ' της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. [2859/2000](#) (Κώδικας ΦΠΑ, Α' 248).

Άρθρο δέκατο τέταρτο

Απασχόληση ιδιωτών ιατρών σε δημόσια νοσοκομεία για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών

1. Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας λόγω της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να

υπερβαίνει τις 30 Σεπτεμβρίου 2020, όλα τα δημόσια νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας δύνανται να συνεργάζονται με ιδιώτες ιατρούς, παθολόγους, γενικούς ιατρούς, ωτορινολαρυγγολόγους, πνευμονολόγους, αναισθησιολόγους, καρδιολόγους, παιδίατρους ή ιατρούς με εξειδίκευση στη Μ.Ε.Θ., με την έκδοση δελτίου παροχής υπηρεσιών για διάρκεια έως δύο (2) μήνες, με δυνατότητα παράτασης της συνεργασίας για δύο (2) ακόμη μήνες. Η μηνιαία αμοιβή των ιατρών του προηγούμενου εδαφίου καθορίζεται στο ποσό των δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ. Η εν λόγω αμοιβή είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. Σε περίπτωση συμμετοχής των ιατρών της παρούσας σε διαδικασία επιλογής πλήρωσης θέσεων ιατρών ΕΣΥ, οι διανυόμενοι μήνες παροχής υπηρεσιών σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο μοριοδοτούνται με τα ισχύοντα για τους επικουρικούς ιατρούς των δημόσιων νοσοκομείων σε άγονες, νησιωτικές, προβληματικές ή απομακρυσμένες περιοχές. Οι ιατροί του πρώτου εδαφίου δύνανται, με απόφαση του διοικητή του νοσοκομείου και τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου διευθυντή της κλινικής, να συμμετέχουν στις εφημερίες του νοσοκομείου με αμοιβή ίση με αυτή του Επιμελητή Β΄.

Η συνεργασία με ιδιώτες ιατρούς, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, εγκρίνεται με απόφαση του Διοικητή της Υγειονομικής Περιφέρειας (ΥΠε), όπου ανήκει το νοσοκομείο, μετά από ειδικά αιτιολογημένο αίτημα του διοικητή του νοσοκομείου, κατ' εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 9 του π.δ. [80/2016](#) (Α' 145) όσον αφορά την έκδοση των αποφάσεων ανάληψης υποχρέωσης.

2. Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας λόγω της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 30 Σεπτεμβρίου 2020, ιδιώτες ιατροί των ειδικοτήτων της παρ. 1 δύνανται να παρέχουν υπηρεσίες και μόνο κατά την εφημερία των νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας με την έκδοση δελτίου παροχής υπηρεσιών για χρονικό διάστημα δύο (2) μηνών με δυνατότητα παράτασης για ακόμη δύο (2) μήνες. Η αμοιβή των ιατρών του προηγούμενου εδαφίου για την εφημεριακή απασχόληση αντιστοιχεί σε αυτή του Επιμελητή Β΄. Σε περίπτωση συμμετοχής των ιατρών της παρούσας σε διαδικασία επιλογής πλήρωσης θέσεων ιατρών ΕΣΥ, οι διανυόμενοι μήνες στην παροχή εκ μέρους τους υπηρεσιών κατά την εφημερία των νοσοκομείων σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, μοριοδοτούνται με τα ισχύοντα για τους επικουρικούς ιατρούς των δημόσιων νοσοκομείων σε άγονες, νησιωτικές, προβληματικές ή απομακρυσμένες περιοχές. Η συνεργασία με ιδιώτες ιατρούς για την παροχή υπηρεσιών κατά την εφημερία, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, εγκρίνεται με απόφαση του Διοικητή της ΥΠε, όπου ανήκει το νοσοκομείο, μετά από ειδικά αιτιολογημένο αίτημα του διοικητή του νοσοκομείου και τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου διευθυντή της κλινικής, κατ' εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 9 του π.δ. [80/2016](#) (Α' 145) όσον αφορά την έκδοση των αποφάσεων ανάληψης υποχρέωσης.

3. Οι ιδιώτες γιατροί που απασχολούνται σε δημόσια νοσοκομεία κατ' εφαρμογή του παρόντος δεν μπορούν να υπερβούν συνολικά τους εξακόσιους (600). Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, ο αριθμός αυτός κατανέμεται μεταξύ των ΥΠε.

Άρθρο δέκατο πέμπτο

Μετακίνηση προσωπικού των ΤΟΜΥ

Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την 30η Σεπτεμβρίου 2020, ο Γενικός Γραμματέας Υπηρεσιών Υγείας δύναται να μετακινεί για χρονικό διάστημα ενός (1) μήνα με δυνατότητα παράτασης έως και τρεις (3) μήνες ακόμη, ιατρικό, νοσηλευτικό και πάσης φύσεως προσωπικό από Τοπικές Μονάδες Υγείας (ΤΟΜΥ) σε κέντρα υγείας ή άλλους υγειονομικούς φορείς για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19.

Άρθρο δέκατο έκτο

Κατ' οίκον ή εξ αποστάσεως παροχή ιατρικών υπηρεσιών των συμβεβλημένων ιατρών του ΕΟΠΥΥ και οικογενειακών ιατρών της ΠΦΥ προς ασθενείς με κορωνοϊό COVID-19

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19 και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, προς τον σκοπό της διασφάλισης της δημόσιας υγείας και του περιορισμού της νόσου, οι συμβεβλημένοι ιατροί του ΕΟΠΥΥ και οι οικογενειακοί ιατροί της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ), πραγματοποιούν κατ' οίκον επισκέψεις ή και παρέχουν υπηρεσίες εξ αποστάσεως με ασφαλή μέσα επικοινωνίας τα οποία ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από εισήγηση του διοικητικού συμβουλίου του ΕΟΠΥΥ, σε ασφαλισμένους και ανασφάλιστους ασθενείς με κορωνοϊό COVID 19 που παραμένουν στην οικία τους. Για το ανωτέρω χρονικό διάστημα, κατά παρέκκλιση των προβλεπομένων στον Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υπηρεσιών Υγείας του ΕΟΠΥΥ και στις συμβάσεις των ιατρών του προηγούμενου εδαφίου, η αποζημίωσή τους καθορίζεται ως εξής:

α. Η αποζημίωση των οικογενειακών ιατρών της ΠΦΥ και των συμβεβλημένων ιατρών του ΕΟΠΥΥ που πραγματοποιούν κατ' οίκον επισκέψεις ορίζεται στο ποσό των τριάντα (30) ευρώ ανά επίσκεψη και μέχρι του ποσού των εκατό είκοσι (120) ευρώ ανά ασθενή για την ολοκλήρωση του κύκλου των δεκατεσσάρων ημερών παρακολούθησής του.

β. Η αποζημίωση των οικογενειακών ιατρών της ΠΦΥ και των συμβεβλημένων ιατρών του ΕΟΠΥΥ που παρέχουν υπηρεσίες εξ αποστάσεως στους ασθενείς με κορωνοϊό COVID-19 ορίζεται στο ποσό των δέκα (10) ευρώ ανά συνεδρία εξ αποστάσεως και μέχρι του ποσού των ογδόντα (80) ευρώ ανά ασθενή για την ολοκλήρωση του κύκλου των δεκατεσσάρων ημερών παρακολούθησής του.

2. Τα ποσά ανά επίσκεψη ή συνεδρία των περ. α και β της παρ. 1 για υπηρεσίες προς τους ασφαλισμένους, βαρύνουν τον προϋπολογισμό του ΕΟΠΥΥ και εντάσσονται στο ανώτατο μηνιαίο όριο αμοιβής των δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ.
3. Για την καταβολή του συνολικού μηνιαίου ποσού που αφορά τις υπηρεσίες προς τους ασφαλισμένους και τους ανασφάλιστους της παρ. 1, απαιτείται, τόσο για τους συμβεβλημένους ιατρούς του ΕΟΠΥΥ, όσο και για τους οικογενειακούς ιατρούς της ΠΦΥ, να υποβάλλεται αναλυτικός κατάλογος επισκέψεων κατ' οίκον ή συνεδριών εξ αποστάσεως.
4. Το ανώτατο όριο των ιατρών που μπορούν να παρέχουν ιατρικές υπηρεσίες κατ' εφαρμογή του παρόντος, η διαδικασία υποβολής, ελέγχου και αποζημίωσης των εν λόγω δαπανών, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του ΕΟΠΥΥ.
5. Ως προς την αμοιβή των συμβεβλημένων ιατρών του ΕΟΠΥΥ και των οικογενειακών ιατρών της ΠΦΥ για επισκέψεις κατ' οίκον σε ασθενείς που δεν εμπίπτουν στην παρ. 1, ισχύουν οι ρυθμίσεις του Ενιαίου Κανονισμού Παροχών Υγείας του ΕΟΠΥΥ (Β' [4898/2018](#)) και των συμβάσεών τους με τον ΕΟΠΥΥ.
6. Το κόστος για την παροχή υπηρεσιών των ιατρών προς τους ανασφάλιστους ασθενείς, ήτοι το ποσό των τριάντα (30) ευρώ για την κατ' οίκον επίσκεψη και των δέκα (10) ευρώ για την εξ αποστάσεως συνεδρία, καθώς και για τις υπηρεσίες που παρασχέθηκαν σε ασφαλισμένους και αφορούν υπηρεσίες της παρ. 1, που υπερβαίνουν το όριο της παρ. 2 και πάντως όχι πέραν του ανώτατου ορίου των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ μηνιαίως, καταβάλλεται από τον ΕΟΠΥΥ και καλύπτεται με έκτακτη επιχορήγηση από την έκτακτη χρηματοδότηση του Υπουργείου Υγείας σύμφωνα με το πέμπτο άρθρο της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76).

Άρθρο δέκατο έβδομο

Κατ' οίκον ή εξ αποστάσεως παροχή ιατρικών υπηρεσιών των ιατρών των μονάδων ΠΦΥ προς ασθενείς με κορωνοϊό COVID-19

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19 προς τον σκοπό της διασφάλισης της δημόσιας υγείας και του περιορισμού της νόσου και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, οι ιατροί των Μονάδων Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ) του ΕΣΥ δύναται να πραγματοποιούν κατ' οίκον επισκέψεις ή και να παρέχουν υπηρεσίες εξ αποστάσεως με μέσα επικοινωνίας τα οποία ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Υπηρεσιών Υγείας, σε ασφαλισμένους και ανασφάλιστους ασθενείς με κορωνοϊό COVID-19 που παραμένουν στην οικία τους.
2. Η αποζημίωση των ιατρών των μονάδων ΠΦΥ του ΕΣΥ που παρέχουν υπηρεσίες κατ' οίκον ή εξ αποστάσεως όπως ορίζεται στην παρ. 1 στους ασθενείς με κορωνοϊό

COVID-19 εκτός του τακτικού ωραρίου τους ορίζεται στο ωρομίσθιο ενεργού εφημερίας.

3. Τα ποσά της καταβλητέας αποζημίωσης της παρ. 2 για τις παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους ασθενείς βαρύνουν τον προϋπολογισμό των ΥΠε και υπολογίζονται ως πρόσθετες αμοιβές.

4. Το ανώτατο όριο των ιατρών που μπορούν να παρέχουν ιατρικές υπηρεσίες κατ' εφαρμογή του παρόντος, ο τρόπος απόδειξης των υπηρεσιών που παρέχουν κατ' οίκον και εξ αποστάσεως, καθώς και κάθε συναφής λεπτομέρεια καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΠΥΥ.

Άρθρο δέκατο όγδοο

Ρυθμίσεις για τη διαδικασία έκδοσης άυλων συνταγών

1. Οι συμβεβλημένοι και οι οικογενειακοί ιατροί του ΕΟΠΥΥ που εκδίδουν συνταγές ή και γνωματεύσεις, χωρίς τη φυσική παρουσία του ασθενή, για φαρμακευτική αγωγή ή λοιπές παροχές υγείας με τη διαδικασία του τριακοστού έκτου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4683/2020](#) (Α' 83), ή με τη διαδικασία της παρ. 1 του τεσσαρακοστού ένατου άρθρου της ίδιας Π.Ν.Π. ή γνωματεύσεις χρονίως πασχόντων του πεντηκοστού τρίτου άρθρου της ίδιας Π.Ν.Π. υποβάλλουν στην αντίστοιχη μηνιαία υποβολή προς τον ΕΟΠΥΥ το προβλεπόμενο έντυπο επίσκεψης, στο οποίο αναγράφεται ο αριθμός της άυλης συνταγής, χωρίς υπογραφή του ασφαλισμένου για την αποζημίωσή τους.

2. Η ρύθμιση της παρ. 1 ισχύει από τις 20 Μαρτίου 2020.

Άρθρο δέκατο ένατο

Παροχή υπηρεσιών υγείας σε ασθενείς με κορωνοϊό COVID-19 μέσω ψηφιακών υποδομών

1. Για την παροχή συμβουλευτικής, καθοδήγησης και υποστήριξης των ασθενών που έχουν διαγνωσθεί με κορωνοϊό COVID-19 και παραμένουν στην οικία τους και των συνοίκων τους, για όλη τη διάρκεια της παρακολούθησής τους, μπορούν να χρησιμοποιούνται ψηφιακές υποδομές και υπηρεσίες που καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Με όμοια απόφαση δύναται να προβλέπεται η διαλειτουργικότητα των εν λόγω ψηφιακών εφαρμογών με υφιστάμενες υποδομές ηλεκτρονικής υγείας του Δημοσίου.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας δύναται να επεκτείνεται η χρήση των υποδομών και συστημάτων Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών της παρ. 1

στην εξ αποστάσεως επικοινωνία και τηλεπαρακολούθηση με ιατρούς συμβούλους περιπτώσεων χρονίως πασχόντων με άλλα υποκείμενα νοσήματα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται ο τρόπος λειτουργίας και τα τεχνικά χαρακτηριστικά ηλεκτρονικής εφαρμογής, μέσω της οποίας επαγγελματίες υγείας παρέχουν συμβουλές, καθοδήγηση και υποστήριξη στους ασθενείς με κορωνοϊό COVID-19, με σκοπό την παρακολούθηση της υγείας τους και την ορθή ενημέρωσή τους. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζονται: α) όλα τα θέματα λειτουργίας της εφαρμογής, οι διαπιστευμένοι χρήστες της και ο τρόπος εισαγωγής τους στην εφαρμογή, β) τα δεδομένα που τυγχάνουν επεξεργασίας και, ιδίως, τα σχετικά με την καταγραφή του ονόματος του χρήστη και του χρόνου εισαγωγής του στην εφαρμογή, γ) οι λεπτομέρειες συλλογής, τήρησης και περαιτέρω επεξεργασίας των δεδομένων, δ) κάθε οργανωτικό και τεχνικό μέτρο για την ασφάλεια της επεξεργασίας των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της ταυτοποίησης των προσώπων που έχουν πρόσβαση στην εφαρμογή, της καταγραφής των δεδομένων του χρήστη που εισέρχεται στο σύστημα, της χρήσης τεχνικών ανωνυμοποίησης, ψευδωνυμοποίησης και κρυπτογράφησης, της διάρκειας τήρησης ανά κατηγορία δεδομένων, ανωνυμοποιημένων, ψευδωνυμοποιημένων και μη, ανάλογα με τον σκοπό επεξεργασίας τους για επιδημιολογικούς, επιστημονικούς και στατιστικούς λόγους, ε) τα θέματα οργάνωσης και διαχείρισης της εφαρμογής, με βάση τους σκοπούς δημιουργίας και λειτουργίας της, στ) ο τρόπος άσκησης και ικανοποίησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων,

ζ) οι αποδέκτες των δεδομένων, η) οι ακριβείς όροι της διάθεσης στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικών στοιχείων, από τα οποία δεν μπορούν πλέον να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων και θ) κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

4. Οι υπηρεσίες τηλεϊατρικής της παρ. 1 παρέχονται εφόσον υφίσταται η δυνατότητα και με ευθύνη του θεράποντος ιατρού που αντιμετωπίζει το εκάστοτε περιστατικό. Ο θεράπων ιατρός υποχρεούται να ζητεί από τον ασθενή, ή, εφόσον αυτό δεν είναι δυνατό, από συγγενή α' βαθμού ή από τον σύνικο, τη συγκατάθεσή του για τη διενέργεια της ιατρικής πράξης της τηλεϊατρικής, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 και 12 του ν. 3418/2005 (Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας, Α' 287), για τη χρησιμοποίηση υπηρεσιών τηλεϊατρικής.

Η επεξεργασία δεδομένων του ασθενούς και των συνοίκων του, μέσω των παρεχόμενων υπηρεσιών τηλεϊατρικής, θεμελιώνεται στις διατάξεις των στοιχ. (γ), (η) και (θ) της παρ. 2 του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 (Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων). Εάν η λήψη συγκατάθεσης του προηγούμενου εδαφίου δεν είναι εφικτή, τότε ο θεράπων ιατρός χρησιμοποιεί υπηρεσίες τηλεϊατρικής κατά την κρίση του, πάντοτε με βάση τις διατάξεις του ν. 3418/2005 και κάθε άλλης σχετικής ρύθμισης. Οι οδηγίες των Νοσοκομείων και Μονάδων Υγείας που παρέχουν υπηρεσίες τηλεϊατρικής είναι συμβουλευτικές και σε καμία περίπτωση υποχρεωτικές.

Άρθρο εικοστό

Σύστημα Ηλεκτρονικής Προέγκρισης (Σ.Η.Π.)

1. Στο άρθρο 265 του ν. [4512/2018](#) (Α΄5) προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Στο Σύστημα Ηλεκτρονικής Προέγκρισης (Σ.Η.Π.) του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. υποβάλλονται όλα τα αιτήματα που αφορούν σε χορήγηση φαρμάκων εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων, που αφορούν ασφαλισμένους άλλων Φ.Κ.Α., καθώς και ανασφάλιστους, τα οποία και εξετάζονται με τον ίδιο τρόπο με τον οποίο εξετάζονται τα αντίστοιχα αιτήματα των ασφαλισμένων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.. Η χορήγηση έγκρισης στις περιπτώσεις αυτές δεν συνεπάγεται και την ανάληψη της ασφαλιστικής κάλυψης από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.»

2. Η ΔΥΓ3/οικ.Γ.Υ.[154/2012](#) υπουργική απόφαση (Β΄545) καταργείται.

Άρθρο εικοστό πρώτο

Αναστολή εκλογικής διαδικασίας για την ανάδειξη εκπροσώπων στα διοικητικά συμβούλια των νοσοκομείων και των μονάδων κοινωνικής φροντίδας

1. Για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας, αναστέλλεται κάθε εκλογική διαδικασία σχετική με την ανάδειξη εκπροσώπων των ιατρών και του λοιπού προσωπικού στα διοικητικά συμβούλια των νοσοκομείων του ΕΣΥ και στις μονάδες κοινωνικής φροντίδας των Διοικήσεων Υγειονομικών Περιφερειών, όπως ορίζεται ειδικότερα στην υπ' αρ. ΔΥΙδ/οικ.[35509/2007](#) απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β΄ 421).

2. Στα διοικητικά συμβούλια της παρ. 1 ως προς τα οποία ήδη εκκρεμεί καθ' οιονδήποτε τρόπο η ανάδειξη των αιρετών μελών, με αποτέλεσμα να κωλύεται η νόμιμη συγκρότηση ή η επίτευξη απαρτίας σε αυτά, παρατείνεται, άλλως αναβιώνει η θητεία των αιρετών εκπροσώπων που συμμετείχαν στην αμέσως προηγούμενη σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου εκάστου φορέα, για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο αναβίωση της θητείας των αιρετών εκπροσώπων διενεργείται κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στον ν. [2690/1999](#) (Α΄45).

Άρθρο εικοστό δεύτερο

Σύναψη συμβάσεων Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας

Η παρ. 2 του τεσσαρακοστού τέταρτου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α΄83), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4)

μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) ως φορέας υλοποίησης της ανωτέρω Πράξης δύναται, κατά παρέκκλιση όλων των κείμενων εθνικών διατάξεων περί προσλήψεων και δημοσίων συμβάσεων, να συνάπτει συμβάσεις: α) πρόσληψης προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για τη στελέχωση κινητών μονάδων για τη λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού ύποπτων κρουσμάτων κορωνοϊού COVID-19, β) μίσθωσης οχημάτων για τις μετακινήσεις των κινητών συνεργείων και προμήθειας καυσίμων για τη χρήση των οχημάτων, γ) προμήθειας ηλεκτρονικού συστήματος διαχείρισης συμβάντων,

δ) παροχής υπηρεσιών εκπαίδευσης σε νεοπροσλαμβανόμενους επαγγελματίες υγείας σε νοσοκομεία, κέντρα υγείας, Ε.Κ.Α.Β. και Κ.Ο.Μ.Υ. Ειδικού Σκοπού, ε) ενίσχυσης του τηλεφωνικού κέντρου του Ε.Ο.Δ.Υ. για τη διαχείριση των κλήσεων για λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού από ύποπτα κρούσματα κορωνοϊού COVID-19 σε εξοπλισμό και ανθρώπινο δυναμικό, στ) αγοράς θήκης (KIT) λήψης δειγμάτων, ζ) παροχής υπηρεσιών τεχνικού συμβούλου για τη στελέχωση και αξιολόγηση, η) συμβάσεων προμηθειών ή και υπηρεσιών που συνάπτονται στο πλαίσιο των έμμεσων δαπανών της Πράξης, όπως αυτές προσδιορίζονται στο εκάστοτε τεχνικό δελτίο. Η πρόσκληση για τη σύναψη των συμβάσεων του προηγούμενου εδαφίου αναρτάται μέσω της ιστοσελίδας του Ε.Ο.Δ.Υ. για χρονικό διάστημα τριών (3) ημερών. Οι συμβάσεις ως προς τις απαραίτητες προμήθειες ειδών και υπηρεσιών συνάπτονται με σκοπό την αγορά ικανών ποσοτήτων με το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής μεταξύ των άμεσα διαθέσιμων υπηρεσιών. Το σύνολο της αναγκαίας δαπάνης για την υλοποίηση των ανωτέρω βαρύνει το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα 2014-2020 (Πράξη: Δημιουργία δικτύου νοσηλευτών για κατ' οίκον υπηρεσίες νοσηλευτικής φροντίδας και λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού από πρόσωπα πιθανά κρούσματα κορωνοϊού COVID-19), η οποία χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα 2014 – 2020».

ΜΕΡΟΣ Ε:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Άρθρο εικοστό τρίτο

Διευκόλυνση πρόσβασης σε χρηματοδότηση των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών

Κατ' εξαίρεση των οριζομένων στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 27 του ν. [4611/2019](#) (Α' 73), επιτρέπεται μέχρι τις 30 Ιουνίου 2020 η σύναψη και ανανέωση συμβάσεων δανείων, πιστώσεων και χρηματοδοτήσεων από τράπεζες και λοιπά πιστωτικά ιδρύματα με κατά κύριο επάγγελμα αγρότες για ποσό μέχρι είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) ευρώ, καθώς και η εκταμίευση των σχετικών πιστώσεων, χωρίς την προσκόμιση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας από τον χρηματοδοτούμενο.

Άρθρο εικοστό τέταρτο

Απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών στην αγροτική οικονομία

1. Η ισχύς των αδειών εργασίας που έχουν εκδοθεί, κατ' εφαρμογή του άρθρου 13α του ν. [4251/2014](#) (Α' 80), παρατείνεται αυτοδικαίως για διάστημα έξι (6) μηνών από την ημερομηνία λήξης τους, υπό την επιφύλαξη:

α) Προσκόμισης στην αρμόδια αστυνομική αρχή υπεύθυνης δήλωσης του εργοδότη ότι συνεχίζει να απασχολεί τον πολίτη τρίτης χώρας, εφόσον, λόγω των οριζομένων στην περ. ζ' της παρ. 2 του πρώτου άρθρου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76) και στις αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση της περ. ε' της παρ. 4 του ίδιου άρθρου, αδυνατεί να συνάψει εγκαίρως νόμιμες συμβάσεις εργασίας για την αντιμετώπιση των αναγκών της εκμετάλλευσής του,

β) έκδοσης απόφασης αναβολής απομάκρυνσης από την οικεία αστυνομική αρχή λόγω της αντικειμενικής αδυναμίας σύναψης σύμβασης εκ μέρους του εργοδότη, όπως αποτυπώνεται στην υπεύθυνη δήλωση της περ. α'.

2. Μέχρι τις 30 Ιουνίου 2020 για την υποβολή του αιτήματος που προβλέπεται στο άρθρο 13α του ν. [4251/2014](#) ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Αρμόδια αρχή κατάθεσης και έκδοσης των σχετικών πράξεων έγκρισης του αιτήματος είναι και η οικεία αστυνομική διεύθυνση του τόπου διαμονής του εργοδότη.

β) Τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν τη σχετική αίτηση, είναι:

βα) Ενιαία δήλωση καλλιέργειας ή ενιαία δήλωση εκτροφής του άρθρου 9 του ν. [3877/2010](#) (Α' 160),

ββ) Υπεύθυνη δήλωση του εργοδότη ότι θα απασχολήσει τον συγκεκριμένο πολίτη τρίτης χώρας για είκοσι (20) τουλάχιστον μέρες, λόγω των έκτακτων αναγκών και της αδυναμίας σύναψης νόμιμης σύμβασης εργασίας για την αντιμετώπιση των αναγκών της εκμετάλλευσής του.

γ) Η απόφαση αναβολής απομάκρυνσης ενσωματώνει το δικαίωμα απασχόλησης αποκλειστικά στον αγροτικό τομέα και χορηγείται άπαξ.

δ) Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό στην αγροτική οικονομία, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

ε) Κατά τα λοιπά ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 13α του ν. [4251/2014](#).

ΜΕΡΟΣ ΣΤ:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο εικοστό πέμπτο

Προσωρινές δομές φιλοξενίας αστέγων και άλλων ευάλωτων ομάδων

1. Για την προστασία των αστέγων και άλλων ευάλωτων ομάδων και τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας, εξαιτίας της εξάπλωσης του κορωνοϊού COVID-19, οι ΟΤΑ α΄ βαθμού και οι φορείς του άρθρου 51 του ν. [4139/2013](#) (Α΄ 74) δύνανται από κοινού να δημιουργούν και να λειτουργούν προσωρινές δομές φιλοξενίας, σύμφωνα με το άρθρο 7 της υπ΄ αρ. Δ23/οικ.19061?1457/2016 κοινής υπουργικής απόφασης (Β΄ 1336), καθώς και υπνωτήρια σύμφωνα με το άρθρο 6 της ίδιας κοινής υπουργικής απόφασης.
2. Οι δομές της παρ. 1 λειτουργούν βάσει Κανονισμού, ο οποίος περιλαμβάνει όλα τα επιμέρους θέματα αναφορικά με τη διοικητική οργάνωση και λειτουργία τους, σύμφωνα με το άρθρο 4 της υπ΄ αρ. Δ23/οικ.19061?1457/2016 κοινής υπουργικής απόφασης. Με απόφαση του οικείου δημάρχου ορίζονται ο Επιστημονικός Υπεύθυνος και ο Συντονιστής της δομής, καθώς και οι αναπληρωτές τους. Κατά παρέκκλιση του τρίτου εδαφίου του άρθρου 7 της προρρηθείσας κοινής υπουργικής απόφασης, για δομές που φιλοξενούν αποκλειστικά ενεργούς χρήστες, η δυναμικότητα καθορίζεται από τον φορέα λειτουργίας.
3. Οι φορείς του άρθρου 51 του ν. [4139/2013](#) δύνανται, με απόφαση του διοικητή ή του νόμιμου εκπροσώπου τους, να μετακινούν επικουρικό ή/και μόνιμο προσωπικό εντός της οικείας υγειονομικής περιφέρειας, προκειμένου να στελεχωθούν και να καλυφθούν οι ανάγκες λειτουργίας τόσο των δομών φιλοξενίας όσο και των δομών/υπηρεσιών τους και για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται.
4. Μέχρις ότου καταστεί δυνατή η λειτουργία των δομών της παρ. 1, δύνανται να χρησιμοποιηθούν για την προσωρινή διαμονή αστέγων και άλλων ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, μετά από απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου, τουριστικά καταλύματα, η συνέχιση της λειτουργίας των οποίων έχει αποφασιστεί σύμφωνα με τις αριθμ. [5052/24.3.2020](#) (Β΄ 1018) και [5248/27.3.2020](#) (Β΄ 1073) αποφάσεις του Υπουργού Τουρισμού, όπως εκάστοτε ισχύουν. Η παροχή της ανωτέρω υπηρεσίας ανατίθεται από το αρμόδιο όργανο του οικείου δήμου μέσω διαδικασίας διαπραγμάτευσης κατά παρέκκλιση κάθε σχετικής εθνικής διάταξης περί δημοσίων συμβάσεων για την παροχή υπηρεσιών στέγασης.

Άρθρο εικοστό έκτο

Απαλλαγή γονέων από τροφεία δημοτικών βρεφικών και παιδικών σταθμών και από αντίτιμο ανταποδοτικών υπηρεσιών

1. Από τις 11 Μαρτίου 2020, γονείς που έχουν τέκνα σε δημοτικούς βρεφικούς και παιδικούς σταθμούς, των οποίων η λειτουργία αναστέλλεται προσωρινά δυνάμει των

αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76), απαλλάσσονται από την προβλεπόμενη μηνιαία οικονομική συμμετοχή (τροφεία) για το χρονικό διάστημα αναστολής της λειτουργίας τους.

2. Από τις 11 Μαρτίου 2020 απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής αντιτίμου οι δημότες που κάνουν χρήση υπηρεσιών ανταποδοτικού χαρακτήρα με αντίτιμο, για όσο χρονικό διάστημα είναι ανέφικτη η παροχή των υπηρεσιών αυτών λόγω της λήψης μέτρων κατά του κορωνοϊού COVID-19, και πάντως όχι πέραν της 31ης Μαΐου 2020.

Άρθρο εικοστό έβδομο

Προμήθεια ψηφιακού εξοπλισμού από τις Σχολικές Επιτροπές για την υλοποίηση της εξ αποστάσεως διδασκαλίας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων

1. Οι Σχολικές Επιτροπές των δήμων μπορούν να προμηθεύονται κατάλληλο ψηφιακό εξοπλισμό που να επιτρέπει την υλοποίηση των δράσεων της εξ αποστάσεως διδασκαλίας των μαθητών των σχολικών μονάδων αρμοδιότητάς τους, εντός του πλαισίου υιοθέτησης των προληπτικών μέτρων κατά του κορωνοϊού COVID-19, αξιοποιώντας αδιάθετες πιστώσεις που προκύπτουν από την αναστολή λειτουργίας των σχολικών μονάδων τους. Η προμήθεια γίνεται κατ' ανάλογη εφαρμογή της παρ. 3

του άρθρου 10 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76). Σε περίπτωση που οι πιστώσεις αυτές δεν επαρκούν, οι δήμοι και οι περιφέρειες μπορούν να επιχορηγούν εκτάκτως τις Σχολικές Επιτροπές με το απαιτούμενο υπόλοιπο.

2. Η προμήθεια γίνεται μετά από αιτιολογημένο αίτημα του διευθυντή της οικείας σχολικής μονάδας, από το οποίο προκύπτει το απολύτως αναγκαίο πλήθος των φορητών συσκευών (laptops, notebooks, netbooks ή tablets) ή/και συνδέσεων διαδικτύου, οι οποίες απαιτούνται για τη στήριξη μαθητών που έχουν ανάγκη. Τα προμηθευόμενα είδη αποτελούν εξοπλισμό του σχολείου και, με μέριμνα των οικείων διευθυντών, παραδίδονται προς προσωρινή χρήση στους δικαιούχους μαθητές με ονομαστικά πρωτόκολλα παράδοσης – παραλαβής, για όσο διάστημα αυτό απαιτείται.

Άρθρο εικοστό όγδοο

Διανομή υγειονομικού υλικού και μέσων ατομικής ή συλλογικής προστασίας από τους ΟΤΑ α' και β' βαθμού

1. Για χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) μηνών και εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού μπορούν να προμηθεύονται σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 10 της

από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76), και να διανέμουν κάθε αναγκαίο υγειονομικό υλικό, και ενδεδειγμένα μέσα ατομικής ή συλλογικής προστασίας για την αποτροπή διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, σε δημόσιες υπηρεσίες, δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς του κεφαλαίου Α' του ν. [3429/2005](#) (Α' 314), καθώς και σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και ιδιωτικού δικαίου της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. [4270/2014](#) (Α' 143), που εδρεύουν εντός της περιφέρειάς τους. Για την προμήθεια και διανομή απαιτείται έγγραφο αίτημα του αρμόδιου οργάνου του φορέα, από το οποίο προκύπτει τεκμηριωμένα η ανάγκη.

2. Η ισχύς της παρ. 1 ανατρέχει στην έναρξη ισχύος της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου.

Άρθρο εικοστό ένατο

Καθορισμός ωραρίου δημοτικών υπηρεσιών σε δημοτικά νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, Συνδέσμους δήμων και ιδρύματα

Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου διοίκησης του δημοτικού νομικού προσώπου ή επιχείρησης, του συνδέσμου δήμων ή του ιδρύματος είναι δυνατός ο καθορισμός:

α) εξαιρέσεων από την εφαρμογή πενθήμερης εργασίας κατά υπηρεσία, κλάδο και αριθμό υπαλλήλων, χρόνο ή περιοχή, εφόσον επιβάλλονται, λόγω της ανάγκης αδιάλειπτης λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών για την εφαρμογή των μέτρων αποφυγής διασποράς του κορωνοϊού COVID-19,

β) της πενθήμερης εβδομάδας εργασίας για ορισμένες υπηρεσίες, κλάδους ή ορισμένο αριθμό υπαλλήλων από την Τρίτη μέχρι και το Σάββατο ή από την Τετάρτη έως και την Κυριακή, εφόσον τούτο επιβάλλεται για τον ίδιο ως άνω λόγο, καθιερωμένων ως μη εργάσιμων ημερών της Δευτέρας ή της Τρίτης, αντίστοιχα.

Οι αποφάσεις του παρόντος αρχίζουν να ισχύουν από της υπογραφής τους και εφαρμόζονται για όσο διάστημα είναι σε ισχύ μέτρα πρόληψης και αποφυγής της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, και πάντως όχι πέραν της 31ης Μαΐου 2020.

Άρθρο τριακοστό

Παρακράτηση επιχορήγησης δήμων

Στην παρ. 5 του τεσσαρακοστού τρίτου άρθρου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Το τέταρτο εδάφιο της περ. α' αντικαθίσταται με δύο νέα εδάφια ως εξής:

«Η εν λόγω επιχορήγηση παρακρατείται σε δεκαοκτώ (18) ισόποσες δόσεις, από τις μελλοντικές επιχορηγήσεις των ΚΑΠ, αρχής γενομένης από τον μήνα Σεπτέμβριο

2020. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, η οποία εκδίδεται ύστερα από αίτηση του οικείου δήμου, είναι δυνατή η αύξηση των δόσεων έως εβδομήντα δύο (72), για λόγους ομαλής εκτέλεσης του προϋπολογισμού.».

2. Το τέταρτο εδάφιο της περ. β' αντικαθίσταται με δύο νέα εδάφια ως εξής:

«Η εν λόγω επιχορήγηση παρακρατείται σε δεκαοκτώ (18) ισόποσες δόσεις, από τις μελλοντικές επιχορηγήσεις των ΚΑΠ, αρχής γενομένης από τον μήνα Σεπτέμβριο 2020. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, η οποία εκδίδεται ύστερα από αίτηση του οικείου δήμου, είναι δυνατή η αύξηση των δόσεων έως εβδομήντα δύο (72), για λόγους ομαλής εκτέλεσης του προϋπολογισμού.».

Άρθρο τριακοστό πρώτο

Κάλυψη μισθοδοσίας προσωπικού ΟΤΑ αμειβόμενου με την καταβολή αντιτίμου για τις παρεχόμενες υπηρεσίες

Η δαπάνη μισθοδοσίας του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και με σύμβαση μίσθωσης έργου, που έχει προσληφθεί σύμφωνα με την παρ. 14 του άρθρου 12 του ν. [4071/2012](#) (Α' 85) και την παρ. 6 του άρθρου 39 του ν. [2725/1999](#) (Α' 121), το οποίο υπηρετεί στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού και στα νομικά τους πρόσωπα, κατά το χρονικό διάστημα αναστολής λειτουργίας των υπηρεσιών αυτών στο πλαίσιο λήψης μέτρων προς αποφυγή της διασποράς του κορωνοϊού COVID 19, και το οποίο απασχολείται σε άλλη υπηρεσία του ίδιου νομικού προσώπου ή σε άλλη υπηρεσία του οικείου ΟΤΑ ή άλλου νομικού προσώπου αυτού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 10 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76), σε περίπτωση αδυναμίας είσπραξης αντιτίμου και λοιπών αντικαταβολών από τους φορείς, καλύπτεται από λοιπά μη ειδικευμένα έσοδα ή και μη ειδικευμένο χρηματικό υπόλοιπο του οικείου ΟΤΑ. Η δαπάνη μισθοδοσίας για κάθε μήνα απασχόλησης υπολογίζεται επί του μέσου όρου των τριών (3) τελευταίων μηνών προ της αναστολής λειτουργίας. Από την εφαρμογή της παρούσας δεν δύναται να προέλθει καθ' οιονδήποτε τρόπο άμεση ή έμμεση επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού.

Άρθρο τριακοστό δεύτερο

Ρύθμιση θεμάτων δημοσίων συμβάσεων της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος (ΕΝΠΕ), της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ) και των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων (ΠΕΔ)

Η Ένωση Περιφερειών Ελλάδος (ΕΝΠΕ), η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ) και οι Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων (ΠΕΔ) μπορούν να προμηθεύονται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 10 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55) και την παρ. 7 του εικοστού τέταρτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), όπως αυτές κυρώθηκαν με τα

άρθρα 2 και 3 αντιστοίχως του ν. [4682/2020](#) (Α΄ 76), και να διανέμουν στα μέλη τους κάθε αναγκαίο υγειονομικό υλικό και ενδεδειγμένα μέσα ατομικής ή συλλογικής προστασίας για την αποτροπή διασποράς του κορωνοϊού COVID-19. Όπου στις ανωτέρω διατάξεις αναφέρεται η Οικονομική Επιτροπή, για τις διατάξεις της παρούσας νοείται η οικεία Εκτελεστική Επιτροπή.

Άρθρο τριακοστό τρίτο

Ρύθμιση θεμάτων προϋπολογισμού ΟΤΑ α΄ βαθμού

Ειδικά για τον εκτελούμενο προϋπολογισμό του έτους 2020, από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους επενδυτικών δαπανών των δήμων, ποσοστό έως πενήντα τοις εκατό (50%) μπορεί να διατίθεται προς αντιμετώπιση λειτουργικών δαπανών που διαπιστώνονται από την έναρξη ισχύος της παρούσας και δεν μπορούν να καλυφθούν από τα τακτικά ή έκτακτα έσοδά τους. Για τις μεταφορές αυτές απαιτείται αναμόρφωση του προϋπολογισμού. Από την εφαρμογή της παρούσας δεν δύναται να προέλθει κατ' οιονδήποτε τρόπο άμεση ή έμμεση επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού.

Άρθρο τριακοστό τέταρτο

Αναστολή παρακράτησης δόσεων για δάνεια προς ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού

Για δάνεια χορηγηθέντα αποκλειστικά από τους πόρους του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων προς τους ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού αναστέλλεται η παρακράτηση των τριών (3) επόμενων ενδεκατημορίων έναντι τοκοχρεωλυτικών δόσεων, αρχής γενομένης από τη δόση του μηνός Μαΐου 2020. Η εξόφληση των τριών (3) δόσεων που αναστέλλονται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο θα πραγματοποιηθεί άτοκα εντός του έτους 2021 σε έντεκα (11) μηνιαίες ισόποσες δόσεις αρχής γενομένης από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Άρθρο τριακοστό πέμπτο

Παράταση θητείας των μελών των συλλογικών οργάνων Υπουργείων και εποπτευόμενων νομικών προσώπων

1. Η θητεία των μελών των οργάνων και επιτροπών των Υπουργείων, καθώς και των εποπτευόμενων από αυτά νομικών προσώπων, η οποία έληξε μετά την έναρξη ισχύος της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 42), όπως αυτή κυρώθηκε με τον ν. [4682/2020](#) (Α΄ 76), και μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας, ή αναμένεται να λήξει το αργότερο έως τις 30 Απριλίου 2020, παρατείνεται για δύο (2) μήνες, από την ημερομηνία λήξης της, λόγω των έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.

2. Με απόφαση του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού ή του οργάνου διοίκησης του οικείου νομικού προσώπου, η θητεία των μελών των οργάνων και των επιτροπών της παρ. 1 μπορεί να παρατείνεται περαιτέρω για χρονικό διάστημα μέχρι τεσσάρων (4) μηνών ακόμη, εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας.

Άρθρο τριακοστό έκτο

Παράταση ισχύος εγκριτικών αποφάσεων της Επιτροπής της Π.Υ.Σ. [33/2006](#)

Κατά παρέκκλιση του άρθρου 20 του ν. [4305/2014](#) (Α' 237), εγκριτικές αποφάσεις της Επιτροπής της παρ. 1 του άρθρου 2 της υπ' αρ. [33/2006](#) Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου (Α' 280) που έχουν χορηγηθεί σε ΟΤΑ α' και β' βαθμού και σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) αυτών ή και σε λοιπούς φορείς του άρθρου 14 του ν. [2190/1994](#) (Α' 28), για την κίνηση διαδικασιών πρόσληψης προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και με σύμβαση μίσθωσης έργου, από την 1η Απριλίου 2019 έως τις 30 Ιουνίου 2019 και για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί προκήρυξη ή ανακοίνωση, μπορούν να υλοποιηθούν ή εξακολουθούν να ισχύουν έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2020.

Άρθρο τριακοστό έβδομο

Αποδοχές και αμοιβές υπαλλήλων με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου

1. Για όσο χρονικό διάστημα διαρκούν τα έκτακτα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, οι πάσης φύσεως αποδοχές και τυχόν πρόσθετες αμοιβές των απασχολουμένων με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου (ΙΔΟΧ) ή με σύμβαση μίσθωσης έργου, σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, καταβάλλονται κανονικά, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

2. Στις περιπτώσεις απασχόλησης προσωπικού με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου (ΙΔΟΧ) ή με σύμβαση μίσθωσης έργου σε έργα που υλοποιούνται με τη μέθοδο της αυτεπιστασίας και χρηματοδοτούνται από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους, η προκαλούμενη δαπάνη της μισθοδοσίας τους συνεχίζει να βαρύνει τις πιστώσεις των αντίστοιχων έργων.

3. Οι ρυθμίσεις των παρ. 1 και 2 καταλαμβάνουν και πρόσωπα τα οποία:

α) λαμβάνουν ειδική άδεια απουσίας, σύμφωνα με το εικοστό πέμπτο άρθρο της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76) ή

β) λαμβάνουν αναρρωτική άδεια ειδικού σκοπού σύμφωνα με την παρ. 3 του τριακοστού όγδοου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4683/2020](#) (Α' 83) ή

γ) εργάζονται εκ περιτροπής σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 5 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76) και τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του εικοστού τέταρτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, ή

δ) απασχολούνται σε υπηρεσίες και εκπαιδευτικά ιδρύματα τα οποία τελούν υπό προσωρινή απαγόρευση λειτουργίας για προληπτικούς λόγους δημόσιας υγείας.

ΜΕΡΟΣ Ζ:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο τριακοστό όγδοο

Ρυθμίσεις για την Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης

Στην από 20.3.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4683/2020](#) (Α' 83), επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του εικοστού τέταρτου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα έγγραφα της παρ. 1 φέρουν μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό επαλήθευσης και προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από όλους τους φορείς του δημόσιου, του ευρύτερου δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες:».

2. Η παρ. 1 του εικοστού πέμπτου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο χρήστης της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης αποκτά πρόσβαση στις υπηρεσίες της, αφού προηγουμένως προβεί σε επιβεβαίωση της ταυτότητάς του (αυθεντικοποίηση). Η επιβεβαίωση της ταυτότητάς του (αυθεντικοποίηση) γίνεται μετά από επιλογή του χρήστη των κωδικών-διαπιστευτηρίων είτε της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet), είτε των συστημάτων ηλεκτρονικής τραπεζικής (e-banking) των πιστωτικών ιδρυμάτων όπως ορίζονται στο στοιχείο 1 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013 (ΕΕ L 176), περιλαμβανομένων των υποκαταστημάτων τους, όπως ορίζονται στο στοιχείο 17 της παρ. 1 του άρθρου 4 του εν λόγω Κανονισμού, όταν τα υποκαταστήματα αυτά βρίσκονται στην Ελλάδα είτε η

έδρα τους βρίσκεται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. [4261/2014](#) (Α΄ 107) σε τρίτη χώρα, καθώς και του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.».

3. Στο εικοστό έκτο άρθρο προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Οι αιτήσεις που συντάσσονται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης έχουν την ίδια ισχύ τόσο στην ηλεκτρονική όσο και στην έντυπη μορφή τους με έγγραφα που φέρουν βεβαίωση γνήσιου υπογραφής του άρθρου 11 του ν. [2690/1999](#) (Α΄ 45).».

4. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του εικοστού έβδομου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«Η ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση υποβάλλεται και γίνεται υποχρεωτικά αποδεκτή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εικοστό τέταρτο άρθρο».

5. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του εικοστού έβδομου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«Η υπεύθυνη δήλωση που συντάσσεται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης έχει την ίδια ισχύ, τόσο στην ηλεκτρονική όσο και στην έντυπη μορφή της, με έγγραφο που φέρει βεβαίωση γνήσιου υπογραφής του άρθρου 11 του ν. [2690/1999](#) (Α΄ 45).».

6. Στο τέλος της παρ. 5 του εικοστού εβδόμου άρθρου προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι αποδέκτες που λαμβάνουν την ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση τεκμαίρεται ότι τελούν σε καλή πίστη ως προς την προέλευση της ηλεκτρονικής υπεύθυνης δήλωσης από τον εκδότη της και ουδεμία ευθύνη υπέχουν ως προς τη γνησιότητα αυτής.».

7. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του εικοστού ογδού άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«Η εξουσιοδότηση που συντάσσεται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης έχει την ίδια ισχύ, τόσο στην ηλεκτρονική όσο και στην έντυπη μορφή της, με έγγραφο που φέρει βεβαίωση γνήσιου υπογραφής του άρθρου 11 του ν. [2690/1999](#) (Α΄ 45).».

8. Στο τέλος της παρ. 5 του εικοστού ογδού άρθρου προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι αποδέκτες που λαμβάνουν την ηλεκτρονική εξουσιοδότηση τεκμαίρεται ότι τελούν σε καλή πίστη ως προς την προέλευση της ηλεκτρονικής εξουσιοδότησης από τον εκδότη της και ουδεμία ευθύνη υπέχουν ως προς τη γνησιότητα αυτής.».

Άρθρο τριακοστό ένατο

Διεκπεραίωση μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης των μέτρων δέουσας επιμέλειας

1. Κάθε φυσικό πρόσωπο δύναται, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης, να αιτείται την άντληση από τα πληροφοριακά συστήματα και εφαρμογές των φορέων του δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, κατά την έννοια του άρθρου 3 του ν. [3979/2011](#) (Α΄ 138), των δεδομένων που απαιτούνται για την εξακρίβωση και την επαλήθευση της ταυτότητας και των ετήσιων εισοδημάτων του σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 13 του ν. [4557/2018](#) (Α΄ 139), καθώς και τη διαβίβαση αυτών στα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς της επιλογής του. Για τους σκοπούς του παρόντος, ως «πιστωτικά ιδρύματα» νοούνται τα πιστωτικά ιδρύματα όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. [4557/2018](#), και ως «χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί» νοούνται οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί της παρ. 3 του άρθρου 3 του ίδιου ως άνω νόμου.

2. Η άντληση και η διαβίβαση των δεδομένων της παρ. 1 διενεργούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 47, 48 και 108 του ν. [4623/2019](#) (Α΄ 134) μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης, μετά από ειδική και ρητή συγκατάθεση του φυσικού προσώπου. Κατά την υποβολή της αίτησης της παρ. 1 παρέχεται η ρητή συγκατάθεση των φυσικών προσώπων, η οποία συνιστά προϋπόθεση για την πρόσβαση, επεξεργασία και διατήρηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που είναι αναγκαία για την παροχή της υπηρεσίας της παρ. 1 από την Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης. Οι φορείς από τους οποίους αντλούνται τα δεδομένα δυνάμει συγκατάθεσης έχουν πρόσβαση στο σχετικό αρχείο που περιλαμβάνει την αίτηση και την παροχή συγκατάθεσης των αιτούντων φυσικών προσώπων.

3. Για τη χρήση της υπηρεσίας της παρ. 1 απαιτείται η αυθεντικοποίηση του φυσικού προσώπου με τη χρήση των κωδικών-διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet).

4. Τα δεδομένα που δύνανται να διαβιβαστούν σύμφωνα με την παρ. 1 περιλαμβάνουν ιδίως τα εξής:

α) ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο,

β) αριθμό δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου,

γ) εκδούσα αρχή, χρόνο έκδοσης και κατά περίπτωση λήξης των στοιχείων της περ. β΄,

δ) ημερομηνία και τόπο γέννησης,

ε) τηλέφωνο επικοινωνίας,

στ) ασκούμενο επάγγελμα και παρούσα επαγγελματική διεύθυνση,

ζ) Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.),

η) το μέγεθος και τις πηγές των περιουσιακών στοιχείων και των εισοδημάτων του φυσικού προσώπου, όπως προσδιορίζονται στην πρόσφατη πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος και

θ) διεύθυνση διαμονής.

Οι περ. α' έως δ' μπορούν να διαβιβάζονται αποκλειστικά για σκοπούς επιβεβαίωσης της αυθεντικότητας και της ισχύος του υποβληθέντος στο πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό εγγράφου πιστοποίησης ταυτότητας. Τα δεδομένα αυτά φυλάσσονται για σκοπούς τήρησης αρχείου από τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς στη μορφή στην οποία αντλήθηκαν, ώστε να διασφαλίζεται η αυθεντικότητά τους.

5. Για τον σκοπό του παρόντος το Κέντρο Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης είναι αρμόδιο για τη διαλειτουργικότητα των επιμέρους μητρώων των φορέων του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα και ιδίως των Υπουργείων Προστασίας του Πολίτη, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

6. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τη λειτουργία της υπηρεσίας της παρ. 1, τον τρόπο και τη διαδικασία επιβεβαίωσης της ταυτότητας (αυθεντικοποίησης) των φυσικών προσώπων, τις κατηγορίες των δεδομένων που δύνανται να διαβιβάζονται, τη μορφή και το περιεχόμενό τους, την πρόσβαση των φυσικών προσώπων στην υπηρεσία της παρ. 1, τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφαλείας, καθώς και κάθε τεχνικό ή άλλο ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο τεσσαρακοστό

Κατεπείγουσες διατάξεις για τη λειτουργία των εταιρειών «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ Α.Ε.» και «ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ Α.Ε.»

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό

διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, τα εκτελεστικά όργανα διοίκησης των ως άνω εταιρειών δύνανται να:

α) αποφασίζουν την παράταση των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, που έχουν συναφθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 14 του ν. [2190/1994](#) (Α' 28) για την κάλυψη εποχικών και πρόσκαιρων αναγκών, για το σύνολο των συμβασιούχων ή μέρος αυτού και για χρονικό διάστημα έως έξι (6) μήνες κατ' ανώτατο όριο. Μετά το πέρας του ως άνω χρόνου απασχόλησης, οι συμβάσεις αυτές λύονται αυτοδίκαια, χωρίς καμία προειδοποίηση ή διατύπωση και χωρίς αποζημίωση. Μετατροπή των συμβάσεων αυτών σε συμβάσεις αορίστου χρόνου είναι άκυρη,

β) αποφασίζουν, κατόπιν σχετικής συμφωνίας, τη μεταφορά προσωπικού με οποιαδήποτε σχέση εργασίας από τη μια επιχείρηση του ομίλου «ΕΛΤΑ ΑΕ» στην άλλη επιχείρηση για την κάλυψη επειγουσών αναγκών και για χρονικό διάστημα που δεν θα υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες. Ο αριθμός του προσωπικού που εντάσσεται

στην ανωτέρω περίπτωση, καθώς και ο χρόνος κατά τον οποίο διαρκούν η μεταφορά και η απασχόληση στην άλλη εταιρεία του ομίλου, συμπεριλαμβάνονται στις αποφάσεις των αρμόδιων εκτελεστικών οργάνων των εταιρειών και αποτελούν μέρος της μεταξύ τους συμφωνίας. Για την επιλογή του ως άνω προσωπικού λαμβάνονται υπόψη ενδεικτικά η ειδικότητα, η υπηρεσιακή αρχαιότητα και οποιοδήποτε άλλο κριτήριο κατά την κρίση της επιχείρησης. Κάθε επιχείρηση που εφαρμόζει την ανωτέρω ρύθμιση υποχρεούται να δηλώνει τη μεταφορά στο πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων,

γ) ορίζουν προσωπικό ασφαλούς λειτουργίας των επιχειρήσεων τους, κατά τα προβλεπόμενα στο ένατο άρθρο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4683/2020](#) (Α' 83).

2. Η παρ. 1 του άρθρου 14 της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76), εφαρμόζεται και στους εργαζομένους στις εταιρείες «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ Α.Ε.» και «ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ Α.Ε.».

ΜΕΡΟΣ Η:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Άρθρο τεσσαρακοστό πρώτο

Κατ' εξαίρεση διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, κάθε αναθέτουσα αρχή και κάθε αναθέτων φορέας σύμφωνα με τον ν. [4412/2016](#) (Α' 147), κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, οι οποίες μπορεί να εκκίνησαν είτε προ είτε μετά της 25ης Φεβρουαρίου 2020, μπορούν, σε περίπτωση κωλύματος υποβολής της αίτησης έκδοσης των απαιτούμενων δικαιολογητικών ή αδυναμίας έκδοσης αυτών, λόγω αναστολής λειτουργίας των αντίστοιχων αρμόδιων υπηρεσιών ή μερικής αναστολής λειτουργίας αυτών, στο πλαίσιο των μέτρων αντιμετώπισης της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 ή για άλλο σοβαρό λόγο, να προσκαλούν άμεσα τον επιλεγέντα ανάδοχο να υποβάλει σε αντικατάσταση των απαιτούμενων, ανά περίπτωση, δικαιολογητικών του άρθρου 80 του ν. [4412/2016](#) μόνο υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. [1599/1986](#) (Α' 75) ή ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου 52 του ν. [4635/2019](#) (Α' 167), που προβλέπεται στο εικοστό έβδομο άρθρο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4683/2020](#) (Α' 83), προκειμένου να εκδοθεί η απόφαση κατακύρωσης ή ανάθεσης και να συναφθεί η σύμβαση. Στην υποβαλλόμενη υπεύθυνη δήλωση δηλώνονται από τον επιλεγέντα ανάδοχο ότι: α) δεν συντρέχει κανένα νόμιμο κώλυμα συμμετοχής του

στη διαδικασία, β) εξακολουθεί να πληροί όλα τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που προβλέπονται στην οικεία διακήρυξη και γ) υποχρεούται να προσκομίσει τα νομίμως προβλεπόμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης ή ανάθεσης εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης.

2. Ο ανάδοχος μπορεί να αιτηθεί την παράταση της προθεσμίας προσκόμισης των σχετικών δικαιολογητικών σε περίπτωση κωλύματος υποβολής της αίτησης έκδοσης των απαιτούμενων δικαιολογητικών ή αδυναμίας έκδοσης αυτών, λόγω της αναστολής λειτουργίας των αντίστοιχων αρμόδιων υπηρεσιών ή μερικής ανατολής λειτουργίας αυτών, στο πλαίσιο των μέτρων αντιμετώπισης της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 ή για άλλο σοβαρό λόγο. Η ως άνω προθεσμία παρατείνεται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου της αναθέτουσας αρχής, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη γνωμοδότηση του συλλογικού οργάνου αξιολόγησης των προσφορών.

3. Η μη εμπρόθεσμη υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης ή ανάθεσης συνιστά λόγο έκπτωσης του αναδόχου από τη σύμβαση, απόσβεσης κάθε δικαιώματος του αναδόχου που απορρέει από αυτή και επιβολής των προβλεπόμενων στον νόμο κυρώσεων. Στην περίπτωση αυτή, η αναθέτουσα αρχή δύναται να προσκαλέσει τον/τους επόμενο/ους, κατά σειρά, μειοδότη/ες της διαδικασίας ανάθεσης της συγκεκριμένης σύμβασης και να του/τους προτείνει να αναλάβει/ουν την υλοποίηση της σύμβασης του έκπτωτου αναδόχου, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και βάσει της προσφοράς που είχε υποβάλει ο έκπτωτος (ρητή ρήτρα υποκατάστασης), τηρώντας, κατά τα λοιπά, τη διαδικασία της παρ. 1 του παρόντος ως προς την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης και την προσκόμιση των απαιτούμενων αποδεικτικών μέσων του άρθρου 80 του ν. [4412/2016](#).

4. Η εκκαθάριση και εξόφληση του αναδόχου δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υλοποιηθεί εάν δεν έχει προηγηθεί η προσκόμιση των απαιτούμενων δικαιολογητικών, όπως αυτά ορίζονται ανά περίπτωση στην κείμενη νομοθεσία.

ΜΕΡΟΣ Θ:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Άρθρο τεσσαρακοστό δεύτερο

Κατασκευή τεχνητού εμποδίου στο χερσαίο τμήμα της ελληνοτουρκικής μεθορίου στην Περιφερειακή Ενότητα Έβρου

Στο τέλος του εβδομηκοστού πρώτου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4683/2020](#) (Α΄ 83), προστίθεται παρ. 2 ως εξής:

«2. Στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη ανατίθεται η διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης του έργου κατασκευής και επέκτασης τεχνητού εμποδίου (φράχτη) στο

χερσαίο τμήμα της ελληνοτουρκικής μεθορίου στην Περιφερειακή Ενότητα Έβρου, ανεξαρτήτως προϋπολογισμού δαπάνης και κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης εθνικής, γενικής ή ειδικής διάταξης.».

Άρθρο τεσσαρακοστό τρίτο

Αναστολή χορήγησης άδειας εορτών Πάσχα σε δοκίμους υπαστυνόμους και δοκίμους αστυφύλακες

Αναστέλλεται η χορήγηση της άδειας εορτών Πάσχα 2020 στους δοκίμους υπαστυνόμους και στους δοκίμους αστυφύλακες, η οποία προβλέπεται στην περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 29 του π.δ. [319/1995](#) (Α΄ 174) και στην περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 65 του π.δ. [352/1995](#) (Α΄ 187) αντίστοιχα, μέχρι νεοτέρας, προς αντιμετώπιση της όλως εξαιρετικής και επείγουσας ανάγκης περιορισμού του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19. Η προβλεπόμενη άδεια χορηγείται σε μεταγενέστερο χρονικό διάστημα, εφόσον έχει εκλείψει η όλως εξαιρετική και επείγουσα ανάγκη της αντιμετώπισης του κινδύνου από τη διασπορά της ανωτέρω νόσου. Οι λεπτομέρειες ως προς τον χρόνο λήψης της προβλεπόμενης άδειας ρυθμίζονται με απόφαση του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας.

Άρθρο τεσσαρακοστό τέταρτο

Χρήση κατασχεμένων μέσων για τις ανάγκες των Σωμάτων Ασφαλείας και των Καταστημάτων Κράτησης

1.α. Για την κάλυψη των αναγκών των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, του Πυροσβεστικού Σώματος και των Καταστημάτων Κράτησης της Χώρας, μπορεί να τους διατίθενται κατά κυριότητα κατασχεμένα μέσα τα οποία ανήκουν στις εξής κατηγορίες:

(αα) χερσαία, χωρίς περιορισμό κυβισμού, εφόσον πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για το έργο των εν λόγω σωμάτων και όχι για την εξυπηρέτηση προσώπων, πλωτά ή αμφίβια μεταφορικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων των ρυμουλκούμενων,

(αβ) μηχανήματα έργου,

(αγ) αεροσκάφη και συστήματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών.

β. Η διάθεση επιτρέπεται, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(βα) Έχουν κατασχεθεί από αστυνομικές, λιμενικές ή πυροσβεστικές αρχές ως αντικείμενα λαθρεμπορίας ή ως μέσα τέλεσης αξιόποινων πράξεων για τις οποίες προβλέπεται ποινή στερητική της ελευθερίας, ενός (1) τουλάχιστον έτους.

(ββ) Έχουν παρέλθει τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία κατάσχεσής τους και στο διάστημα αυτό δεν έχει εκδοθεί ή δεν έχει καταστεί αμετάκλητο βούλευμα ή αμετάκλητη απόφαση του αρμόδιου δικαστηρίου ή εισαγγελική διάταξη για την άρση της κατάσχεσης και την απόδοσή τους στον ιδιοκτήτη τους.

γ. Η ίδια διαδικασία δύναται να ακολουθείται για τα ανωτέρω μέσα, τα οποία έχουν κατασχεθεί από τις αστυνομικές, λιμενικές ή πυροσβεστικές αρχές:

(γα) ως αντικείμενα κλοπής ή άλλης αξιόποινης πράξης και ο ιδιοκτήτης τους δεν προσέρχεται να τα παραλάβει εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από τότε που προσκλήθηκε αποδεδειγμένα για τον σκοπό αυτό, ή

(γβ) ως αντικείμενα κλοπής ή άλλης αξιόποινης πράξης, ο ιδιοκτήτης τους είναι άγνωστος και έχει παρέλθει προθεσμία έξι (6) μηνών από την ημερομηνία της κατάσχεσης, ή

(γγ) για τα οποία έχει εκδοθεί εισαγγελική διάταξη ή αμετάκλητο βούλευμα ή αμετάκλητη δικαστική απόφαση για την απόδοσή τους στον ιδιοκτήτη τους, εφόσον ο ιδιοκτήτης τους δεν προσέρχεται να τα παραλάβει εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από τότε που έλαβε γνώση αποδεδειγμένα για το δικαίωμα του να του αποδοθούν.

2. Για τη διάθεση των μέσων της παρ. 1 εκδίδεται απόφαση του Υπουργού ο οποίος προΐσταται της Υπηρεσίας που πραγματοποίησε την κατάσχεση, ύστερα από πρόταση του Αρχηγείου του οικείου Σώματος. Με την έκδοση της απόφασης αίρεται η κατάσχεση και μεταβιβάζεται αυτοδίκαια η κυριότητα του μέσου.

3. Αν, μετά τη διάθεση του μέσου που κατασχέθηκε, διατάχθηκε αμετακλήτως, με βούλευμα ή με δικαστική απόφαση, η απόδοσή του στον ιδιοκτήτη του, καταβάλλεται σε αυτόν ως πλήρης αποζημίωση ποσό ίσο με την αξία του. Η αξία καθορίζεται με έκθεση κοστολόγησης η οποία συντάσσεται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση μετά την έκδοση της απόφασης διάθεσης. Στην έκθεση υπολογίζονται δασμοί, φόροι και λοιπές επιβαρύνσεις που έχουν καταβληθεί. Εφόσον ο δικαιούχος δεν αποδέχεται το ποσό της αποζημίωσης, δικαιούται να προσφύγει, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της έκθεσης, στα διοικητικά δικαστήρια για τον καθορισμό της αξίας του κατασχεθέντος.

4.α. Η έκθεση κοστολόγησης συντάσσεται από επιτροπή προσδιορισμού αξίας κατασχεμένων μέσων, η οποία συγκροτείται από:

(αα) έναν (1) ανώτερο αξιωματικό ειδικότητας μηχανολόγου – μηχανικού,

(αβ) έναν (1) ανώτερο αξιωματικό ειδικότητας οικονομικού, ή συναφών ειδικοτήτων,

(αγ) έναν (1) μηχανολόγο - μηχανικό της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης ή του οικείου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης.

β. Η μέριμνα για τη συγκρότηση των επιτροπών ανήκει στον Αρχηγό του Σώματος, στο οποίο ανήκει η υπηρεσία που προέβη στην κατάσχεση.

γ. Ανακύπτοντα έξοδα για τη λειτουργία των επιτροπών, καθώς και αναλογούντες δασμοί, φόροι και λοιπές επιβαρύνσεις για τη διάθεση των μέσων βαρύνουν τους προϋπολογισμούς των φορέων στους οποίους διατίθενται.

5. Οι αποφάσεις της παρ. 2 κοινοποιούνται στην αρμόδια για την σχετική παράβαση εισαγγελική αρχή, στην υπηρεσία, η οποία διενήργησε την κατάσχεση του μέσου και στην υπηρεσία ή στον φορέα όπου φυλάσσεται το μέσο. Στην τελευταία περίπτωση επέχουν θέση απόφασης άρσης του μέτρου της μεσεγγύησης.

6. Οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 45 του ν. [2992/2002](#) (Α' 54) δεν εφαρμόζονται κατά τις διαδικασίες του παρόντος.

7. Οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.

Άρθρο τεσσαρακοστό πέμπτο

Κάλυψη οδοιπορικών δαπανών για μετακινήσεις αστυνομικού προσωπικού

Στην παρ. 1 του άρθρου 116 του ν. [4674/2020](#) (Α' 53) προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής: «Στις ως άνω περιπτώσεις έκτακτων και απρόβλεπτων αναγκών για τις δαπάνες οδοιπορικών εξόδων που αφορούν τις μετακινήσεις του αστυνομικού προσωπικού, το αίτημα για την έκδοση των σχετικών αποφάσεων ανάληψης υποχρέωσης και η έκδοση αυτών μπορούν να πραγματοποιούνται σε μεταγενέστερο χρόνο».

ΜΕΡΟΣ Ι:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο τεσσαρακοστό έκτο

Προθεσμία δηλώσεων επιθυμίας προόδου εκκρεμών ποινικών διαδικασιών

Η αναστολή των προθεσμιών που προβλέπεται στις κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Υγείας και Δικαιοσύνης, που εκδόθηκαν κατόπιν εξουσιοδότησης του άρθρου 11 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76), δεν καταλαμβάνει την προθεσμία δηλώσεων επιθυμίας προόδου εκκρεμών ποινικών διαδικασιών, που είχαν ανοίξει χωρίς την υποβολή εγκλήσεως, με αντικείμενο πράξεις που διώκονταν αυτεπαγγέλτως, για τη δίωξη των οποίων απαιτείται έγκληση.

ΜΕΡΟΣ ΙΑ:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο τεσσαρακοστό έβδομο

Παράταση ισχύος εθνικής θεωρήσεων εισόδου πολιτών τρίτων χωρών

Η ισχύς των εθνικών θεωρήσεων εισόδου, οι οποίες χορηγήθηκαν σε πολίτες τρίτων χωρών σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. [4251/2014](#) (Α' 80) και έληξαν μετά την 11η Μαρτίου 2020 ή λήγουν έως την 31η Αυγούστου 2020, παρατείνεται αυτοδίκαια έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2020. Κατά τη διάρκεια ισχύος της αυτοδίκαιης παράτασης, οι πολίτες τρίτων χωρών απολαύουν το σύνολο των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων, οι οποίες απορρέουν από την αντίστοιχη θεώρηση εισόδου που έχουν λάβει. Σε περίπτωση που πολίτης τρίτης χώρας, κάτοχος εθνικής θεώρησης, εξέλθει της ελληνικής επικράτειας κατά το διάστημα της αυτοδίκαιης παράτασης που προβλέπεται με το παρόν, η θεώρηση παύει αυτοδικαίως να ισχύει από την ημερομηνία εξόδου από την ελληνική επικράτεια.

ΜΕΡΟΣ ΙΒ:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο τεσσαρακοστό όγδοο

Δυνατότητα παροχής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης κατά τη διάρκεια των διακοπών του Πάσχα

Κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων και ειδικά για το σχολικό έτος 2019-2020, μπορεί να παρέχεται εξ αποστάσεως εκπαίδευση για την πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση κατά τη διάρκεια των διακοπών του Πάσχα, με εξαίρεση το χρονικό διάστημα από τη Μεγάλη Τετάρτη, 15 Απριλίου 2020 έως και την Τρίτη του Πάσχα, 21 Απριλίου 2020.

Άρθρο τεσσαρακοστό ένατο

Συμμετοχή ειδικών κατηγοριών μαθητών ΕΠΑ.Λ. στις πανελλαδικές εξετάσεις 2020

Στο τέλος της περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 151 του ν. [4610/2019](#) (Α'70) προστίθενται τρία εδάφια ως εξής:

«Ειδικά για το σχολικό έτος 2019-2020, οι μαθητές της κατηγορίας αυτής, οι οποίοι ενεγράφησαν και φοιτούν στη Γ' τάξη εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης ή ημερησίου ΕΠΑ.Λ. και έχουν καταχωρισθεί στα ηλεκτρονικά μητρώα του πληροφοριακού συστήματος του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων χωρίς την προηγούμενη συμμετοχή τους σε εξετάσεις κατά τα ως άνω, συμμετέχουν στις πανελλαδικές εξετάσεις έτους 2020 κατά τις ισχύουσες διατάξεις, εφόσον το επιθυμούν. Με υπεύθυνη δήλωσή τους εξετάζονται και στα μαθήματα Τομέα της Β' τάξης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης κατά την περίοδο διεξαγωγής των ενδοσχολικών εξετάσεων. Το ίδιο ισχύει για τους εγγεγραμμένους και φοιτούντες στη Γ' τάξη εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης ή ημερησίου ΕΠΑ.Λ. μαθητές ανεπαρκούς φοίτησης Ημερησίου ή Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. παλαιότερων σχολικών ετών, τους αποφοίτους Β' κύκλου ΤΕΕ, καθώς και τους μαθητές οι οποίοι δεν συνέχισαν τη φοίτησή τους πέραν της Β' τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τετραετούς φοίτησης.»

Άρθρο πεντηκοστό

Επείγοντα ζητήματα αποσπασμένων υπαλλήλων στο εξωτερικό

Για τον σκοπό της καταβολής του ειδικού επιμίσθιου εξωτερικού στους αποσπασμένους εκπαιδευτικούς και διοικητικούς υπαλλήλους, καθώς και τους συντονιστές εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, το χρονικό διάστημα προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας σχολικών μονάδων και εκπαιδευτικών δομών του εξωτερικού, για προληπτικούς λόγους δημόσιας υγείας και στο πλαίσιο των κατεπειγόντων μέτρων αποφυγής και περιορισμού της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, λογίζεται ως χρονικό διάστημα προσφοράς εργασίας και παροχής διδακτικού έργου χωρίς άλλες προϋποθέσεις.

Άρθρο πεντηκοστό πρώτο

Κατ' εξαίρεση διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής δικαιολογητικών επιμισθίων εξωτερικού

Έως την 31 Μαΐου 2020 και κατά παρέκκλιση κάθε ειδικής ή γενικής διάταξης, τα ειδικά επιμίσθια των αποσπασμένων στο εξωτερικό εκπαιδευτικών και διοικητικών υπαλλήλων, καθώς και των συντονιστών εκπαίδευσης, μπορούν να εκκαθαρίζονται με μόνη την ηλεκτρονική υποβολή των υπεύθυνων δηλώσεων παροχής διδακτικού έργου και χορηγηθεισών αδειών στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Σε κάθε περίπτωση, παραμένει υποχρεωτική και η υποβολή σε έντυπη μορφή των ανωτέρω εγγράφων που έχουν υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, λαμβανομένων υπόψη των περιορισμών που προκαλούνται από τη λήψη μέτρων αποφυγής και περιορισμού της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.

Άρθρο πεντηκοστό δεύτερο

Κατ' εξαίρεση διαδικασία υποστήριξης διδακτορικών διατριβών

Κατά το χρονικό διάστημα της προσωρινής απαγόρευσης της εκπαιδευτικής λειτουργίας των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), σύμφωνα με την περ. στ' του άρθρου πρώτου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76), η διαδικασία της δημόσιας υποστήριξης των διδακτορικών διατριβών πραγματοποιείται με μεθόδους εξ αποστάσεως, μέσω τηλεδιάσκεψης, κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. [4485/2017](#) (Α' 114).

Άρθρο πενήκοστό τρίτο

Μη παρεχόμενες υπηρεσίες ιδιωτικών εκπαιδευτικών δομών πάσης φύσεως

1. Μη παρεχόμενες υπηρεσίες, όπως μεταφορά, σίτιση και απογευματινές δραστηριότητες από τους εργοδότες-επιχειρήσεις της παρ. 1 του άρθρου 1 της αριθμ. [14199/249/5.4.2020](#) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 1217), δεν χρεώνονται για όσο διάστημα διαρκεί η απαγόρευση της εκπαιδευτικής λειτουργίας με φυσική παρουσία και δεν υπάρχει υποχρέωση καταβολής των αντίστοιχων ποσών από τους υπόχρεους.
2. Στην περίπτωση εφαρμογής της παρ. 5 του άρθρου 2 της υπ' αρ. [14199/249/5.4.2020](#) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, δεν υφίσταται καμία υποχρέωση καταβολής διδάκτρων.

ΜΕΡΟΣ ΙΓ:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Άρθρο πενήκοστό τέταρτο

Οικονομική ενίσχυση του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού για δράσεις και προγράμματα στον τομέα του σύγχρονου πολιτισμού

1. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού δύνανται να επιχορηγούνται από πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού φορείς, επιχειρήσεις, φυσικά πρόσωπα και αυτοαπασχολούμενοι, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στον τομέα του σύγχρονου πολιτισμού. Οι επιχορηγήσεις διενεργούνται κατόπιν σχετικής πρόσκλησης, κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. [2731/1999](#) (Α' 138), όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 76 του ν. [4170/2013](#) (Α' 163), και το ύψος τους δεν δύναται να υπερβεί συνολικά το ποσό των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού και Αθλητισμού καθορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και ο τρόπος καταβολής της επιχορήγησης, καθώς και οποιαδήποτε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας. Το ποσό της επιχορήγησης είναι ακατάσχετο.

3. Το ποσό της επιχορήγησης καταβάλλεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2020, εφόσον η σχετική πρόσκληση εκδοθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2020.

Άρθρο πενήτηκοστό πέμπτο

Επιτάχυνση της διαδικασίας επιχορήγησης φορέων που αναπτύσσουν πολιτιστική και κοινωφελή δράση

Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. [2557/1997](#) (Α' 271) προστίθενται δύο εδάφια ως εξής:

«Για την επιχορήγηση κατά τα ανωτέρω προς Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (Μ.Κ.Ο.), σωματεία, αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες και ν.π.ι.δ. δεν απαιτείται η χορήγηση ειδικής έγκρισης από τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. [2731/1999](#) (Α' 138), όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 76 του ν. [4170/2013](#) (Α' 163).

Η απόφαση επιχορήγησης του προηγούμενου εδαφίου με τον σχετικό φάκελο κοινοποιείται στην Οικονομική Αστυνομία, στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Επιθεώρησης του Υπουργείου Οικονομικών, στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στη Διεύθυνση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, σύμφωνα με την περ. γ της ανωτέρω παραγράφου.».

Άρθρο πενήτηκοστό έκτο

Πληρωμή δαπανών από Περιφερειακές Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού

1. Οι Περιφερειακές και Ειδικές Περιφερειακές Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, οι δαπάνες των οποίων εκκαθαρίζονταν έως την 31η Δεκεμβρίου 2019 από τη Δημοσιονομική Υπηρεσία Εποπτείας και Ελέγχου Νομαρχίας Αθηνών, εξακολουθούν να συνιστούν αναθέτουσες αρχές με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και δύνανται να αναλαμβάνουν υποχρεώσεις σύμφωνα με την απόφαση κατανομής πιστώσεων του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού και την απόφαση ορισμού Δευτερευόντων Διατακτών του Υπηρεσιακού Γραμματέα όπως ισχύει.

2. Τα Τμήματα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης των ανωτέρω Υπηρεσιών, πλην του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου και της Υπηρεσίας Νεότερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Αττικής, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και Κυκλάδων, υπάγονται απευθείας στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του

Υπουργείου, ως προς την οικονομική τους δραστηριότητα και τους ανατίθενται οι αρμοδιότητες ελέγχου, εκκαθάρισης και έκδοσης χρηματικών Ενταλμάτων για την πληρωμή των δαπανών τους, καθώς και η τήρηση του φυσικού αρχείου αυτών.

3. Η εξόφληση των χρηματικών ενταλμάτων της παρ. 2 διενεργείται από το Αυτοτελές Τμήμα Πληρωμών και Λοιπών Οικονομικών Θεμάτων της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

4. Ειδικότερα για το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο και την Υπηρεσία Νεότερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Αττικής, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και Κυκλάδων εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο πιλοτικό πρόγραμμα της Ηλεκτρονικής Διακίνησης Δικαιολογητικών.

5. Κατά τα λοιπά για τα Τμήματα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης της παρ. 2 του παρόντος, ισχύουν οι διατάξεις του π.δ. [4/2018](#) (Α΄ 7), εφόσον δεν αντίκεινται στο παρόν.

ΜΕΡΟΣ ΙΑ:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο πεντηκοστό έβδομο

Παράταση προθεσμιών για Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας

1. Οι προθεσμίες των παρ. 1 και 2 του άρθρου 47 του ν. [4423/2016](#) (Α΄ 182) παρατείνονται έως τρεις (3) μήνες από την 31η Μαρτίου 2020 και οι προθεσμίες των περ. (β), (γ) και (δ) του άρθρου 13 του π.δ. [126/1986](#) (Α΄ 44) παρατείνονται έως τρεις (3) μήνες από την 1η Απριλίου 2020 για τους Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας (ΔΑΣΕ) των περ. (α), (β) και (γ) του εξηκοστού έκτου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4683/2020](#) (Α΄ 83).

2. Οι προθεσμίες της παρ. 1 παρατείνονται για τους ΔΑΣΕ που δεν υπέβαλαν, έως την 31η Μαρτίου 2020, προσαρμοσμένο στις διατάξεις του ν. [4423/2016](#) καταστατικό στην οικεία δασική υπηρεσία, σύμφωνα με την περ. (γ) του εξηκοστού έκτου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, εφόσον οι ΔΑΣΕ αυτοί υποβάλλουν προσαρμοσμένο καταστατικό στην οικεία δασική υπηρεσία, καθώς και την αίτηση της περ. (α) του άρθρου 13 του π.δ. [126/1986](#), έως τις 29 Απριλίου 2020.

3. Οι προθεσμίες που παρατείνονται με τις παρ. 1 και 2 του παρόντος εκπνέουν για κάθε ΔΑΣΕ με την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του που απορρέουν από το άρθρο 47 του ν. [4423/2016](#), οπότε και εκδίδεται αμελλητί η απόφαση της περ. (β) του άρθρου 13 του π.δ. [126/1986](#), χωρίς να απαιτείται η παρέλευση των ως άνω τρίμηνων προθεσμιών.

4. Για τους ΔΑΣΕ που έως την 31η Μαρτίου 2020 έχουν ήδη πλήρως προσαρμοσθεί στις διατάξεις του ν. [4423/2016](#), εξακολουθούν να ισχύουν οι προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 13 του π.δ. [126/1986](#), πλην της απόφασης της περ. (β) του άρθρου 13 του π.δ. [126/1986](#), η οποία εκδίδεται το αργότερο έως τις 14 Μαΐου 2020. Οι αποφάσεις αυτές λαμβάνουν υποχρεωτικά υπόψη, για την κατανομή των συστάδων, και τις αιτήσεις των ΔΑΣΕ των παρ. 1 και 2 του παρόντος.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να χορηγείται νέα παράταση των ανωτέρω προθεσμιών, εφόσον κριθεί απολύτως αναγκαίο, στο πλαίσιο των έκτακτων μέτρων αντιμετώπισης της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.

Άρθρο πενήτηκοστό όγδοο

Παράταση θητείας διοικητικού συμβουλίου του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.)

Η θητεία του διοικητικού συμβουλίου του Κ.Α.Π.Ε. παρατείνεται για το διάστημα από τις 14 Μαρτίου 2020 έως και την 31η Μαΐου 2020. Σε περίπτωση παραίτησης του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου ή μελών από το δ.σ. του Κ.Α.Π.Ε. ή για άλλο λόγο απώλειας της ιδιότητάς τους, κατά το ως άνω χρονικό διάστημα, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί, με απόφασή του, να ορίζει νέα πρόσωπα προς αντικατάστασή τους, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 4 του π.δ. [375/1987](#) (Α' 13).

Άρθρο πενήτηκοστό ένατο

Δυνατότητα προμηθευτών για διακανονισμό εξόφλησης τιμολογίων Διαχειριστών

1. α. Οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας δύνανται να εξοφλούν προς τους Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς και Δικτύου Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και τον Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης, τα χρηματικά ποσά των χρεώσεων που αντιστοιχούν στους πελάτες τους, αναφορικά με το Ειδικό Τέλος Μείωσης Εκπομπών Αερίων Ρύπων (ΕΤΜΕΑΡ), τις Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ), τις Χρεώσεις Χρήσεις Συστήματος (ΧΧΣ) και τις Χρεώσεις Χρήσης Δικτύου (ΧΧΔ), δυνάμει τιμολογίων των αρμόδιων Διαχειριστών τα οποία είναι πληρωτέα, κατά τις διατάξεις των αντίστοιχων Κωδίκων των Διαχειριστών, από τη θέση σε ισχύ της παρούσας έως και την 31η Μαΐου 2020, ως ακολούθως:

(αα) Ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) της καθαρής αξίας, πλέον του συνόλου του ΦΠΑ εκάστου τιμολογίου, κατά την ημερομηνία εξόφλησης, η οποία προβλέπεται από τους αντίστοιχους Κώδικες των Διαχειριστών και

(αβ) Το υπόλοιπο ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της καθαρής αξίας εκάστου τιμολογίου, με διακανονισμό, αζημίως και ατόκως για τον Προμηθευτή, σε τέσσερις

ισόποσες μηνιαίες δόσεις, η πρώτη εκ των οποίων εξοφλείται σε ένα ημερολογιακό μήνα μετά την καταβολή της υποπερ. (αα).

β. Οι προμηθευτές φυσικού αερίου δύνανται να εξοφλούν προς τους Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς και Δικτύου Διανομής φυσικού αερίου τα χρηματικά ποσά των χρεώσεων που αντιστοιχούν στους πελάτες τους που αφορούν τις χρεώσεις χρήσης Συστήματος Μεταφοράς φυσικού αερίου (Χρεώσεις Μεταφοράς), χρεώσεις χρήσης Εγκατάστασης ΥΦΑ και χρεώσεις χρήσης Δικτύου Διανομής φυσικού αερίου (Χρεώσεις Διανομής) δυνάμει τιμολογίων των αρμόδιων Διαχειριστών τα οποία εκδίδονται στο πλαίσιο των μεταξύ τους συναφθεισών συμβάσεων και είναι πληρωτέα, κατά τις διατάξεις των οικείων κανονιστικών κειμένων, από την έναρξη ισχύος της παρούσας έως και την 31η Μαΐου 2020, ως ακολούθως:

(βα) Ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) της καθαρής αξίας, πλέον του συνόλου του ΦΠΑ εκάστου τιμολογίου, κατά την ημερομηνία εξόφλησης, η οποία προβλέπεται από τα οικεία κανονιστικά κείμενα και

(ββ) Το υπόλοιπο ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της καθαρής αξίας εκάστου τιμολογίου, με διακανονισμό, αζημίως και απόκως για τον Προμηθευτή, σε τέσσερις ισόποσες μηνιαίες δόσεις, η πρώτη εκ των οποίων εξοφλείται σε ένα ημερολογιακό μήνα μετά την καταβολή της υποπερ. (βα).

2. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης εξόφλησης του αρχικού ποσού, καθώς και μη εμπρόθεσμης εξόφλησης οποιασδήποτε εκ των ανωτέρω δόσεων, δεν εφαρμόζεται ή διακόπτεται ο διακανονισμός αντίστοιχα και καθίσταται άμεσα ληξιπρόθεσμο και απαιτητό το σύνολο της οφειλής.

Για την εφαρμογή των ανωτέρω, ο Προμηθευτής ενημερώνει εγγράφως τον αρμόδιο Διαχειριστή και υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση, με κοινοποίηση στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), ότι επιθυμεί διακανονισμό εξόφλησης των σχετικών τιμολογίων, λόγω των περιοριστικών μέτρων για την αποφυγή της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και της συνακόλουθης μείωσης της εισπραξιμότητάς τους.

Σε κάθε περίπτωση ο Προμηθευτής οφείλει να τεκμηριώσει την αναγκαιότητα αυτή στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), εφόσον του ζητηθεί στο πλαίσιο της εποπτείας της, βάσει των άρθρων 22 και 23 του ν. 4001/ 2011 (Α' 179).

Άρθρο εξηκοστό

Σύναψη δανείου ειδικού σκοπού ανώνυμης εταιρείας «Διαχειριστής ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης» (ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε.)

1. Η ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. υποχρεούται να προβεί άπαξ στη σύναψη βραχυπρόθεσμου δανείου, με αναγνωρισμένο πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, με σκοπό την κάλυψη εσόδων του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου («Ειδικού Λογαριασμού») του άρθρου 143 του ν. [4001/2011](#) (Α' 179), από το Ειδικό Τέλος Μείωσης Εκπομπών Αερίων Ρύπων («ΕΤΜΕΑΡ»), που είναι πληρωτέο από τους Προμηθευτές ηλεκτρικής

ενέργειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης και της κείμενης νομοθεσίας, κατά το χρονικό διάστημα από έναρξη ισχύος της παρούσας μέχρι και την 30η Ιουνίου 2020. Το σχετικό αίτημα δανειοδότησης δύναται να υποβληθεί από τη ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. οποτεδήποτε εντός του τρέχοντος έτους, ύστερα από σχετική απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας.

2. Το ποσό του δανείου:

(α) ορίζεται κατ' ανώτατο όριο από τη ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. με βάση την εκτίμησή της για τα προσδοκώμενα έσοδα του Ειδικού Λογαριασμού από το εισφερόμενο σε αυτόν ΕΤΜΕΑΡ, εντός της περιόδου αναφοράς της παρ. 1, ήτοι από την έναρξη ισχύος της παρούσας μέχρι και τις 30 Ιουνίου 2020,

(β) χρησιμοποιείται για να καλύψει ισόποσα τα μη ανακτηθέντα έσοδα του Ειδικού Λογαριασμού, με πίστωση αυτού, κατά παρέκκλιση του άρθρου 143 του ν. [4001/2011](#) (Α'179) και των σχετικών διατάξεων του Κώδικα Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης,

(γ) εξοφλείται από τη σταδιακή ανάκτηση των ανωτέρω ποσών από τους Προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους της δανειακής σύμβασης.

3. Οι τόκοι και τα έξοδα διαχείρισης του δανείου επιβαρύνουν τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος.

ΜΕΡΟΣ ΙΕ:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο εξηκοστό πρώτο

Οφειλές από ματαιώσεις πτήσεων

Για το χρονικό διάστημα από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2020, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, ισχύουν αναγκαστικά τα εξής:

α) Απαιτήσεις επιστροφής του αντιτίμου αεροπορικών εισιτηρίων προς επιβάτες, λόγω ματαιώσεων πτήσεων, εφόσον προβλέπονται από την ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία, ικανοποιούνται με την παροχή προς τους δικαιούχους πιστωτικού σημειώματος ίσης αξίας με το αντίτιμο του εισιτηρίου της ματαιωθείσας πτήσης. Το πιστωτικό σημείωμα εκδίδεται από τον αερομεταφορέα και έχει ημερομηνία λήξης δεκαοκτώ (18) μήνες από την έκδοσή του. Κατά τη διάρκεια του δεκαοκτάμηνου, ο δικαιούχος του πιστωτικού σημειώματος μπορεί οποτεδήποτε να κάνει χρήση αυτού σε οποιονδήποτε προορισμό του δικτύου του αερομεταφορέα. Μέχρι τη λήξη του

πιστωτικού σημειώματος, η οφειλή δεν καθίσταται ληξιπρόθεσμη και απαιτητή. Η οφειλή καθίσταται ληξιπρόθεσμη και απαιτητή, εφόσον παρέλθουν δεκαοκτώ μήνες από την έκδοση του πιστωτικού σημειώματος και αυτό δεν έχει χρησιμοποιηθεί.

β) Οι διατάξεις του παρόντος καταλαμβάνει απαιτήσεις που προκύπτουν εξαιτίας ματαιώσεων πτήσεων στο χρονικό διάστημα από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2020.

γ) Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αναγκαστικά και σε συμβάσεις, στις οποίες έχει συμφωνηθεί μεταξύ των μερών, ως εφαρμοστέο όχι μόνο ελληνικό αλλά και αλλοδαπό δίκαιο, εφόσον τα σχετικά δικαιώματα προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία.

δ) Οι διατάξεις του παρόντος αφορά απαιτήσεις επιβατών από αερομεταφορέα που διαθέτει Άδεια Εκμετάλλευσης σε ισχύ, η οποία έχει χορηγηθεί από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών στην Ελλάδα είτε βάσει του Κανονισμού 2407/92 του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 1992, σχετικά με την έκδοση αδειών των αερομεταφορέων, είτε βάσει του Κανονισμού 1008/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Σεπτεμβρίου και συγκεκριμένα του Κεφαλαίου II αυτού περί «Άδειας Εκμετάλλευσης».

Άρθρο εξηκοστό δεύτερο

Ανάθεση μελέτης και κατασκευής έργου δημιουργίας κλινών ΜΕΘ

1. Με απόφαση του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων, ύστερα από σχετικό αίτημα του Υπουργού Υγείας, διατίθεται, υπό τη μορφή δωρεάς, το ποσό των οκτώ εκατομμυρίων (8.000.000) ευρώ από τον Ειδικό Λογαριασμό της Υπηρεσίας Διάθεσης Ευρωπαϊκών και Λοιπών Πιστώσεων της Βουλής των Ελλήνων, στην εταιρεία «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.» για την κατασκευή και προμήθεια πενήντα (50) νέων κλινών μονάδων εντατικής θεραπείας εντός τμήματος του Γενικού Νοσοκομείου Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Η Σωτηρία». Η δωρεά αυτή απαλλάσσεται παντός φόρου, τέλους, εισφοράς ή κρατήσεως, κατά παρέκκλιση όλων των κείμενων φορολογικών διατάξεων και ως προς τη δωρεά αυτή δεν επιβάλλεται κατάσχεση στα χέρια οποιουδήποτε τρίτου, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης, γενικής ή ειδικής, διάταξης. Σχετικά με τον Φ.Π.Α. εφαρμόζεται η απαλλακτική διάταξη της περ. ιστ' του άρθρου 27 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. [2859/2000](#), Α'248), χωρίς να απαιτείται έγκριση από τον Υπουργό Οικονομικών. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εγκρίνονται η οικοδομική άδεια και οι περιβαλλοντικοί όροι του έργου, μετά από εισήγηση των αρμόδιων, κατά περίπτωση, Γενικών Διευθυντών, κατά παρέκκλιση κάθε σχετικής διάταξης της κείμενης νομοθεσίας.

2. Η εκτέλεση του έργου του παρόντος ανατίθεται με το σύστημα της μελέτης-κατασκευής. Η διαδικασία επιλογής του αναδόχου για την εκτέλεση του έργου της παρ. 1

πραγματοποιείται σύμφωνα με τους ορισμούς της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. [4412/2016](#) (Α'147), εφόσον ο προϋπολογισμός του έργου υπερβαίνει τα

κατώτερα όρια της περ. α' του άρθρου 5 του ν. [4412/2016](#), άλλως, εφόσον είναι κατώτερος των εν λόγω ορίων, με απευθείας πρόσκληση, από την εταιρεία «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.». Σε αμφότερες τις άνω περιπτώσεις προσκαλούνται πέντε (5) τουλάχιστον κατασκευαστικές εταιρείες, οι οποίες έχουν αποδεδειγμένη εμπειρία στην εκτέλεση δημόσιων ή ιδιωτικών έργων υγειονομικού ενδιαφέροντος και προμήθειας ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού, προκειμένου να υποβάλλουν την προσφορά τους εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την πρόσκληση. Αποκλειστικά κριτήρια επιλογής του αναδόχου, κατ' εφαρμογή της παρ. 1, είναι αφενός μεν η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής και αφετέρου η επί ποινή αποκλεισμού εκτέλεση και παράδοση του συγκεκριμένου έργου εντός δύο (2) μηνών από την υπογραφή της οικείας σύμβασης. Κατά της απόφασης ανάθεσης δεν επιτρέπεται η άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής του άρθρου 362 του ν. [4412/2016](#), εφόσον η σύμβαση δεν υπερβαίνει τα κατώτερα όρια της περ. α' του άρθρου 5 του ν. [4412/2016](#).

3. Μετά από την έκδοση της απόφασης κατακύρωσης ή ανάθεσης, ο επιλεγείς ανάδοχος προσκαλείται άμεσα να υπογράψει τη σύμβαση κατ' εφαρμογή του τεσσαρακοστού πρώτου άρθρου.

4. Η εταιρεία «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.» έχει τη διοίκηση και διαχείριση του εν λόγω έργου. Η εκταμίευση των ποσών της χρηματοδότησης είναι τμηματική και πραγματοποιείται ως εξής: α) εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ανάθεση του έργου στον επιλεγέντα ανάδοχο, η εταιρεία «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.» γνωστοποιεί εγγράφως στη Βουλή των Ελλήνων τα πλήρη στοιχεία της σύμβασης ανάθεσης όσο και τον αριθμό τραπεζικού λογαριασμού, στον οποίο η Βουλή εμβάζει κάθε φορά τα αιτούμενα ποσά, β) εντός έξι (6) εργάσιμων ημερών από την ανάθεση, η Βουλή των Ελλήνων εμβάζει ποσό ενός εκατομμυρίου εξακοσίων χιλιάδων (1.600.000) ευρώ στον υποδειχθέντα λογαριασμό της εταιρείας «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.» ως προκαταβολή, αντιστοιχούσα σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) επί του ποσού της δωρεάς, γ) με την πιστοποίηση της προόδου των εργασιών από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Βουλής των Ελλήνων και κατόπιν σχετικής έγγραφης γνωστοποίησης της εταιρείας «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.», η Βουλή των Ελλήνων εμβάζει κάθε φορά, εντός τριών εργάσιμων (3) ημερών από τη γνωστοποίηση, το αιτηθέν ποσό προς την εταιρεία, μέχρι την οριστική παραλαβή του έργου και την εξόφληση του αναδόχου. Εάν προκύψει τυχόν αδιάθετο υπόλοιπο, τούτο επιστρέφεται από την εταιρεία «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.» στη Βουλή των Ελλήνων, εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την οριστική παραλαβή του έργου, χωρίς καμία άλλη διατύπωση.

5. Για την εμπρόθεσμη εκτέλεση του έργου της παρ. 1 από τον ανάδοχο και λόγω του κατεπείγοντος, ο ανάδοχος δύναται να εκτελεί εργασίες καθ' όλο το εικοσιτετράωρο και κατά τις ημέρες αργίας, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, τηρουμένης κατά τα λοιπά πλήρως της εργατικής νομοθεσίας.

Άρθρο εξηκοστό τρίτο

Κατεπείγουσες ρυθμίσεις θεμάτων Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών

1. Οι ενημερότητες πτυχίου, οι οποίες εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις της Δ15/οικ.[15658/16-09-2013](#)

απόφασης του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Β' 2300), η ισχύς των οποίων λήγει από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως και την 31η Μαΐου 2020, παραμένουν σε ισχύ για τρεις (3) μήνες από τη λήξη τους.

2. Προθεσμίες που τάσσονται από διατάξεις νόμων ή από αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Σιδηροδρόμων για υποβολή αιτήσεων ή προσκόμιση εγγράφων, για την έκδοση ή ανανέωση πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, από ενδιαφερόμενες σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και οι οποίες λήγουν από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως και τις 30 Μαΐου 2020 παρατείνονται αυτοδικαίως μέχρι την 31η Μαΐου 2020.

3. Άδειες μηχανοδηγών που χορηγήθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. [3911/2011](#) (Α' 32) παραμένουν σε ισχύ μέχρι τις 30 Ιουνίου 2020, ανεξάρτητα αν λήγουν νωρίτερα. Οι διατάξεις του άρθρου 16 του ν. [3911/2011](#) περί περιοδικών ελέγχων αναστέλλονται μέχρι την 31η Μαΐου 2020.

ΜΕΡΟΣ ΙΣΤ':

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Άρθρο εξηκοστό τέταρτο

Οργανική σύνθεση πλοίων άρθρου 13 του ν.δ. [2687/1953](#)

1. Για το χρονικό διάστημα από την 1η Μαρτίου 2020 έως και την 31η Μαΐου 2020, στα πλοία υπό ελληνική σημαία άνω των 3000 κ.ο.χ., που έχουν νηολογηθεί σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν.δ. [2687/1953](#) (Α' 317), δεν εφαρμόζονται οι απαιτήσεις οργανικής σύνθεσης των παρ. Α1 και Α2 του όρου 8 της οικείας εγκριτικής απόφασης και δεν επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στην παρ. Β3 του ως άνω όρου 8.

2. Η χρονική περίοδος που προβλέπεται στην παρ. 1 δύναται να παρατείνεται, με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, εφόσον εξακολουθούν να υφίστανται οι αρνητικές συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19.

Άρθρο εξηκοστό πέμπτο

Οφειλές από ματαιώσεις θαλάσσιου ταξιδιού

Για το χρονικό διάστημα από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως την 31η Οκτωβρίου 2020, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, ισχύουν αναγκαστικά τα εξής:

α) Απαιτήσεις επιστροφής του αντιτίμου ακτοπλοϊκών εισιτηρίων, καθώς και εισιτηρίων διεθνών πλόων προς επιβάτες που δεν μπορούν να ταξιδέψουν λόγω των περιορισμών που έχουν επιβληθεί στις μετακινήσεις, ή δεν επιθυμούν να ταξιδέψουν λόγω της αβεβαιότητας που υπάρχει εξαιτίας της πανδημίας ή λόγω ματαίωσης των προγραμματισμένων δρομολογίων τους, εφόσον προβλέπονται από την εθνική ή την ενωσιακή νομοθεσία, ικανοποιούνται με την παροχή προς τους δικαιούχους πιστωτικού σημειώματος ίσης αξίας με το αντίτιμο του εισιτηρίου του ματαιωθέντος ταξιδιού. Το πιστωτικό σημείωμα εκδίδεται από τον μεταφορέα πλοιοκτήτη, πλοιοκτήτρια εταιρεία ή διαχειριστή (εφεξής μεταφορέας) και έχει ημερομηνία λήξης δεκαοκτώ (18) μηνών από την ημερομηνία ταξιδιού. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, ο δικαιούχος του πιστωτικού σημειώματος μπορεί οποτεδήποτε να κάνει χρήση αυτού σε οποιονδήποτε προορισμό του δικτύου του μεταφορέα. Μέχρι τη λήξη του πιστωτικού σημειώματος, η οφειλή δεν καθίσταται ληξιπρόθεσμη και απαιτητή. Η οφειλή καθίσταται ληξιπρόθεσμη και απαιτητή, εφόσον παρέλθουν δεκαοκτώ (18) μήνες και το πιστωτικό σημείωμα δεν έχει χρησιμοποιηθεί.

β) Η περ. α) εφαρμόζεται και σε συμβάσεις ολικής ναύλωσης επαγγελματικών πλοίων αναψυχής του ν. 4256/ 2014 (Α'92), οι οποίες συνάπτονται μεταξύ: (α) του πλοιοκτήτη ή εφοπλιστή αυτών, φυσικού ή νομικού προσώπου, συμπεριλαμβανομένων των Ναυτιλιακών Εταιρειών Πλοίων Αναψυχής (Ν.Ε.Π.Α.) του ν. 3182/2003 (Α' 22), (β) ναυλομεσιτών, ναυτικών πρακτόρων, τουριστικών γραφείων που συμβάλλονται στο ναυλοσύμφωνο κατά τα οριζόμενα στην περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. [4256/2014](#) και την υπ' αρ. 3133.1/ 10229/2016/4.2.2016 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 364) και (γ) των ναυλωτών, φυσικών ή νομικών προσώπων.

γ) Οι διατάξεις του παρόντος καταλαμβάνουν απαιτήσεις που προκύπτουν εξαιτίας ματαίωσης δρομολογίων ή περιγηγικών πλόων ή/και απαγόρευσης διακίνησης επιβατών σε δρομολόγια ακτοπλοΐας και διεθνών ή περιγηγικών πλόων κατά το χρονικό διάστημα από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως την 31η Οκτωβρίου 2020.

δ) Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αναγκαστικά και σε συμβάσεις, στις οποίες έχει συμφωνηθεί μεταξύ των μερών, ως εφαρμοστέο όχι μόνο ελληνικό, αλλά και αλλοδαπό δίκαιο, εφόσον τα σχετικά δικαιώματα προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία.

Άρθρο εξηκοστό έκτο

Μείωση των ανταποδοτικών λιμενικών δικαιωμάτων

1. Τα πάσης φύσεως ανταποδοτικά δικαιώματα προσόρμισης, παραβολής/πλεύρισης, πρυμνοδέτησης και ελλιμενισμού των πλοίων/πλωτών ναυπηγημάτων, καθώς και των επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών, πλην κρουαζιερόπλοιων, μειώνονται κατά ποσοστό 20%, για τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο 2020.

2. Σε περίπτωση που οι υπόχρεοι έχουν προκαταβάλει μηνιαία, εξαμηνιαία ή ετήσια δικαιώματα προσόρμισης, πρυμνοδέτησης και παραβολής/πλεύρισης, η μείωση εφαρμόζεται επιπλέον των εκάστοτε προβλεπόμενων εκπτώσεων και αναλογικά για τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο 2020, τυχόν δε προκαταβληθέν ποσό που υπερβαίνει το ύψος των ανταποδοτικών δικαιωμάτων για τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο 2020, όπως ορίζονται στην παρ. 1, συμψηφίζεται ή επιστρέφεται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στην απόφαση της παρ. 4.

3. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται στους λιμένες, των οποίων η διαχείριση ασκείται από φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων, οι οποίοι είναι είτε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου είτε ανώνυμες εταιρείες, η πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου των οποίων ανήκει άμεσα ή έμμεσα στο ελληνικό Δημόσιο, όπως οι Οργανισμοί Λιμένων Α.Ε., τα Λιμενικά Ταμεία, τα Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία και τα Δημοτικά Λιμενικά Γραφεία.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δύναται να καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία καταβολής των ανταποδοτικών δικαιωμάτων της παρ. 1, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με την ως άνω απόφαση μπορεί να επαναπροσδιορίζονται το ποσό και οι δικαιούχοι της μείωσης των εν λόγω ανταποδοτικών δικαιωμάτων και να παρατείνεται το χρονικό διάστημα αυτής μέχρι δύο (2) επιπλέον μήνες.

Άρθρο εξηκοστό έβδομο

Χορήγηση προκαταβολής μισθωμάτων για τις συμβάσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας

1. Κατά παρέκκλιση κάθε σχετικής εθνικής διάταξης, για τους μήνες Φεβρουάριο, Μάρτιο και Απρίλιο 2020, επιτρέπεται η χορήγηση προκαταβολής ποσού έως πενήντα τοις εκατό (50%) του εκάστοτε υποβληθέντος από την πλοιοκτήτρια τιμολογίου για τα μισθώματα των συμβάσεων του άρθρου 8 του ν. [2932/2001](#) (Α' 145), καθώς και των συμβάσεων του εξηκοστού δεύτερου άρθρου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75).

2. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθορίζονται η διαδικασία χορήγησης της ως άνω προκαταβολής, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρ. 1.

Άρθρο εξηκοστό όγδοο

Απαλλαγή καταβολής οικονομικού ανταλλάγματος παραχώρησης χρήσης χώρου εντός Ζώνης Λιμένα

1. Οι παραχωρησιούχοι δικαιωμάτων χρήσης χώρων ζώνης λιμένα προς εγκατάσταση ή λειτουργία επιχείρησης που καταλαμβάνεται από τα ειδικά και έκτακτα μέτρα περί

αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας που έχουν ληφθεί για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19, απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής οικονομικού ανταλλάγματος για τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο 2020, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων.

2. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται στους λιμένες των οποίων η διαχείριση ασκείται από φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων, οι οποίοι είναι είτε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου είτε ανώνυμες εταιρείες, η πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου των οποίων ανήκει αμέσως ή εμμέσως στο Ελληνικό Δημόσιο, όπως οι Οργανισμοί Λιμένων Α.Ε., τα Λιμενικά Ταμεία, τα Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία και τα Δημοτικά Λιμενικά Γραφεία.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δύναται να καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με την ως άνω απόφαση μπορεί να παρατείνεται το χρονικό διάστημα ισχύος της παρ. 1 μέχρι δύο (2) επιπλέον μήνες.

ΜΕΡΟΣ ΙΖ:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο εξηκοστό ένατο

Δράσεις προβολής για την αποκατάσταση της εικόνας της Ελλάδας

Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την 31η Αυγούστου 2020, το Υπουργείο Τουρισμού, ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.) και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α΄ και β΄ βαθμού, συμπεριλαμβανομένων των αναπτυξιακών εταιρειών αυτών, δύνανται να συνάπτουν συμβάσεις προμηθειών

και υπηρεσιών με την εταιρεία με την επωνυμία «MARKETING GREECE ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ» και τον διακριτικό τίτλο «Marketing Greece Α.Ε.» με απευθείας ανάθεση και, πάντως, τηρουμένης κανονικά της διαδικασίας ανάρτησης στη Διαύγεια, ανεξαρτήτως της αξίας της σύμβασης, κατά παρέκκλιση της κείμενης εθνικής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, υπό την προϋπόθεση ότι οι ανωτέρω συμβάσεις μετά από τη σύνασή τους θα υποβληθούν στο Ελεγκτικό Συνέδριο για κατά προτεραιότητα έγκριση, εφόσον αυτό απαιτείται από τις γενικές διατάξεις. Οι συμβάσεις αφορούν αποκλειστικά στην υλοποίηση προγραμμάτων και δράσεων προβολής, διαφήμισης, προώθησης, επικοινωνίας και δημόσιων σχέσεων στην Ελλάδα και το εξωτερικό, τόσο της χώρας συνολικά, όσο και μεμονωμένων περιοχών της, με στόχο την άμεση αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών στον ελληνικό

τουρισμό από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, με παράλληλη ενίσχυση της εικόνας της χώρας και της τουριστικής αγοράς.

Άρθρο εβδομηκοστό

Κατ' εξαίρεση ρυθμίσεις περί καταγγελίας συμβάσεων μεταξύ τουριστικών επιχειρήσεων και των πελατών τους για την παροχή τουριστικών υπηρεσιών

1. Το παρόν εφαρμόζεται σε συμβάσεις παροχής τουριστικών υπηρεσιών, μεμονωμένα ή με τη μορφή οργανωμένου ταξιδιού (πακέτου), οι οποίες έχουν συναφθεί μεταξύ αφενός τουριστικών επιχειρήσεων της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. [4276/2014](#) (Α' 155) και αφετέρου πελατών, και οι οποίες καταγγέλλονται από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως και τις 30 Σεπτεμβρίου 2020 από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος.

2. Για τους σκοπούς εφαρμογής του παρόντος, ως «πελάτες» νοούνται: α) καταναλωτές, β) φυσικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων αντιπροσώπων μικρών επιχειρήσεων, αυτοαπασχολούμενων ή ελεύθερων επαγγελματιών, οι οποίοι κάνουν κρατήσεις για ταξίδια που σχετίζονται με την επιχειρηματική ή την επαγγελματική τους δραστηριότητα, γ) φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία, ενεργώντας για σκοπούς που αφορούν στην εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή επαγγελματική τους δραστηριότητα, συνάπτουν συμβάσεις με τουριστικές επιχειρήσεις για τον διακανονισμό επαγγελματικών ταξιδιών, συμπεριλαμβανομένων συνεδρίων ή σεμιναρίων, και δ) φυσικά ή νομικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων σχολείων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και μη κερδοσκοπικών συλλόγων, τα οποία συνάπτουν συμβάσεις με τουριστικές επιχειρήσεις για τον διακανονισμό ταξιδιών που προσφέρονται περιστασιακά και σε μη κερδοσκοπική βάση σε περιορισμένη ομάδα ταξιδιωτών και δεν απευθύνονται στο ευρύ κοινό. Οι πελάτες του προηγούμενου εδαφίου κατοικοεδρεύουν είτε εντός είτε εκτός της Ελληνικής Επικράτειας.

3. Εάν, κατόπιν της κατά την παρ. 1 καταγγελίας, η τουριστική επιχείρηση υποχρεούται να επιστρέψει στον πελάτη οποιοδήποτε ποσό που ο πελάτης έχει καταβάλει ως προκαταβολή, εγγύηση, αρραβώνα, μερική ή ολική εξόφληση ή με οποιαδήποτε άλλη μορφή για την εκτέλεση της σύμβασης, η τουριστική επιχείρηση δύναται, κατά παρέκκλιση των κατά περίπτωση εφαρμοστέων διατάξεων σύμβασης ή νόμου, να προσφέρει στον πελάτη αντί της επιστροφής χρημάτων ισόποσο πιστωτικό σημείωμα ισχύος δεκαοκτώ (18) μηνών από την ημερομηνία έκδοσής του.

4. Η τουριστική επιχείρηση ενημερώνει εγγράφως σε σταθερό μέσο τον πελάτη για την προσφορά του πιστωτικού σημειώματος εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία καταγγελίας της σύμβασης ή, σε περίπτωση που η σύμβαση έχει καταγγελθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εντός τριάντα (30) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Σε περίπτωση που η τουριστική επιχείρηση δεν ενημερώνει εγγράφως τον πελάτη για την προσφορά του πιστωτικού σημειώματος εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, η τουριστική επιχείρηση υποχρεούται να επιστρέψει στον πελάτη, σύμφωνα με την παρ. 3, το οφειλόμενο χρηματικό ποσό.

5. Το πιστωτικό σημείωμα αντιστοιχεί στο συνολικό προς επιστροφή χρηματικό ποσό. Η τουριστική επιχείρηση υποχρεούται να προσφέρει στον πελάτη τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει το πιστωτικό σημείωμα για την παροχή τουριστικής υπηρεσίας όμοιας ή αντίστοιχης με αυτήν στην οποία αφορούσε η καταγγελλθείσα σύμβαση.
6. Εάν η συνολική αξία της τουριστικής υπηρεσίας που θα επιλέξει ο πελάτης είναι μικρότερη από την αξία του πιστωτικού σημειώματος, ο πελάτης δύναται να επιλέξει είτε να λάβει νέο πιστωτικό σημείωμα για το ποσό που αντιστοιχεί στη διαφορά της αξίας, με διάρκεια που θα συμφωνείται μεταξύ των μερών, είτε να του επιστραφεί το αργότερο έως τον χρόνο λήξης ισχύος του αρχικού πιστωτικού σημειώματος το ποσό που αντιστοιχεί στη διαφορά της αξίας. Εάν η συνολική αξία της τουριστικής υπηρεσίας που θα επιλέξει ο πελάτης υπερβαίνει την αξία του πιστωτικού σημειώματος, η διαφορά καταβάλλεται από τον πελάτη στην τουριστική επιχείρηση.
7. Εάν για οποιονδήποτε λόγο κατά τη λήξη ισχύος του πιστωτικού σημειώματος δεν έχει συναφθεί νέα σύμβαση για την παροχή οιασδήποτε τουριστικής υπηρεσίας μεταξύ της τουριστικής επιχείρησης και του πελάτη, η τουριστική επιχείρηση υποχρεούται να καταβάλει στον πελάτη χρηματικό ποσό ίσο με την αξία του πιστωτικού σημειώματος.
8. Τα πιστωτικά σημειώματα που εκδίδονται κατά τις διατάξεις του παρόντος από διοργανωτές πακέτων υπό την έννοια του π.δ. 7/2018 (Α' 12) καλύπτονται από την προστασία κατά της αφερεγγυότητας του διοργανωτή όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 16 του π.δ. 7/2018.
9. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αναγκαστικά και σε συμβάσεις, στις οποίες έχει συννομολογηθεί μεταξύ των μερών, ως εφαρμοστέο όχι μόνο ελληνικό αλλά και αλλοδαπό δίκαιο, εφόσον τα σχετικά δικαιώματα προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία.

Άρθρο εβδομηκοστό πρώτο

Κατ' εξαίρεση ρυθμίσεις περί καταγγελίας συμβάσεων μεταξύ τουριστικών επιχειρήσεων

1. Το παρόν εφαρμόζεται σε συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ αφενός τουριστικών επιχειρήσεων της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. [4276/2014](#) (Α' 155) και αφετέρου είτε τουριστικών επιχειρήσεων της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. [4276/2014](#) είτε τουριστικών επιχειρήσεων της αλλοδαπής, και οι οποίες καταγγέλλονται από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως και τις 30 Σεπτεμβρίου 2020 από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος.
2. Εάν, κατόπιν της κατά την παρ. 1 καταγγελίας, η μία εκ των συμβαλλομένων τουριστική επιχείρηση υποχρεούται να επιστρέψει στην αντισυμβαλλόμενη τουριστική επιχείρηση οποιοδήποτε ποσό που η τελευταία κατέβαλε ως προκαταβολή, εγγύηση, αρραβώνα, μερική ή ολική εξόφληση ή με οποιαδήποτε άλλη μορφή, η οφειλέτρια τουριστική επιχείρηση δύναται, κατά παρέκκλιση των κατά

περίπτωση εφαρμοστέων διατάξεων σύμβασης ή νόμου, να προσφέρει στην αντισυμβαλλόμενη τουριστική επιχείρηση αντί της επιστροφής χρημάτων ισόποσο πιστωτικό σημείωμα ισχύος δεκαοκτώ (18) μηνών από την έκδοσή του.

3. Η οφειλέτρια τουριστική επιχείρηση ενημερώνει εγγράφως σε σταθερό μέσο την αντισυμβαλλόμενη τουριστική επιχείρηση για την προσφορά του πιστωτικού σημειώματος εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία καταγγελίας της σύμβασης ή, σε περίπτωση που η σύμβαση έχει καταγγελθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εντός τριάντα (30) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Σε περίπτωση που η οφειλέτρια τουριστική επιχείρηση δεν ενημερώνει εγγράφως την αντισυμβαλλόμενη τουριστική επιχείρηση για την προσφορά του πιστωτικού σημειώματος εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, η οφειλέτρια τουριστική επιχείρηση οφείλει να επιστρέψει στην αντισυμβαλλόμενη τουριστική επιχείρηση το σύμφωνα με την παρ. 2 του παρόντος οφειλόμενο χρηματικό ποσό.

4. Εάν κατά τον χρόνο λήξης της ισχύος των πιστωτικών σημειωμάτων που εκδίδονται κατά τις παρ. 2 και 3 δεν έχει συναφθεί νέα σύμβαση μεταξύ των αρχικώς συμβαλλόμενων τουριστικών επιχειρήσεων με χρήση του πιστωτικού σημειώματος, η οφειλέτρια τουριστική επιχείρηση υποχρεούται να καταβάλει στη δανείστρια τουριστική επιχείρηση χρηματικό ποσό ίσο με την αξία του πιστωτικού σημειώματος.

5. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αναγκαστικά και σε συμβάσεις, στις οποίες έχει συνυπολογισθεί μεταξύ των μερών, ως εφαρμοστέο όχι μόνο ελληνικό αλλά και αλλοδαπό δίκαιο, εφόσον τα σχετικά δικαιώματα προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία.

Άρθρο εβδομηκοστό δεύτερο

Έκτακτη οικονομική ενίσχυση των κατ' εξαίρεση λειτουργούντων τουριστικών καταλυμάτων

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Τουρισμού δύναται να καθορίζεται έκτακτη οικονομική ενίσχυση προς τα τουριστικά καταλύματα συνεχούς λειτουργίας που περιλαμβάνονται στον Πίνακα του άρθρου 2 της [5052/24.3.2020](#) απόφασης του Υπουργού Τουρισμού (Β' 1018). Με όμοια απόφαση και με την επιφύλαξη της παρ. 2 του παρόντος, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι υπολογισμού και χορήγησης της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, το ποσοστό με το οποίο πολλαπλασιάζεται η προκύπτουσα διαφορά του κύκλου εργασιών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

2. Το ποσό της κατά την παρ. 1 οικονομικής ενίσχυσης αφορά στο χρονικό διάστημα για το οποίο κρίθηκε αναγκαία η λειτουργία των τουριστικών καταλυμάτων για λόγους δημοσίου συμφέροντος, κατ' εξαίρεση της προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας που επιβλήθηκε με την Δ1α/Γ.Π.οικ.[20035/22.3.2020](#) κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Εσωτερικών (Β' 897). Το ποσό της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης της παρ. 1, προσδιορίζεται για κάθε τουριστικό κατάλυμα ως

ποσοστό επί της διαφοράς του κύκλου εργασιών μηνός Απριλίου 2019 και Απριλίου 2020.

ΜΕΡΟΣ ΙΗ:

ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19

Άρθρο εβδομηκοστό τρίτο

Άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις

Κατά την εφαρμογή των έκτακτων μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, οι αρμόδιες αρχές και τα όργανα ελέγχου οφείλουν να μεριμνούν για την παροχή κάθε διευκόλυνσης στα άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις για την εξυπηρέτηση των αναγκών τους. Η παρούσα υπερισχύει κάθε αντίθετης, γενικής ή ειδικής, διάταξης.

Άρθρο εβδομηκοστό τέταρτο

Κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης έκτακτων μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας

1. Στο τέλος του εικοστού τρίτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76) και συμπληρώθηκε με το εξηκοστό ένατο άρθρο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4683/2020](#) (Α' 83), προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Ειδικώς στην περίπτωση επιβολής περιορισμών ή απαγόρευσης της κυκλοφορίας των πολιτών, σύμφωνα με την παρ. 3 του εξηκοστού όγδοου άρθρου, οι κυρώσεις καθορίζονται με την κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη, Υγείας και Εσωτερικών με την οποία επιβάλλονται τα ανωτέρω μέτρα. Οι ανωτέρω κυρώσεις δύναται να προβλέπουν, κατά περίπτωση, πέραν της επιβολής διοικητικού προστίμου και άλλα διοικητικά μέτρα, όπως την επιτόπου αφαίρεση της άδειας κυκλοφορίας και των κρατικών πινακίδων του οχήματος».

2. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του εξηκοστού όγδοου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου καταργείται.

ΜΕΡΟΣ ΙΘ΄:

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο εβδομηκοστό πέμπτο

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας, η οποία θα κυρωθεί νομοθετικά κατά το άρθρο 44 παρ. 1 του Συντάγματος, αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις της.

Αθήνα, 13 Απριλίου 2020

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Πρωθυπουργός

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

Τα Μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ, ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ, ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ, ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ, ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ, ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ, ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ, ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ».

Άρθρο 2

Κύρωση της από 1.5.2020 Π.Ν.Π. «Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα» (Α΄ 90)

Κυρώνεται και έχει ισχύ νόμου από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η από 1.5.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα», που δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθ. 90 Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (τ.Α΄) και έχει ως εξής:

«ΠΡΑΞΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Την παράγραφο 1 του άρθρου 44, σε συνδυασμό προς την παράγραφο 5 του άρθρου 4, τις παραγράφους 1 και 5 του άρθρου 5, την παράγραφο 2 του άρθρου 15, το άρθρο 16, την παράγραφο 1 του άρθρου 20, τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 21, τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 22, τις παραγράφους 1 και 4 του άρθρου 25, την παράγραφο 4 του άρθρου 101, το άρθρο 102 και την παράγραφο 1 του άρθρου 106 του Συντάγματος.
2. Την εξαιρετικά επείγουσα και απρόβλεπτη ανάγκη λήψης περαιτέρω μέτρων στήριξης της οικονομίας και της εργασίας, καθώς και ενίσχυσης του συστήματος υγείας για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και την αντίστοιχη ανάγκη θέσπισης των απαραίτητων προϋποθέσεων για την ασφαλή επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα και τη ρύθμιση άλλων κατεπειγόντων ζητημάτων.
3. Τη σχετική πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίζουμε:

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Άρθρο πρώτο

Προστασία κύριας κατοικίας

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. [4605/2019](#) (Α΄ 52) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Κάθε φυσικό πρόσωπο, στο οποίο συντρέχουν οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας της παρ. 1 του άρθρου 68, μπορεί έως την 31η Ιουλίου 2020 να υποβάλει αίτηση για ρύθμιση των οφειλών των παρ. 2 και 3 του άρθρου 68, με σκοπό την προστασία της κύριας κατοικίας του από την αναγκαστική ρευστοποίηση.»

2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από τις 30 Απριλίου 2020.

Άρθρο δεύτερο

Συμπλήρωση ρύθμισης σχετικά με την έκπτωση 25% για δόσεις βεβαιωμένων οφειλών επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 2 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), που κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76) και τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου πρώτου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4684/2020](#) (Α' 86), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η έκπτωση ποσοστού είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του τέταρτου εδαφίου ισχύει και για οφειλές της παρούσας που καταβλήθηκαν από τις 11 Μαρτίου 2020 έως και τις 29 Μαρτίου 2020, και διενεργείται μέσω συμψηφισμού ποσού ίσου με το ποσό της έκπτωσης με άλλες βεβαιωμένες οφειλές, ή δόσεις ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής στη Φορολογική Διοίκηση, οι οποίες έχουν καταληκτικές ημερομηνίες καταβολής μετά από την 1η Ιουνίου 2020. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, δύναται να καθορίζονται προγενέστερη ή μεταγενέστερη ημερομηνία της 1ης Ιουνίου 2020, ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου.»

Άρθρο τρίτο

Παράταση προθεσμιών του ν. [4270/2014](#)

1. Παρατείνεται μέχρι τις 15 Μαΐου 2020 η προθεσμία για την έκδοση συμψηφιστικών χρηματικών ενταλμάτων, τακτικών και προπληρωμής, δημοσίων επενδύσεων, σύμφωνα με την περ. ι' της παρ. 3 του άρθρου 79 και την παρ. 1 του άρθρου 104 του ν. [4270/2014](#) (Α' 143), καθώς και για τη διενέργεια των αντίστοιχων λογιστικών εγγραφών για την εμφάνιση των πληρωμών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, που πραγματοποιήθηκαν κατά το οικονομικό έτος 2019 στη δημόσια ληψοδοσία, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 161 του ν. [4270/2014](#).

2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από τις 30 Απριλίου 2020.

Άρθρο τέταρτο

Παροχή πίστωσης καταβολής φορολογικών και λοιπών επιβαρύνσεων σε ενεργειακά προϊόντα

1. Κατ' εξαίρεση για το έτος 2020, παρέχεται πίστωση διάρκειας δέκα (10) ημερών στους εγκεκριμένους αποθηκευτές, όπως ορίζονται στην περ. α' του άρθρου 55 του ν. [2960/2001](#) (Α' 265), για την καταβολή στις τελωνειακές αρχές του Ειδικού Φόρου

Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), καθώς και κάθε άλλης σχετικής επιβάρυνσης, που αναλογούν στα ενεργειακά προϊόντα των περ. α' έως ιε' της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. [2960/2001](#), με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 8 του άρθρου 109 του ίδιου νόμου, για τα προϊόντα που εξέρχονται του καθεστώτος αναστολής από τις 4 Μαΐου 2020 μέχρι και τις 19 Μαΐου 2020, με ταυτόχρονη βεβαίωση των αναλογουσών οφειλόμενων φορολογικών επιβαρύνσεων.

2. Αφετηρία της πίστωσης της παρ. 1 είναι το χρονικό σημείο κατά το οποίο ο φόρος καθίσταται απαιτητός, σύμφωνα με το άρθρο 56 του ν. [2960/2001](#). Για τη χορήγηση της πίστωσης, το σύνολο της βεβαιωμένης οφειλής καλύπτεται από σχετική οικονομική εγγύηση υπέρ του Δημοσίου. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής του συνόλου της οφειλής, αυτή εισπράττεται με ανάλογη κατάπτωση της εγγύησης του προηγούμενου εδαφίου.

Άρθρο πέμπτο

Στήριξη επιχειρήσεων με αντικείμενο νοσοκομειακές δραστηριότητες

1. Στις πληγείσες λόγω της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 επιχειρήσεις περιλαμβάνονται και οι επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται με Κύριο Κωδικό Δραστηριότητας τον τετραψήφιο 86.10 «Νοσοκομειακές δραστηριότητες», ή και οποιονδήποτε άλλο περιλαμβάνεται στις πενταψήφιες, εξαψήφιες και οκταψήφιες υποκατηγορίες του ανωτέρω Κωδικού.

2. Στις επιχειρήσεις της παρ. 1 παρατείνεται έως την 31η Αυγούστου 2020 η προθεσμία καταβολής και αναστέλλεται η είσπραξη οφειλών που έχουν βεβαιωθεί από δηλώσεις Φ.Π.Α. με ποσό φόρου προς καταβολή (χρεωστικές) που κατέστησαν ή καθίστανται ληξιπρόθεσμες από την 1η Απριλίου 2020 μέχρι και την 31η Μαΐου 2020. Ομοίως, παρατείνεται έως την 31η Αυγούστου 2020 η προθεσμία καταβολής και αναστέλλεται η είσπραξη βεβαιωμένων οφειλών στις Δ.Ο.Υ. ή τα Ελεγκτικά Κέντρα, καθώς και οι προθεσμίες καταβολής των δόσεων ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών που κατέστησαν ή καθίστανται ληξιπρόθεσμες από την 1η Απριλίου 2020 μέχρι και την 31η Μαΐου 2020. Κατά το χρονικό διάστημα παράτασης της προθεσμίας καταβολής και αναστολής είσπραξης, τα οφειλόμενα ποσά δεν επιβαρύνονται με τόκους η προσαυξήσεις. Στις ως άνω επιχειρήσεις παρέχεται το ευεργέτημα του συμψηφισμού σε ποσοστό 25% επί του καταβληθέντος ποσού Φ.Π.Α. με άλλες οφειλές που έχουν καταληκτική ημερομηνία καταβολής μετά την 1η Μαΐου 2020 σε περίπτωση ολοσχερούς εξόφλησης οφειλών Φ.Π.Α. έως τις 11 Μαΐου 2020, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 1 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76), όπως τροποποιήθηκε στη συνέχεια με το τρίτο άρθρο της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84).

3. α) Στις επιχειρήσεις της παρ. 1, οι οποίες απασχολούν μισθωτούς που αμείβονται με μισθό ή ημερομίσθιο, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, ορισμένου ή αορίστου χρόνου, με πλήρη ή μειωμένη ή εκ περιτροπής απασχόληση, οι τρέχουσες ασφαλιστικές εισφορές, περιόδου απασχόλησης Μαρτίου και Απριλίου 2020,

απαιτητές έως την 30η Απριλίου 2020 και την 31η Μαΐου 2020 αντίστοιχα, δύναται να καταβληθούν έως την 31η Οκτωβρίου 2020 και την 30η Νοεμβρίου 2020 αντίστοιχα, χωρίς τον υπολογισμό κατά το διάστημα αυτό τόκων και άλλων προσαυξήσεων λόγω εκπρόθεσμης καταβολής. Ως ασφαλιστικές εισφορές θεωρούνται οι εισφορές ασφαλισμένου και εργοδότη, όπου προβλέπονται, για το σύνολο των κλάδων ασφάλισης (κύριας ασφάλισης, υγειονομικής περίθαλψης, επικουρικής ασφάλισης, εφάπαξ παροχής), καθώς και οποιουδήποτε άλλου φορέα για τον οποίο ο e-ΕΦΚΑ συνεισπράττει εισφορές, με εξαίρεση τις εισφορές από προαιρετική ασφάλιση. Οι ως άνω επιχειρήσεις υποβάλλουν για το προσωπικό που απασχολείται την Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (ΑΠΔ) μηνών Μαρτίου και Απριλίου 2020 εντός των προθεσμιών, όπως αυτές εκάστοτε ισχύουν. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής της ΑΠΔ επιβάλλονται οι προβλεπόμενες προσαυξήσεις.

β) Για τις επιχειρήσεις της παρ. 1, η προθεσμία καταβολής των δόσεων ενεργών ρυθμίσεων, απαιτητών έως τις 30 Απριλίου 2020, καθώς και η προθεσμία όλων των επόμενων μηνιαίων δόσεων της κάθε ρύθμισης, παρατείνεται κατά τρεις (3) μήνες. Κατά το χρονικό διάστημα της παράτασης καταβολής των δόσεων, δεν υπολογίζονται πρόσθετα τέλη, τόκοι και λοιπές προσαυξήσεις και επιβαρύνσεις. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις της οικείας ρύθμισης στην οποία αφορά η δόση.

4. Στις επιχειρήσεις της παρ. 1, οι οποίες εμφανίζουν μειωμένο κύκλο εργασιών, λόγω της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, ποσοστό 20% της διαφοράς του μηνιαίου κύκλου εργασιών για τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο έτους 2020, από τους αντίστοιχους μήνες του αμέσως προηγούμενου φορολογικού έτους, αντισταθμίζεται από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) μέσω μείωσης του ποσού των καταβλητέων δόσεων που έχουν προκύψει ή πρόκειται να προκύψουν μέσω της Εφαρμογής Μηχανισμού Αυτόματης Επιστροφής από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.. Η μείωση του προηγούμενου εδαφίου δεν δύναται να υπερβεί το ποσοστό 50% των τριών δωδεκατημορίων του εργατικού κόστους του πάσης φύσεως προσωπικού της επιχείρησης για το έτος 2019, όπως αυτό προκύπτει από τις υποβληθείσες Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., καθορίζονται ο τρόπος βεβαίωσης του μειωμένου κύκλου εργασιών του πρώτου εδαφίου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα για την εφαρμογή της παρούσας.

5. Ιδιωτικές επιχειρήσεις που έχουν ήδη ενταχθεί σε μέτρα στήριξης επιχειρήσεων με βάση Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας διαφορετικό από τον οριζόμενο στην παρ. 1 εξαιρούνται από την εφαρμογή του παρόντος.

6. Από την εφαρμογή του παρόντος εξαιρούνται φορείς που ανήκουν στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης.

Άρθρο έκτο

Επείγοντα μέτρα στήριξης διαχειριστών αερολιμένων

Οι χρηματικές οφειλές των παραχωρησιούχων, βάσει συμβάσεων παραχώρησης διαχείρισης αερολιμένων, προς το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.), οι οποίες είναι ληξιπρόθεσμες και απαιτητές εντός του έτους 2020, εξοφλούνται έως έξι (6) μήνες μετά την επέλευση του ληξιπροθέσμου και απαιτητού. Η επιμήκυνση των οφειλών, κατά το προηγούμενο εδάφιο, επιβαρύνεται με ονομαστικό επιτόκιο ίσο με το πληρωτέο για τα έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου εξάμηνης διάρκειας, της τελευταίας έκδοσης πριν από την επέλευση του ληξιπρόθεσμου και απαιτητού της οφειλής, προσαυξημένο κατά μισή (0,5) μονάδα, χωρίς άλλες συνέπειες για τον παραχωρησιούχο, περιλαμβανομένων και εκείνων που θα επέρχονταν από το χρονικό σημείο του ληξιπροθέσμου και απαιτητού της ως άνω οφειλής μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας. Η παρούσα διάταξη, ως εξαιρετική, δεν αποτελεί τροποποίηση της οικείας σύμβασης παραχώρησης.

Άρθρο έβδομο

Παράταση χρονικής περιόδου διάθεσης πετρελαίου θέρμανσης με μειωμένο συντελεστή Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης

1. Κατ' εξαίρεση για το έτος 2020, ως ημερομηνία λήξης της χρονικής περιόδου που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 2960/2001 (Α' 265), ορίζεται η 15η Μαΐου 2020. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να παραταθεί η ημερομηνία λήξης της χρονικής περιόδου του προηγούμενου εδαφίου, για χρονικό διάστημα που πάντως δεν μπορεί να υπερβαίνει την 31η Δεκεμβρίου 2020.
2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από τις 30 Απριλίου 2020.

Άρθρο όγδοο

Αναστολή είσπραξης οφειλών και παράταση προθεσμίας καταβολής δόσεων για τις επιχειρήσεις τυχερών παιγνίων

1. Για τις επιχειρήσεις τυχερών παιγνίων των οποίων η λειτουργία έχει ανασταλεί κατόπιν της έκδοσης της υπ' αρ. Δ1α/Γ.Π.οικ [18149/13.3.2020](#) κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Εσωτερικών και του Υφυπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού (Β' 855), δύναται να παρατείνεται η προθεσμία καταβολής των δόσεων των οφειλών τους προς το Υπουργείο Οικονομικών, που έχουν ρυθμιστεί με τις υπ' αρ. [1918/19.3.2012](#) (Β' 1108), [3410/25.7.2014](#) (Β' 2043) και Δ.Ο.Δ. Γ [4000084](#) ΕΞ 2017 (Β' 11) αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, καθώς και να αναστέλλεται η είσπραξη αυτών για χρονικό διάστημα που καθορίζεται στην απόφαση της παρ. 3.

Η ανωτέρω παράταση δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες. Κατά το χρονικό διάστημα παράτασης της προθεσμίας καταβολής και αναστολής της είσπραξης των δόσεων, τα οφειλόμενα ποσά δεν επιβαρύνονται με τόκους ή προσαυξήσεις.

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται για οφειλές που επρόκειτο να καταβληθούν μετά από την έναρξη ισχύος της υπ' αρ. Δ1α/Γ.Π.οικ [18149/13.3.2020](#) κοινής υπουργικής απόφασης.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών προσδιορίζονται το χρονικό διάστημα της παράτασης της προθεσμίας καταβολής και αναστολής είσπραξης των οφειλών της παρ. 1, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο ένατο

Αναστολή λειτουργίας φαρμακαποθηκών

Η παρ. 3 του άρθρου πρώτου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. [4682/2020](#) (Α΄ 76), αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η αναστολή της λειτουργίας των κέντρων διανομής και ανεφοδιασμού των καταστημάτων που εμπορεύονται τρόφιμα και είδη πρώτης ανάγκης, των υπεραγορών (super market), των υπαίθριων αγορών (λαϊκές αγορές), των οργανωμένων αγορών τροφίμων και των φαρμακαποθηκών, για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19, αφορά μόνο τα τμήματα των εγκαταστάσεων της επιχείρησης στα οποία εντοπίζεται κρούσμα της νόσου, και όχι το σύνολο της επιχείρησης αυτής».

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Άρθρο δέκατο

Παράταση αναστολής συμβάσεων εργασίας

1. Επιχειρήσεις - εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, που πλήττονται σημαντικά και έχουν θέσει σε αναστολή τις συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου των εργαζομένων τους, κατ' εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν στην αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, δύνανται να

παρατείνουν την αναστολή μέχρι του 60% των συμβάσεων που έχουν ήδη τεθεί σε αναστολή, κατ' ανώτατο χρονικό διάστημα τριάντα (30) ημερών και πάντως όχι πέραν της 31ης Μαΐου 2020. Σε περίπτωση υπέρβασης του ανωτέρω ποσοστού, ο εργοδότης καταβάλλει ο ίδιος τις αποδοχές των εργαζομένων που υπερβαίνουν το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου.

2. Για τις επιχειρήσεις – εργοδότες του ιδιωτικού τομέα για τις οποίες συνεχίζεται η αναστολή λειτουργίας τους με εντολή δημόσιας αρχής κατά τον μήνα Μάιο 2020, παρατείνεται η αναστολή των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων για όσο χρονικό διάστημα διατηρείται η ανωτέρω αναστολή λειτουργίας.

3. Οι εργαζόμενοι των παρ. 1 και 2, των οποίων παρατείνεται η αναστολή των συμβάσεων εργασίας, είναι δικαιούχοι οικονομικής ενίσχυσης κατ' αναλογία των ημερών της παράτασης αυτής.

4. Οι επιχειρήσεις – εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, για όσο χρόνο κάνουν χρήση του μέτρου της παρ. 1 και σε κάθε περίπτωση μέχρι την 31η Μαΐου 2020, υποχρεούνται να μην προβούν σε μειώσεις του προσωπικού τους με καταγγελίες συμβάσεων εργασίας. Σε περίπτωση πραγματοποίησής τους, οι καταγγελίες αυτές είναι άκυρες.

5. Οι επιχειρήσεις – εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, που κάνουν χρήση του μέτρου της παρ. 1, υποχρεούνται, μετά από τη λήξη του χρόνου παράτασης της αναστολής των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων αυτών, να διατηρήσουν για χρονικό διάστημα σαράντα πέντε (45) ημερών τον ίδιο αριθμό θέσεων εργασίας και με το ίδιο είδος σύμβασης εργασίας.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος, καθώς και η οικονομική ενίσχυση των εργαζομένων των οποίων παρατείνεται η αναστολή της σύμβασης εργασίας.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υγείας δύναται να παρατείνεται ο χρόνος εφαρμογής του παρόντος μέχρι τις 30 Ιουνίου 2020 για τις επιχειρήσεις, των οποίων συνεχίζεται η αναστολή λειτουργίας κατά τον μήνα Μάιο 2020 με εντολή δημόσιας αρχής.

Άρθρο ενδέκατο

Οριστική ανάκληση αναστολής συμβάσεων εργασίας

1. Επιχειρήσεις – εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, που έχουν θέσει σε αναστολή τις συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου των εργαζομένων τους, κατ' εφαρμογή των σχετικών διατάξεων που αφορούν στην αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, δύναται να προβαίνουν σε ανάκληση της αναστολής των συμβάσεων εργασίας τουλάχιστον για το 40% των εργαζομένων των οποίων οι συμβάσεις τελούν σε αναστολή και εφόσον η αναστολή έχει διατηρηθεί κατ' ελάχιστο για δεκαπέντε (15) ημέρες.

2. Οι συμβάσεις των εργαζόμενων των οποίων ανακαλείται η αναστολή δεν δύναται να τεθούν εκ νέου σε αναστολή.
3. Εφόσον χωρεί ανάκληση της αναστολής της σύμβασης εργασίας κατ' εφαρμογή του παρόντος, οι εργαζόμενοι είναι δικαιούχοι οικονομικής ενίσχυσης κατ' αναλογία των ημερών διάρκειας της αναστολής.
4. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται οι όροι και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.
5. Η εφαρμογή του παρόντος άρθρου δεν επιτρέπεται για επιχειρήσεις – εργοδότες για τις οποίες συνεχίζεται η αναστολή λειτουργίας με εντολή δημόσιας αρχής κατά τον μήνα Μάιο 2020.

Άρθρο δωδέκατο

Προσωρινή ανάκληση αναστολής συμβάσεων εργασίας

1. Επιτρέπεται η προσωρινή ανάκληση της αναστολής των συμβάσεων εργασίας εργαζομένων για έκτακτες, κατεπείγουσες, μη αναβαλλόμενες και ανελαστικές ανάγκες σε επιχειρήσεις-εργοδότες, των οποίων η επιχειρηματική δραστηριότητα είτε έχει ανασταλεί με εντολή δημόσιας αρχής είτε πλήττεται σημαντικά, βάσει των οριζόμενων από το Υπουργείο Οικονομικών Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ). Για το διάστημα της ανάκλησης, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, οφείλονται από τον εργοδότη οι συμβατικές αποδοχές κατ' αναλογία των ημερών απασχόλησης.
2. Οι επιχειρήσεις - εργοδότες, που κάνουν χρήση της προσωρινής ανάκλησης της παρ. 1, υποχρεούνται να το γνωστοποιήσουν σε ειδικό έντυπο στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» και σε κάθε περίπτωση πριν από την έναρξη πραγματοποίησης της παρεχόμενης έκτακτης εργασίας.
3. Μετά από τη λήξη της προσωρινής ανάκλησης της αναστολής της σύμβασης εργασίας συνεχίζεται η αναστολή της σύμβασης μέχρι της συμπλήρωσής του πλήρους χρονικού διαστήματός της.
4. Για το χρονικό διάστημα της προσωρινής ανάκλησης της αναστολής της σύμβασης εργασίας κατ' εφαρμογή του παρόντος, υπόχρεος καταβολής των αποδοχών των εργαζομένων είναι ο εργοδότης.
5. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων εξειδικεύονται οι όροι και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο δέκατο τρίτο

Έκτακτα και προσωρινά μέτρα ως προς την οργάνωση του χρόνου εργασίας

Οι επιχειρήσεις – εργοδότες, των οποίων είχε ανασταλεί η λειτουργία με εντολή δημόσιας αρχής ή ήταν πληττόμενες σημαντικά, βάσει των σχετικών υπουργικών αποφάσεων, προσαρμόζουν το ωράριο εργασίας των εργαζομένων τους με το ωράριο λειτουργίας τους. Η ως άνω προσαρμογή του ωραρίου των εργαζομένων πραγματοποιείται με την προϋπόθεση ότι δεν μεταβάλλεται το είδος της σύμβασης εργασίας των εργαζομένων αυτών.

Άρθρο δέκατο τέταρτο

Εκκίνηση και ολοκλήρωση της διαδικασίας διαμόρφωσης του κατώτατου μισθού και του κατώτατου ημερομισθίου κατά το έτος 2020

Στο άρθρο 103 του ν. [4172/2013](#) (Α' 167) προστίθεται παρ. 9 ως εξής:

«9. Ειδικά για την εκκίνηση της διαδικασίας του παρόντος κατά το έτος 2020, οι προθεσμίες της παρ. 5 και της περ. α' της παρ. 7 καθορίζονται ως εξής:

α) Η αποστολή έγγραφης πρόσκλησης από την Επιτροπή Συντονισμού της διαβούλευσης, κατά την υποπερ. αα' της περ. β' της παρ. 5, λαμβάνει χώρα εντός του τελευταίου δεκαημέρου του μηνός Σεπτεμβρίου.

β) Η σύνταξη και υποβολή της έκθεσης της υποπερ. αα' της περ. β' της παρ. 5 λαμβάνουν χώρα το αργότερο έως την 31η Οκτωβρίου.

γ) Η διαβίβαση του υπομνήματος και της τεκμηρίωσης κάθε διαβουλευομένου από την Επιτροπή Συντονισμού της διαβούλευσης προς τους λοιπούς εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων, με πρόσκληση για προφορική διαβούλευση, κατά την υποπερ. γγ' της περ. β' της παρ. 5, λαμβάνει χώρα το αργότερο έως την 15η Νοεμβρίου.

δ) Η διαβίβαση όλων των υπομνημάτων και της τεκμηρίωσης των διαβουλευομένων, καθώς και της έκθεσης των εξειδικευμένων επιστημονικών και ερευνητικών φορέων στο Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ) προς σύνταξη Σχεδίου Πορίσματος Διαβούλευσης, κατά την υποπερ. δδ' της περ. β' της παρ. 5, λαμβάνει χώρα το αργότερο έως την 30ή Νοεμβρίου.

ε) Το Σχέδιο του Πορίσματος Διαβούλευσης ολοκληρώνεται, κατά την υποπερ. εε' της περ. β' της παρ. 5, το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου.

στ) Η εισήγηση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων προς το Υπουργικό Συμβούλιο, για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού υπαλλήλων και του κατώτατου ημερομισθίου των εργατοτεχνιτών, κατά την περ. α' της παρ. 7, λαμβάνει χώρα εντός του τελευταίου δεκαπενθημέρου του μηνός Ιανουαρίου 2021.

ζ) Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι παρ. 1 έως 7.»

Άρθρο δέκατο πέμπτο

Παράταση ισχύος κανονιστικών όρων συλλογικών συμβάσεων εργασίας και διαιτητικών αποφάσεων

Παρατείνεται έως και την 30ή Ιουνίου 2020 η ισχύς των κανονιστικών όρων των Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας και των Διαιτητικών Αποφάσεων, των οποίων η τρίμηνη παράταση ισχύος, σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. [1876/1990](#) (Α' 27), έληξε από την 29η Φεβρουαρίου 2020 έως και την 30ή Απριλίου 2020.

ΜΕΡΟΣ Δ΄:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

Άρθρο δέκατο έκτο

Αποδοχή δωρεών ιατροτεχνολογικών προϊόντων πάσης φύσεως για την καταπολέμηση

του κορωνοϊού COVID-19

Ο Υπουργός Υγείας δύναται να αποδέχεται δωρεές ιατροτεχνολογικών προϊόντων πάσης φύσεως για την καταπολέμηση του κορωνοϊού COVID-19 από τρίτους, φυσικά και νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις του όγδοου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76), όπως το άρθρο αυτό τροποποιήθηκε με το δέκατο άρθρο της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4684/2020](#) (Α' 86).

Άρθρο δέκατο έβδομο

Έκτακτη οικονομική ενίσχυση στο προσωπικό του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας (Ε.Κ.Ε.Α.), της Εθνικής Κεντρικής Αρχής Προμηθειών Υγείας (Ε.Κ.Α.Π.Υ.), του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκου (Ε.Ο.Φ.), του Ωνάσειου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου, του Ειδικού Κέντρου Υγείας Κρατουμένων Κορυδαλλού, της Ψυχιατρικής Μονάδας Κρατουμένων Κορυδαλλού και των φαρμακείων του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.)

1. Στο τέταρτο άρθρο της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4684/2020](#) (Α' 86), μετά από την παρ. 1 προστίθεται παρ. 1α ως εξής:

«1α. Στο πάσης φύσεως προσωπικό που υπηρετεί στο Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας (Ε.Κ.Ε.Α), στην Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (Ε.Κ.Α.Π.Υ), στον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκου (Ε.Ο.Φ), στο Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο, στο Ειδικό Κέντρο Υγείας Κρατουμένων Κορυδαλλού και στην Ψυχιατρική Μονάδα

Κρατουμένων Κορυδαλλού, καθώς και στους φαρμακοποιούς, βοηθούς φαρμακείου, υγειονομικούς και διοικητικούς υπαλλήλους που με οποιαδήποτε ιδιότητα απασχολούνται για τη λειτουργία των φαρμακείων του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), συμπεριλαμβανομένου του φαρμακείου της κεντρικής υπηρεσίας του, καταβάλλεται, για το έτος 2020, έκτακτη οικονομική ενίσχυση ίση προς το ήμισυ του καταβαλλομένου μηνιαίου βασικού μισθού. Η παροχή αυτή υπολογίζεται στον βασικό μισθό που έχει ο δικαιούχος κατά τις οριζόμενες στην παρ. 2α ημερομηνίες».

2. Στο τέταρτο άρθρο της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου μετά από την παρ. 2 προστίθεται παρ. 2α ως εξής:

«2α. Στους δικαιούχους της παρ. 1α η έκτακτη οικονομική ενίσχυση χορηγείται στο ακέραιο, εφόσον ο δικαιούχος μισθοδοτείται ολόκληρο το χρονικό διάστημα από τις 16 Δεκεμβρίου 2019 μέχρι και την 31η Μαΐου 2020 και καταβάλλεται με τη μισθοδοσία του μηνός Μαΐου 2020».

Άρθρο δέκατο όγδοο

Διασφάλιση λειτουργίας ΔΣ του ΕΟΔΥ

Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31ης Ιουλίου 2020, το Διοικητικό Συμβούλιο του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ) εξακολουθεί να λειτουργεί νόμιμα σε περίπτωση παραίτησης μέλους ή μελών του, μέχρι τον διορισμό νέων μελών, εφόσον παραμένουν τέσσερα (4) τουλάχιστον από τα ορισθέντα μέλη του, συμπεριλαμβανομένων σε αυτά του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου που τον αντικαθιστά.

Άρθρο δέκατο ένατο

Λοιπές παροχές ΕΚΑΒ

Το άρθρο 3 του ν. [4683/2020](#) (Α' 83) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3

Λοιπές παροχές ΕΚΑΒ

Στους υπαλλήλους του ΕΚΑΒ με τις κάτωθι ειδικότητες:

1. Διασώστη - Πληρώματος ασθενοφόρου
2. Νοσηλεύτη

3. Τεχνικού Συνεργείου

4. Καθαριστή - Καθαρίστριας και

5. Ιατρού χορηγείται ετήσια ειδική αποζημίωση για την αγορά ή αντικατάσταση της προβλεπόμενης υπηρεσιακής στολής, η οποία είναι ακατάσχετη και αφορολόγητη. Το ύψος και ο τρόπος καταβολής της ειδικής αποζημίωσης, οι δικαιούχοι, η διαδικασία τήρησης των προϋποθέσεων χορήγησης της ειδικής αποζημίωσης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας. Με όμοια απόφαση μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ύψος της αποζημίωσης ανά διετία.».

Άρθρο εικοστό

Ενημέρωση Εθνικού Μητρώου Ασθενών από τον κορωνοϊό COVID-19 – Πρόσβαση σε δεδομένα Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας

1. Κατά την έναρξη λειτουργίας του Εθνικού Μητρώου Ασθενών από τον κορωνοϊό COVID-19 επιτρέπεται η ενημέρωσή του, μέσω της αναδρομικής χορήγησης δεδομένων προς την ΗΔΙΚΑ Α.Ε., τα οποία έχουν περιέλθει σε γνώση των χρηστών για σκοπούς ιχνηλάτησης, και αφορούν στο σύνολο των επιβεβαιωμένων κρουσμάτων.

2. Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (Γ.Γ.Π.Π.), στο πλαίσιο των σκοπών ιχνηλάτησης, δύναται να έχει πρόσβαση στα ακόλουθα δεδομένα αναφορικά με την πορεία έκβασης των νοσηλευομένων: α) είδος κλίνης όπου νοσηλεύεται κάθε ασθενής (ΜΕΘ, ΜΑΦ, απλή) και τυχόν μεταβολές, καθώς και β) έκβαση της νοσηλείας (εξιτήριο λόγω ίασης ή θάνατος).

Άρθρο εικοστό πρώτο

Καθορισμός κατηγοριών ιατρών που απαλλάσσονται από την υποχρέωση εκπλήρωσης υπηρεσίας υπαίθρου

1. Ιατροί που επιθυμούν να αποκτήσουν τον τίτλο ειδικότητας Αναισθησιολογίας ή Πνευμονολογίας/Φυματιολογίας, οι οποίοι πρόκειται να συμμετάσχουν στις εξετάσεις απονομής ειδικότητας που θα λάβουν χώρα έως και την 31η Δεκεμβρίου 2020, απαλλάσσονται από την υποχρέωση εκπλήρωσης της υπηρεσίας υπαίθρου, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων. Απαραίτητη προϋπόθεση συμμετοχής στις εξετάσεις απονομής ειδικότητας αποτελεί η ολοκλήρωση της ειδίκευσης, από μέρους τους.

2. Στην απαλλαγή της παρ. 1 δεν εμπίπτουν όσοι ιατροί εκπληρώνουν την υποχρεωτική υπηρεσία υπαίθρου, κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας.

ΜΕΡΟΣ Ε΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο εικοστό δεύτερο

Αρμοδιότητα για παροχή οδηγιών σε ζητήματα υγιεινής και ασφάλειας

Στην περ. β της παρ. 3 του άρθρου 16 του π.δ. [133/2017](#) (Α΄ 161) προστίθεται υποπερ. ζζ΄ ως εξής:

«ζζ. Η παροχή κατευθυντήριων οδηγιών στις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου για θέματα υγιεινής και ασφάλειας στο εργασιακό περιβάλλον».

Άρθρο εικοστό τρίτο

Χρησιμοποίηση εσόδων των δήμων από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα για την κάλυψη άλλων αναγκών

Στο τεσσαρακοστό τρίτο άρθρο της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4684/2020](#) (Α΄ 86), προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. [25/1975](#) (Α΄ 74), σε περιπτώσεις αποδεδειγμένης αδυναμίας κάλυψης έκτακτων αναγκών που συνδέονται με την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19, έως τις 30 Ιουνίου 2020, οι δήμοι μπορούν να χρησιμοποιούν έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα για την κάλυψη άλλων αναγκών τους, με κατάλληλη αναμόρφωση του προϋπολογισμού τους, ύστερα από δεσμευτική εισήγηση της οικονομικής επιτροπής, εφαρμοζομένου αναλόγως του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του εικοστού τέταρτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. [4682/2020](#) (Α΄ 76).».

Άρθρο εικοστό τέταρτο

Ρύθμιση ζητημάτων κίνησης παραχωρούμενων οχημάτων σε δήμους

Για τα οχήματα που έχουν παραχωρηθεί σε δήμους από εταιρείες εμπορίας οχημάτων ή εταιρείες ενοικιάσεων αυτοκινήτων για χρήση με σκοπό την αντιμετώπιση εκτάκτως ανακυπτουσών αναγκών που σχετίζονται με τα μέτρα αποφυγής διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, έως τη λήξη της σύμβασης παραχώρησης και πάντως όχι πέραν της 30ης Σεπτεμβρίου 2020 εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του ν.δ. [2396/1953](#) (Α΄ 117) και της υπ΄ αρ. 129/2534/2010 κοινής απόφασης του Υπουργού

Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του Υφυπουργού Οικονομικών (Β' 108).

Άρθρο εικοστό πέμπτο

Ρύθμιση ζητημάτων λειτουργίας κυλικείων εντός σχολικών μονάδων

Από την 1η Μαρτίου 2020 και για όσο διάστημα διαρκεί η απαγόρευση λειτουργίας των κυλικείων εντός των δημόσιων σχολικών μονάδων, δεν οφείλονται και δεν καταβάλλονται μισθώματα για την ενοικίασή τους.

Άρθρο εικοστό έκτο

Μετακίνηση μαθητών

Κατά τη μετακίνηση μαθητών, όπου αυτή απαιτείται κατά τις κείμενες διατάξεις, από και προς τη σχολική μονάδα φοίτησης, λαμβάνεται κάθε απαραίτητο μέτρο για τη προστασία της υγείας τους από τον κίνδυνο του κορωνοϊού COVID-19. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών μπορεί να εξειδικεύονται τα μέτρα που λαμβάνονται για τον σκοπό αυτό. Εφόσον κριθεί απαραίτητο, για λόγους αποφυγής συνωστισμού, είναι δυνατή η μεταφορά των μαθητών αυτών με επιπλέον ιδιόκτητα μεταφορικά μέσα των οικείων ΟΤΑ ή, σε περίπτωση έλλειψης τέτοιων μέσων, με κατάλληλα μεταφορικά μέσα που πληρούν τους όρους της κείμενης νομοθεσίας με ανάθεση δημόσιας σύμβασης κατά το άρθρο 118 του ν. [4412/2016](#) (Α' 147) ή, εφόσον η αξία της σύμβασης υπερβαίνει το όριο του ανωτέρω άρθρου, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 10 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76).

Άρθρο εικοστό έβδομο

Αποφάσεις απόσπασης ή μετάταξης Α' κύκλου κινητικότητας 2019

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 79 του ν. [4674/2020](#) (Α' 53) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση για τον Α' κύκλο κινητικότητας 2019 οι αποφάσεις απόσπασης ή μετάταξης εκδίδονται σε αποκλειστική προθεσμία έως τις 30 Ιουνίου 2020.».

Άρθρο εικοστό όγδοο

Παράταση συμβάσεων ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου προσωπικού καθαριότητας

1. Οι συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του προσωπικού που υπηρετεί στα κτίρια των Υπουργείων, των εποπτευόμενων φορέων τους και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων για τις ανάγκες καθαριότητας και οι οποίες παρατάθηκαν για λόγους δημόσιας υγείας, με βάση τις διατάξεις της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. [4682/2020](#) (Α΄ 76), της από 14.3.2020 Π.Ν.Π. (Α΄ 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3

του ν. [4682/2020](#) και της από 20.3.2020 Π.Ν.Π. (Α΄ 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4683/2020](#) (Α΄ 83), δύναται να παραταθούν έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και, σε κάθε περίπτωση, όχι πέραν της ολοκλήρωσης εν εξελίξει διαδικασιών πρόσληψης για τις ανάγκες αυτές. Οι συμβάσεις του προηγούμενου εδαφίου διέπονται από το άρθρο 8 του ν. [4506/2017](#) (Α΄ 191) και η παράταση δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές.

2. Το χρονικό διάστημα των συμβάσεων της παρ. 1 δεν προσμετράται στο ανώτατο χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, κατά την έννοια των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. [164/2004](#) (Α΄ 134).

Άρθρο εικοστό ένατο

Ρύθμιση ζητημάτων συμβάσεων προμηθειών ΟΤΑ α΄ βαθμού για την αποτροπή διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στα μέσα δημοτικής συγκοινωνίας

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, οι ΟΤΑ α΄ βαθμού και οι επιχειρήσεις τους μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις προμήθειας οχημάτων, προμήθειας ανταλλακτικών και υπηρεσιών συντήρησης, ειδικώς για την εκτέλεση αστικού συγκοινωνιακού έργου, εκτελούμενου από τον οικείο δήμο ή την επιχείρηση, κατά τις διαδικασίες του άρθρου 118 του ν. [4412/2016](#) (Α΄ 147), εφόσον πρόκειται για συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας έως των κατώτατων ορίων της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ ή κατά τις διατάξεις του άρθρου 32 του ν. [4412/2016](#), εφόσον πρόκειται για συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας ίσης ή άνω των ορίων της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ.

2. Για τη σύναψη των συμβάσεων του παρόντος εφαρμόζεται αναλόγως η περ. β΄ της παρ. 3 του άρθρου 10 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο δεύτερο του ν. [4682/2020](#) (Α΄ 76).

Άρθρο τριακοστό

Παράταση προθεσμίας δήλωσης κεραιών ραδιοφωνικών σταθμών

Η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 39 του ν. [4635/2019](#) (Α' 167) παρατείνεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2020.

Άρθρο τριακοστό πρώτο

Διεύρυνση άδειας ειδικού σκοπού

Για τους υπαλλήλους που απασχολούνται με οποιοδήποτε καθεστώς εργασίας στις ανώνυμες εταιρείες ΟΑΣΑ, ΣΤΑΣΥ, ΟΣΥ, ΟΣΕ, ΟΑΣΘ, Αττικό Μετρό, ΟΣΕ, ΕΡΓΟΣΕ και Εγνατία, καθώς και στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 5 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76).

Άρθρο τριακοστό δεύτερο

Παράταση αναστολής εξέτασης ενστάσεων άρθρου 7 ν. [2308/1995](#)

Η ημερομηνία αναστολής εξέτασης των ενστάσεων από τις Επιτροπές του άρθρου 7 του ν. [2308/1995](#) (Α' 114), όπως ορίστηκε με το άρθρο 10 του ν. [4650/2019](#) (Α' 207), παρατείνεται έως τις 30 Ιουνίου 2020.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο τριακοστό τρίτο

Ειδικές δικονομικές ρυθμίσεις για το Συμβούλιο της Επικρατείας, το Ελεγκτικό Συνέδριο και τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια

1. Για το χρονικό διάστημα από τις 6 Μαΐου 2020 έως και τις 15 Ιουλίου 2020 κατά την εκδίκαση των υποθέσεων:

α) στο Συμβούλιο της Επικρατείας, οι διάδικοι έχουν, κατά παρέκκλιση των κείμενων δικονομικών διατάξεων, προθεσμία επτά (7) ημερών, από την ημερομηνία της συζήτησης, για την προσκόμιση εγγράφων νομιμοποίησης, την υποβολή γραμματίου προείσπραξης και την κατάθεση υπομνήματος,

β) στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια οι διάδικοι έχουν, κατά παρέκκλιση των κείμενων δικονομικών διατάξεων: βα) στις ακυρωτικές διαφορές προθεσμία επτά (7) ημερών, από την ημερομηνία της συζήτησης, για την προσκόμιση εγγράφων νομιμοποίησης, την υποβολή γραμματίου προείσπραξης και την κατάθεση υπομνήματος, ββ) στις διαφορές ουσίας, για τις οποίες ως προς την κατάθεση υπομνήματος ισχύει το άρθρο 138 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. [2717/1999](#), Α' 97), προθεσμία επτά (7) ημερών, από την ημερομηνία της συζήτησης, για την προσκόμιση εγγράφων νομιμοποίησης και την υποβολή γραμματίου προείσπραξης,

γ) στο Ελεγκτικό Συνέδριο, οι διάδικοι έχουν, κατά παρέκκλιση των κείμενων δικονομικών διατάξεων, προθεσμία επτά (7) ημερών, από την ημερομηνία της συζήτησης, για την προσκόμιση εγγράφων νομιμοποίησης, την υποβολή γραμματίου προείσπραξης και την κατάθεση υπομνήματος.

2. Οι δηλώσεις των άρθρων 33 παρ. 6 του π.δ. [18/1989](#) (Α' 8) και 133 παρ. 2 του ν. [2717/1999](#) μπορούν να υποβάλλονται, για το ίδιο ως άνω χρονικό διάστημα, και ηλεκτρονικά, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εικοστό έβδομο άρθρο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4683/2020](#) (Α' 83) και τροποποιήθηκε με το τριακοστό όγδοο άρθρο της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84). Οι ως άνω υπεύθυνες δηλώσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της Γραμματείας του αρμόδιου δικαστικού σχηματισμού, το αργότερο έως τις 14:00 της παραμονής της δικασίμου, αντικαθιστούν την κατάθεση έντυπης δήλωσης στη Γραμματεία και έχουν την ίδια νομική ισχύ με αυτήν. Στις εν λόγω δηλώσεις περιλαμβάνεται και η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των πληρεξούσιων ή των ίδιων των διαδίκων, στην οποία αποστέλλεται από τη Γραμματεία η έκθεση του άρθρου 22 του π.δ. [18/1989](#) ή του άρθρου 128Α του ν. [2717/1999](#), κατά περίπτωση. Η αποστολή της έκθεσης κατά τον ανωτέρω τρόπο επέχει θέση έγκαιρης γνωστοποίησης. Πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης, η οικεία Γραμματεία εκτυπώνει, πρωτοκολλεί και θέτει στη δικογραφία τις δηλώσεις αυτές.

Άρθρο τριακοστό τέταρτο

Ζητήματα οργάνωσης δικαστηρίων

Για τα χρονικά διαστήματα από την 1η έως και τις 15 Ιουλίου 2020 και από την 1η έως και τις 15 Σεπτεμβρίου 2020, κατά παρέκκλιση από των οριζομένων στις παρ. 1, 5, 6 και 7 του άρθρου 17 και των παρ. 1 και 7α του άρθρου 14 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ν. 1756/1988, Α' 35), τα τμήματα εκάστου δικαστηρίου και ο τρόπος συγκρότησής τους, ο αριθμός των δικασίμων και των υποθέσεων κάθε μίας δικασίμου, καθώς και η κατανομή των υποθέσεων στα τμήματα ορίζονται με πράξη του οργάνου διοίκησης εκάστου δικαστηρίου, κατ' ανάλογη εφαρμογή των οριζομένων για τα θέματα αυτά στον Κανονισμό του.

ΜΕΡΟΣ Ζ΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο τριακοστό πέμπτο

Ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων εγγραφής στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Στο π.δ. [79/2017](#) (Α΄ 109) επέρχονται οι εξής μεταβολές:

1. Στην περ. α΄ της παρ. 4 του άρθρου 6 η φράση «Από την 1η έως τις 20 Μαΐου» αντικαθίσταται με τη φράση «Από τις 15 έως τις 30 Μαΐου».

2. Στο άρθρο 6 ύστερα από την παρ. 4 προστίθεται παρ. 4Α ως εξής:

«4Α. Η υποβολή των αιτήσεων - υπεύθυνων δηλώσεων εγγραφής της περ. α΄ της παρ. 4 μπορεί να γίνεται και με ηλεκτρονικά μέσα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τα δικαιολογητικά και κάθε τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.».

3. Στην περ. α΄ της παρ. 4 του άρθρου 7 η φράση «Από την 1η έως τις 20 Μαΐου» αντικαθίσταται με τη φράση «Από τις 15 έως τις 30 Μαΐου».

Άρθρο τριακοστό έκτο

Λήψη μέτρων μετά από την επαναλειτουργία των εκπαιδευτικών δομών

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Υγείας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών μπορεί να λαμβάνεται, μετά από την άρση της προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας σχολικής μονάδας ή πάσης φύσεως εκπαιδευτικής δομής, φορέα ή ιδρύματος, δημόσιων ή ιδιωτικών, κάθε τύπου και βαθμού, ειδικώς για το χρονικό διάστημα έως την 31η Δεκεμβρίου 2020, και κατά παρέκκλιση κάθε άλλης κείμενης σχετικής διάταξης, κάθε αναγκαίο μέτρο, ώστε:

α) να καθίσταται δυνατή η ομαλή και ασφαλής λειτουργία όλων των εκπαιδευτικών δομών, φορέων και ιδρυμάτων, καθώς και εν γένει όλων των εποπτευόμενων από ή υπαγόμενων στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων δομών, φορέων και υπηρεσιών, δημοσίων ή ιδιωτικών, κάθε τύπου και βαθμού, ιδίως όσον αφορά στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας και κατά τη

διάρκεια λειτουργίας εκπαιδευτικών δομών και στη λήψη μέτρων υγιεινής,

β) να καθίσταται δυνατή η ομαλή και ασφαλής διενέργεια των πάσης φύσεως εκπαιδευτικών λειτουργιών όλων των εκπαιδευτικών δομών, φορέων και ιδρυμάτων, δημοσίων ή ιδιωτικών, κάθε τύπου και βαθμού, εποπτευόμενων από ή υπαγόμενων στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων,

γ) να διενεργούνται με ασφάλεια για τη δημόσια υγεία οι κάθε είδους εξετάσεις και αξιολογήσεις, συμπεριλαμβανομένων των προαγωγικών και των απολυτήριων εξετάσεων, καθώς και των πανελλαδικών εξετάσεων για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Προς τον σκοπό αυτό, είναι δυνατό να αποφασίζεται, κατά περίπτωση, μετάθεση ή και ματαίωση της ημερομηνίας εξέτασης, καθώς και η τροποποίηση της διαδικασίας διεξαγωγής τους, εφόσον αυτό κρίνεται κατά περίπτωση αναγκαίο.

Η κοινή απόφαση του πρώτου εδαφίου, αποκλειστικά και μόνο ως προς τη μετάθεση ή και ματαίωση της ημερομηνίας εξέτασης, εκδίδεται μετά από γνώμη της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας της Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19.

2. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να λαμβάνεται, ειδικώς για τα σχολικά έτη 2019-2020 και 2020-2021, και κατά παρέκκλιση κάθε άλλης κείμενης σχετικής διάταξης, κάθε αναγκαίο μέτρο αναφορικά με την εκπαιδευτική διαδικασία, ώστε να διασφαλίζεται η κάλυψη της διδακτέας ύλης και η αναπλήρωση διδακτικών ωρών, όπως μέσω της τροποποίησης της ημερομηνίας έναρξης και λήξης των μαθημάτων, του διδακτικού και του σχολικού έτους, των ωρολογίων προγραμμάτων και των προγραμμάτων σπουδών. Με όμοια απόφαση μπορεί να ρυθμίζεται, σε περίπτωση αναβολής ή ματαίωσης της διεξαγωγής κάθε είδους εξέτασης, κάθε θέμα σχετικό με τον χαρακτηρισμό της φοίτησης, την προαγωγή και την απόλυση μαθητών, σπουδαστών και καταρτιζομένων, καθώς και με την εισαγωγή των υποψηφίων των πανελλαδικών εξετάσεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και κάθε άλλο συναφές ειδικότερο ζήτημα.

3. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να λαμβάνεται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, κάθε αναγκαίο μέτρο αναφορικά με την εκπαιδευτική διαδικασία στο πλαίσιο προγραμμάτων σπουδών α' και β' κύκλου των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), την παράταση της διάρκειας του εαρινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020, τη δυνατότητα αναπλήρωσης διδακτικών ωρών για τη διενέργεια εργαστηριακών και κλινικών ασκήσεων, τη δυνατότητα σύντμησης του εαρινού εξαμήνου σε λιγότερες από δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας, την πρακτική εξάσκηση των φοιτητών, καθώς και ζητήματα σχετικά με τον χρόνο, τον τρόπο και τα μέσα διενέργειας των εξετάσεων των φοιτητών στο πλαίσιο προγραμμάτων α' και β' κύκλου σπουδών των Α.Ε.Ι.

4. Προσωπικό καθαριότητας των δήμων κατηγορίας YE16, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, μπορεί να διατίθεται και για την καθαριότητα σχολικών μονάδων αρμοδιότητας του οικείου δήμου, κατά το διάστημα λειτουργίας τους, για όσο διάστημα υφίσταται κίνδυνος διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, και πάντως όχι πέραν της 30ης Σεπτεμβρίου 2020.

Άρθρο τριακοστό έβδομο

Προμήθεια μέσωσ ατομικής υγιεινής και συλλογικής προστασίας για τις εκπαιδευτικές δομές

1. Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 12 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 55), που κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. [4682/2020](#) (Α΄ 76), αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την 30η Σεπτεμβρίου 2020, διαδικασίες έκτακτης προμήθειας κάθε ενδεδειγμένου μέσου ατομικής υγιεινής ή συλλογικής προστασίας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και παροχής υπηρεσιών απολύμανσης, μπορούν να διενεργούνται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθώς και από οποιαδήποτε αναθέτουσα αρχή αρμοδιότητας ή εποπτείας του, με απευθείας ανάθεση κατά παρέκκλιση κάθε σχετικής εθνικής διάταξης περί δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, όπως εκάστοτε αναπροσαρμόζονται και ισχύουν. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να διενεργείται η κατανομή των ειδών στις εκπαιδευτικές δομές και να ορίζεται η ειδικότερη διαδικασία παράδοσης και παραλαβής. Η παράδοση των ειδών μπορεί να πραγματοποιείται και απευθείας από τον ανάδοχο στον οικείο δήμο, με βάση την απόφαση κατανομής του προηγούμενου εδαφίου. Η παραλαβή γίνεται από τριμελή επιτροπή που αποτελείται από υπαλλήλους του δήμου, με μέριμνα του οποίου τα προμηθευόμενα είδη παραδίδονται αμελλητί στις εκπαιδευτικές δομές, σύμφωνα με την ως άνω απόφαση κατανομής. Για την παραλαβή στις περιπτώσεις και των δύο προηγούμενων εδαφίων συντάσσεται σχετικό πρωτόκολλο εις διπλούν, το ένα εκ των οποίων αποστέλλεται αμελλητί στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.

3. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την 30η Σεπτεμβρίου 2020, διαδικασίες έκτακτης προμήθειας ειδών κάθε είδους υγειονομικού υλικού, πάσης φύσεως φαρμάκων και κάθε ενδεδειγμένου μέσου ατομικής υγιεινής ή συλλογικής προστασίας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, μπορούν να διενεργούνται αποκλειστικά για τις ανάγκες νοσοκομείων, κλινικών, μονάδων και εργαστηρίων των Α.Ε.Ι. από την ανά περίπτωση αρμόδια αναθέτουσα αρχή, που εμπίπτει στην εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, με απευθείας ανάθεση κατά παρέκκλιση κάθε σχετικής εθνικής διάταξης περί δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, όπως εκάστοτε αναπροσαρμόζονται και ισχύουν.»

2. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την 30η Σεπτεμβρίου 2020, το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων δύναται να διενεργεί διαδικασίες για την ανάθεση συμβάσεων προμήθειας βιοκτόνων, αντισηπτικών, υγειονομικού και λοιπού προστατευτικού υλικού για την κάλυψη των αναγκών των δημόσιων

εκπαιδευτικών δομών της επικράτειας, κατά παρέκκλιση από κάθε γενική ή ειδική διάταξη περί αρμοδιότητας.

Άρθρο τριακοστό όγδοο

Προμήθεια από την ΙΦΕΤ ΑΕ για την κάλυψη αναγκών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την 30η Σεπτεμβρίου 2020, η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας Α.Ε. (Ι.Φ.Ε.Τ. Α.Ε.)» δύναται, κατά παρέκκλιση όλων των κείμενων εθνικών διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, όπως εκάστοτε αναπροσαρμόζονται και ισχύουν, να απευθύνει πρόσκληση για απευθείας αγορά βιοκτόνων και αντισηπτικών, υγειονομικού και λοιπού προστατευτικού υλικού προς τον σκοπό του άμεσου εφοδιασμού φορέων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων για λόγους άμεσης κάλυψης έκτακτων αναγκών προστασίας της δημόσιας υγείας στις επιμέρους εκπαιδευτικές δομές. Η πρόσκληση αναρτάται στην ιστοσελίδα της εταιρείας για χρονικό διάστημα τριών (3) ημερών και δύναται να απευθύνεται σε κάθε επιχείρηση πώλησης και διάθεσης υγειονομικού υλικού και φαρμάκων. Η σύμβαση συνάπτεται με μοναδικά κριτήρια τη χαμηλότερη προσφορά και την επίτευξη αγοράς ικανών ποσοτήτων συνδυαστικά για την αντιμετώπιση των προεκτιθέμενων έκτακτων αναγκών.

2. Για την ενεργοποίηση της διαδικασίας προμήθειας της παρ. 1 αποστέλλεται αίτημα προμήθειας των αναγκαίων ειδών από τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων προς τον Υπουργό Υγείας, κοινοποιούμενο στην Ι.Φ.Ε.Τ. Α.Ε.. Στο πλαίσιο του αιτήματος του προηγούμενου εδαφίου πρέπει να αναφέρονται το είδος των προμηθευόμενων προϊόντων, οι τεχνικές τους προδιαγραφές, τα αναγκαία ποιοτικά χαρακτηριστικά τους, οι υπό προμήθεια ποσότητες και το χρονικό διάστημα υλοποίησης της προμήθειας. Ο Υπουργός Υγείας διαβιβάζει το αίτημα υλοποίησης της προμήθειας στην Ι.Φ.Ε.Τ. Α.Ε., προς άμεση υλοποίηση. Η πρόσκληση για την υλοποίηση της προμήθειας συντάσσεται σύμφωνα με το αίτημα του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και αναρτάται από την Ι.Φ.Ε.Τ. Α.Ε. στην ιστοσελίδα της. Αμέσως μετά από την αποσφράγιση των προσφορών, γνωστοποιείται το σύνολο των προσφορών και το περιεχόμενό τους στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με εισηγητικό σημείωμα ως προς το αποτέλεσμα της προμήθειας και το περιεχόμενο της σύμβασης προς τελική έγκριση. Με μόνη την εγκριτική απευθυντέα δήλωση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων συνάπτεται η σύμβαση προμήθειας και ορίζεται ως παραλήπτης των προμηθευόμενων υλικών το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.

3. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων διενεργείται η κατανομή των ειδών στις εκπαιδευτικές δομές και με την ίδια απόφαση μπορεί να ορίζεται η ειδικότερη διαδικασία παράδοσης και παραλαβής.

Η παράδοση των ειδών μπορεί να πραγματοποιείται και απευθείας από τον ανάδοχο στον οικείο δήμο, με βάση την απόφαση κατανομής του προηγούμενου εδαφίου.

Η παραλαβή γίνεται από τριμελή επιτροπή που αποτελείται από υπαλλήλους του δήμου, με μέριμνα του οποίου τα προμηθευόμενα είδη παραδίδονται αμελλητί στις εκπαιδευτικές δομές, σύμφωνα με την ως άνω απόφαση κατανομής. Για την παραλαβή στις περιπτώσεις και των δύο προηγούμενων εδαφίων συντάσσεται σχετικό πρωτόκολλο εις διπλούν, το ένα εκ των οποίων αποστέλλεται αμελλητί στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.

4. Το κόστος υλοποίησης της ανωτέρω προμήθειας καλύπτεται από έκτακτη ισόποση επιχορήγηση του Υπουργείου Υγείας από τον κρατικό προϋπολογισμό, ύστερα από κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας για την κάλυψη των επείγουσών αναγκών της παρ. 1 για την αγορά υλικών και μέτρων προστασίας από τον κορωνοϊό COVID-19. Το ποσό της έκτακτης ενίσχυσης κατανέμεται στην Ι.Φ.Ε.Τ. Α.Ε., κατά τη διαδικασία του άρθρου 5 της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76), με απόφαση του Υπουργού Υγείας.

Άρθρο τριακοστό ένατο

Διάρκεια «Μεταλυκειακού έτους – τάξης Μαθητείας» για το σχολικό έτος 2019-2020

1. Αποκλειστικά για το σχολικό έτος 2019-2020, με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να προβλέπεται η παράταση της ολοκλήρωσης του προγράμματος του «Μεταλυκειακού έτους - τάξης μαθητείας» έως την 15η Νοεμβρίου 2020 και να ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

2. Με την απόφαση της παρ. 1 μπορεί να ορίζεται ότι, ειδικά για το σχολικό έτος 2019-2020 στο «Μεταλυκειακό έτος - τάξη μαθητείας», εφαρμόζεται:

α. Πρόγραμμα εργαστηριακών μαθημάτων της ειδικότητας έως εννέα (9) συνολικά ωρών, που πραγματοποιείται εβδομαδιαίως, το οποίο διδάσκεται στη σχολική μονάδα του Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑ.Λ.) ή του Εργαστηριακού Κέντρου (Ε.Κ.) από εκπαιδευτικό προσωπικό του ΕΠΑ.Λ. ή του Ε.Κ. και δεν πραγματοποιείται κατά την περίοδο των διακοπών των Χριστουγέννων, του Πάσχα και των θερινών διακοπών.

β. «Πρόγραμμα εκπαίδευσης στον χώρο εργασίας - Μαθητεία σε εργασιακό χώρο», διάρκειας έως τριάντα πέντε (35) ωρών εβδομαδιαίως, επιμερισμένο σε πέντε (5) ημέρες.

ΜΕΡΟΣ Η'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Άρθρο τεσσαρακοστό

Μέτρα στήριξης ναυτικών

1. Οι άνεργοι ναυτικοί εγγράφονται στους καταλόγους προσφερόμενων προς ναυτολόγηση και επιδοτούμενων ανέργων που τηρούνται από το Γραφείο Εύρεσης Ναυτικής Εργασίας (ΓΕΝΕ) και τις Λιμενικές Αρχές και λαμβάνουν την τακτική επιδότηση, κατά παρέκκλιση των περ. α΄ έως γ΄ της παρ. 1 του άρθρου 2, των παρ. 2 και 3 του άρθρου 7 και της παρ. 2 του άρθρου 9 του π.δ. [228/1998](#) (Α΄ 176), για έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, εφόσον πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

α) είναι απογεγραμμένοι ναυτικοί και έχουν συνολική θαλάσσια υπηρεσία τρία (3) τουλάχιστον έτη σε πλοία με ελληνική ή ξένη σημαία που έχουν συμβληθεί με το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (Ν.Α.Τ.), ή και σε πλοία με ξένη σημαία μη συμβεβλημένα με το Ν.Α.Τ., εφόσον αυτή έχει αναγνωρισθεί και εξαγορασθεί, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του ενωσιακού δικαίου για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης των κρατών μελών. Από την παραπάνω υπηρεσία, οι εννέα (9) τουλάχιστον μήνες πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί την τελευταία τριετία, η οποία υπολογίζεται αναδρομικά από την ημέρα εγγραφής τους στους καταλόγους προσφερομένων προς ναυτολόγηση,

β) έχει μεσολαβήσει από την τελευταία απόλυσή τους από τα πιο πάνω πλοία χρονικό διάστημα μικρότερο του ενός (1) έτους,

γ) είναι γραμμένοι στους καταλόγους προσφερομένων για ναυτολόγηση του ΓΕΝΕ Πειραιά ή των Λιμενικών Αρχών επί δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες.

2. Οι επιδοτούμενοι ναυτικοί υποχρεούνται να παρουσιάζονται στο ΓΕΝΕ, σε ημερομηνίες καθοριζόμενες από αυτό, ή στις Λιμενικές Αρχές στις οποίες έχουν εγγραφεί, διαφορετικά διαγράφονται από τους αντίστοιχους καταλόγους.

3. Στις διατάξεις των παρ. 1 και 2 εντάσσονται αυτοδίκαια και οι άνεργοι ναυτικοί που κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας είναι εγγεγραμμένοι στους καταλόγους προσφερομένων προς ναυτολόγηση και δεν λαμβάνουν επιδότηση, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 1.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δύναται να καθορίζονται οι όροι και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος, καθώς και να παρατείνεται η διάρκεια ισχύος του παρόντος για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) ακόμη μήνες, εφόσον εξακολουθούν να υφίστανται οι αρνητικές συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19.

5. Η δαπάνη της επιδότησης του παρόντος καλύπτεται μέσω έκτακτης επιχορήγησης του Οίκου Ναύτου από τις πιστώσεις του ειδικού φορέα Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠ), κατά παρέκκλιση των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας περί επιχορηγήσεων σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σύμφωνα με τη διαδικασία της περ. ζ' της παρ. 2 του εξηκοστού τρίτου άρθρου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4684/2020](#) (Α' 86).

6. Στην παρ. 2 του εξηκοστού τρίτου άρθρου της από 30.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4684/2020](#) (Α' 86), επέρχονται οι εξής μεταβολές:

α) Η περ. α' αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Ακτοπλοϊκές επιχειρήσεις – πλοιοκτήτες - εφοπλιστές, που πλήττονται σημαντικά λόγω των αρνητικών συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και έχουν διακόψει μετά την 1η Μαρτίου 2020 ή πρόκειται να διακόψουν την εκτέλεση δρομολογιακών πλόων πλοίων τους ή δεν έχουν εκκινήσει αυτούς στο πλαίσιο δρομολογιακών υποχρεώσεων των πλοίων τους για τους μήνες Μάρτιο έως Ιούνιο 2020 και έχουν προβεί στην έκδοση ναυτολογίου, δύνανται να αναστέλλουν τις συμβάσεις ναυτολόγησης ναυτικών που δεν απαιτούνται ως προσωπικό ασφαλείας (φύλαξης) επί πλοίου. Επιπροσθέτως των ανωτέρω περιπτώσεων, δύνανται, ομοίως, να ανασταλούν συμβάσεις ναυτολόγησης ναυτικών:

αα) επαγγελματικών αλιευτικών πλοίων που είναι εφοδιασμένα με ναυτολόγιο ή με ειδικές καταστάσεις, οι οποίες συντάσσονται από τον πλοίαρχο ή τον κυβερνήτη του σκάφους και έχουν παύσει αλιευτική δραστηριότητα μετά την 1η Μαρτίου 2020,

αβ) πλοίων που δραστηριοποιούνται ως λάντζες, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, τα οποία δεν εκτελούν πλόες μετά την 1η Μαρτίου 2020 και είναι εφοδιασμένα με ναυτολόγιο ή με ειδικές καταστάσεις,

αγ) πλοίων που εμπίπτουν στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. [2575/1998](#) (Α' 23) μετά την 1η Μαρτίου 2020.

Τα συμβαλλόμενα μέρη δηλώνουν από κοινού την ημερομηνία έναρξης αναστολής της σύμβασης ναυτολόγησης, η οποία δύναται να ανατρέχει στον χρόνο διακοπής δρομολογίων ή μη εκτέλεσης πλόων, αλλά όχι προγενέστερα της ημερομηνίας επιβολής του μέτρου του εν μέρει προσωρινού περιορισμού κυκλοφορίας κάθε τύπου πλοίων και σκαφών, για τη μεταφορά επιβατών δια θαλάσσης, καθώς και του απόπλου και κατάπλου ιδιωτικών πλοίων αναψυχής και επαγγελματικών τουριστικών πλοίων στην ελληνική Επικράτεια, προς περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, ήτοι της 21ης Μαρτίου 2020, σύμφωνα με την υπ' αρ. Δ1α/ΓΠ.οικ. [20009/2020](#) κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη, Υγείας, Εσωτερικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Β' 944). Για τα πλοία που δεν έχουν εκκινήσει τους πλόες τους στο πλαίσιο δρομολογιακών τους υποχρεώσεων για τους μήνες Μάρτιο έως Ιούνιο 2020, ανοίγεται ναυτολόγιο, ναυτολογούνται ναυτικοί και η αναστολή συμβάσεων ομοίως δηλώνεται από κοινού από τα συμβαλλόμενα μέρη και δύναται να συμπίπτει με την ημερομηνία ναυτολόγησης ναυτικών. Κατά τον χρόνο αναστολής της σύμβασης ναυτολόγησης ναυτικών, η υγειονομική περίθαλψη

αυτών καλύπτεται από τον Οίκο Ναύτου. Η αναστολή των συμβάσεων ναυτολόγησης μπορεί να εφαρμοστεί μέχρι ένα (1) μήνα, με δυνατότητα παράτασης με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, λαμβάνοντας υπόψη την πορεία εξέλιξης του κορωνοϊού COVID-19.».

β) Η περ. γ' αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Δικαιούχοι της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, ως αποζημίωσης ειδικού σκοπού, είναι επίσης οι απογεγραμμένοι ναυτικοί επιβατηγών, επιβατηγών-οχηματαγωγών και φορτηγών-οχηματαγωγών πλοίων θαλάσσιων ενδομεταφορών, τουριστικών ή διεθνών πλόων, των οποίων η σύμβαση ναυτολόγησης έχει λυθεί από την 1η Μαρτίου 2020 έως την 31η Μαρτίου 2020, ανεξαρτήτως αιτιολογίας, εκτός των περιπτώσεων υπαιτιότητας του ναυτικού, ασθένειας ή τραυματισμού.».

γ) Η περ. ζ' αντικαθίσταται ως εξής:

«ζ) Οι ναυτικοί των περ. α' έως γ' λαμβάνουν ως έκτακτη οικονομική ενίσχυση, αποζημίωση ειδικού σκοπού ύψους οκτακοσίων (800) ευρώ. Η δαπάνη για την αποζημίωση ειδικού σκοπού και την ασφαλιστική κάλυψη των εργαζομένων καλύπτεται μέσω έκτακτης επιχορήγησης του Οίκου Ναύτου από τις πιστώσεις του ειδικού φορέα Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠ) κατά παρέκκλιση του άρθρου 91 του ν. [4270/2014](#) (Α' 143) και της υπ. αρ. 2/39549/0026/11.6.2015 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (Β' 1138). Η ανωτέρω επιχορήγηση καταβάλλεται στον Οίκο Ναύτου, μέσω έκδοσης εντάλματος από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ) του ΥΝΑΝΠ. Η εξόφληση της επιχορήγησης δεν υπόκειται σε έλεγχο ασφαλιστικής ενημερότητας, σε τέλη χαρτοσήμου και σε οποιαδήποτε κράτηση. Η επιχορήγηση δεν δύναται να κατασχεθεί στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση του άρθρου 91 του ν. [4270/2014](#), ούτε συμψηφίζεται με οποιαδήποτε οφειλή. Ως δικαιολογητικά έκδοσης του εν λόγω χρηματικού εντάλματος για την απόδοση του ποσού έκτακτης επιχορήγησης του Οίκου Ναύτου από τις πιστώσεις του ειδικού φορέα Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. του τακτικού προϋπολογισμού του ΥΝΑΝΠ ορίζονται τα εξής:

ζα) απόφαση επιχορήγησης του αρμόδιου διατάκτη, κατόπιν αναλυτικής πρότασης του Οίκου Ναύτου,

ζβ) αντίγραφο της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης του αρμόδιου διατάκτη,

ζγ) κατάσταση πληρωμής δαπάνης σε τρία (3) αντίγραφα, που θεωρείται από τον Διευθυντή της Οικονομικής Υπηρεσίας του Οίκου Ναύτου και περιλαμβάνει κατά στήλη:

i) τα στοιχεία λογαριασμού του Οίκου Ναύτου (επωνυμία - τίτλος, Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ), αριθμός τραπεζικού λογαριασμού σε μορφή IBAN,

ταχυδρομική και ηλεκτρονική διεύθυνση),

ii) το πληρωτέο ποσό στον δικαιούχο,

ζδ) βεβαίωση Τράπεζας με τα στοιχεία του αριθμού λογαριασμού του Οίκου Ναύτου σε μορφή IBAN.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά υποβάλλονται από τον Οίκο Ναύτου στην αρμόδια για την έκδοση του χρηματικού εντάλματος Υπηρεσία της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του ΥΝΑΝΠ.

Τα αδιάθετα ποσά, μετά από την επιχορήγηση του Οίκου Ναύτου, επιστρέφονται έως το τέλος του τρέχοντος έτους, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. [4129/2013](#)

(Α΄ 52), με μέριμνα του Οίκου Ναύτου, και κατατίθενται στον λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου στην Τράπεζα της Ελλάδος με τίτλο «Αδιάθετα υπόλοιπα της έκτακτης επιχορήγησης του Οίκου Ναύτου», αποτελώντας έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού.».

ε) Στο τέλος της περ. ι΄ προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικότερα, δικαιούχοι της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης της περ. γ΄, οι οποίοι δεν έχουν λάβει σχετική ενημέρωση από τον πλοιοκτήτη, δύναται να υποβάλλουν ανεξαρτήτως αυτής, αιτήσεις – υπεύθυνες δηλώσεις σε Λιμενικές Αρχές και να συμπεριλαμβάνονται στους καταλόγους που συντάσσονται, κατόπιν ελέγχου των σχετικών προϋποθέσεων, σε ναυτικό φυλλάδιο από Λιμενικές Αρχές.».

7. Η παρ. 3 του εξηκοστού τρίτου άρθρου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4684/2020](#), αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η ισχύς του άρθρου 29 του ν. [4150/2013](#) (Α΄ 102), με την οποία καθορίζεται η οργανική σύνθεση προσωπικού γενικών υπηρεσιών επιβατηγών και επιβατηγών/οχηματαγωγών πλοίων που εκτελούν δρομολογιακούς πλόες μεταξύ λιμένων της ημεδαπής, συνολικής απόστασης από τον λιμένα αφετηρίας μέχρι τον λιμένα προορισμού μεγαλύτερης των 30 ν.μ., παρατείνεται για το τρέχον έτος έως την 31η Μαΐου 2020. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δύναται να επεκτείνεται η χρονική περίοδος της εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου για διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, εφόσον εξακολουθούν να υφίστανται οι αρνητικές συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19.».

8. Στο εξηκοστό τρίτο άρθρο της από 30.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4684/2020](#), προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Ναυτικοί των οποίων η σύμβαση ναυτολόγησης τελεί σε αναστολή σύμφωνα με την παρ. 2 απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος κύριας κατοικίας για τον μήνα Απρίλιο 2020, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί μισθώσεων. Η μερική μη καταβολή του μισθώματος του πρώτου εδαφίου δεν γεννά δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης εις βάρος του μισθωτή, ούτε οποιαδήποτε άλλη αστική αξίωση. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

καθορίζονται ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.».

9. Η διάρκεια ισχύος των γνωματεύσεων των Υγειονομικών Επιτροπών Απογραφομένων Ναυτικών και Εργατών Θαλάσσης (ΥΕΑΝΕΘ), που έχουν εκδοθεί μετά την 11η Ιουνίου 2019 παρατείνεται για την έκδοση ναυτικών φυλλαδίων έως την 31η Ιουλίου 2020 κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δύναται να παρατείνεται η διάρκεια ισχύος της παρούσας για επιπρόσθετο χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, εφόσον εξακολουθούν να υφίστανται οι αρνητικές συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19.

Άρθρο τεσσαρακοστό πρώτο

Έλεγχος νομιμότητας των συμβάσεων για τη διασφάλιση της ελάχιστης θαλάσσιας συγκοινωνιακής εξυπηρέτησης νησιωτικών περιοχών

Κατ' εξαίρεση των προβλεπομένων στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 35 του ν. [4129/2013](#) (Α' 52), οι συμβάσεις ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας που συνάπτονται για την εκτέλεση δρομολογίων, σύμφωνα με το εξηκοστό δεύτερο άρθρο της από 30.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4684/2020](#) (Α' 86), υπόκεινται στον έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 35 του ν. [4129/2013](#). Αν ο έλεγχος αποβεί αρνητικός και η σύμβαση θεωρηθεί μη συναφθείσα, εφαρμόζεται το τρίτο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου όγδοου του ν. [2932/2001](#) (Α' 145).

ΜΕΡΟΣ Θ΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Άρθρο τεσσαρακοστό δεύτερο

Μετάκληση πολίτη τρίτης χώρας για απασχόληση σε αγροτικές εργασίες

1. Εργοδότης, ο οποίος επιθυμεί να προσλάβει πολίτη τρίτης χώρας, που απαλλάσσεται από την υποχρέωση θεώρησης εισόδου, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 5

του ν. [4251/2014](#) (Α' 80), δύναται να υποβάλλει, μέχρι τις 30 Ιουνίου 2020, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας, αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του, προκειμένου να τον μετακαλέσει για απασχόληση στην εποχιακή αγροτική οικονομία. Η αίτηση, στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία και η ιθαγένεια του προς

απασχόληση πολίτη τρίτης χώρας, αποστέλλεται είτε μέσω υπηρεσίας ταχυμεταφοράς, είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και συνοδεύεται από:

α) Παράβολο (κωδ. 2113) και αποδεικτικό καταβολής του, ύψους εκατό (100) ευρώ για κάθε πολίτη τρίτης χώρας που θέλει να απασχολήσει, το οποίο εισπράττεται υπέρ του Δημοσίου και δεν επιστρέφεται,

β) Υπεύθυνη δήλωση του εργοδότη ότι:

βα) θα απασχολήσει τον συγκεκριμένο πολίτη τρίτης χώρας για περίοδο απασχόλησης είκοσι (20) τουλάχιστον ημερών από την ημερομηνία εισόδου στην ελληνική επικράτεια,

ββ) θα καταβάλει το σύνολο των απαιτούμενων ασφαλιστικών εισφορών,

βγ) θα αναλάβει τις προβλεπόμενες δαπάνες, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 3 του άρθρου 80 του ν. [3386/2005](#) (Α' 212),

βδ) θα εκπληρώσει το σύνολο των υποχρεώσεών του, όπως αυτές απορρέουν από τις κείμενες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας για τη σύναψη σύμβασης εργασίας, την οποία, λόγω έκτακτων αναγκών, αδυνατεί να συνάψει εγκαίρως για την αντιμετώπιση των αναγκών της εκμετάλλευσής του,

βε) θα παρέχει επαρκές κατάλυμα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

γ) Ενιαία δήλωση καλλιέργειας ή ενιαία δήλωση εκτροφής του άρθρου 9 του ν. [3877/2010](#) (Α' 160).

2. Οι υπηρεσίες μιας στάσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του παρόντος, εκδίδουν εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών, συγκεντρωτική κατάσταση των αιτούντων και την αποστέλλουν προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες Διαβατηριακού Ελέγχου της Ελληνικής Αστυνομίας, ώστε να επιτρέψουν την είσοδο στη χώρα των συγκεκριμένων πολιτών, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 4 του

ν. [4251/2014](#) για λόγους που σχετίζονται με τη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας.

3. Η πλήρωση των προϋποθέσεων των παρ. 1 και 2 παρέχει στον πολίτη τρίτης χώρας δικαίωμα εργασίας ως εποχιακός εργάτης, για όσο χρόνο διαρκεί η διαμονή του, χωρίς θεώρηση εισόδου, στη χώρα.

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Άρθρο τεσσαρακοστό τρίτο

Ρυθμίσεις για τους παρόχους περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής και περιφερειακής

εμβέλειας

1. Παρέχεται δικαίωμα στους παρόχους περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης, εθνικής ή περιφερειακής εμβέλειας, για καταβολή στον πάροχο δικτύου με την επωνυμία «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥ ΠΑΡΟΧΟΥ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΜΕΤΑΔΟΣΕΩΝ» και τον διακριτικό τίτλο «DIGEA ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΠΑΡΟΧΟΣ Α.Ε.» ποσοστού 50% της μηνιαίας αμοιβής, συμπεριλαμβανομένου του αναλογούντος Φ.Π.Α., που του οφείλεται για την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς και διανομής περιεχομένου εθνικής ή περιφερειακής εμβέλειας αντίστοιχα και συμπληρωματικών υπηρεσιών, όπως αυτές εξειδικεύονται στις οικείες υπογραφείσες συμβάσεις, κατά τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο 2020, για την οποία ο πάροχος δικτύου με τον διακριτικό τίτλο «DIGEA ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΠΑΡΟΧΟΣ Α.Ε.» εκδίδει σχετικό τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών. Με την κατά τα ανωτέρω καταβολή, που πάντως πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός της εκάστοτε ταχθείσας στις οικείες συμβάσεις προθεσμίας, εξαντλείται η υποχρέωση του παρόχου περιεχομένου έναντι του παρόχου δικτύου με τον διακριτικό τίτλο «DIGEA ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΠΑΡΟΧΟΣ Α.Ε.» για την παροχή των υπηρεσιών του τελευταίου κατά τη διάρκεια καθενός εκ των προαναφερθέντων μηνών και ο πάροχος δικτύου με τον διακριτικό τίτλο «DIGEA ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΠΑΡΟΧΟΣ Α.Ε.» δεν έχει οιαδήποτε περαιτέρω αξίωση έναντι του παρόχου περιεχομένου για την παροχή των υπηρεσιών του.

2. Στον πάροχο δικτύου με τον διακριτικό τίτλο «DIGEA ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΠΑΡΟΧΟΣ Α.Ε.» παρέχεται το ευεργέτημα του συμψηφισμού ποσού ίσου με το τυχόν υπόλοιπο ποσοστό 50% της τιμολογηθείσας και μη καταβληθείσας μηνιαίας αμοιβής, από παρόχους περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής ή περιφερειακής εμβέλειας, συμπεριλαμβανομένου του αναλογούντος Φ.Π.Α. για τους μήνες της παρ. 1,

ανά μήνα, με επόμενη δόση ή επόμενες δόσεις του Εκπλειστηριάσματος που καταβάλλεται για το ένα (1) Δικαίωμα Χρήσης Ραδιοσυχνοτήτων Εθνικής Κάλυψης και τα δεκατρία (13) Δικαιώματα Χρήσης Ραδιοσυχνοτήτων Περιφερειακής Κάλυψης, δυνάμει της υπ' αρ. 706/4/6.2.2014 απόφασης της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, «Ανακήρυξη Υπερθεματιστή της Δημοπρασίας για τη Χορήγηση Δικαιωμάτων Χρήσης Ραδιοσυχνοτήτων Επίγειας Ψηφιακής Ευρυεκπομπής».

3. Κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Μαΐου 2020 έως και την 31η Αυγούστου 2020 αναστέλλεται το δικαίωμα του παρόχου δικτύου με τον διακριτικό τίτλο «DIGEA ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΠΑΡΟΧΟΣ Α.Ε.» να περιορίζει την ποιότητα εκπομπής ψηφιακού σήματος, καθώς και να προβαίνει σε προσωρινή αναστολή ή οριστική διακοπή παροχής υπηρεσιών λόγω οφειλών σε παρόχους περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής ή περιφερειακής εμβέλειας, οι οποίοι έχουν κάνει χρήση του δικαιώματος της παρ. 1 για το ως άνω χρονικό διάστημα των τριών (3) μηνών.

ΜΕΡΟΣ ΙΑ΄

ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

Άρθρο τεσσαρακοστό τέταρτο

Κανόνες κοινωνικής αποστασιοποίησης

1. Προς αντιμετώπιση του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και για το απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα, είναι δυνατόν, να προβλέπονται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Εσωτερικών και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, που εκδίδεται μετά από γνώμη της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας της Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19, στο σύνολο ή σε μέρος της Επικράτειας, σε δημόσιες υπηρεσίες,

ιδιωτικές επιχειρήσεις ή και κατηγορίες αυτών, καθώς και σε οποιουσδήποτε άλλους, δημόσιους και ιδιωτικούς, χώρους συνάθροισης κοινού:

α) υποχρεωτική χρήση μάσκας,

β) μέτρα τήρησης μέγιστης αναλογίας ατόμων ανά ορισμένη επιφάνεια και ελάχιστης απόστασης μεταξύ τους,

γ) μέτρα ατομικής υγιεινής και προστασίας,

δ) ειδικοί κανόνες λειτουργίας.

2. Στα φυσικά πρόσωπα που παραβιάζουν τα μέτρα της παρ. 1 επιβάλλεται, για κάθε παράβαση, με αιτιολογημένη πράξη της αρμόδιας αρχής, διοικητικό πρόστιμο από εκατόν πενήντα (150) έως πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ. Στις επιχειρήσεις που παραβιάζουν τα ανωτέρω μέτρα επιβάλλεται, για κάθε παράβαση, με αιτιολογημένη πράξη της αρμόδιας αρχής, διοικητικό πρόστιμο από χίλια (1.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ και αναστολή λειτουργίας για χρονικό διάστημα από δεκαπέντε (15) έως ενενήντα (90) ημέρες.

3. Αρμόδιες αρχές για τη διασφάλιση της εφαρμογής των μέτρων της παρ. 1, τη διαπίστωση των παραβάσεων και την επιβολή του διοικητικού προστίμου της παρ. 2 είναι το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.), οι Υγειονομικές Υπηρεσίες των ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού, η Ελληνική Αστυνομία, η Δημοτική Αστυνομία και οι Λιμενικές Αρχές στην περιοχή ευθύνης τους, η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή, καθώς και η Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.) του άρθρου 82 του ν. [4622/2019](#) (Α΄ 133).

4. Με την απόφαση της παρ. 1 εξειδικεύονται το διοικητικό πρόστιμο της παρ. 2, αναλόγως του βαθμού διακινδύνευσης της δημόσιας υγείας, καθώς και τα κατά

περίπτωση αρμόδια όργανα για την επιβολή κυρώσεων και προβλέπεται η εφαρμοστέα διαδικασία, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ ΙΒ΄

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο τεσσαρακοστό πέμπτο

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας, η οποία θα κυρωθεί νομοθετικά κατά το άρθρο 44 παρ. 1 του Συντάγματος, αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις της.

Αθήνα, 1 Μαΐου 2020

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Πρωθυπουργός

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

Τα Μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ, ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΔΕΝΔΙΑΣ, ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ, ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ, ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ, ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ, ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ, ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ».

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Άρθρο 3

Επέκταση του ευεργετήματος της έκπτωσης ποσοστού 25% σε εμπρόθεσμα καταβαλλόμενες δόσεις βεβαιωμένων οφειλών μηνός Μαΐου 2020

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 2 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄55) που κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. [4682/2020](#) (Α΄76), προστίθεται έβδομο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και σε μισθωτούς των επιχειρήσεων αυτών, δύναται να παρατείνεται η προθεσμία καταβολής και να αναστέλλονται η είσπραξη βεβαιωμένων οφειλών στις Δ.Ο.Υ ή τα Ελεγκτικά Κέντρα, καθώς και οι προθεσμίες καταβολής των δόσεων ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών. Κατά το χρονικό διάστημα παράτασης της προθεσμίας και αναστολής καταβολής των βεβαιωμένων οφειλών και των δόσεων ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, τα οφειλόμενα ποσά δεν επιβαρύνονται με τόκους ή προσαυξήσεις. Στις ρυθμίσεις των προηγούμενων εδαφίων υπάγονται και φυσικά πρόσωπα που εκμισθώνουν ακίνητα σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19. Για τις ως άνω επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα που προσδιορίζονται με τις αποφάσεις της παρ. 2 εκπίπτει ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των δόσεων των βεβαιωμένων στη Φορολογική Διοίκηση οφειλών τους με ημερομηνία καταβολής από τις 30 Μαρτίου 2020 έως και τις 30 Απριλίου 2020, εφόσον αυτές καταβάλλονται εμπρόθεσμα. Σε περίπτωση οφειλών που τελούν σε καθεστώς ρύθμισης/διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής, εκπίπτει ποσοστό εικοσιπέντε τοις εκατό (25%) του ποσού της δόσης της ρύθμισης. Από το ευεργέτημα του προηγούμενου εδαφίου εξαιρούνται οι οφειλές από ΦΠΑ και παρακρατούμενους φόρους που δεν έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ρύθμισης/διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής, καθώς και οφειλές που προέρχονται από ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων και χρέη υπέρ αλλοδαπού Δημοσίου. Η έκπτωση ποσοστού είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) επεκτείνεται και σε εμπροθέσμως καταβαλλόμενες δόσεις βεβαιωμένων οφειλών και δόσεις ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής με ημερομηνία καταβολής εντός του μηνός Μαΐου 2020 για επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα, για τα οποία η προθεσμία καταβολής των εν λόγω οφειλών τους παρατείνεται με τις αποφάσεις της παρ. 2 με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων του προηγούμενου εδαφίου. Η έκπτωση ποσοστού είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του τέταρτου εδαφίου ισχύει και για οφειλές της παρούσας που καταβλήθηκαν από τις 11 Μαρτίου 2020 έως και τις 29 Μαρτίου 2020 και διενεργείται μέσω συμψηφισμού ποσού ίσου με το ποσό της έκπτωσης με άλλες βεβαιωμένες οφειλές, ή δόσεις ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής στη Φορολογική Διοίκηση, οι οποίες έχουν καταληκτικές ημερομηνίες καταβολής μετά από την 1η Ιουνίου 2020. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, δύναται να καθορίζονται προγενέστερη ή μεταγενέστερη ημερομηνία της

1ης Ιουνίου 2020, ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου.».

2. Η διάταξη του έβδομου εδαφίου της παρ. 1 δεν εφαρμόζεται για οφειλές που καταβλήθηκαν πριν από τις 11.3.2020.

Άρθρο 4

Επέκταση της μείωσης μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων, μισθώσεων κύριας κατοικίας, μισθώσεων εξαρτημένων μελών – φοιτητών και μισθώσεων ναυτικών για τον μήνα Μάιο 2020

1. Το δεύτερο άρθρο της από 20.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4683/2020](#) (Α' 83) αντικαθίσταται από τον χρόνο έναρξης ισχύος της ΠΝΠ ως εξής:

«Άρθρο δεύτερο

Μείωση μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων και μισθώσεων κύριας κατοικίας

1. Ο μισθωτής επαγγελματικής μίσθωσης προς εγκατάσταση επιχείρησης, για την οποία έχουν ληφθεί ειδικά και έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19, απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος για τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο 2020, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί μισθώσεων. Τέλος χαρτοσήμου και ΦΠΑ κατά περίπτωση υπολογίζονται εκ νέου και επιβάλλονται επί του μισθώματος που προκύπτει από την ανωτέρω μερική καταβολή. Η μερική μη καταβολή του μισθώματος του πρώτου εδαφίου δεν γεννά δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης εις βάρος του μισθωτή ούτε οποιαδήποτε άλλη αστική αξίωση. Τα οριζόμενα στα προηγούμενα εδάφια ισχύουν και για την περίπτωση μισθωτών στους οποίους έχει παραχωρηθεί έναντι μισθώματος η χρήση πράγματος, κινητού ή ακινήτου, ή και των δύο από κοινού, που προορίζεται αποκλειστικά για επαγγελματική χρήση στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης, και αφορά σε επιχειρήσεις για τις οποίες έχουν ληφθεί ειδικά και έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19, μέσω της επέκτασης του χρόνου αποπληρωμής του ως άνω ποσοστού του 40% σε έως και δώδεκα (12) μηνιαίες δόσεις για συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης ακινήτων και σε έως έξι (6) μηνιαίες δόσεις για συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης κινητών μέσω συμφωνιών αναδιάρθρωσης των συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που έχουν συνάψει οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης. Τα καταβλητέα κατά την έναρξη της χρηματοδοτικής μίσθωσης αυξημένα μισθώματα απομείωσης κεφαλαίου, αποπληρώνονται στο σύνολό τους κατά τις συμφωνηθείσες ημερομηνίες.

2. Η παρ. 1 ισχύει και για τις συμβάσεις μίσθωσης κύριας κατοικίας, στις οποίες μισθωτής είναι εργαζόμενος ή σύζυγος ή το έτερο μέρος συμφώνου συμβίωσης εργαζομένου σε επιχείρηση της ίδιας παραγράφου, του οποίου έχει ανασταλεί

προσωρινά η σύμβαση εργασίας λόγω των μέτρων αποφυγής της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου απαιτείται ο εργαζόμενος, ανεξαρτήτως εάν έχει συμβληθεί ο ίδιος ή ο/η σύζυγος ή το άλλο μέρος συμφώνου συμβίωσης ως μισθωτής, να συνδεόταν με σχέση εργασίας με την επιχείρηση κατά τον χρόνο έναρξης εφαρμογής των ειδικών και έκτακτων μέτρων περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19.

3. Ο μισθωτής επαγγελματικής μίσθωσης προς εγκατάσταση επιχείρησης, η οποία έχει πληγεί δραστικά από την επιδημία του κορωνοϊού COVID-19, δυνάμει των αποφάσεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 1, της παρ. 2 του άρθρου 2 και των παρ. 1 και 2 του άρθρου 3 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76), απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος για τους μήνες Απρίλιο και Μάιο 2020, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί μισθώσεων, σύμφωνα με τα λοιπά οριζόμενα στην παρ. 1. Τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο ισχύουν και για την περίπτωση μισθωτών στους οποίους έχει παραχωρηθεί έναντι μισθώματος η χρήση πράγματος, κινητού ή ακινήτου, ή και των δύο από κοινού, που προορίζεται αποκλειστικά για επαγγελματική χρήση στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης, και αφορά σε επιχειρήσεις του πρώτου εδαφίου, μέσω της επέκτασης του χρόνου αποπληρωμής του ως άνω ποσοστού του 40% σε έως και δώδεκα (12) μηνιαίες δόσεις για συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης ακινήτων και σε έως έξι (6) μηνιαίες δόσεις για συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης κινητών μέσω συμφωνιών αναδιάρθρωσης των συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που έχουν συνάψει οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης. Τα καταβλητέα κατά την έναρξη της χρηματοδοτικής μίσθωσης αυξημένα μισθώματα απομείωσης κεφαλαίου, αποπληρώνονται στο σύνολό τους κατά τις συμφωνηθείσες ημερομηνίες. Τα οριζόμενα στο πρώτο εδάφιο ισχύουν και για τις συμβάσεις μίσθωσης κύριας κατοικίας, στις οποίες μισθωτής είναι εργαζόμενος ή σύζυγος ή το άλλο μέρος συμφώνου συμβίωσης εργαζομένου σε επιχείρηση του πρώτου εδαφίου του οποίου έχει ανασταλεί προσωρινά η σύμβαση εργασίας λόγω των μέτρων αποφυγής της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τηρουμένων των προϋποθέσεων της παρ. 2.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίζονται η διαδικασία, τα απαραίτητα δικαιολογητικά, οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.».

2. Το άρθρο 3 του ν. [4684/2020](#) (Α' 86) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3

Μείωση μισθώματος για μισθώσεις εξαρτημένων μελών - φοιτητών υπό όρους

1. Η απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος για τους μήνες Απρίλιο και Μάιο 2020, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί μισθώσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 1 και 3 του άρθρου δεύτερου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως κυρώθηκε με

το άρθρο 1 του ν. [4683/2020](#) (Α' 83), ισχύει και για τις συμβάσεις μίσθωσης ακινήτων για την κάλυψη στεγαστικών αναγκών τέκνου – εξαρτώμενου μέλους, το οποίο φοιτά σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εκτός του τόπου μόνιμης κατοικίας του, εφόσον ένας τουλάχιστον γονέας είναι εργαζόμενος σε επιχείρηση της παρ. 1 ή της παρ. 3 του ως άνω άρθρου, και του οποίου έχει ανασταλεί προσωρινά η σύμβαση εργασίας λόγω των μέτρων αποφυγής της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τηρουμένων και των λοιπών προϋποθέσεων του ίδιου άρθρου.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίζονται η διαδικασία, τα απαραίτητα δικαιολογητικά, οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.».

3. Η παρ. 4 του εξηκοστού τρίτου άρθρου της από 30.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4684/2020](#), αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Ναυτικοί των οποίων η σύμβαση ναυτολόγησης τελεί σε αναστολή σύμφωνα με την παρ. 2 ή σύζυγος ή το έτερο μέρος συμφώνου συμβίωσης απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος κύριας κατοικίας για τους μήνες Απρίλιο και Μάιο 2020, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί μισθώσεων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίζονται η διαδικασία, τα απαραίτητα δικαιολογητικά, οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.».

Άρθρο 5

Παράταση προθεσμίας ληξιπροθέσμου για αναδρομικές εισπραχθείσες αποδοχές

Η παρ. 51 του άρθρου 72 του ν. [4174/2013](#) (Α' 170) αντικαθίσταται ως εξής:

«51. Οφειλές από πράξεις διοικητικού προσδιορισμού του φόρου που εκδόθηκαν μέχρι την 31η.12.2019 με βάση στοιχεία που είχε στη διάθεσή της η Φορολογική Διοίκηση και αφορούν αποδοχές που εισπράχθηκαν αναδρομικά εντός του 2013 καθίστανται ληξιπρόθεσμες την 31η.07.2020.».

Άρθρο 6

Παράταση προθεσμιών καταβολής φορολογικών επιβαρύνσεων που αναλογούν σε προϊόντα καφέ

1. Παρατείνεται έως και την 25η.06.2020, η είσπραξη του φόρου κατανάλωσης (Φ.Κ.) και του φόρου προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.), που βεβαιώνονται από τις

τελωνειακές αρχές σύμφωνα με την περ. δ΄ της παρ. 8 και την παρ. 9 του άρθρου 53Α του ν. [2960/2001](#) (Α΄ 265) «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» για προϊόντα καφέ, τα οποία εξήλθαν από φορολογική αποθήκη κατά τον μήνα Απρίλιο 2020. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται για παραστατικά δήλωσης ειδικού φόρου κατανάλωσης (Δ.Ε.Φ.Κ.), τα οποία υποβάλλονται για τη βεβαίωση των ανωτέρω φορολογικών επιβαρύνσεων έως και την 25η.5.2020.

2. Παρατείνονται κατά δέκα (10) ημέρες, οι προθεσμίες είσπραξης του φόρου κατανάλωσης και του Φ.Π.Α. που αναλογούν σε προϊόντα καφέ των περ. β΄ και γ΄ της παρ. 8 του άρθρου 53Α του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα για τις περιπτώσεις που η γένεση της υποχρέωσης βεβαίωσης και είσπραξης πραγματοποιείται μέχρι και την 5η.6.2020.

3. Οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 ισχύουν από την 25η.5.2020.

Άρθρο 7

Χορήγηση επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας στους εργαζομένους στην Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία (Ε.Α.Β.) Α.Ε.

1. Στους εργαζομένους της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας (Ε.Α.Β.) Α.Ε. χορηγείται μηνιαίο επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας. Το ύψος του επιδόματος καθορίζεται ανά κατηγορία ως εξής:

α. Εκατόν πενήντα (150) ευρώ για την κατηγορία Α΄.

β. Εβδομήντα (70) ευρώ για την κατηγορία Β΄.

γ. Τριάντα πέντε (35) ευρώ για την κατηγορία Γ΄.

2. Ορισμοί:

Α. Ως «τεχνικές ειδικότητες παραγωγής» ορίζονται οι ακόλουθες: βοηθοί ηλεκτρολόγοι, βοηθοί χειριστές ανυψωτικών βαρέων οχημάτων, δοκιμαστές κινητήρων αεροσκαφών (Α/Φ), δοκιμαστές παρελκομένων Α/Φ, ελασματοουργοί Α/Φ, εφαρμοστές, ηλεκτρολόγοι Α/Φ, ηλεκτρολόγοι οχημάτων, ηλεκτρολόγοι συντήρησης, ηλεκτρολόγοι συντήρησης και κατασκευών, ηλεκτρολόγοι υποσταθμών, ηλεκτρονικοί, θερμαστές, κατασκευαστές καλουπιών και εργαστηριακών ιχναρίων, λιπαντές, μηχανικοί αεροκινητήρων, μηχανικοί Α/Φ, μηχανικοί κινητήρων Α/Φ, μηχανικοί οχημάτων, μηχανικοί παρελκομένων κινητήρων Α/Φ, μηχανικοί συντήρησης, μηχανολόγοι, μηχανοξυλουργοί, μηχανοξυλουργοί συντήρησης, μηχανουργοί, οικοδόμοι, πλύντες/καθαριστές Α/Φ, συγκολλητές, συναρμολογητές ηλεκτρονικών, συντηρητές συστημάτων πυρασφάλειας, τεχνικοί αεροσκαφών με σύνθετα υλικά, τεχνικοί δομής Α/Φ, τεχνικοί επιφανειακών διεργασιών, τεχνικοί ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, τεχνικοί ηλεκτρονικοί, τεχνικοί ηλεκτρονικοί συντήρησης, τεχνικοί ηλεκτρονικών/οργάνων Α/Φ, τεχνικοί καθαρισμού κινητήρων, τεχνικοί μεταλλικών δεξαμενών/ψυγείων, τεχνικοί πάγκου ηλεκτρονικών, τεχνικοί συντήρησης κλιματισμού/ψύξης/εξαερισμού, τεχνικοί υποστήριξης παραγωγής,

τεχνίτες βαφής, υδραυλικοί κατασκευών, χειριστές ανυψωτικών βαρέων οχημάτων και γερανών, χειριστές αυτόκλειστου φούρνου εργοστασίου σύνθετων υλικών, χειριστές γερανογέφυρας, χειριστές εργαλειομηχανών CNC, χρώστες Α/Φ, χρώστες συντήρησης.

Β. Ως «ειδικότητες επιθεωρητή παραγωγής» ορίζονται οι ακόλουθες ειδικότητες επιθεωρητών: NDT, Α/Φ, αποστολών/παραλαβών, διακρίβωσης (ηλεκτρολογικών), διακρίβωσης (μηχανολογικών), διεργασιών, ελασματουργών/μηχανουργείου, εργαλείων, ηλεκτρονικών, κατασκευών εργαλείων, κινητήρων Α/Φ, παρελκομένων κινητήρων Α/Φ, ποιοτικού ελέγχου εργοστασίου συνθέτων υλικών, ποιοτικής διασφάλισης, συναρμολόγησης αεροκατασκευών.

3. Στην κατηγορία Α' περιλαμβάνονται:

α. Εργαζόμενοι τεχνικών ειδικοτήτων παραγωγής, ειδικοτήτων επιθεωρητή παραγωγής ή ειδικότητας διπλωματούχου μηχανικού, χημικού ή πτυχιούχου μηχανικού ΤΕ, που υπάγονται οργανικά στη Γενική Διεύθυνση Παραγωγής και παρέχουν εργασία άμεσου προσωπικού παραγωγής ή συντήρησης στους εργοστασιακούς χώρους των Κτιρίων Αεροσκαφών (31, 32, 33, 34), Κινητήρων

(41, 42), Ηλεκτρονικών (51), Επιμεταλλώσεων, Αντιδιαβρωτικής Προστασίας και Βαφής (71, 72, 73), Συντήρησης Εγκαταστάσεων (91), Αεροκατασκευών (101) και Συνθέτων Υλικών (104) και των υποσταθμών ηλεκτρικής ενέργειας.

β. Οι χημικοί και χημικοί-βιοχημικοί, που υπάγονται οργανικά στη Διεύθυνση Διαχείρισης Ποιότητας και παρέχουν εργασία τεχνικής υποστήριξης παραγωγής στους εργοστασιακούς χώρους του Κτιρίου Συντήρησης Αεροσκαφών (31).

γ. Οι τεχνικοί ασφαλείας του ν. [1568/1985](#) (Α' 177) και τεχνικοί προστασίας περιβάλλοντος, που ανήκουν οργανικά στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Υγείας και Ασφάλειας της Γενικής Διευθύνσεως Υποστήριξης και παρέχουν εργασία άμεσου προσωπικού παραγωγής στους οικείους εργοστασιακούς χώρους.

4. Στην κατηγορία Β' περιλαμβάνονται:

α. Οι ιατροί και νοσηλευτές του Ιατρείου της εταιρίας.

β. Οι ελεγκτές παραγωγής που υπάγονται οργανικά στη Γενική Διεύθυνση Παραγωγής και παρέχουν εργασία άμεσου προσωπικού παραγωγής ή συντήρησης στους εργοστασιακούς χώρους των Κτιρίων Αεροσκαφών (31, 32, 33, 34), Κινητήρων (41, 42), Ηλεκτρονικών (51), Επιμεταλλώσεων, Αντιδιαβρωτικής Προστασίας και Βαφής (71, 72, 73), Συντήρησης Εγκαταστάσεων (91), Αεροκατασκευών (101) και Συνθέτων Υλικών (104) και των υποσταθμών ηλεκτρικής ενέργειας.

γ. Οι εργαζόμενοι που υπάγονται οργανικά στην Υπηρεσία Αποστολών/Παραλαβών του Τομέα Αποθηκών της Διευθύνσεως Εφοδιαστικής Αλυσίδας της Γενικής Διευθύνσεως Υποστήριξης και παρέχουν εργασία τεχνικής υποστήριξης στους εργοστασιακούς χώρους του Κτιρίου Εφοδιαστικής Αλυσίδας (81).

δ. Οι εργαζόμενοι τεχνικών ειδικοτήτων παραγωγής και ειδικότητας διπλωματούχου μηχανικού Τομέα Ασφάλειας Πτήσεων που παρέχουν εργασία στο Κτίριο Πύργου Ελέγχου (61).

ε. Οι αρχιπυροσβέστες, πυροσβέστες και συντηρητές συστημάτων πυρασφάλειας, της Υπηρεσίας Πυρασφάλειας του Τομέα Ασφάλειας.

5. Στην κατηγορία Γ' περιλαμβάνεται το προσωπικό που δεν υπάγεται στις ρυθμίσεις των παρ. 3 και 4, εφόσον:

α. εργάζεται στους εργοστασιακούς χώρους των Κτιρίων Αεροσκαφών (31, 32, 33, 34), Κινητήρων (41, 42), Ηλεκτρονικών (51), Επιμεταλλώσεων, Αντιδιαβρωτικής Προστασίας και Βαφής (71, 72 και 73), Εφοδιαστικής Αλυσίδας (81), Συντήρησης Εγκαταστάσεων (91), Αεροκατασκευών (101, 102) και Συνθέτων Υλικών (104),

β. ανήκει οργανικά στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Υγείας και Ασφάλειας της Γενικής Διευθύνσεως Υποστήριξης και παρέχει εργασία στους οικείους εργοστασιακούς χώρους.

6. Το ανωτέρω επίδομα καταβάλλεται υπό την προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι αυτού προσφέρουν υπηρεσία με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στους χώρους και στις ειδικότητες που δικαιολογούν την καταβολή του. Επίσης καταβάλλεται και για όσο διάστημα οι υπάλληλοι τελούν σε θεσμοθετημένες άδειες (κανονικές, συνδικαλιστικές, ειδικές, εκπαιδευτικές μικρής διάρκειας έως δύο (2) μηνών, διευκόλυνσης υπαλλήλων με οικογενειακές υποχρεώσεις, μητρότητας και ανατροφής παιδιού) σε βραχυχρόνια αναρρωτική άδεια έως έξι (6) ημέρες κατ' έτος, καθώς και σε αυτή που χορηγείται από δημόσια νοσοκομεία, κέντρα υγείας του Δημοσίου, πανεπιστημιακές κλινικές, νοσηλευτικούς σχηματισμούς του τ. Ι.Κ.Α. και ιδιωτικές κλινικές, εφόσον έχει προηγηθεί νοσηλεία σε αυτές, η οποία αποδεικνύεται με σχετικά παραστατικά στοιχεία (εισαγωγή, εξιτήριο κ.λπ.).

Για τη συνδρομή όλων των ανωτέρω προϋποθέσεων εκδίδεται κάθε μήνα βεβαίωση του οικείου προϊσταμένου, η οποία συνοδεύει τη μισθοδοτική κατάσταση. Αν ο προϊστάμενος έχει βαθμό κατώτερο του Διευθυντή, τότε τη βεβαίωση συνυπογράφει και ο οικείος Διευθυντής, εκτός εάν η οικεία μονάδα συνιστά αυτοτελή Τομέα, στην οποία περίπτωση συνυπογράφει ο οικείος Γενικός Διευθυντής ή, ελλείψει αυτού, ο Διευθύνων Σύμβουλος.

7. Σε περίπτωση απομακρύνσεως του εργαζομένου, για οποιονδήποτε λόγο, όπως, ενδεικτικά, μετακίνηση, απόσπαση, μετάθεση, μετάταξη, διάθεση από τα καθήκοντα, τις θέσεις και τις συνθήκες, οι οποίες δικαιολογούν τη χορήγηση του επιδόματος, διακόπτεται ισοχρόνως η καταβολή του με ευθύνη του οικείου προϊσταμένου και του οικείου Διευθυντή, εκτός εάν η οικεία μονάδα συνιστά αυτοτελή Τομέα, στην οποία περίπτωση αντί του Διευθυντή ευθύνεται ο οικείος Γενικός Διευθυντής ή, ελλείψει αυτού, ο Διευθύνων Σύμβουλος.

8. Οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν μέχρι την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης, που προβλέπεται από την παρ. 10 του άρθρου 18 του ν. [4354/2015](#) (Α'176), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Άρθρο 8

Τροποποίηση του άρθρου 40 του ν. [4640/2019](#)

Το άρθρο 40 του ν. [4640/2019](#) (Α΄ 190) τροποποιείται ως εξής:

1. Στο τέλος της παρ. 2 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Σε περίπτωση παραίτησης, θανάτου ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο απώλειας της ιδιότητας μέλους ή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου εφαρμόζονται το πρώτο και το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 82 του ν. 4548/2018 (Α΄104), ενώ αυτά δεν δύναται να αντικατασταθούν από τη Γενική Συνέλευση μέχρι τη λήξη της διάρκειας της προσωρινής διοίκησης, όπως αυτή προσδιορίστηκε από την απόφαση του δικαστηρίου.».

2. Προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που διορίζονται ή εκλέγονται σύμφωνα με την παρ. 2, από την ημέρα του διορισμού τους, δεν υπέχουν αστική ευθύνη για πράξεις ή παραλείψεις κατά τη διάρκεια της θητείας τους, ως είτε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, είτε οποιασδήποτε επιτροπής αυτού, παρά μόνον για δόλο ή βαρεία αμέλεια.

Οι διατάξεις του άρθρου 50 του ν. [4174/2013](#) (Α΄ 170) εφαρμόζονται και στην περίπτωση ορισμού ή εκλογής προσωρινής διοίκησης σύμφωνα με την παρ. 2, με την προϋπόθεση ότι οι οφειλές της παρ. 1 του άρθρου 50 του ν. [4174/2013](#) γεννήθηκαν και κατέστησαν ληξιπρόθεσμες κατά τη διάρκεια της θητείας των ανωτέρω προσώπων και δεν καταβλήθηκαν ή δεν αποδόθηκαν στο Δημόσιο από δόλο ή βαρεία αμέλειά τους. Σε περίπτωση που οι εν λόγω φορολογικές οφειλές έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση, η ευθύνη βαραίνει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που διορίζονται ή εκλέγονται σύμφωνα με την παρ. 2, υπό την ειδικότερη προϋπόθεση ότι κάθε δόση της ρύθμισης γεννήθηκε και κατέστη ληξιπρόθεσμη, ή η ρύθμιση απωλέσθη κατά τη διάρκεια της θητείας των ανωτέρω προσώπων από δόλο ή βαρεία αμέλειά τους.

Οι διατάξεις του άρθρου 31 του ν. [4321/2015](#) (Α΄ 32) εφαρμόζονται και στην περίπτωση ορισμού ή εκλογής προσωρινής διοίκησης σύμφωνα με την παρ. 2, με την προϋπόθεση ότι οι οφειλές της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. [4321/2015](#) γεννήθηκαν και κατέστησαν ληξιπρόθεσμες κατά τη διάρκεια της θητείας των ανωτέρω προσώπων και δεν καταβλήθηκαν ή δεν αποδόθηκαν στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης από δόλο ή βαρεία αμέλειά τους. Σε περίπτωση που οι εν λόγω ασφαλιστικές οφειλές έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση, η ευθύνη βαραίνει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που διορίζονται ή εκλέγονται σύμφωνα με την παρ. 2, υπό την ειδικότερη προϋπόθεση ότι κάθε δόση της ρύθμισης γεννήθηκε και κατέστη ληξιπρόθεσμη, ή η ρύθμιση απωλέσθη κατά τη διάρκεια της θητείας των ανωτέρω προσώπων από δόλο ή βαρεία αμέλειά τους. Σε κάθε περίπτωση μήνυσης, έγκλησης, καταγγελίας ή αναφοράς για πράξεις ή παραλείψεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που διορίζονται ή εκλέγονται σύμφωνα με την παρ. 2, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, επιλαμβάνεται ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου

αυτοπροσώπως, ο οποίος, αν κρίνει ότι τα παραπάνω χρήζουν προκαταρκτικής εξέτασης, την εκτελεί αυτοπροσώπως ή την αναθέτει σε έναν εκ των Αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου.».

Άρθρο 9

Συμπληρωματικός Κρατικός Προϋπολογισμός οικονομικού έτους 2020 – Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων

Στον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων έτους 2020 του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, στον ειδικό φορέα 1035 501 0000000, αυξάνονται οι πιστώσεις κατά διακόσια πενήντα εκατομμύρια ευρώ (250.000.000 €) στο εθνικό σκέλος και κατά ένα δισεκατομμύριο ευρώ (1.000.000.000 €) στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος.

Οι προστιθέμενες πιστώσεις εγγράφονται υπό τον Αναλυτικό Λογαριασμό Εξόδων 2910601058 «Πιστώσεις για δράσεις που σχετίζονται με την υλοποίηση μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κορωνοϊό» του ως άνω φορέα και ειδικού φορέα.

Άρθρο 10

Προσθήκη άρθρου 91Α στον ν. [4549/2018](#)

Στον ν. [4549/2018](#) (Α' 105) προστίθεται άρθρο 91Α ως εξής:

«Άρθρο 91Α

Εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου προς όργανα και οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Ο Υπουργός Οικονομικών παρέχει την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου προς όργανα και οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη χρηματοδότηση των κρατών - μελών αυτής, στο πλαίσιο Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή διακρατικών συμφωνιών.
2. Οι εγγυήσεις της παρ. 1 παρέχονται κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Κεφαλαίου Β' του παρόντος νόμου, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 96 και 97 του ίδιου νόμου, οι οποίες τυγχάνουν εφαρμογής στην ως άνω διαδικασία παροχής εγγυήσεων.».

Άρθρο 11

Μείωση συντελεστών Φόρου Προστιθέμενης Αξίας για συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες

1. Στο Παράρτημα ΙΙΙ «Αγαθά και Υπηρεσίες που υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή (παρ. 1 του άρθρου 21)»

του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, ο οποίος κυρώθηκε με τον ν. [2859/2000](#) (Α' 248), όπως ισχύει, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α. Στο Κεφαλαίο Α. ΑΓΑΘΑ προστίθεται παρ. 51, ως εξής:

«51. Μη αλκοολούχα ποτά, χωρίς προσθήκη αλκοόλης σε οποιαδήποτε αναλογία (ΔΚ ΕΧ 2202). Αεριούχα νερά της Δ.Κ. 2201 (ΔΚ ΕΧ 2201). Ο συντελεστής του φόρου για τα αγαθά των εν λόγω δασμολογικών κλάσεων ορίζεται σε δεκατρία τοις εκατό (13%).»

β. Η παρ. 1 του Κεφαλαίου Β. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Εισιτήρια κινηματογράφων. Εισιτήρια θεατρικών παραστάσεων και συναυλιών για τα οποία ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).»

γ. Μετά την παρ. 1 του Κεφαλαίου Β. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ προστίθεται νέα παρ.1α ως εξής:

«1α. Η μεταφορά προσώπων και των αποσκευών τους.»

δ. Η παρ. 6 του Κεφαλαίου Β. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Η εκμετάλλευση καφενείων, καφετεριών, ζαχαροπλαστειών, εστιατορίων, ψητοπωλείων, οινομαγειρείων και λοιπών συναφών προς αυτές επιχειρήσεων, πλην των κέντρων διασκέδασης, με εξαίρεση τη διάθεση ποτών που περιέχουν οινόπνευμα σε οποιαδήποτε αναλογία.»

2. Οι διατάξεις του Παραρτήματος ΙΙΙ «Αγαθά και Υπηρεσίες που υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή (παρ. 1 του άρθρου 21)», του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, ο οποίος κυρώθηκε με τον ν. [2859/2000](#), όπως τροποποιούνται από την προηγούμενη παράγραφο, εφαρμόζονται από την 1η Ιουνίου 2020 έως και την 31η Οκτωβρίου 2020.

Άρθρο 12

Επέκταση των μέτρων οικονομικής ενίσχυσης και στις κοινωνίες, αστικού ή κληρονομικού δικαίου, κερδοσκοπικού χαρακτήρα

Μετά την παρ. 1 του όγδοου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4683/2020](#) (Α' 83), όπως ισχύει, προστίθεται παρ. 1.α. ως εξής:

«1.α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη λήψη μέτρων οικονομικής ενίσχυσης για τις κοινωνίες, αστικού ή κληρονομικού δικαίου, κερδοσκοπικού χαρακτήρα, και τις συμπλοιοκτησίες οι οποίες

δεν απασχολούν εργαζομένους ή απασχολούν μέχρι και είκοσι (20) εργαζομένους και για τις οποίες εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1. Οι διατάξεις της παρούσας εφαρμόζονται αναδρομικά για τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο 2020.».

Άρθρο 13

Μέτρα στήριξης των εκμισθωτών από τη μη είσπραξη μισθωμάτων κατ' επιταγή νόμου στο πλαίσιο αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19

1. Στο άρθρο 72 του ν. [4172/2013](#) (Α' 167) προστίθεται παρ. 42 ως εξής:

«42. Δεν συνιστά εισόδημα και δεν υπόκειται σε φόρο εισοδήματος και ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43 Α του Κ.Φ.Ε. το ποσό του μισθώματος που δεν εισπράχθηκε ή δεν εισπράττεται κατ' επιταγή νόμου στο πλαίσιο αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19, για όλους τους μήνες που ίσχυσε ή θα ισχύσει το μέτρο μειωμένης καταβολής επί του μηνιαίου μισθώματος σε ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%).».

2. Τα πρόσωπα της παρ. 42 του άρθρου 72 του ν. 4172/ 2013, όπως αυτή προστέθηκε με την παρ. 1, εφόσον εισέπραξαν μειωμένο μίσθωμα κατά τουλάχιστον 40%, έχουν δικαίωμα έκπτωσης ποσού ίσου με ποσοστό 20% επί του 60% των μισθωμάτων των μηνών αυτών λογιζομένων πριν την ως άνω μείωση, από οφειλές με καταληκτική ημερομηνία καταβολής προς τη φορολογική αρχή από 31.7.2020 και μετά, πλην των οφειλών από ρυθμίσεις/διευκολύνσεις τμηματικής καταβολής, οφειλών υπέρ αλλοδαπού δημοσίου και από ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της ΑΑΔΕ, δύναται να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων.

Άρθρο 14

Παράταση προθεσμιών καταβολής βεβαιωμένων οφειλών και δόσεων ρυθμίσεων/διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής, αναστολή είσπραξης ληξιπρόθεσμων οφειλών και συμψηφισμός κατά 25% με βεβαιωμένες οφειλές για τους εκμισθωτές ακινήτων

1. Για τα φυσικά πρόσωπα που εκμισθώνουν ακίνητα σε πρόσωπα, τα οποία στο πλαίσιο των μέτρων αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19 απαλλάσσονται από την καταβολή ποσοστού σαράντα τοις εκατό (40%) του συμφωνηθέντος μισθώματος, παρατείνονται οι προθεσμίες καταβολής των βεβαιωμένων οφειλών και των δόσεων ρυθμίσεων/διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής στη Φορολογική Διοίκηση και αναστέλλεται η είσπραξη των ληξιπρόθεσμων οφειλών τους ως εξής:

α) για όσους εκμισθώνουν ακίνητα σε μισθωτές που απαλλάσσονται από την καταβολή ποσοστού 40% του μισθώματος κατά τους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο 2020 και οι καταληκτικές ημερομηνίες καταβολής των οφειλών τους και των δόσεων ρυθμίσεων ήταν εντός των μηνών αυτών, αυτές παρατείνονται μέχρι 31.8.2020 και αντίστοιχα αναστέλλεται και η είσπραξη των ληξιπροθέσμων οφειλών τους,

β) για όσους εκμισθώνουν ακίνητα σε μισθωτές που απαλλάσσονται από την καταβολή ποσοστού 40% του μισθώματος κατά τον μήνα Μάιο 2020 και οι καταληκτικές ημερομηνίες καταβολής των οφειλών τους και των δόσεων ρυθμίσεων ήταν εντός του ιδίου μήνα, αυτές παρατείνονται μέχρι 30.9.2020 και αντίστοιχα αναστέλλεται και η είσπραξη των ληξιπρόθεσμων οφειλών τους,

γ) για όσους εκμισθώνουν ακίνητα σε μισθωτές που απαλλάσσονται από την καταβολή ποσοστού 40% του μισθώματος κατά τον μήνα Ιούνιο 2020 και οι καταληκτικές ημερομηνίες καταβολής των οφειλών τους και των δόσεων ρυθμίσεων ήταν εντός του ιδίου μήνα, αυτές παρατείνονται μέχρι 30.10.2020 και αντίστοιχα αναστέλλεται και η είσπραξη των ληξιπρόθεσμων οφειλών τους.

2. Για το διάστημα της αναστολής δεν υπολογίζονται οι τόκοι και οι προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής.

3. Ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) επί των οφειλών των περ. β' και γ' της παρ. 1 που τυχόν καταβλήθηκαν και εξοφλήθηκαν από 11.3.2020 μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος ή θα καταβληθούν εμπρόθεσμα, συμψηφίζεται με άλλες βεβαιωμένες οφειλές ή δόσεις ρυθμίσεων/διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής στη Φορολογική Διοίκηση, οι οποίες έχουν καταληκτικές ημερομηνίες καταβολής από τις 31.7.2020 και μετά. Ειδικά για τους εκμισθωτές της παρ. 2 του δεύτερου άρθρου της από 20.3.2020 ΠΝΠ (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με τον ν. [4683/2020](#) (Α' 83), οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται και για οφειλές με καταληκτική ημερομηνία εντός των μηνών Μαρτίου και Απριλίου 2020, οι οποίες καταβλήθηκαν και εξοφλήθηκαν εμπρόθεσμα. Ειδικά για τους εκμισθωτές του άρθρου 3 του ν. [4684/2020](#) (Α' 86), οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου εφαρμόζονται και για οφειλές με καταληκτική ημερομηνία εντός του μηνός Απριλίου 2020, οι οποίες καταβλήθηκαν και εξοφλήθηκαν εμπρόθεσμα. Σε περίπτωση οφειλών που τελούν σε καθεστώς ρύθμισης/διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής, εκπίπτει ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του ποσού της δόσης της ρύθμισης. Από το ευεργέτημα της παρούσας εξαιρούνται οι οφειλές από ΦΠΑ και παρακρατούμενους φόρους που δεν έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ρύθμισης/διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής, καθώς και οφειλές που προέρχονται από ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων και χρέη υπέρ αλλοδαπού Δημοσίου. Οι διατάξεις της παρ. 1 που προβλέπουν παράταση προθεσμιών καταβολής, καθώς και οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε δόσεις ρυθμίσεων τμηματικής καταβολής βάσει δικαστικής απόφασης ή προσωρινής διαταγής.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της ΑΑΔΕ, δύναται να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων.

Άρθρο 15

Επέκταση της μείωσης μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων, μισθώσεων κύριας κατοικίας, μισθώσεων εξαρτημένων μελών – φοιτητών και μισθώσεων ναυτικών

1. Στο δεύτερο άρθρο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4683/2020](#) (Α΄ 83), όπως ισχύει, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Ο μισθωτής επαγγελματικής μίσθωσης προς εγκατάσταση επιχείρησης για την οποία έχουν ληφθεί κατά τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο, Μάιο 2020 ή λαμβάνονται και τον μήνα Ιούνιο 2020 ειδικά και έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19, απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος και για τον μήνα Ιούνιο 2020, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί μισθώσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ.1.

Ο μισθωτής επαγγελματικής μίσθωσης προς εγκατάσταση επιχείρησης, η οποία εξακολουθεί να πλήττεται οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος για τους μήνες κατά τους οποίους πλήττεται και το αργότερο έως και τον μήνα Αύγουστο 2020, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί μισθώσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 1. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), προσδιορίζονται οι πληγείσες επιχειρήσεις του προηγούμενου εδαφίου ανά κλάδο και ανά μήνα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Τα οριζόμενα στην παρούσα ισχύουν και για τις συμβάσεις μίσθωσης κύριας κατοικίας, στις οποίες μισθωτής είναι εργαζόμενος ή σύζυγος ή το έτερο μέρος συμφώνου συμβίωσης εργαζομένου σε επιχείρηση του πρώτου και δεύτερου εδαφίου, του οποίου έχει ανασταλεί προσωρινά η σύμβαση εργασίας λόγω των μέτρων αποφυγής της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τηρουμένων των προϋποθέσεων της παρ. 2.

2. Στο άρθρο 3 του ν. [4684/2020](#) (Α΄ 86) προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Τα οριζόμενα στην παρ. 1 ισχύουν και για τον μήνα Ιούνιο 2020, εφόσον ένας τουλάχιστον γονέας είναι εργαζόμενος σε επιχείρηση του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου δεύτερου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4683/2020](#) (Α΄ 83), και του οποίου έχει ανασταλεί προσωρινά η σύμβαση εργασίας λόγω των μέτρων αποφυγής της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, ή το αργότερο έως και τον μήνα Αύγουστο 2020 εφόσον ένας τουλάχιστον γονέας είναι εργαζόμενος σε επιχείρηση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 5

του ως άνω άρθρου, όπως αυτές προσδιορίζονται ανά κλάδο και μήνα με την απόφαση του ίδιου άρθρου, και του οποίου έχει ανασταλεί προσωρινά η σύμβαση εργασίας λόγω των μέτρων αποφυγής της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τηρουμένων και των λοιπών προϋποθέσεων της παρ. 2 του ίδιου άρθρου.»

3. Στο τέλος της παρ. 4 του εξηκοστού τρίτου άρθρου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 68), που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4684/2020](#), όπως ισχύει, προστίθεται παρ. 4.α ως εξής:

«4.α. Ναυτικοί των οποίων η σύμβαση ναυτολόγησης τελεί σε αναστολή σύμφωνα με την παρ. 2 ή σύζυγος ή το έτερο μέρος συμφώνου συμβίωσης απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος κύριας κατοικίας για όσο χρόνο η σύμβαση ναυτολόγησης εξακολουθεί να τελεί σε αναστολή και το αργότερο έως και τον μήνα Αύγουστο 2020, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί μισθώσεων. Με την απόφαση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 4 ρυθμίζονται και τα θέματα εφαρμογής της παρούσας.»

Άρθρο 16

Φορολογική αντιμετώπιση των εισοδημάτων των κυβερνητών, συγκυβερνητών και μηχανικών αεροσκαφών αεροπορικών εταιρειών με φορολογική κατοικία ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, καθώς και της αποζημίωσης των μελών των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών του άρθρου 5 του ν. [4375/2016](#)

1. Μετά την περ. β΄ της παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. [4172/2013](#) (Α΄ 167) προστίθενται περ. γ΄ και δ΄ ως εξής:

«γ) οι κυβερνήτες, οι συγκυβερνήτες και οι μηχανικοί αεροσκαφών αεροπορικών εταιρειών με φορολογική κατοικία ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, που είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας για τη μηνιαία αποζημίωση που λαμβάνουν και η οποία φορολογείται με φορολογικό συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%), και

δ) τα μέλη των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών του άρθρου 5 του ν. [4375/2016](#) (Α΄ 51) για τη μηνιαία αποζημίωση που λαμβάνουν και η οποία φορολογείται με φορολογικό συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%).»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. [4172/2013](#) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Με την επιφύλαξη της παρ. 1, το εισόδημα από μισθωτή εργασία που αποκτούν οι αξιωματικοί και το κατώτερο πλήρωμα που υπηρετεί σε πλοία του εμπορικού ναυτικού, οι κυβερνήτες, οι συγκυβερνήτες και οι μηχανικοί αεροσκαφών αεροπορικών εταιρειών με φορολογική κατοικία ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, καθώς και τα μέλη των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών του άρθρου 5 του ν. [4375/2016](#) υπόκειται σε παρακράτηση φόρου σύμφωνα με τους συντελεστές της παρ. 2 του άρθρου 15.»

3. Στο άρθρο 72 του ν. [4172/2013](#) προστίθεται παρ. 43, ως εξής:

«43. Οι διατάξεις της περ. δ΄ της παρ. 2 του άρθρου 15 και της παρ. 2 του άρθρου 60 ισχύουν για τις αμοιβές που έχουν καταβληθεί από τη συγκρότηση των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών του άρθρου 5 του ν. [4375/2016](#), ήτοι από το 2016.»

Άρθρο 17

Δωρεάν διάθεση αιθυλικής αλκοόλης προς το Υπουργείο Υγείας από νόμιμους κατόχους και από τα αζήτητα αποθέματα της ΑΑΔΕ για χρήση από νοσοκομεία, θεραπευτήρια και λοιπά ιδρύματα του Δημοσίου για ιατρικούς σκοπούς ή για την παρασκευή αντισηπτικών

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και πάντως όχι πέραν της 31ης.12.2020, επιτρέπεται να διατίθεται δωρεάν προς το Υπουργείο Υγείας, αιθυλική αλκοόλη, από οιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο την κατέχει νομίμως, προς τον σκοπό της χρήσης αυτής, ως έχει, από δημόσια νοσοκομεία, θεραπευτήρια, κλινικές και νοσηλευτικά ιδρύματα για ιατρικούς σκοπούς ή προς τον σκοπό της χρήσης αυτής από βιομηχανίες/βιοτεχνίες για την παρασκευή αντισηπτικών, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων του ν. [2969/2001](#) (Α' 281), του ν. [2960/2001](#) (Α' 265) και κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης.

Η αποδοχή της δωρεάς από τον Υπουργό Υγείας διενεργείται μετά από προέλεγχο της καταλληλότητας της διατεθείσας αλκοόλης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ.

2. Μετά την κατά τα ανωτέρω αποδοχή του Υπουργού Υγείας, η δωριζόμενη ποσότητα της αιθυλικής αλκοόλης παραδίδεται και παραλαμβάνεται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 2, από τους οριζόμενους από το Υπουργείο Υγείας ως τελικούς αποδέκτες της.

Στην περίπτωση που φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο κατέχει νομίμως αιθυλική αλκοόλη, εκδηλώνει την πρόθεση δωρεάς της προς τον σκοπό της χρήσης της, ως έχει, από κατονομαζόμενα στη δήλωση δωρεάς του δημόσια νοσοκομεία, θεραπευτήρια, κλινικές και νοσηλευτικά ιδρύματα για ιατρικούς σκοπούς, η αποδοχή της ανωτέρω δωρεάς διενεργείται μετά από προέλεγχο της καταλληλότητας της προς διάθεση αιθυλικής αλκοόλης, με δήλωση αποδοχής του Υπουργού Υγείας προς τον δωρητή της και ταυτόχρονη αποδοχή της άμεσης διάθεσής της υπέρ των ως άνω κατονομαζομένων προσώπων στη δήλωση δωρεάς.

Ως «αιθυλική αλκοόλη» για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος, νοείται η αιθυλική αλκοόλη γεωργικής προέλευσης (ουδέτερη), η συνθετική αιθυλική αλκοόλη, η αιθυλική αλκοόλη μη γεωργικής προέλευσης, όπως αυτές ορίζονται, κατά περίπτωση, στις σχετικές διατάξεις του άρθρου 3 του ν. [2969/2001](#) (Α' 281), καθώς και τα αραιωμένα, με νερό, διαλύματα των προαναφερομένων αλκοολών μέχρι αλκοολικού τίτλου κατάλληλου για τις προβλεπόμενες στο πρώτο εδάφιο χρήσεις.

Η κατά τα ανωτέρω αιθυλική αλκοόλη μπορεί να διατίθεται, δωρεάν προς το Υπουργείο Υγείας, και μετουσιωμένη, όπως ορίζεται στην παρ. 10 του άρθρου 3 του ν. [2969/2001](#) (Α' 281), αποκλειστικά προς τον σκοπό της χρήσης της από βιομηχανίες/βιοτεχνίες για την παρασκευή αντισηπτικών. Η προς διάθεση μετουσιωμένη αιθυλική αλκοόλη θα πρέπει να έχει μετουσιωθεί αποκλειστικά και μόνο είτε με τις μετουσιωτικές ύλες που χρησιμοποιούνται για τη μετουσίωση της αιθυλικής αλκοόλης που προορίζεται για την παρασκευή αρωμάτων και καλλυντικών, είτε με τη μετουσιωτική ύλη προπυλενογλυκόλη, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της Α.Υ.Ο. [3006682/1105/0029/2010](#) (Β' 528), όπως ισχύει.

Η δωρεάν διάθεση, όπως αυτή προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, απαλλάσσεται από τυχόν οφειλόμενες φορολογικές και λοιπές επιβαρύνσεις. Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης και λοιποί φόροι, εισφορές ή τέλη που τυχόν έχουν καταβληθεί από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία κατέχουν νομίμως τα ανωτέρω προϊόντα, δεν επιστρέφονται.

Με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 17 του ν. [4675/2020](#) (Α' 54) και κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, αιθυλική αλκοόλη, η οποία έχει περιέλθει καθ' οιονδήποτε τρόπο στην κυριότητα του Δημοσίου και βρίσκεται υπό τη διαχείριση των τελωνειακών αρχών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), διατίθεται με πράξη του Διοικητή της ως άνω Αρχής δωρεάν, για χρονικό διάστημα όπως αυτό ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, με την επιφύλαξη της διασφάλισης των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ελεύθερη από φορολογικές και λοιπές επιβαρύνσεις, προς το Υπουργείο Υγείας, μετά την υποβολή σχετικού αιτήματος από το τελευταίο, προς τον σκοπό της χρήσης αυτής, ως έχει, από δημόσια νοσοκομεία, θεραπευτήρια, κλινικές και νοσηλευτικά ιδρύματα για ιατρικούς σκοπούς ή προς τον σκοπό της χρήσης αυτής από βιομηχανίες/βιοτεχνίες για την παρασκευή αντισηπτικών. Το έκτο και έβδομο εδάφιο της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως.

2. Η κατά τα παραπάνω δωρεάν διάθεση αιθυλικής αλκοόλης πραγματοποιείται, εφόσον αυτή θεωρείται κατάλληλη για τη χρήση για την οποία προορίζεται. Η καταλληλότητα, στην περίπτωση της χρήσης της αιθυλικής αλκοόλης από δημόσια νοσοκομεία, θεραπευτήρια, κλινικές και νοσηλευτικά ιδρύματα για ιατρικούς σκοπούς, ελέγχεται από οποιοδήποτε αρμόδιο φορέα εποπτείας του Υπουργείου Υγείας, ο οποίος αναλαμβάνει να ορίσει και τις ελάχιστες νόμιμες προδιαγραφές χρήσης της από το Υπουργείο Υγείας. Κατά τον ίδιο τρόπο ελέγχεται η καταλληλότητα της αιθυλικής αλκοόλης είτε αυτή

διατίθεται ήδη μετουσιωμένη είτε όχι, στην περίπτωση της χρήσης αυτής από βιομηχανίες/βιοτεχνίες για την παρασκευή αντισηπτικών. Το Υπουργείο Υγείας δύναται όπως προβαίνει στην περαιτέρω δωρεάν διάθεση των παρασκευαζόμενων κατά τα ανωτέρω αντισηπτικών ειδών προς κάλυψη έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας.

Η κατά τα ανωτέρω διατεθείσα αιθυλική αλκοόλη, κατά παρέκκλιση του ν. [2960/2001](#) (Α' 265) και του ν. [2969/2001](#) (Α' 281), δύναται να μεταφερθεί υπό τον διοικητικό έλεγχο των αρμοδίων τελωνειακών και χημικών υπηρεσιών της ΑΑΔΕ και με την εφαρμογή του ισχύοντος νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου, ως προς τις διατυπώσεις και διαδικασίες για τη διακίνηση και την παραλαβή της αιθυλικής αλκοόλης σε δημόσια νοσοκομεία, θεραπευτήρια, κλινικές και νοσηλευτικά ιδρύματα, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί, ως έχει, για ιατρικούς σκοπούς, καθώς και σε βιομηχανίες/βιοτεχνίες που παρασκευάζουν αντισηπτικά για λογαριασμό του Υπουργείου Υγείας, όπου και θα μετουσιώνεται πριν τη χρησιμοποίησή της, στην περίπτωση που δεν είναι ήδη μετουσιωμένη, κατόπιν χορήγησης της σχετικής έγκρισης μετουσίωσης από την αρμόδια Χημική Υπηρεσία, εκτός εάν πρόκειται για την περίπτωση μεταφοράς αιθυλικής αλκοόλης από φορολογική αποθήκη εμπορίας χύμα αιθυλικής αλκοόλης προς τις προαναφερόμενες βιομηχανίες/βιοτεχνίες, κατά την οποία η μετουσίωση διενεργείται σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Στην περίπτωση της παρασκευής αντισηπτικών, η διαδικασία της μετουσίωσης στις εγκαταστάσεις της παρασκευάζουσας βιομηχανίας/βιοτεχνίας γίνεται παρουσία υπαλλήλων των κατά τόπους αρμοδίων τελωνειακών και χημικών υπηρεσιών της ΑΑΔΕ με τις μετουσιωτικές ύλες που προβλέπονται στο έβδομο εδάφιο της πρώτης παραγράφου του παρόντος.

Οι αρμόδιες Υπηρεσίες της ΑΑΔΕ του προηγούμενου εδαφίου παρακολουθούν και ελέγχουν τη νόμιμη χρησιμοποίηση της αιθυλικής αλκοόλης, μετουσιωμένης ή μη, σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

3. Οι εργασίες (φασόν) παρασκευής αντισηπτικών ειδών από τις βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις για λογαριασμό του Υπουργείου Υγείας απαλλάσσονται από Φ.Π.Α., με δικαίωμα έκπτωσης του Φ.Π.Α. των δαπανών της επιχείρησης.

Άρθρο 18

Ρύθμιση για τη δημιουργία του Τεχνολογικού Πάρκου 4ης γενιάς

1. Μεταβιβάζεται χωρίς αντάλλαγμα κατά κυριότητα, νομή και κατοχή προς την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας ΑΕ» («Α.Ζ.Κ. ΑΕ»), που συστήθηκε με το άρθρο 3 του ν. 3489/2006 (Α' 205), το ακίνητο ιδιοκτησίας του Ελληνικού Δημοσίου, μετά των επ' αυτού κτιριακών εγκαταστάσεων, κείμενο στη Δημοτική Κοινότητα Περαιάς του Δήμου Θερμαϊκού της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης, εμβαδού 760.807 τμ, με ΚΑΕΚ 190941901071/0/0, όπως αυτό εμφανίζεται στο Κτηματολογικό Φύλλο του Κτηματολογικού Γραφείου Καλαμαριάς. Σκοπός της μεταβίβασης είναι η ίδρυση και λειτουργία εντός του ως άνω ακινήτου Διεθνούς Τεχνολογικού Πάρκου 4ης γενιάς, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις των άρθρων 41 επ. του ν. [3982/2011](#)">[3982/2011](#) (Α' 143). Για τη μεταγραφή του δικαιώματος κυριότητας επί του ως άνω ακινήτου στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο, απαιτείται σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Ζ.Κ. ΑΕ. Το απόσπασμα της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο, στο οποίο θα πρέπει να περιγράφεται το μεταβιβαζόμενο ακίνητο και το δικαίωμα κυριότητας της «Α.Ζ.Κ. ΑΕ» επί του ακινήτου, συμπεριλαμβανομένης αναφοράς στη διάταξη του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με την οποία έγινε η μεταβίβαση, αποτελεί τον τίτλο για την καταχώριση του εγγραφτέου δικαιώματος στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο, η εγγραφή του οποίου θα πρέπει να λάβει χώρα εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος. Για την καταχώριση του εγγραφτέου δικαιώματος αρκεί η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της «Α.Ζ.Κ. ΑΕ» και δεν απαιτούνται άλλα έγγραφα, συμπεριλαμβανομένου του πιστοποιητικού ενεργείας και της δήλωσης του πολιτικού μηχανικού, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 83 του ν. [4495/2017](#)">[4495/2017](#) (Α' 167) ή οποιοσδήποτε άλλης ισοδύναμης δήλωσης που υποκαθιστά τη δήλωση αυτήν.

2. Για την επίτευξη του σκοπού της παρούσας μεταβίβασης, η Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας ΑΕ υποχρεούται εντός τεσσάρων (4) μηνών από την καταχώριση του σχετικού εγγραφτέου δικαιώματος στο Κτηματολογικό Γραφείο Καλαμαριάς, να προβεί στη σύσταση δικαιώματος επιφάνειας για ενενήντα εννέα (99) έτη, υπέρ της

εταιρείας, που πρόκειται να συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. [3982/2011](#)">[3982/2011](#), ως Εταιρεία Ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου (ΕΑΝΕΠ), προκειμένου να λάβει χώρα η ανέγερση των αναγκαίων κτισμάτων, υποδομών και εγκαταστάσεων στο ακίνητο της Α.Ζ.Κ. ΑΕ που μεταβιβάζεται με το παρόν, σύμφωνα πάντοτε με τον σκοπό της παρούσας μεταβίβασης. Για τη σύσταση, μεταβίβαση, λήξη και απόσβεση του δικαιώματος επιφάνειας επί του συνόλου της έκτασης του ακινήτου, καθώς και για τη ρύθμιση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του κυρίου και του επιφανειούχου, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 18 έως 26 του ν. [3986/2011](#) (Α' 152). Μετά την πάροδο της διάρκειας του δικαιώματος επιφάνειας, η χρήση και εκμετάλλευση του ακινήτου της παρ. 1 του παρόντος, μετά των επ' αυτού κτιριακών εγκαταστάσεων και υποδομών, που θα έχουν ανεγερθεί επ' αυτού, περιέρχεται αυτοδικαίως και χωρίς αντάλλαγμα προς οποιοδήποτε τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατείχε δικαίωμα επιφάνειας, στη διοίκηση, διαχείριση και εκμετάλλευση της «Α.Ζ.Κ. ΑΕ», η οποία υποχρεούται να συνεχίσει τη λειτουργία του Διεθνούς Τεχνολογικού Πάρκου 4ης γενιάς στη Θεσσαλονίκη, απαγορευομένης της τροποποίησης του σκοπού της μεταβίβασης και του προορισμού του ακινήτου.

3. Η μεταβίβαση του ακινήτου της παρ. 1, η σύσταση δικαιώματος επιφάνειας και η εγγραφή των δικαιωμάτων αυτών στο κατά τόπο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο υπέρ της Α.Ζ.Κ. ΑΕ, της ΕΑΝΕΠ ΑΕ και τρίτων, λαμβάνουν χώρα ατελώς, και απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος ή άλλη επιβάρυνση. Ειδικά για τον Φ.Π.Α. εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. [2859/2000](#)), όπως ισχύουν.

4. Η μεταβίβαση της κυριότητας του ακινήτου της παρ. 1 προς την Α.Ζ.Κ. ΑΕ ανακαλείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών και το ακίνητο επανέρχεται στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου, εάν εντός δύο ετών, από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης έγκρισης για την ανάπτυξη του επιχειρηματικού πάρκου σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. [3982/2011](#)">[3982/2011](#): α) διαπιστωθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ν. [3982/2011](#)">[3982/2011](#) η μη τήρηση των όρων και προϋποθέσεων της απόφασης έγκρισης ή β) η ΕΑΝΕΠ δεν αποδείξει τη βιωσιμότητα του έργου με την προσέλευση ιδιωτικών χορηγιών και κεφαλαίων για τη συγχρηματοδότησή του που θα πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον το 5% του προϋπολογισμού της Α' φάσης του έργου. Με όμοια απόφαση, η πλήρης κυριότητα, νομή και κατοχή του ακινήτου περιέρχεται στο Ελληνικό Δημόσιο και στην περίπτωση που το ακίνητο χρησιμοποιηθεί για σκοπό άλλον από τον προβλεπόμενο στο παρόν άρθρο. Σε περίπτωση ανάκλησης της μεταβίβασης, σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια και μετά τη διενέργεια αυτοψίας από τα αρμόδια όργανα του Ελληνικού Δημοσίου, το ακίνητο, τα επ' αυτού έργα, κτίρια και εγκαταστάσεις παραδίδονται από τον επιφανειούχο ή τυχόν τρίτο που έλκει δικαιώματα από αυτόν, με πρωτόκολλο παράδοσης - παραλαβής, στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών, σε καλή κατάσταση, για τη χρήση για την οποία προορίζονται και για αντίστοιχο σκοπό, λαμβανομένης, πάντως υπόψη της εύλογης φθοράς από τη συνήθη χρήση. Με την έκδοση της απόφασης ανάκλησης της παρούσας παραγράφου αποσβέννεται αυτοδίκαια το συσταθέν δικαίωμα επιφάνειας.

5. Σε περίπτωση ανάκλησης λόγω συνδρομής των περιπτώσεων της παρ. 4, δεν μπορούν να προβληθούν κατά του Ελληνικού Δημοσίου αξιώσεις της Α.Ζ.Κ. ΑΕ, του επιφανειούχου ή οποιοσδήποτε τρίτου για δαπάνες που κατέβαλαν ή για αποζημίωση για την εκτέλεση εργασιών ανέγερσης, συντήρησης, βελτίωσης, επισκευής, φύλαξης

και ανάπλασης του μεταβιβαζόμενου ακινήτου και των επ' αυτού κτιρίων, έργων και εγκαταστάσεων, καθώς και κάθε άλλη σχετική αξίωση αποζημίωσης, σε περίπτωση άρσης ή αυτοδίκαιης ανάκλησης της μεταβίβασης του ακινήτου προς την Α.Ζ.Κ. ΑΕ εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου. Ο επιφανεύχος δεν δικαιούται να αξιώσει από το Ελληνικό Δημόσιο αποζημίωση για τη λήξη ή απόσβεση του δικαίωματος επιφάνειας, ούτε και την απόδοση τυχόν πλουτισμού για τα κτίσματα και τις κατασκευές που ανήγειρε στο ακίνητο, τα οποία θα περιέλθουν στην Α.Ζ.Κ. ΑΕ κατά τη λήξη του δικαίωματος επιφάνειας. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση άρσης ή αυτοδίκαιης ανάκλησης της μεταβίβασης του ακινήτου προς την Α.Ζ.Κ. ΑΕ εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου. Το Ελληνικό Δημόσιο απαλλάσσεται πλήρως από κάθε υποχρέωση για κατασκευή, επισκευή, συντήρηση, βελτίωση ή φύλαξη του μεταβιβαζόμενου ακινήτου και των συστατικών και παραρτημάτων του, ακόμη και αν αυτή επιβάλλεται από λόγους ανωτέρας βίας. Το Ελληνικό Δημόσιο δεν έχει απολύτως καμία ευθύνη για τυχόν πραγματικά ή νομικά ελαττώματα του ακινήτου, την κυριότητα του οποίου μεταβιβάζει σύμφωνα με την παρ. 1.

6. Για την επίτευξη του σκοπού της μεταβίβασης της παρ. 1 κι εντός τριών (3) μηνών από τη μεταγραφή της σχετικής απόφασης μεταβίβασης στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο, συστήνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. [3982/2011](#)">[3982/2011](#) (Α' 143), εταιρεία ειδικού σκοπού Ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου (ΕΑΝΕΠ), η οποία έχει τη νομική μορφή ανώνυμης εταιρίας και έχει την πρωτοβουλία ανάπτυξης του Τεχνολογικού Πάρκου, σύμφωνα με την παρ. 2. Στο μετοχικό κεφάλαιο της ως άνω ΕΑΝΕΠ συμμετέχουν κατά πλειοψηφία φορείς του ιδιωτικού τομέα, ενώ κατά μειοψηφία η Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας ΑΕ και άλλοι φορείς του στενού και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

7. Κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 53 του ν. [3982/2011](#)">[3982/2011](#), η ανάπτυξη και λειτουργία του Επιχειρηματικού Πάρκου μπορεί να υλοποιείται σταδιακά σε περισσότερα τμήματα. Στην περίπτωση αυτή, η τμηματοποίηση, οι φάσεις, τα τμήματα και ο προϋπολογισμός των έργων υποδομής κάθε φάσης περιγράφονται αναλυτικά στο επιχειρηματικό σχέδιο της παρ. 5 του άρθρου 46 του ν. [3982/2011](#)">[3982/2011](#). Αν η ανάπτυξη και λειτουργία του ΕΠ υλοποιείται τμηματοποιημένα, η υλοποίηση της πρώτης φάσης πραγματοποιείται εντός των προθεσμιών της παρ. 4 του άρθρου 53 του ν. [3982/2011](#)">[3982/2011](#). Η υλοποίηση κάθε επόμενης φάσης πραγματοποιείται εντός των προθεσμιών της παρ. 4 του άρθρου 53 του ν. [3982/2011](#)">[3982/2011](#), με ημερομηνία έναρξης της υλοποίησης την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης διαπίστωσης της ολοκλήρωσης των έργων Υποδομής της παρ. 3 του άρθρου 53 του ν. [3982/2011](#)">[3982/2011](#), για κάθε προηγούμενη φάση. Ο αναλυτικός χρονικός προγραμματισμός καθορίζεται στο εγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο της παρ. 5 του άρθρου 46 του ν. [3982/2011](#)">[3982/2011](#). Για την έγκριση, ανάπτυξη και λειτουργία του Επιχειρηματικού Πάρκου δεν εφαρμόζεται η παρ. 4 του άρθρου 45 του ν. [3982/2011](#)">[3982/2011](#).

8. Η ανάπτυξη, διοίκηση και διαχείριση του Επιχειρηματικού Πάρκου γίνεται αποκλειστικά από την ΕΑΝΕΠ, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. [3982/2011](#)">[3982/2011](#).

9. Όπου στον ν. [3982/2011](#)">[3982/2011](#) γίνεται αναφορά στο δικαίωμα κυριότητας της ΕΑΝΕΠ ή των μετόχων της, για το Επιχειρηματικό Πάρκο του παρόντος άρθρου,

νοείται η σύσταση του δικαιώματος επιφάνειας υπέρ της ΕΑΝΕΠ. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του Γ' Μέρους του ν. [3982/2011](#)">[3982/2011](#).

10. Στην έκταση του ακινήτου της παρ. 1 καταρτίζεται ειδικό πολεοδομικό σχέδιο, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. [4447/2016](#) (Α' 241). Η κίνηση της διαδικασίας για τη σύνταξη του ειδικού πολεοδομικού σχεδίου γίνεται από την ως άνω ΕΑΝΕΠ, η οποία έχει και την αποκλειστική ευθύνη για τη σύνταξη των αναγκαίων υποστηρικτικών μελετών, καθώς επίσης των μελετών που είναι απαραίτητες για τη συνολική αδειοδότηση και κατασκευή των κτιριακών εγκαταστάσεων και απαιτούμενων υποδομών του Διεθνούς Τεχνολογικού Πάρκου 4ης γενιάς και αναλαμβάνει επίσης την ολοκλήρωση των σχετικών διαδικασιών. Το ειδικό πολεοδομικό σχέδιο εγκρίνεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των συναρμοδίων Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και καθορίζει τις ειδικότερες χρήσεις γης και τους όρους δόμησης, λαμβάνοντας υπόψη τις πολεοδομικές ρυθμίσεις που ορίζονται στον ν. [3982/2011](#)">[3982/2011](#) για τα επιχειρηματικά πάρκα. Από το οριζόμενο με την παρ. 2 του άρθρου 52 του ν. [3982/2011](#)">[3982/2011](#) ως ελάχιστο ποσοστό κοινοχρήστων και κοινωφελών χώρων δημιουργείται ικανού μεγέθους κοινόχρηστος χώρος με την έννοια της βιώσιμης λειτουργίας και ανάπτυξής του, για την εξυπηρέτηση αναγκών υπερτοπικής κλίμακας εντός των ορίων του Δήμου Θερμαϊκού. Για τη λειτουργία και την αξιοποίηση του κοινόχρηστου χώρου, δύνανται να υπογράφονται ειδικές προγραμματικές συμβάσεις με την ως άνω ΕΑΝΕΠ ή και τον Δήμο Θερμαϊκού ή και την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Με το ανωτέρω προεδρικό διάταγμα καθορίζονται και οι οριογραμμές των υφιστάμενων υδατορευμάτων εντός του ακινήτου της παρ. 1 ύστερα από υποβολή φακέλου οριοθέτησης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 του ν. [4258/2014](#) (Α' 94).

Η πολεοδόμηση του επιχειρηματικού πάρκου γίνεται με το Πολεοδομικό Σχέδιο Εφαρμογής, το οποίο δύναται να εγκρίνεται με το προεδρικό διάταγμα που εγκρίνει το ειδικό πολεοδομικό σχέδιο της παρούσας.

11. Τα κίνητρα της παρ. 1 του άρθρου 62 του ν. 3982/ 2011 επεκτείνονται και στις συμβάσεις μεταβίβασης δικαιώματος επιφάνειας, καθώς και στις συμβάσεις δωρεάς κινητών πραγμάτων, υπό την προϋπόθεση ότι πρόκειται για δωρεές που αφορούν στην υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου της δημιουργίας του τεχνολογικού πάρκου. Κάθε σύμβαση μεταβίβασης δικαιώματος επιφάνειας, αγοραπωλησίας και δωρεάς κινητών (χρημάτων) και ακινήτων προς την ΕΑΝΕΠ για τη διασφάλιση της ανάπτυξης του Επιχειρηματικού Πάρκου κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 46 του ως άνω νόμου, καθώς και έκτασης εντός του Επιχειρηματικού Πάρκου από την ΕΑΝΕΠ ή από επιχείρηση που έχει εγκατασταθεί ή μετεγκατασταθεί εντός του Επιχειρηματικού Πάρκου, απαλλάσσεται από τον φόρο μεταβίβασης και τον φόρο δωρεάς, αντιστοίχως. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων δύνανται να καθορίζονται οι λεπτομέρειες και κάθε άλλο θέμα για την εφαρμογή της παρούσας.

Άρθρο 19

Αναστολή διατάξεων για τη διάθεση προϊόντων σε καταστήματα αφορολογήτων ειδών

Η διάταξη του άρθρου 55 του ν. [4447/2016](#) (Α΄ 241) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η εφαρμογή της υποπαρ. 2 της παρ. 13 του άρθρου 85 του ν. [3842/2010](#) (Α΄ 58) αναστέλλεται μέχρι τις 31.12.2022.».

Άρθρο 20

Έκτακτες ρυθμίσεις για την παραχώρηση απλής χρήσης αιγιαλού και παραλίας αποκλειστικά για το έτος 2020, λόγω πανδημίας

1. Μέχρι τις 31.10.2020, στα όμορα προς τον αιγιαλό και την παραλία, λιμνοθάλασσα, λίμνη ή πλεύσιμο ποταμό, ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια - διαμερίσματα της υποπερ. γγ΄ της περ. β΄ της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. [4276/2014](#) (Α΄ 155), τα οποία λειτουργούν νόμιμα, μπορεί να παραχωρείται με αντάλλαγμα η απλή χρήση αιγιαλού, παραλίας, όχθης ή παρόχθιας ζώνης, χωρίς δημοπρασία, τηρουμένων των περιορισμών και προϋποθέσεων των παρ. 3, 4, 5 περ. α΄, 6, 7, 8, 9, 10, 11 και 12 του άρθρου 13 του ν. [2971/2001](#) (Α΄ 285).
2. Εξαιρετικά για το έτος 2020 το αντάλλαγμα για τις παραχωρήσεις των άρθρων 13 και 13Α του ν. [2971/2001](#) (Α΄ 285), όπως αυτό ρυθμίζεται στην παρ. 7 του άρθρου 15 του ίδιου νόμου, αποδίδεται κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%) στον οικείο ΟΤΑ και κατά τριάντα τοις εκατό (30%) στο Δημόσιο.
3. Για το έτος 2020 το ύψος του καταβαλλόμενου ανταλλάγματος καθορίζεται σε ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) του υπολογισθέντος ανταλλάγματος, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 της υπ΄ αρ. [47458](#)ΕΞ2020/15.5.2020 κοινής υπουργικής απόφασης (Β΄1864).

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο 21

Ρυθμίσεις για τη σύναψη και εκτέλεση προγραμματικών συμβάσεων που συνάπτουν ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού

1. Το τελευταίο εδάφιο της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 100 του ν. [3852/2010](#) (Α΄ 87) αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι προγραμματικές συμβάσεις όπου ένας εκ των συμβαλλομένων είναι ΟΤΑ α΄ ή β΄ βαθμού, δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 225.».

2. Η περ. ε΄ της παρ. 1 του άρθρου 100 του ν. [3852/2010](#) αντικαθίσταται ως εξής:

«ε. Για την εκτέλεση των προγραμματικών συμβάσεων της παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. [4412/2016](#) (Α΄ 147), η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ ΑΕ) μπορεί, στο πλαίσιο των συμφωνούμενων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων, να συνάπτει συμβάσεις έργου με μηχανικούς της απαιτούμενης ειδικότητας, κατά παρέκκλιση του άρθρου 6 του ν. [2527/1997](#) (Α΄ 206), μέσω μητρώου μηχανικών που η ίδια τηρεί. Ως προς το περιεχόμενο της προγραμματικής σύμβασης, τις εξ αυτής ευθύνες, τους εκπροσώπους των μερών και τα αποφαινόμενα όργανα, εφαρμόζονται οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 44 του ν. [4412/2016](#).».

3. Η περ. α΄ της παρ. 2 του άρθρου 100 του ν. [3852/2010](#) αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Στις προγραμματικές συμβάσεις ορίζονται απαραίτητα το αντικείμενο, ο σκοπός και η διάρκεια της σύμβασης, το περιεχόμενο των μελετών, των έργων, των προγραμμάτων, των προμηθειών ή των υπηρεσιών, ο προϋπολογισμός, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων, το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της σύμβασης, το απαιτούμενο προσωπικό για την κάθε επιμέρους εργασία, οι πόροι από τους οποίους θα καλυφθούν οι αναλαμβανόμενες οικονομικές υποχρεώσεις, ο τρόπος κάλυψης των αναγκών για την εκπλήρωση της προγραμματικής σύμβασης λειτουργικών εξόδων, καθώς και η διαδικασία καταβολής τους. Ως «λειτουργικά έξοδα» λογίζονται, ιδίως, οι πάσης φύσεως αμοιβές προσωπικού και οι δαπάνες χρήσης ακινήτων, μηχανημάτων και μέσων. Για την εκπλήρωση του σκοπού της προγραμματικής σύμβασης, ο κάθε συμβαλλόμενος αναλαμβάνει συγκεκριμένο αντικείμενο με συγκεκριμένες υποχρεώσεις. Στις προγραμματικές συμβάσεις ορίζονται απαραίτητα το όργανο παρακολούθησης της εφαρμογής της σύμβασης, οι αρμοδιότητές του, καθώς και οι ρήτρες σε βάρος του συμβαλλομένου που παραβαίνει τους όρους αυτής.».

4. Η παρ. 3 του άρθρου 100 του ν. [3852/2010](#) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι προγραμματικές συμβάσεις μπορεί να χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων μέσω προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή/και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς ή προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται αμιγώς από εθνικούς πόρους, τον Τακτικό Προϋπολογισμό ή άλλα εθνικά ή περιφερειακά προγράμματα ή τα ειδικά προγράμματα των άρθρων 69 και 71 του ν. [4509/2017](#) (Α΄ 201), καθώς και από τους προϋπολογισμούς των συμβαλλόμενων φορέων. Είναι επίσης δυνατή η χρηματοδότηση των συμβαλλομένων και από φορείς του δημόσιου τομέα που δεν μετέχουν στην προγραμματική σύμβαση.».

5. Η παρ. 4 του άρθρου 100 του ν. [3852/2010](#) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για τον υπολογισμό της αμοιβής των συμβάσεων έργου της περ. ε΄ της παρ. 1, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις της υπ΄ αρ. 137675/ΕΥΘΥ1016/2018 υπουργικής απόφασης (Β΄ 5968). Ο συνολικός προϋπολογισμός των συμβάσεων της

παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. [4412/2016](#) (Α' 147) μπορεί να προσαυξάνεται έως έξι τοις εκατό (6%) για την κάλυψη λοιπών λειτουργικών εξόδων εκτέλεσης της προγραμματικής σύμβασης. Για την εκτέλεση των προγραμματικών συμβάσεων του παρόντος άρθρου και στο πλαίσιο των συμφωνούμενων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλόμενων, επιτρέπεται η απασχόληση προσωπικού του ενός συμβαλλόμενου στον άλλον, καθώς και η μεταξύ τους παραχώρηση χρήσης ακινήτων, εγκαταστάσεων, εξοπλισμού και μέσων.»

6. Η παρ. 6 του άρθρου 100 του ν. [3852/2010](#) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Εκτός των περιπτώσεων της παρ. 1, οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού, οι σύνδεσμοι δήμων, τα δίκτυα δήμων και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των ΟΤΑ μπορούν να συμβάλλονται με τους Αναπτυξιακούς Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την υλοποίηση αυτοδιοικητικών αρμοδιοτήτων και την παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες.»

7. Για την εφαρμογή της περ. ε' της παρ. 2 του άρθρου 100 του ν. [3852/2010](#), καταρτίζεται ηλεκτρονικό μητρώο μηχανικών με μέριμνα της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης ΑΕ (ΕΕΤΑΑ ΑΕ). Στο Μητρώο εγγράφονται μηχανικοί ανά ειδικότητα, οι οποίοι δηλώνουν κατά την εγγραφή τις περιφερειακές ενότητες στις οποίες επιθυμούν να απασχοληθούν. Το προσωπικό που απαιτείται για την εκτέλεση των προγραμματικών συμβάσεων του προηγούμενου εδαφίου, επιλέγεται αποκλειστικά μέσω του μητρώου, από Επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της ΕΕΤΑΑ, μεταξύ των μηχανικών της περιφερειακής ενότητας όπου έχει έδρα ο συμβαλλόμενος ΟΤΑ. Μηχανικός που συνάπτει σύμβαση μίσθωσης έργου κατά τα προηγούμενα και έως την ολοκλήρωση της συμβατικής διάρκειας, δεν μπορεί να συμμετέχει σε επόμενες διαδικασίες επιλογής, εκτός αν δεν υπάρχουν άλλοι υποψήφιοι στην περιφερειακή ενότητα όπου εδρεύει ο συμβαλλόμενος ΟΤΑ.

8. Το άρθρο 25 του ν. [2971/2001](#) (Α' 285) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 25

Προγραμματικές συμβάσεις φορέων διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα

1. Για τη μελέτη και εκτέλεση λιμενικών έργων στη ζώνη λιμένα, τον σχεδιασμό και την υλοποίηση αναπτυξιακών προγραμμάτων, καθώς και για την παροχή υπηρεσιών στη ζώνη αυτή, οι φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με τους ΟΤΑ α' και β' βαθμού και τους Συνδέσμους Δήμων, τους Αναπτυξιακούς Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς και με φορείς του δημοσίου τομέα. Στις συμβάσεις αυτές είναι δυνατή η συμμετοχή και επιστημονικών φορέων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που εποπτεύονται από το Δημόσιο, υπό την ιδιότητα των εκ τρίτου συμβαλλομένων. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 2 περ. α' έως γ', 3 και 4 του άρθρου 100 του ν. [3852/2010](#) (Α' 87).

2. Οι κατά την παρ. 1 προγραμματικές συμβάσεις εγκρίνονται από το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, μετά από σύμφωνη γνώμη του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού.»

9. Στην παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. [3852/2010](#) προστίθεται περίπτωση κγ), ως εξής:
«κγ) αποφασίζει για τη σύναψη των προγραμματικών συμβάσεων του δήμου.».

Άρθρο 22

Τροποποίηση του άρθρου 69 του ν. [4509/2017](#)

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 69 του ν. [4509/2017](#) (Α΄ 201) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η Επιτροπή Αξιολόγησης είναι επταμελής, συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και αποτελείται από έναν (1) υπάλληλο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών (ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ), δύο (2) εκπροσώπους της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ ΑΕ), έναν (1) εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ), έναν (1) εκπρόσωπο της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝΠΕ) και δύο (2) εμπειρογνώμονες στη διαχείριση και εκτέλεση αναπτυξιακών προγραμμάτων, με ισάριθμους αναπληρωτές τους.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 69 του ν. [4509/2017](#) αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Για την παρακολούθηση, την εποπτεία και τον έλεγχο της ορθής εκτέλεσης του Προγράμματος συγκροτείται, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, τριμελής Επιτροπή Παρακολούθησης, η οποία αποτελείται από έναν (1) υπάλληλο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών, έναν (1) εκπρόσωπο της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ ΑΕ) και έναν (1) εμπειρογνώμονα στην εκτέλεση αναπτυξιακών προγραμμάτων, με ισάριθμους αναπληρωτές τους.».

Άρθρο 23

Ρυθμίσεις για την εύρυθμη λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης

1. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. [4625/2019](#) (Α΄ 139) αντικαθίσταται ως εξής: «Εφόσον δεν είναι δυνατή, για οποιονδήποτε λόγο, η παράταση της εκτέλεσης των συμβάσεων, η Οικονομική Επιτροπή δύναται να αναθέτει το σχετικό έργο με αιτιολογημένη πράξη της, ακολουθώντας τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ν. [4412/2016](#) (Α΄ 147) και λαμβάνοντας υπόψη κριτήρια οικονομικότητας και εξασφάλισης συνθηκών γνησίου ανταγωνισμού.».

2. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. [3421/2005](#) (Α΄302) προστίθεται περ. η΄ ως εξής:

«η. Όσοι πολιτογραφήθηκαν Έλληνες με τιμητική πολιτογράφιση, σύμφωνα με το άρθρο 13 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (ν. [3284/2004](#), Α' 217), εφόσον επιθυμούν.»

β. Η παρ. 5 του άρθρου 13 του ν. [3421/2005](#) (Α' 302) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η υπαγωγή των αναφερομένων στις διατάξεις των περ. γ', δ', ε' και στ' της παρ. 1, γίνεται με την προσκόμιση πιστοποιητικού δήμου ή κοινότητας, από το οποίο προκύπτει η οικογενειακή τους κατάσταση. Όσον αφορά στην κρίση ανικανότητας για εργασία ισχύουν αναλογικά οι διατάξεις του άρθρου 8. Η υπαγωγή στην περ. η' της παρ. 1, γίνεται βάσει του προεδρικού διατάγματος, με το οποίο αποκτήθηκε η ελληνική ιθαγένεια.».

3. Επιτρέπεται η επιχορήγηση από τους μετόχους δήμους των δημοτικών επιχειρήσεων, των οποίων η δραστηριότητα ανεστάλη για λόγους αποτροπής διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19. Η επιχορήγηση αφορά αποκλειστικά στην κάλυψη λειτουργικών δαπανών που ανακύπτουν κατά το διάστημα αναστολής λειτουργίας και για όσο χρόνο αυτή διαρκεί.

4. Η παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. [4414/2016](#) (Α' 149) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι κανονισμοί της παρ. 1 εγκρίνονται με αποφάσεις του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.».

5. α. Στο τέλος της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 163 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. [3584/2007](#)">[3584/2007](#) (Α' 143), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας Συνδέσμου Δήμων, με συνολικό πληθυσμό των μελών του πάνω από εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) κατοίκους, μπορεί να συστήνεται μία θέση Ειδικού Συνεργάτη.».

β. Η ισχύς της διάταξης της περ. α' άρχεται από την έναρξη ισχύος του ν. [4674/2020](#) (Α' 53).

Άρθρο 24

Προμήθεια αιθουσών προσχολικής εκπαίδευσης και συναφούς εξοπλισμού και προσαρμογή δημοτικών βρεφικών – παιδικών σταθμών

1. Προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες σε απαιτούμενες αίθουσες για την υλοποίηση της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης για το σχολικό έτος 2020 - 2021, οι ΟΤΑ α' βαθμού μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προμήθειας προκατασκευασμένων αιθουσών προσχολικής εκπαίδευσης, συναφών υλικών, υπηρεσιών και έργων για την τοποθέτησή τους, καθώς και του απαιτούμενου εξοπλισμού για τη λειτουργία τους, κατά τις διατάξεις της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. [4412/2016](#) (Α' 147).

2. Η ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων γίνεται με απόφαση της οικείας Οικονομικής Επιτροπής. Εάν δεν υπάρχει στον προϋπολογισμό πίστωση ή η υπάρχουσα δεν επαρκεί, με την ίδια απόφαση γίνεται δεσμευτική εισήγηση για την αναμόρφωση του προϋπολογισμού, η οποία εγκρίνεται υποχρεωτικά από το οικείο δημοτικό συμβούλιο, στην πρώτη μετά την ανάθεση συνεδρίασή του.

3. Για την τοποθέτηση των αιθουσών εφαρμόζεται η περ. λη΄ της παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. [4495/2017](#)">[4495/2017](#) (Α΄167), όπως προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 2 της υπ΄ αρ. ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/[43266](#)/1174/2020 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β΄1843).

4. Οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις εκτέλεσης εργασιών και προμήθειας αγαθών και υπηρεσιών που απαιτούνται για την προσαρμογή των δημοτικών βρεφικών και παιδικών σταθμών στις απαιτούμενες προϋποθέσεις λειτουργίας.

Άρθρο 25

Ρύθμιση ζητημάτων συμβάσεων προμηθειών ΟΤΑ α΄ βαθμού για την αποτροπή διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στα μέσα αστικής συγκοινωνίας

Το εικοστό ένατο άρθρο της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 90) τροποποιείται και έχει ως εξής:

«Άρθρο εικοστό ένατο

Ρύθμιση ζητημάτων συμβάσεων προμηθειών ΟΤΑ α΄ βαθμού για την αποτροπή διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στα μέσα αστικής συγκοινωνίας

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, οι ΟΤΑ α΄ βαθμού και οι επιχειρήσεις τους μπορούν να αναθέτουν συμβάσεις προμήθειας οχημάτων, προμήθειας ανταλλακτικών και συναφών υπηρεσιών συντήρησης, ειδικώς για την εκτέλεση αστικού συγκοινωνιακού έργου, εκτελούμενου από τον οικείο δήμο ή την επιχείρηση του ή από οργανισμούς που εκτελούν το έργο εντός των διοικητικών τους ορίων, κατά τις διαδικασίες του άρθρου 118 του ν. [4412/2016](#) (Α΄ 147), εφόσον πρόκειται για συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας έως των κατώτατων ορίων της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ ή κατά τις διατάξεις του άρθρου 32 του ν. [4412/2016](#), εφόσον πρόκειται για συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας ίσης ή άνω των ορίων της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ.

2. Για τη σύναψη των συμβάσεων του παρόντος εφαρμόζεται αναλόγως η περ. β΄ της παρ. 3 του άρθρου 10 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο δεύτερο του ν. [4682/2020](#) (Α΄ 76).».

Άρθρο 26

Ρυθμίσεις θεμάτων προσωπικού

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. [4440/2016](#) (Α΄ 224) προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Ειδικά το προσωπικό που ανήκει οργανικά σε υπηρεσίες ανταποδοτικού χαρακτήρα των ΟΤΑ α΄ βαθμού δύναται να αιτηθεί απόσπαση για λόγους συνυπηρέτησης μόνο σε υπηρεσίες ανταποδοτικού χαρακτήρα άλλων ΟΤΑ α΄ βαθμού.».

2. Η παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. [4440/2016](#) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Από τις διατάξεις του παρόντος εξαιρούνται οι υπάλληλοι της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας (Ε.Α.Β. Α.Ε.), οι δικαστικοί υπάλληλοι, οι υπάλληλοι των Καταστημάτων Κράτησης και του Ιδρύματος Αγωγής Αρρένων Βόλου και οι υπάλληλοι όλων των κλάδων των νοσηλευτικών ιδρυμάτων του ΕΣΥ, των νοσηλευτικών ιδρυμάτων εποπτείας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, καθώς και των στρατιωτικών νοσοκομείων, οι υπάλληλοι του ΕΚΑΒ, εκτός από τους διοικητικούς υπαλλήλους και τους υπαλλήλους ειδικότητας Σχολικών Φυλάκων, οι οποίοι μετά τη θέση τους σε διαθεσιμότητα μεταφέρθηκαν σε θέσεις Βοηθητικού Υγειονομικού Προσωπικού σε νοσοκομεία.».

3. Αποσπάσεις προσωπικού το οποίο εμπίπτει στις εξαιρέσεις της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. [4440/2016](#), λήγουν αυτοδικαίως από την έναρξη ισχύος του παρόντος και οι υπάλληλοι επανέρχονται στον φορέα όπου ανήκουν οργανικά χωρίς άλλη διατύπωση. Ομοίως, διαδικασίες απόσπασης ή μετάταξης του ως άνω προσωπικού παύουν από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

4. Στο τέλος της υποπερ. Ββ΄ της παρ. 3 του άρθρου 85 του ν. 3528/2007 (Κώδικας Κατάστασης Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., Α΄26), προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Υποψήφιος που έχει ασκήσει καθήκοντα ευθύνης, οποιουδήποτε επιπέδου, πάνω από 120 μήνες, ήτοι πάνω από δέκα έτη συνολικά, για το χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τους 120 μήνες μοριοδοτείται με 1,5 μόριο για κάθε μήνα πραγματικής άσκησης των ανωτέρω καθηκόντων.».

5. Στο τέλος της υποπερ. Ββ΄ της παρ. 3 του άρθρου 88 του ν. [3584/2007](#)">[3584/2007](#) (Α΄143), προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Υποψήφιος που έχει ασκήσει καθήκοντα ευθύνης οποιουδήποτε επιπέδου πάνω από 120 μήνες, ήτοι πάνω από δέκα έτη συνολικά, για το χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τους 120 μήνες μοριοδοτείται με 1,5 μόριο για κάθε μήνα πραγματικής άσκησης των ανωτέρω καθηκόντων.».

6. α. Η παρ. 14 του άρθρου 159 του Κώδικα Κατάστασης Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α΄26) αντικαθίσταται ως εξής:

«14. Η θητεία των μελών των Υπηρεσιακών Συμβουλίων του παρόντος άρθρου είναι διετής και αρχίζει την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους από τη συγκρότησή τους. Κατά την πρώτη εφαρμογή η θητεία των τακτικών μη αιρετών μελών των Υπηρεσιακών Συμβουλίων αρχίζει από την ημερομηνία συγκρότησής τους και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του πρώτου άρτιου έτους που ακολουθεί αμέσως μετά ή κατά τον χρόνο συγκρότησής τους, εφόσον είναι άρτιο έτος.»

β. Οι ρυθμίσεις της περ. α' αφορούν και στα υπηρεσιακά συμβούλια που έχουν ήδη συγκροτηθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 159 του ν. 3528/2007.

7. Για την εύρυθμη λειτουργία της ΕΕΤΑΑ ΑΕ, είναι δυνατή η απόσπαση έως δέκα (10) υπαλλήλων φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κατόπιν πρόσκλησης της εταιρείας με την οποία προσδιορίζονται ο αριθμός των θέσεων και τα προσόντα των υποψηφίων. Η απόσπαση διενεργείται κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν. [4440/2016](#) (Α' 224), έχει διάρκεια δύο (2) ετών με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης και πραγματοποιείται με κοινή απόφαση των αρμοδίων για τον διορισμό οργάνων του φορέα προέλευσης και του φορέα υποδοχής, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου και σύμφωνη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας. Η μισθοδοσία του αποσπώμενου προσωπικού βαρύνει τον φορέα υποδοχής.

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Άρθρο 27

Μείωση ασφαλιστικών εισφορών κατά ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%)

Στην παρ. 1 του δέκατου όγδοου άρθρου της από 30.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του ν. [4684/2020](#) (Α' 86), προστίθενται μετά τη λέξη «Μαρτίου» οι λέξεις «Απριλίου και Μαΐου» και το δέκατο όγδοο άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο δέκατο όγδοο

Μείωση ασφαλιστικών εισφορών κατά ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%)

1. Για τους αυτοτελώς απασχολούμενους και ελεύθερους επαγγελματίες, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. [4387/2016](#) (Α' 85) που αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22

του ν. 4670/2020 (Α' 43), εφόσον καταβάλλουν εμπρόθεσμα τις τρέχουσες ασφαλιστικές εισφορές περιόδου απασχόλησης μηνών Φεβρουαρίου, Μαρτίου, Απριλίου και Μαΐου του έτους 2020, παρέχεται δυνατότητα καταβολής μειωμένων

εισφορών κατά ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) επί του ποσού που αντιστοιχεί στην ασφαλιστική κατηγορία επιλογής ή κατάταξης τους. Στην περίπτωση αυτή ως συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της κύριας σύνταξης ορίζεται το ποσό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς που έχει πράγματι καταβληθεί δια του συντελεστή 0,20.

2. Η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, σύμφωνα με την παρ. 1, δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση επιλογής υπαγωγής στο μέτρο παράτασης καταβολής ασφαλιστικών εισφορών σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α'68), όπως κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4683/2020](#) (Α' 83).

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να καθορίζονται η διαδικασία, ο τρόπος και ο χρόνος επιλογής, καθώς και ειδικότερα θέματα για την εφαρμογή του παρόντος.».

Άρθρο 28

Παράταση της θητείας των διοικητικών οργάνων των συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών και χρήση νέων τεχνολογιών για τη σύγκληση των Γενικών Συνελεύσεων των συνδικαλιστικών οργανώσεων

1. Η θητεία των διοικητικών οργάνων των συνδικαλιστικών οργανώσεων της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. [1264/1982](#) (Α' 79) καθώς και των εργοδοτικών οργανώσεων, η οποία λήγει κατά τη διάρκεια ισχύος των έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και έχει παραταθεί με το άρθρο 17 της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), όπως κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. [4862/2020](#) (Α' 76), και το άρθρο δωδέκατο της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α'84), παρατείνεται έως τις 30.9.2020.

2. Οι Γενικές Συνελεύσεις των πρωτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων δύναται να προκηρύσσονται και να διεξάγονται, μετά από απόφαση των οικείων οργάνων τους, με τη χρήση σύγχρονων ψηφιακών μέσων απομακρυσμένης συμμετοχής των μελών τους. Για τη λήψη των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης εφαρμόζονται το άρθρο 8 του ν. [1264/1982](#) (Α' 79) και το καταστατικό των πρωτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Αρμόδιο όργανο για τον συντονισμό των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης είναι το Διοικητικό Συμβούλιο της συνδικαλιστικής οργάνωσης, το οποίο αποφασίζει σχετικά.

Άρθρο 29

Καταληκτική ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση του ν. [4611/2019](#)

Η παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. [4611/2019](#) (Α'73) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ειδικότερα για τους οφειλέτες των άρθρων 2 και 3, όπου η διαδικασία υπαγωγής στη ρύθμιση περιλαμβάνει δύο στάδια, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 11 του παρόντος, η ως άνω καταληκτική ημερομηνία αφορά στην υποβολή του αιτήματος για τον προσδιορισμό της οφειλής στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΕΦΚΑ (1ο στάδιο). Ως υποβολή αιτήματος για τον προσδιορισμό της οφειλής θεωρείται και η είσοδος στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΕΦΚΑ στις περιπτώσεις οφειλετών που απαιτείται επιβεβαίωση των ασφαλιστικών τους στοιχείων ή οι οφειλές τους είναι υπό επεξεργασία και χωρίς να απαιτείται η τελική επιλογή του επανυπολογισμού ή μη των οφειλών. Στις περιπτώσεις αυτές η υπαγωγή στη ρύθμιση μπορεί να γίνει και μετά το πέρας της καταληκτικής ημερομηνίας, όταν διαβιβαστούν οι οφειλές στο ΚΕΑΟ και εφόσον υποβληθεί η αίτηση (2ο στάδιο) για την υπαγωγή στην ρύθμιση μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ΚΕΑΟ, η οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υποβληθεί μετά τις 30.9.2020».

Άρθρο 30

Προϋποθέσεις χορήγησης τακτικού επιδόματος ανεργίας σε ειδικές περιπτώσεις

Η παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. [1545/1985](#) (Α' 91) αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Κατ' εξαίρεση, για τους απασχολούμενους κατά το έτος 2019 σε επιχειρήσεις:

α) του ομίλου Thomas Cook που πτώχευσαν, ή

β) που συνδέονται κατά τα οριζόμενα στην περ. ζ' του άρθρου 2 του ν. [4172/2013](#) (Α' 167) με πτωχευμένες επιχειρήσεις του ομίλου Thomas Cook, ή

γ) πελάτης των οποίων ήταν οι πτωχευμένες επιχειρήσεις του ομίλου Thomas Cook,

αρκούν για τη χορήγηση του τακτικού επιδόματος ανεργίας ογδόντα (80) ημέρες εργασίας στην ασφάλιση κλάδου ανεργίας του ΟΑΕΔ.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Τουρισμού προσδιορίζονται τα κριτήρια καθορισμού των επιχειρήσεων του ως άνω εδαφίου, οι προθεσμίες αναγγελίας των εργαζομένων που απασχολούσαν οι επιχειρήσεις αυτές στις υπηρεσίες του ΟΑΕΔ, η έναρξη της επιδότησής τους, οι διαδικασίες ένταξής τους στις ρυθμίσεις του ως άνω εδαφίου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.».

Άρθρο 31

Μηχανισμός ενίσχυσης της απασχόλησης «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ»

1. Θεσπίζεται για το χρονικό διάστημα από 15.6.2020 έως 15.10.2020 μηχανισμός ενίσχυσης της απασχόλησης με τη μορφή οικονομικής ενίσχυσης βραχυχρόνιας

εργασίας, που καλείται «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ», με σκοπό τη διατήρηση των θέσεων εργασίας πλήρους απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα.

2. α) Οι επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, που εντάσσονται στον μηχανισμό «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ», δύνανται να προβαίνουν σε μείωση του χρόνου εβδομαδιαίας εργασίας μέχρι και 50% είτε για μέρος είτε για το σύνολο των εργαζομένων τους, ανάλογα με τις λειτουργικές τους ανάγκες. Η μείωση του χρόνου εβδομαδιαίας εργασίας δεν επιφέρει μετατροπή της σύμβασης εργασίας των εργαζομένων που εντάσσονται στον μηχανισμό, για το χρονικό διάστημα που οι επιχειρήσεις-εργοδότες κάνουν χρήση του εν λόγω μέτρου.

β) Ο μηχανισμός εφαρμόζεται αποκλειστικά σε εργαζομένους που έχουν εξαρτημένη σχέση εργασίας, πλήρους απασχόλησης, κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος. Οι επιχειρήσεις-εργοδότες μπορούν να κάνουν χρήση της ρύθμισης της παρούσας για έναν ή περισσότερους μήνες εντός του χρονικού διαστήματος ισχύος του μηχανισμού για το σύνολο ή μέρος του προσωπικού τους.

3. α) Στους εργαζομένους των επιχειρήσεων-εργοδοτών που εντάσσονται στον μηχανισμό, καταβάλλεται οικονομική ενίσχυση βραχυχρόνιας εργασίας που ανέρχεται σε ποσοστό 60% επί των καθαρών αποδοχών των εργαζομένων, που αντιστοιχούν στον χρόνο κατά τον οποίο δεν εργάζονται. Οι ασφαλιστικές εισφορές, που αντιστοιχούν στο ποσό της οικονομικής ενίσχυσης, δεν καλύπτονται από τον μηχανισμό. Σε περίπτωση που οι καθαρές αποδοχές, μετά την ανωτέρω προσαρμογή, υπολείπονται του καθαρού νομοθετημένου κατώτατου μισθού ή ημερομισθίου, η διαφορά αναπληρώνεται από τον κρατικό προϋπολογισμό.

β) Στο πλαίσιο του μηχανισμού αυτού καταβάλλεται αναλογία του επιδόματος αδείας και του επιδόματος Χριστουγέννων έτους 2020, υπολογιζόμενα επί της οικονομικής ενίσχυσης βραχυχρόνιας εργασίας, που ανέρχεται στο 60% των μειωμένων αποδοχών των εργαζομένων, κατά τα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία.

γ) Οι επιχειρήσεις-εργοδότες, που μειώνουν μονομερώς τον εβδομαδιαίο χρόνο εργασίας εργαζομένων τους και εντάσσονται στον μηχανισμό «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ», έχουν την υποχρέωση κάλυψης του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών, υπολογιζομένων επί του αρχικού ονομαστικού μισθού των εργαζομένων που εντάσσονται στον μηχανισμό και για το χρονικό διάστημα ένταξης καθενός σε αυτόν. Τα οριζόμενα στην περίπτωση αυτή ισχύουν και για το επίδομα αδείας, καθώς και για το δώρο Χριστουγέννων έτους 2020.

δ) Οι επιχειρήσεις – εργοδότες που κάνουν χρήση του μηχανισμού υποχρεούνται να μην προβούν σε καταγγελία των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων που εντάσσονται σε αυτόν και, σε περίπτωση πραγματοποίησής της, αυτή είναι άκυρη. Υποχρεούνται δε, να διατηρήσουν τους ονομαστικούς μισθούς των εργαζομένων αυτών για όσο χρονικό διάστημα εντάσσεται ο καθένας από αυτούς στον μηχανισμό.

4. Δικαίωμα συμμετοχής στον μηχανισμό έχουν όλες οι επιχειρήσεις της Χώρας, συνεχούς ή εποχικής λειτουργίας, ανεξαρτήτως Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (ΚΑΔ), υπό τις εξής προϋποθέσεις:

α) Επιχειρήσεις-εργοδότες που υποχρεούνται σε υποβολή περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ πρέπει να παρουσιάζουν μείωση κατά 20% τουλάχιστον του κύκλου εργασιών ΦΠΑ (κωδικός 312 περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ), σε σχέση με τον κύκλο εργασιών αναφοράς, ανάλογα με τον μήνα ένταξής τους στη ρύθμιση και το είδος των φορολογικών βιβλίων, ως εξής:

Μήνας ένταξης στη ρύθμιση της παρ. 2	Κύκλος εργασιών σε σχέση με τον οποίο υπολογίζεται η μείωση κατά τουλάχιστον 20%
Ιούνιος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών Μαρτίου-Απριλίου 2020
Ιούλιος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών Μαρτίου-Απριλίου-Μαΐου 2020
Αύγουστος-Σεπτέμβριος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών Μαρτίου-Απριλίου-Μαΐου-Ιουνίου 2020

ι) Για τις επιχειρήσεις που τηρούν διπλογραφικά βιβλία:

Μήνας ένταξης στη ρύθμιση της παρ. 2	Κύκλος εργασιών αναφοράς
Ιούνιος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών Μαρτίου-Απριλίου 2019. Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών ενός εκ των δύο (2) μηνών δεν είναι θετικός, λογίζεται το σύνολο του κύκλου εργασιών του 2019 διαιρεμένο δια έξι (6). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών του 2019 δεν είναι θετικός, λογίζεται ο κύκλος εργασιών του Φεβρουαρίου 2020, πολλαπλασιαζόμενος επί δύο (2).
Ιούλιος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών Μαρτίου-Απριλίου-Μαΐου 2019. Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών ενός εκ των τριών (3) μηνών δεν είναι θετικός, λογίζεται το σύνολο του κύκλου εργασιών του 2019 διαιρεμένο δια τέσσερα (4). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών του 2019 δεν είναι θετικός, λογίζεται ο κύκλος εργασιών του Φεβρουαρίου 2020, πολλαπλασιαζόμενος επί τρία (3).
Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών Μαρτίου -Απριλίου-Μαΐου-Ιουνίου 2019. Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών ενός εκ των τεσσάρων (4) μηνών δεν είναι θετικός, λογίζεται το σύνολο του κύκλου εργασιών του 2019 διαιρεμένο δια τρία (3). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών του 2019 δεν είναι θετικός, λογίζεται ο κύκλος εργασιών του Φεβρουαρίου 2020 πολλαπλασιαζόμενος επί τέσσερα (4).

ii) Για τις επιχειρήσεις που τηρούν απλογραφικά βιβλία:

Μήνας ένταξης στη ρύθμιση της παρ. 2	Κύκλος εργασιών αναφοράς
--------------------------------------	--------------------------

Ιούνιος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών πρώτου και δεύτερου τριμήνου 2019, διαιρεμένο δια τρία (3). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών ενός εκ των δύο τριμήνων δεν είναι θετικός, λογίζεται το σύνολο του κύκλου εργασιών του 2019 διαιρεμένο δια έξι (6). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών του 2019 δεν είναι θετικός, λογίζεται ο κύκλος εργασιών του πρώτου τριμήνου του 2020 πολλαπλασιαζόμενος επί τα δύο τρίτα (2/3).
Ιούλιος 2020	Άθροισμα του κύκλου εργασιών του πρώτου τριμήνου 2019, πολλαπλασιαζόμενο επί το ένα τρίτο (1/3) και του δεύτερου τριμήνου του 2019, πολλαπλασιαζόμενο επί δύο τρίτα (2/3). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών ενός εκ των δύο τριμήνων δεν είναι θετικός, λογίζεται το σύνολο του κύκλου εργασιών του 2019 διαιρεμένο διά τέσσερα (4). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών του 2019 δεν είναι θετικός, λογίζεται ο κύκλος εργασιών πρώτου τριμήνου του 2020.
Αύγουστος-Σεπτέμβριος 2020	Άθροισμα του κύκλου εργασιών του πρώτου τριμήνου 2019, πολλαπλασιαζόμενο επί το ένα τρίτο (1/3) και του δεύτερου τριμήνου του 2019. Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών ενός εκ των δύο τριμήνων δεν είναι θετικός, λογίζεται το σύνολο του κύκλου εργασιών του 2019 διαιρεμένο διά τρία (3). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών του 2019 δεν είναι θετικός, λογίζεται ο κύκλος εργασιών πρώτου τριμήνου του 2020, πολλαπλασιαζόμενος επί τέσσερα τρίτα (4/3).

Ανεξαρτήτως μήνα ένταξης, δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι επιχειρήσεις που τηρούν διπλογραφικά βιβλία, σε περίπτωση μηδενικού κύκλου εργασιών κατά το έτος 2019 και τον Φεβρουάριο 2020, και οι επιχειρήσεις που τηρούν απλογραφικά βιβλία, σε περίπτωση μηδενικού κύκλου εργασιών κατά το έτος 2019 και το πρώτο τρίμηνο του 2020.

β) Οι επιχειρήσεις-εργοδότες, που δεν υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης ΦΠΑ ή απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ, πρέπει να παρουσιάζουν μείωση κατά 20% τουλάχιστον των ακαθάριστων εσόδων (κωδικός 047 δήλωσης Ε3), σε σχέση με τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς, ανάλογα με τον μήνα ένταξης, ως εξής:

Μήνας ένταξης στη ρύθμιση της παρ. 2	Ακαθάριστα έσοδα σε σχέση με τα οποία υπολογίζεται η μείωση κατά ποσοστό τουλάχιστον 20%
Ιούνιος 2020	Άθροισμα ακαθάριστων εσόδων Μαρτίου-Απριλίου 2020
Ιούλιος 2020	Άθροισμα ακαθάριστων εσόδων Μαρτίου-Απριλίου-Μαΐου 2020
Αύγουστος-Σεπτέμβριος 2020	Άθροισμα ακαθάριστων εσόδων Μαρτίου-Απριλίου-Μαΐου-Ιουνίου 2020

Ο κύκλος εργασιών αναφοράς, για τις επιχειρήσεις που δεν είναι υποκείμενες σε περιοδική δήλωση ΦΠΑ, ορίζεται ως ακολούθως:

Μήνας ένταξης στη ρύθμιση της παρ. 2	Ακαθάριστα έσοδα αναφοράς
Ιούνιος 2020	Σύνολο ακαθάριστων εσόδων 2019 διαιρεμένο δια έξι (6). Σε περίπτωση μη θετικών ακαθάριστων εσόδων το 2019, η επιχείρηση έχει δικαίωμα συμμετοχής.
Ιούλιος 2020	Σύνολο ακαθάριστων εσόδων 2019 διαιρεμένο δια τέσσερα (4). Σε περίπτωση μη θετικών ακαθάριστων εσόδων το 2019, η επιχείρηση έχει δικαίωμα συμμετοχής.
Αύγουστος-Σεπτέμβριος 2020	Σύνολο ακαθάριστων εσόδων 2019 διαιρεμένο δια τρία (3). Σε περίπτωση μη θετικών ακαθάριστων εσόδων το 2019, η επιχείρηση έχει δικαίωμα συμμετοχής.

5.α) Για επιχειρήσεις – εργοδότες που εντάσσονται στον μηχανισμό «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» και έχουν Κύριο Κωδικό Δραστηριότητας (ΚΑΔ), κατά τη δημοσίευση του παρόντος, έναν από τους κάτωθι:

51.10 «Αεροπορικές μεταφορές επιβατών»,

51.21 «Αεροπορικές μεταφορές εμπορευμάτων»,

52.23 «Δραστηριότητες συναφείς με τις αεροπορικές μεταφορές» και

33.16 «Επισκευή και συντήρηση αεροσκαφών και διαστημόπλοιων»,

β) για επιχειρήσεις-εργοδότες που ασκούν δραστηριότητες παροχής επιχειρηματικών συμβουλών και άλλων συμβουλών διαχείρισης (ΚΑΔ 70.22) αποκλειστικά προς εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον χώρο των αεροπορικών μεταφορών, όπως προκύπτει από τον κύριο ΚΑΔ τους (51.10, 51.21 και 51.23), καθώς και

γ) για επιχειρήσεις – εργοδότες που λειτουργούν εντός των αερολιμένων της Επικράτειας και μόνο για τους εκεί εργαζόμενούς τους, υποχρεούνται να καταβάλλουν τις ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν στον πραγματοποιηθέντα μειωμένο χρόνο εργασίας των εργαζομένων, κατά παρέκκλιση της περ. γ' της παρ. 3, υπολογιζόμενες επί των ονομαστικών τους αποδοχών. Οι ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν στον υπολειπόμενο συμβατικό χρόνο εργασίας των εργαζομένων αυτών, υπολογιζόμενες επί των ονομαστικών τους αποδοχών, καλύπτονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Κατ' εξαίρεση, για τις εν λόγω επιχειρήσεις, το χρονικό διάστημα ισχύος του μηχανισμού εκτείνεται έως και τις 31.12.2020. Δικαίωμα συμμετοχής από 16.10.2020

έως 31.12.2020 έχουν επιχειρήσεις, εφόσον είχαν δικαίωμα συμμετοχής στον μηχανισμό οποιαδήποτε στιγμή κατά το προηγούμενο χρονικό διάστημα.

6. Η δαπάνη για την υλοποίηση του μηχανισμού ενίσχυσης της απασχόλησης καλύπτεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ή/και από ευρωπαϊκούς πόρους.

7. Με κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται ο τρόπος, η διαδικασία, οι όροι, οι προϋποθέσεις της οικονομικής ενίσχυσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

8. Με απόφαση του υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύνανται να εξειδικεύονται τυχόν ειδικότερα ζητήματα και λεπτομέρειες αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για την εφαρμογή του παρόντος.

9. Το άρθρο ένατο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4683/2020](#) (Α' 83) καταργείται από 15.6.2020.

Άρθρο 32

Μέτρα οικονομικής ενίσχυσης εποχικά εργαζομένων με δικαίωμα υποχρεωτικής επαναπρόσληψης

1.α) Οι εργοδότες-επιχειρήσεις που επαναπροσέλαβαν εργαζομένους, οι οποίοι απασχολήθηκαν κατά το έτος 2019 με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας σε κύρια και μη κύρια ξενοδοχειακά και τουριστικά καταλύματα εποχικής λειτουργίας, κατά τη θερινή τουριστική περίοδο του έτους 2020, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. [1346/1983](#) (Α' 46), σε συνδυασμό με τους όρους κλαδικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας που είναι σε ισχύ, έχουν δικαίωμα από 1.6.2020 έως 30.9.2020 να θέσουν σε αναστολή τις συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου του προσωπικού της επιχείρησής τους.

β) Οι εργαζόμενοι της περ. α', των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τίθενται σε αναστολή είναι δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού του δέκατου τρίτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76).

2. α) Οι εργοδότες-επιχειρήσεις που επαναπροσέλαβαν εργαζομένους-οδηγούς τουριστικών λεωφορείων, οι οποίοι απασχολήθηκαν κατά το έτος 2019 με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας σε επιχειρήσεις τουριστικών λεωφορείων, κατά τη θερινή τουριστική περίοδο του έτους 2020, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 38 του ν. [1836/1989](#) (Α' 79), σε συνδυασμό με τους όρους συλλογικών συμβάσεων εργασίας που είναι σε ισχύ, έχουν δικαίωμα από 1.6.2020 έως 30.9.2020 να θέσουν σε αναστολή τις συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου του προσωπικού της επιχείρησής τους.

β) Οι εργαζόμενοι της περ. α', των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τίθενται σε αναστολή είναι δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού του δέκατου τρίτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. [4682/2020](#).

3. Οι συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων επιχειρήσεων-εργοδοτών των παρ. 1 και 2, που δεν θα επαναλειτουργήσουν, τίθενται σε αναστολή και οι εν λόγω εργαζόμενοι είναι δικαιούχοι αποζημίωσης ειδικού σκοπού.

4. α) Οι εργοδότες-επιχειρήσεις των παρ. 1 και 2 υποχρεούνται να ανακαλέσουν οριστικά την αναστολή συμβάσεων εργασίας μέρους ή του συνόλου των εργαζομένων, με βάση το ποσοστό πληρότητας για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις τουριστικών λεωφορείων της επιχείρησης, σταδιακά ως εξής:

i) με τη συμπλήρωση 20% της πληρότητας, οριστική ανάκληση της αναστολής τουλάχιστον του 1/3 των συμβάσεων εργασίας των ανωτέρω εργαζομένων,

ii) με τη συμπλήρωση 50% της πληρότητας, οριστική ανάκληση αναστολής τουλάχιστον του 2/3 των συμβάσεων εργασίας των ανωτέρω εργαζομένων,

iii) με τη συμπλήρωση 80% της πληρότητας, οριστική ανάκληση αναστολής όλων των συμβάσεων εργασίας των ανωτέρω εργαζομένων.

β) Οι εργοδότες-επιχειρήσεις των παρ. 1 και 2 έχουν δικαίωμα να υπαγάγουν στον μηχανισμό «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» τους εργαζόμενους, των οποίων η αναστολή των συμβάσεων εργασίας έχει ανακληθεί οριστικά.

γ) Οι εργοδότες-επιχειρήσεις των παρ. 1 και 2 έχουν δικαίωμα να εφαρμόζουν συνδυαστικά τις περ. α' και β' μέχρι τις 30.9.2020.

5. Η αποζημίωση ειδικού σκοπού ορίζεται στο ποσό των πεντακοσίων τριάντα τεσσάρων (534) ευρώ για κάθε μήνα αναστολής της σύμβασης εργασίας και επί του ποσού αυτού υπολογίζονται οι ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη και εργαζομένου.

6. Οι επιχειρήσεις-εργοδότες, που κάνουν χρήση των ρυθμίσεων των παρ. 1 και 2, υποχρεούνται να μην προβούν σε καταγγελία των συμβάσεων εργασίας και, σε περίπτωση πραγματοποίησής της, αυτή είναι άκυρη.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ρυθμίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις καταβολής της αποζημίωσης ειδικού σκοπού, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 33

Έκτακτη αποζημίωση εποχικά εργαζομένων χωρίς δικαίωμα υποχρεωτικής επαναπρόσληψης

1. Εποχικά εργαζόμενοι του τουριστικού και επισιτιστικού κλάδου, που επιδοτούνται με βάση την περ. β΄ της παρ. 2 του άρθρου 4, σε συνδυασμό με την παρ. 9 του άρθρου 6 του ν. [1545/1985](#) (Α΄ 91), που απασχολήθηκαν κατά το έτος 2019, με πλήρη ή μερική απασχόληση, για τους οποίους δεν υπάρχει υποχρέωση επαναπρόσληψης κατά τις ισχύουσες διατάξεις και οι οποίοι έλαβαν τακτική επιδότηση ανεργίας, διάρκειας τριών (3) μηνών και πέντε (5) ημερών, κατά το χρονικό διάστημα από τον Σεπτέμβριο 2019 έως και τον Φεβρουάριο 2020, είναι δικαιούχοι μηνιαίας έκτακτης αποζημίωσης ποσού ίσου προς το τελευταίο μηνιαίο επίδομα ανεργίας που έλαβαν.

2. Η αποζημίωση καταβάλλεται μηνιαία για τους μήνες Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο 2020, εφόσον οι ανωτέρω δικαιούχοι παραμείνουν εγγεγραμμένοι στο μητρώο ανέργων του ΟΑΕΔ για το αντίστοιχο διάστημα.

3. Οι εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων της παρ. 1, οι οποίοι έχουν προσληφθεί ή θα προσληφθούν έως τις 30.9.2020 με μερική απασχόληση, καλύπτονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για το διάστημα από 1ης.6.2020 έως 30.9.2020.

4. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις, καθώς και κάθε περαιτέρω αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

5. Οι δαπάνες που προκαλούνται από την εφαρμογή του παρόντος καλύπτονται από τον κρατικό προϋπολογισμό και υπάγονται στη ρύθμιση της παρ. 2 του άρθρου 1 του π.δ. [219/1973](#) (Α΄ 200).

6. Η έκτακτη αποζημίωση της παρ. 1 απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 29 του ν. [3986/2011](#) (Α΄ 152), δεν κατάσχεται ούτε συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα των τελευταίων και τα ασφαλιστικά ταμεία, όπως επίσης δεν κατάσχεται από πιστωτικά ιδρύματα για οφειλές προς αυτά ούτε συμψηφίζεται με οφειλές προς πιστωτικά ιδρύματα και δεν προσμετράται στο συνολικό, πραγματικό ή τεκμαρτό, οικογενειακό εισόδημα.

Άρθρο 34

Δικαίωμα ένταξης στον μηχανισμό στήριξης εργαζομένων που διατελούν σε άδεια

Εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις-εργοδότες, των οποίων η λειτουργία αναστάλη με εντολή δημόσιας αρχής, που είχαν εξαιρεθεί από τον ειδικό μηχανισμό στήριξης του δέκατου τρίτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 64), ως διατελούντες σε νόμιμη άδεια, όπως άδεια ασθένειας, άδεια μητρότητας ή εξάμηνη ειδική παροχή προστασίας της μητρότητας, εφόσον η άδειά τους έληξε κατά τη διάρκεια αναστολής λειτουργίας της επιχείρησης με εντολή δημόσιας αρχής,

καθίστανται δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού για το χρονικό διάστημα από την 1η.5.2020 μέχρι την ημέρα λήξης της αναστολής λειτουργίας της επιχείρησης. Η αποζημίωση ειδικού σκοπού υπολογίζεται κατ' αναλογία των ημερών κατά τις οποίες η σύμβαση εργασίας των ανωτέρω εργαζομένων τελεί σε αναστολή με βάση υπολογισμού το ποσό που αντιστοιχεί σε τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες και ανέρχεται στα πεντακόσια τριάντα τέσσερα (534) ευρώ. Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η προβλεπόμενη στο υποκεφάλαιο Α1 της υπ' αρ. 17788/346/2020 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1779).

Άρθρο 35

Δυνατότητα χρήσης μειωμένου ωραρίου εργασίας γονέων ως έκτακτο και προσωρινό μέτρο

1. Κατ' εξαίρεση των κείμενων διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας για τα χρονικά όρια εργασίας, οι εργαζόμενοι γονείς του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 4 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76) δύνανται, μέχρι τη λήξη του σχολικού έτους 2019-2020, με αίτησή τους και κατόπιν συμφωνίας με τον εργοδότη, να εργασθούν με μείωση των ωρών του ημερήσιου συμβατικού τους ωραρίου, μέχρι και 25%, χωρίς ανάλογη μείωση των αποδοχών τους. Στην περίπτωση αυτήν απασχολούνται πέραν του ωραρίου τους σε άλλες εργάσιμες ημέρες σε χρόνο που συμφωνείται μεταξύ των μερών, κατά ώρες αντίστοιχες των ως άνω ωρών μείωσης του ωραρίου εργασίας τους, χωρίς επιπλέον αμοιβή υπερεργασίας και υπερωριακής απασχόλησης.
2. Η διευκόλυνση της παρ. 1 χορηγείται ανεξάρτητα ή συμπληρωματικά της άδειας ειδικού σκοπού της παρ. 3 του άρθρου 4 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76).
3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και κάθε περαιτέρω αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 36

Μετάκληση πολίτη τρίτης χώρας για απασχόληση σε αγροτικές εργασίες

Οι πολίτες τρίτων χωρών που απασχολούνται, κατ' εφαρμογή του άρθρου τεσσαρακοστού δεύτερου της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90), στην αγροτική οικονομία ασφαρίζονται στον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων με εργόσημο, σύμφωνα με το άρθρο 27 του ν. [2639/1998](#) (Α' 205) και το άρθρο 20 του ν. [3863/2010](#) (Α' 115).

Άρθρο 37

Παράταση αναστολής συμβάσεων εργασίας για τους μήνες Ιούνιο και Ιούλιο 2020

1. Επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που ανήκουν στους κλάδους τουρισμού, μεταφορών, πολιτισμού και αθλητισμού και πλήττονται σημαντικά, βάσει ΚΑΔ που ορίζονται από το Υπουργείο Οικονομικών, δύνανται να παρατείνουν την αναστολή συμβάσεων των εργαζομένων τους που έχουν ήδη τεθεί σε αναστολή ή να θέσουν σε αναστολή συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου των εργαζομένων τους, κατ' ανώτατο χρονικό διάστημα έως τριάντα (30) ημερών ανά μήνα και πάντως όχι πέραν της 31ης.7.2020.
2. Επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα στον κλάδο της εστίασης που πλήττονται σημαντικά, βάσει ΚΑΔ που ορίζονται από το Υπουργείο Οικονομικών, δύνανται να παρατείνουν την αναστολή συμβάσεων των εργαζομένων τους που έχουν ήδη τεθεί σε αναστολή ή να θέσουν σε αναστολή συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου των εργαζομένων τους, κατ' ανώτατο χρονικό διάστημα έως τριάντα (30) ημερών ανά μήνα και πάντως όχι πέραν της 30ής.6.2020.
3. Οι εργαζόμενοι των παρ. 1 και 2, των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τελούν σε αναστολή, είναι δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού του δέκατου τρίτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76) κατ' αναλογία των ημερών παράτασης αναστολής των συμβάσεων εργασίας με βάση υπολογισμού το ποσό των πεντακοσίων τριάντα τεσσάρων (534) ευρώ που αντιστοιχεί στις τριάντα (30) ημέρες και παρέχεται πλήρης ασφαλιστική κάλυψη επί του ονομαστικού τους μισθού.
4. Οι επιχειρήσεις-εργοδότες των παρ. 1 και 2 για όσο χρόνο κάνουν χρήση των ανωτέρω μέτρων και σε κάθε περίπτωση μέχρι την 31η.7.2020 και την 30ή.6.2020 αντίστοιχα, υποχρεούνται να μην προβούν σε μειώσεις του προσωπικού τους με καταγγελία συμβάσεων εργασίας και σε περίπτωση πραγματοποίησής της, αυτή είναι άκυρη.
5. Οι επιχειρήσεις-εργοδότες, που κάνουν χρήση των ρυθμίσεων των παρ. 1 και 2, υποχρεούνται, μετά από τη λήξη του χρονικού διαστήματος της αναστολής των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων αυτών, να διατηρήσουν για χρονικό διάστημα τριάντα (30) ημερών τον ίδιο αριθμό θέσεων εργασίας και με το ίδιο είδος σύμβασης εργασίας.
6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ρυθμίζονται οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις καταβολής της αποζημίωσης ειδικού σκοπού, καθώς και κάθε άλλη περαιτέρω αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 38

Παράταση της αναστολής προθεσμιών λήξης, εμφάνισης και πληρωμής αξιολογίων οφειλόμενων από επιχειρήσεις του τουριστικού κλάδου

Στο άρθρο δεύτερο της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 75), όπως κυρώθηκε με τον ν. [4684/2020](#) (Α΄ 86) προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4.α) Οι προθεσμίες λήξης, εμφάνισης και πληρωμής αξιογράφων οφειλόμενων από επιχειρήσεις, με Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας που παρατίθενται στον πίνακα της παρούσας, οι οποίες ανεστάλησαν σύμφωνα με την περ. α΄ της παρ. 1, κατόπιν της ηλεκτρονικής διαβίβασης και γνωστοποίησής τους στην ειδική σχετική ηλεκτρονική πλατφόρμα της περ. β΄ της παρ. 1, αναστέλλονται κατά επιπλέον εξήντα (60) ημέρες.

ΚΑΔ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

55.10 Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα

55.20 Καταλύματα διακοπών και άλλα

καταλύματα σύντομης διαμονής

55.30 Χώροι κατασκήνωσης, εγκαταστάσεις για οχήματα αναψυχής και ρυμουλκούμενα οχήματα

55.90.19 Άλλες υπηρεσίες καταλύματος π.δ.κ.α.

79.11 Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων

79.12 Δραστηριότητες γραφείων οργανωμένων ταξιδιών

79.90 Άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες

β) Για τους κομιστές αξιογράφων, οι οποίοι κατά την έκδοση της παρούσας, δεν δραστηριοποιούνται στους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) της περ. α΄, εάν το σύνολο της αξίας των αξιογράφων που αναστέλλονται, σύμφωνα με την περ. α΄, είναι μεγαλύτερο του 20% του μέσου μηνιαίου κύκλου συναλλαγών τους του αμέσως προηγούμενου φορολογικού έτους, όπως αυτός υπολογίζεται με βάση είτε τις συνολικές εκροές που έχουν περιληφθεί σε αρχικές και τροποποιητικές δηλώσεις, εμπρόθεσμες ή εκπρόθεσμες δηλώσεις ΦΠΑ, είτε με βάση τις αντίστοιχες δηλώσεις από τις οποίες προκύπτει ο κύκλος εργασιών τους αν δεν υποβάλλουν δηλώσεις ΦΠΑ, παρατείνεται η προθεσμία καταβολής και αναστέλλεται η είσπραξη οφειλών που έχουν βεβαιωθεί από δηλώσεις ΦΠΑ με ποσό φόρου προς καταβολή (χρεωστικές) έως τις 30.9.2020. Ομοίως, παρατείνεται η προθεσμία καταβολής και αναστέλλεται η είσπραξη βεβαιωμένων οφειλών στις ΔΟΥ ή τα Ελεγκτικά Κέντρα, καθώς και οι προθεσμίες καταβολής των δόσεων ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών έως τις 30.9.2020. Κατά το χρονικό διάστημα παράτασης της προθεσμίας καταβολής και αναστολής είσπραξης, τα οφειλόμενα ποσά δεν επιβαρύνονται με τόκους ή προσαυξήσεις. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Διοικητή της ΑΑΔΕ, καθορίζονται τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για την εφαρμογή του παρόντος, οι διαδικασίες αποστολής ή διαβίβασής τους στη Φορολογική

Διοίκηση από τους φορολογούμενους ή τρίτους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα.».

Άρθρο 39

Παράταση θητείας ΔΣ Εθνικής Γενικής Συνομοσπονδίας Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου Ελλάδος και των ΔΣ των Σωματείων και Ενώσεων Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου

Η θητεία των μελών του διοικητικού συμβουλίου της Εθνικής Γενικής Συνομοσπονδίας Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου Ελλάδος (ΕΓΣΑΘΠΕ) και των διοικητικών συμβουλίων των σωματείων και ενώσεων αναπήρων και θυμάτων πολέμου, οι οποίες, βάσει των οικείων καταστατικών, έληξαν ή λήγουν ενόσω βρίσκονται σε ισχύ τα έκτακτα μέτρα για τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνονται για δύο μήνες (2) και πάντως όχι πέραν της 30ής.11.2020. Η παρούσα κατισχύει κάθε διαφορετικής καταστατικής ρύθμισης, εφόσον η προβλεπόμενη θητεία λήγει πριν την 30ή.11.2020.

Άρθρο 40

Οικονομική ενίσχυση λόγω νοσηλείας

1. Σε περίπτωση που τα άτομα τα οποία υπέστησαν τραυματισμό κατά τις πυρκαγιές που έπληξαν περιοχές της Περιφέρειας Αττικής στις 23 και 24 Ιουλίου 2018 απεβίωσαν, χωρίς να υποβάλουν αίτηση για την εφ- άπαξ οικονομική ενίσχυση ποσού έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ, η οποία χορηγείται σύμφωνα με την υπ' αρ. [64662/1976/7.12.2018](#) κοινή υπουργική απόφαση (Β' 5529), η οικονομική ενίσχυση καταβάλλεται στον σύζυγο του αποβιώσαντος δικαιούχου ή στο πρόσωπο με το οποίο είχε συνάψει σύμφωνο συμβίωσης.
2. Σε περίπτωση που κατά τον χρόνο θανάτου του δικαιούχου, δεν υφίσταται γάμος ή σύμφωνο συμβίωσης, η οικονομική ενίσχυση της παρ. 1 καταβάλλεται στους κληρονόμους του, σύμφωνα με τις διατάξεις περί κληρονομικής διαδοχής.
3. Η οικονομική ενίσχυση της παρ. 1 καταβάλλεται από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ), κατόπιν αίτησης, στην οποία καταχωρούνται υποχρεωτικά στοιχεία ενεργού τραπεζικού λογαριασμού (IBAN) πιστωτικού ιδρύματος που λειτουργεί στην Ελλάδα, δικαιούχος ή συνδικαιούχος του οποίου είναι ο αιτών.
4. Η αίτηση για τη χορήγηση της οικονομικής ενίσχυσης της παρ. 1 συνοδεύεται από:
 - α) Ληξιαρχική πράξη θανάτου του αποβιώσαντος τραυματία.
 - β) Βεβαίωση από τον ΟΠΕΚΑ ή υπεύθυνη δήλωση του αιτούντος, ότι ο αποβιώσας δεν είχε καταθέσει αίτηση για την καταβολή της οικονομικής ενίσχυσης.

γ) Ληξιαρχική πράξη γάμου ή αντίγραφο του συμφώνου συμβίωσης, αν πρόκειται για σύζυγο ή για πρόσωπο με το οποίο ο αποβιώσας συνδεόταν με σύμφωνο συμβίωσης, αντίστοιχα.

δ) Πιστοποιητικό εγγυτέρων συγγενών και πιστοποιητικό περί μη δημοσίευσης διαθήκης, σε περίπτωση εξ αδιαθέτου κληρονομικής διαδοχής.

ε) Πιστοποιητικό περί δημοσίευσης διαθήκης και αντίγραφο της δημοσιευμένης διαθήκης, σε περίπτωση κληρονομικού δικαιώματος εκ διαθήκης.

στ) Φωτοαντίγραφο δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή σχετικής προσωρινής βεβαίωσης αρμόδιας αρχής, σε περίπτωση που ο αιτών είναι Έλληνας πολίτης ή φωτοαντίγραφο διαβατηρίου και νόμιμου τίτλου διαμονής σε περίπτωση αλλοδαπού αιτούντος.

ζ) Βεβαίωση Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) του αιτούντος.

η) Βεβαίωση Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ) του αιτούντος.

5. Σε περίπτωση αιτούντος που τελεί υπό δικαστική συμπαράσταση, η αίτηση υποβάλλεται από το πρόσωπο που έχει διορισθεί δικαστικός συμπαραστάτης με δικαστική απόφαση, αντίγραφο της οποίας προσκομίζεται.

6. Σε περίπτωση που η αίτηση υποβάλλεται για λογαριασμό περισσότερων δικαιούχων, ο αιτών οφείλει να συνυποβάλει και εξουσιοδότηση από τους λοιπούς συνδικαιούχους, με την οποία εξουσιοδοτείται για υποβολή της αίτησης και είσπραξη της οικονομικής ενίσχυσης και για λογαριασμό τους.

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

Άρθρο 41

Αποδοχές απασχολούμενου ιατρικού προσωπικού της Α.Ε.Μ.Υ. Α.Ε.

Στο άρθρο 64 του ν. [4368/2016](#) (Α΄ 21), προστίθεται παρ. 8, ως εξής:

«8. Οι αποδοχές του απασχολούμενου ιατρικού προσωπικού της Α.Ε.Μ.Υ. Α.Ε., που διορίζεται με τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. [4505/2017](#) (Α΄ 189), εξομοιώνονται με τις προβλεπόμενες, για τους αντίστοιχους βαθμούς, κατηγορίες και ειδικότητες, αποδοχές των Ιατρών και Οδοντιάτρων του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. [4472/2017](#) (Α΄ 74). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Υγείας και Εσωτερικών ρυθμίζονται η αντιστοίχιση του ανωτέρω ιατρικού προσωπικού με αυτό του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.), καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 42

Οργανισμοί λειτουργίας των Ν.Π.Δ.Δ. του Υπουργείου Υγείας

Το άρθρο 12 του ν. [4638/2019](#) (Α'181) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 12

Οργανισμοί Λειτουργίας των Ν.Π.Δ.Δ. του Υπουργείου Υγείας

Κατ'εξαιρέση, για το χρονικό διάστημα έως 31.12.2020, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. [4622/2019](#) (Α' 133) για τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου του Τομέα Υγείας του Υπουργείου Υγείας, των οποίων η οργάνωση και λειτουργία εξακολουθεί να διέπεται από την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2889/2001 (Α' 37). Κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα παραμένει σε ισχύ η παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. [4622/2019](#).».

Άρθρο 43

Διοίκηση Υγειονομικών Περιφερειών

1. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. [3329/2005](#) (Α' 81) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η ισχύς της παρούσας διάταξης άρχεται την 31η.12.2020.».

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. [3329/2005](#) αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα υπάρχοντα επτά Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Διοίκηση Υγειονομικής Περιφέρειας Δ.Υ.Πε.» μετονομάζονται την 31η.12.2020 ως ακολούθως:».

Άρθρο 44

Ενταλματοποίηση και καταβολή δεδουλευμένων εφημεριών

Το άρθρο 49 του ν. [4633/2019](#)">[4633/2019](#) (Α'161) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 49

Ενταλματοποίηση και καταβολή δεδουλευμένων εφημεριών

1. Καθίστανται νόμιμες και δύνανται να ενταλματοποιηθούν και να πληρωθούν οι εφημερίες που έχουν πραγματοποιηθεί από 16.10.2019 έως και την ημερομηνία

δημοσίευσης του παρόντος, καθ' υπέρβαση του ανώτατου ορίου των πρόσθετων εφημεριών της παρ. 6 του άρθρου 34 του ν. [4351/2015](#) (Α' 164). Το ανωτέρω εδάφιο καταλαμβάνει και το Γενικό Νοσοκομείο Θήρας.

2. Η αποζημίωση των προαναφερόμενων εφημεριών καταβάλλεται είτε από τα λειτουργικά έσοδα των νοσοκομείων και των Δ.Υ.Πε., είτε από τυχόν αδιάθετες πιστώσεις της ειδικής επιχορήγησης ετών 2019 και 2020 του Υπουργείου Υγείας για την αποζημίωση των εφημεριών ιατρών των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και των Π.Ε.Δ.Υ., είτε από τον προϋπολογισμό της ΑΕΜΥ ΑΕ για το Γενικό Νοσοκομείο Θήρας.».

Άρθρο 45

Επιτροπή Αξιολόγησης

Η παρ. 4 του άρθρου 248 του ν. [4512/2018](#) (Α' 5), αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η Επιτροπή Αξιολόγησης επικουρείται στο έργο της από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες - αξιολογητές, οι οποίοι επιλέγονται, είτε μεταξύ των καταχωρημένων σε ειδικό κατάλογο που τηρείται στον Ε.Ο.Φ., ως πιστοποιημένοι, σε σχέση με την επιστημονική εξειδίκευσή τους, είτε μεταξύ αυτών που ανήκουν σε πανεπιστημιακούς ή ερευνητικούς φορείς. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και υπό την προϋπόθεση ότι δεν είναι δυνατή η επιλογή των αξιολογητών κατά τα οριζόμενα στα προηγούμενα εδάφια, η Επιτροπή, με αιτιολογημένη απόφασή της, δύναται να αναθέσει την εισήγηση για την αξιολόγηση σε εξωτερικό αξιολογητή της επιλογής της. Στο πλαίσιο κάθε ενεργούμενης αξιολόγησης, οι εξωτερικοί αξιολογητές επιλέγονται με κριτήριο την επιστημονική ειδίκευσή τους και τις αποδεδειγμένες επιστημονικές ικανότητές τους στη θεραπευτική κατηγορία στην οποία ανήκει το υπό αξιολόγηση φάρμακο. Η Επιτροπή Αξιολόγησης μπορεί να αναθέσει την προεισήγηση για την αξιολόγηση του φαρμάκου και σε πανεπιστημιακούς ή ερευνητικούς φορείς.».

Άρθρο 46

Επιτροπή Διαπραγμάτευσης Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

Η παρ. 6 του άρθρου 254 του ν. [4512/2018](#) (Α' 5), αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία της διαπραγμάτευσης και της λειτουργίας της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης, ο τρόπος σύναψης των συμφωνιών με τους ΚΑΚ και ο Κανονισμός Λειτουργίας της, καθώς και ο τρόπος ορισμού των τιμών αναφοράς (ΤΑ), που αποτελούν ασφαλιστικές τιμές αποζημίωσης για τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΚΑ) και τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.. Για τον καθορισμό της αποζημίωσης των μελών της Επιτροπής του άρθρου αυτού εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 21 του ν. [4354/2015](#) (Α' 176), όπως εκάστοτε ισχύουν. Η αποζημίωση του προηγούμενου εδαφίου καλύπτεται εξ ολοκλήρου από

τις πιστώσεις του καταβαλλόμενου τέλους αξιολόγησης της παρ. 1 του άρθρου 250 του ν. [4512/2018](#) (Α΄5).».

Άρθρο 47

Απαλλαγή υποχρέωσης ιατρών υπαίθρου

Προστίθεται υποπερ. 7 στην περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. [4208/2013](#) (Α΄ 252), ως εξής:

«7. Οι ιατροί που έχουν εγγραφεί στο Α΄ έτος Ιατρικών Σχολών της ημεδαπής και αλλοδαπής μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2005-2006.».

Άρθρο 48

Ρυθμίσεις θεμάτων νοσοκομείων ΕΣΥ, κέντρων υγείας και ΟΚΑΝΑ

Στην παρ. 1 του άρθρου 41 του ν. [4058/2012](#) (Α΄ 63) προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Η συνεργασία με τους ανωτέρω πραγματοποιείται κατά παρέκκλιση του άρθρου 6 του ν. [2527/1997](#) (Α΄206), καθώς και της περ. α της παρ. 20 του ένατου άρθρου του ν. [4057/2012](#) (Α΄54), μετά από πλήρως αιτιολογημένη έκθεση του φορέα και απόφαση του Υπουργού Υγείας.».

Άρθρο 49

Παροχή έκτακτης ενίσχυσης σε προσωπικό απασχολούμενο σε ΜΕΘ ή ΜΑΦ ή κλινικές ασθενών από κορωνοϊό COVID-19

1. Στο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, καθώς και στο βοηθητικό προσωπικό καθαρισμού που υπηρετεί σε νοσοκομεία (Ε.Σ.Υ., πανεπιστημιακά και στρατιωτικά νοσοκομεία, Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.), παρέχοντας τις υπηρεσίες του σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, ή σε Μονάδα Αυξημένης Φροντίδας, όπου νοσηλεύονται ασθενείς νοσούντες από κορωνοϊό COVID-19 ή σε κλινικές νοσηλείας νοσούντων από κορωνοϊό COVID-19, καταβάλλεται αποκλειστικά και μόνο για το έτος 2020 έκτακτη οικονομική ενίσχυση προερχόμενη από δωρεά του Κοινοφελούς Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος για τις παρασχεθείσες εκ μέρους τους υπηρεσίες για την καταπολέμηση του κορωνοϊού COVID-19. Η παροχή αυτή συνιστά επιπλέον παροχή σε σχέση με τον βασικό μισθό που λαμβάνει ο δικαιούχος και είναι ακατάσχετη και αφορολόγητη.
2. Η οικονομική ενίσχυση της παρ. 1 χορηγείται, εφόσον ο δικαιούχος μισθοδοτήθηκε για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός (1) μηνός από 25.2.2020 και έως την έναρξη

ισχύος του παρόντος, ως υπηρετών σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, σε Μονάδα Αυξημένης Φροντίδας ή σε κλινική ασθενών νοσούντων από κορωνοϊό COVID-19.

3. Τα νοσοκομεία υπό την εποπτεία των Δ.Υ.Πε., τα στρατιωτικά νοσοκομεία και το Ν.Ι.Μ.Τ.Σ., υπό την εποπτεία των οικείων Γενικών Επιτελείων των κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, συντάσσουν αναλυτικές καταστάσεις για τους δικαιούχους της οικονομικής ενίσχυσης των παρ. 1 και 2. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τη σύνταξη των ανωτέρω καταστάσεων, οι δικαιούχοι καλούνται από τη διοίκηση των νοσοκομείων να δηλώσουν εγγράφως τη συναίνεσή τους στη λήψη της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης από το Κοινωνικό Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, παρέχοντας τα στοιχεία των λογαριασμών τους αποκλειστικά και μόνο προς τον σκοπό της χρήσης τους άπαξ εκ μέρους του κοινωνικού ιδρύματος, για την απευθείας μεταφορά του ποσού της ιδιωτικής δωρεάς από τους ανωτέρω φορείς προς τους δικαιούχους. Δικαιούχοι που δεν εξεδήλωσαν εγγράφως τη συναίνεσή τους για τη συμμετοχή στο ανωτέρω πρόγραμμα έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, δεν δικαιούνται να λάβουν τη συγκεκριμένη παροχή. Οι λίστες των δικαιούχων και οι δηλώσεις αποδοχής της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, οι οποίες περιλαμβάνουν τον αριθμό φορολογικού μητρώου του δικαιούχου, τον φορέα - νοσοκομείο στο οποίο αυτός εργάζεται και τον αριθμό του τραπεζικού λογαριασμού του (IBAN), διαβιβάζονται από το Υπουργείο Υγείας στο Κοινωνικό Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, με ασφαλή τρόπο, αποκλειστικά και μόνο προς τον σκοπό της χρήσης τους, για την απευθείας μεταφορά του ποσού της δωρεάς προς τους δικαιούχους.

4. Το Κοινωνικό Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος υποχρεούται στην ισομερή κατανομή της δωρεάς σε όλους τους δικαιούχους, ανακοινώνοντας στον Υπουργό Υγείας το ποσό της δωρεάς ανά άτομο και υλοποιώντας εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος την καταβολή του ανωτέρω ποσού στους πιστοποιημένους δικαιούχους. Απαγορεύεται κάθε απευθείας επικοινωνία των δικαιούχων με το Κοινωνικό Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος αναφορικά με την υλοποίηση της εν λόγω δωρεάς.

5. Το Κοινωνικό Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος δεσμεύεται για την τήρηση της εμπιστευτικότητας των στοιχείων των δικαιούχων και τη συμμόρφωση του με τις υποχρεώσεις του ως υπευθύνου επεξεργασίας, σύμφωνα με τους ορισμούς του Γενικού Κανονισμού Προσωπικών Δεδομένων και τις διατάξεις του ν. 4624/2019 (Α' 137) κατά την υλοποίηση της δωρεάς του. Περαιτέρω, δεσμεύεται ότι θα προβεί στη σύμφωνα με τα ανωτέρω χρήση των διαβιβαζόμενων στοιχείων των δικαιούχων, άπαξ, για τη μεταφορά των ποσών της δωρεάς, γνωστοποιώντας την ολοκλήρωση της διαδικασίας μεταφοράς στο Υπουργείο Υγείας ως προς το σύνολο των δικαιούχων και παρέχοντας καταστάσεις ως προς το ποσό της δωρεάς ανά δικαιούχο.

6. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζονται κάθε λεπτομέρεια εφαρμογής των παρ. 1-3, ο τρόπος σύνταξης των βεβαιώσεων δικαιούχων, ο τρόπος προσδιορισμού και οι επιμέρους κατηγορίες δικαιούχων της δωρεάς από τα νοσοκομεία, οι οριζόμενες ως κλινικές νοσηλείας ΜΑΦ και ΜΕΘ για τον κορωνοϊό COVID-19, ο ασφαλής τρόπος μετάδοσης των δεδομένων των δικαιούχων και των στοιχείων λογαριασμών τους στο Κοινωνικό Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, καθώς και κάθε σχετική προς τα ανωτέρω λεπτομέρεια.

Άρθρο 50

Θέσεις Προϊσταμένων στη Διεύθυνση Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Εκτάκτων Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας

1. Η παρ. 2 του άρθρου 28 του ν. [4633/2019](#)">[4633/2019](#) (Α'161) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στα Τμήματα της Διεύθυνσης Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Εκτάκτων Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας μπορούν να προϊστανται: α) στο Τμήμα Προγραμματισμού, Σχεδιασμού και Επικοινωνίας για την αντιμετώπιση έκτακτων υγειονομικών αναγκών, υπάλληλοι των κλάδων ΠΕ Διοικητικού ή ΠΕ Οικονομικού ή ΠΕ Κοινωνιολόγων ή ΠΕ Πληροφορικής ή ΤΕ Κοινωνικής Εργασίας, β) στο Τμήμα Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτου Ανάγκης, υπάλληλοι του κλάδου ΠΕ Διοικητικού ή ΠΕ Οικονομικού ή ΠΕ Πληροφορικής ή ΠΕ Μηχανικών, γ) στο Τμήμα Διαπολιτισμικής Φροντίδας, υπάλληλοι των κλάδων ΠΕ Διοικητικού ή ΠΕ Οικονομικού ή ΠΕ Κοινωνιολόγων, ή ΠΕ Ψυχολόγων ή ΤΕ Επισκεπτών και Επισκεπτριών Υγείας ή ΤΕ Εποπτών Δημόσιας Υγείας.

Προϊστάμενος της Διεύθυνσης τοποθετείται ανώτερος υπάλληλος κλάδου ΠΕ Διοικητικού του Υπουργείου Υγείας,

ο οποίος πρέπει να διαθέτει αποδεδειγμένη εμπειρία στην αντιμετώπιση επειγουσών καταστάσεων και γενικά στη διαχείριση κρίσεων και στον συντονισμό νοσηλευτικών μονάδων, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δέκα (10) ετών. Η τοποθέτηση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης γίνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μεταβατικά, μέχρι την επιλογή προϊσταμένων σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, στην οποία ως ειδική προϋπόθεση περιλαμβάνεται η ανωτέρω αναφερόμενη εμπειρία.»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. [4633/2019](#)">[4633/2019](#) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Συστήνεται θέση Αναπληρωτή Προϊσταμένου της Διεύθυνσης, η οποία είναι θέση επιπέδου Προϊσταμένου Υποδιεύθυνσης. Αναπληρωτής Προϊστάμενος της Διεύθυνσης τοποθετείται ανώτερος υπάλληλος κλάδου ΠΕ Διοικητικού, ή ΠΕ Οικονομικού ή ΠΕ Κοινωνιολογίας ή ΠΕ Πληροφορικής του Υπουργείου Υγείας, ο οποίος πρέπει να διαθέτει αποδεδειγμένη εμπειρία στην αντιμετώπιση επειγουσών καταστάσεων, στην υγειονομική διαχείριση μεταναστών για χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριών (3) ετών και γενικά στη διαχείριση κρίσεων. Η τοποθέτηση του Αναπληρωτή Προϊσταμένου της Διεύθυνσης γίνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας μεταβατικά, μέχρι την επιλογή προϊσταμένων σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, στην οποία ως ειδική προϋπόθεση περιλαμβάνεται η ανωτέρω αναφερόμενη εμπειρία.

Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας, τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης αναπληρώνει στα καθήκοντά του ο Αναπληρωτής Προϊστάμενος. Σε κρίσεις που αφορούν σε αύξηση των μεταναστευτικών ροών, επιδημίες, πανδημίες, καθώς και σε ασκήσεις συναφείς με τα ανωτέρω, με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από πρόταση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης, είναι δυνατόν να μεταβιβάζονται αρμοδιότητες αυτού στον Αναπληρωτή Προϊστάμενο.»

Άρθρο 51

Δαπάνες υγειονομικής περίθαλψης για παροχές ασθένειας σε είδος που χορηγήθηκαν σε ασφαλισμένους κρατών - μελών της Ε.Ε., χωρών ΕΟΧ και Ελβετίας

Στην παρ. 8 του άρθρου 100 του ν. [4172/2013](#) (Α' 167) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 8 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Οι δαπάνες υγειονομικής περίθαλψης που καταβάλλονται για παροχές ασθένειας σε είδος που χορηγήθηκαν σε ασφαλισμένους κρατών - μελών της ΕΕ., χωρών ΕΟΧ και Ελβετίας ως προσωρινά ή μόνιμα διαμένοντες στην Ελλάδα βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 και του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, οι οποίες εν συνεχεία αποδίδονται από τους οικείους ευρωπαϊκούς ασφαλιστικούς φορείς στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ως Οργανισμό Σύνδεσης για την αποζημίωση των εν λόγω δαπανών, παρακολουθούνται διακριτά, δεν συνυπολογίζονται στο ανώτατο όριο δαπάνης, όπως αυτό προβλέπεται στην περ. 3 της παρ. ΣΤ' του άρθρου 2 του Μέρους Β του ν. [4336/2015](#) (Α' 94) και δεν υπάγονται στις διατάξεις των άρθρων 100 παρ. 1 του ν. [4172/2013](#) και 11 του ν. [4052/2012](#) (Α' 41). Στις διατάξεις της παρούσας περιλαμβάνονται και όσες από τις ανωτέρω δαπάνες δεν υποβλήθηκαν διακριτά, αλλά μπορούν να πιστοποιηθούν ότι αφορούν στους δικαιούχους περίθαλψης. Τα ανωτέρω ισχύουν από 1.1.2017.».

Άρθρο 52

Δαπάνες για την προμήθεια μέσω ατομικής προστασίας

Δαπάνες που διενεργήθηκαν στο πλαίσιο διαδικασιών έκτακτης προμήθειας μέσω ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), τηρουμένων οπωσδήποτε των προϋποθέσεων της παρ. 2 του άρθρου τρίτου της από 25.2.2020 ΠΝΠ «Κατεπείγοντα μέτρα αποφυγής και περιορισμού της

διάδοσης κορωνοϊού» (Α' 42), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4682/2020](#) (Α' 76), για το ιατρονοσηλευτικό προσωπικό νοσοκομείων, από τις οικείες Δ.Υ.Πε. κατά τη χρονική περίοδο από 26.2.2020 έως και 30.4.2020 είναι νόμιμες ως προς τις παραληφθείσες ποσότητες παραδοτέων ΜΑΠ μέχρι και 30.4.2020, ανεξαρτήτως του εάν τηρήθηκε η υπαγωγή στον έλεγχο του άρθρου 35 του ν. [4129/2013](#) (Α' 52).

Άρθρο 53

Παράταση συμβάσεων ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου προσωπικού φύλαξης και σίτισης του Υπουργείου Υγείας

1. Οι συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του προσωπικού που υπηρετεί στην κεντρική υπηρεσία και τους εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Υγείας για τις ανάγκες φύλαξης και σίτισης δύναται να παραταθούν έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και, σε κάθε περίπτωση, όχι πέραν της ολοκλήρωσης εν εξελίξει διαδικασιών πρόσληψης για τις ανάγκες αυτές. Οι συμβάσεις του προηγούμενου εδαφίου διέπονται από το άρθρο 8 του ν. [4506/2017](#) (Α' 191) και η παράταση δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές.

2. Το χρονικό διάστημα των συμβάσεων της παρ. 1 δεν προσμετράται στο ανώτατο χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, κατά την έννοια των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. [164/2004](#) (Α' 134).

Άρθρο 54

Σύσταση θέσεων Μ.Ε.Θ.

1. Συστήνονται στα Νοσοκομεία της Χώρας: α) πεντακόσιες (500) οργανικές θέσεις ειδικευμένων ιατρών Ε.Σ.Υ., β) τριακόσιες (300) θέσεις εξειδικευόμενων ιατρών στο γνωστικό αντικείμενο της εξειδίκευσης στην εντατική νοσηλεία και γ) χίλιες (1000) οργανικές θέσεις νοσηλευτικού προσωπικού. Οι ως άνω θέσεις συστήνονται για τη στελέχωση με εξειδικευμένο ιατρονοσηλευτικό προσωπικό των πρόσθετων κλινών νοσηλείας των Μονάδων Εντατικής Θεραπείας (Μ.Ε.Θ.) των νοσοκομείων της χώρας, που δημιουργούνται στο πλαίσιο υλοποίησης δωρεών προς το Ε.Σ.Υ., πέραν των υφισταμένων μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος οργανικών θέσεων σε Μ.Ε.Θ. και δεν συνυπολογίζονται στα ποσοστά του άρθρου 9 του π.δ. [87/1986](#)">[87/1986](#) (Α' 32). Η κατανομή των θέσεων αυτών ανά νοσοκομείο, κατηγορία, κλάδο, ειδικότητα και αριθμό, πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Κεντρικού Συμβουλίου Υγειονομικών Περιφερειών (ΚΕ.ΣΥ.ΠΕ.).

2. Ειδικευμένοι ιατροί του Ε.Σ.Υ. που μεταφέρθηκαν προσωρινά, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου της Διοίκησης των Νοσοκομείων τους ή αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Υγείας, σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας κατά τη χρονική περίοδο από 1.2.2020 έως και 30.6.2020 για την κάλυψη εξαιρετικά επειγουσών έκτακτων αναγκών για την καταπολέμηση του κορωνοϊού COVID-19, δικαιούνται όπως παραμείνουν στις θέσεις στις οποίες μεταφέρθηκαν προσωρινά, σε κενή οργανική θέση αντίστοιχης βαθμίδας με τον βαθμό που κατέχουν ως ιατροί του Ε.Σ.Υ., εφόσον αυτή υφίσταται κατά τον χρόνο της αίτησης τους, άλλως σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις ΜΕΘ, της παρ. 1. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζονται η διαδικασία, η αποκλειστική προθεσμία υποβολής της σχετικής αίτησης, η διαδικασία επιλογής σε περίπτωση περισσότερων αιτούντων για την ίδια κενή οργανική θέση, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

3. Οι εξειδικευόμενοι ιατροί στο γνωστικό αντικείμενο της εξειδίκευσης στην εντατική νοσηλεία, σύμφωνα με την παρ. 1, οι οποίοι κατέχουν ήδη θέση στο Ε.Σ.Υ., δικαιούνται, μετά την ολοκλήρωση της εξειδίκευσής τους και εφόσον δεν έχουν

καλυφθεί οι ανωτέρω συστηνόμενες οργανικές θέσεις ειδικευμένων στις Μ.Ε.Θ. της παρ. 1,

να δηλώσουν την προτίμησή τους για την κατάληψη ισάριθμων κενών οργανικών θέσεων Μ.Ε.Θ.. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζονται η διαδικασία, η αποκλειστική προθεσμία υποβολής σχετικής αίτησης, η διαδικασία επιλογής σε περίπτωση περισσοτέρων αιτούντων για την ίδια κενή οργανική θέση, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 55

Λήψη δειγμάτων από Κ.Ο.Μ.Υ. και Γ.Γ.Π.Π. για επιδημιολογικούς λόγους και καταχώρηση δεδομένων στο Εθνικό Μητρώο COVID-19

Οι Κινητές Ομάδες Υγείας (Κ.Ο.Μ.Υ.) Ειδικού Σκοπού, οι οποίες συστάθηκαν δυνάμει της παρ. 1 του τεσσαρακοστού τέταρτου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχόμενου (Α' 68), όπως κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4683/2020](#) (Α' 83), όπως επίσης, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του ΕΟΔΥ, συνεργεία της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (Γ.Γ.Π.Π.) που αποτελούνται από ιατρούς, νοσηλευτές και άλλους επαγγελματίες υγείας, δύνανται να προβαίνουν και σε λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού προσώπων-πιθανών κρουσμάτων κορωνοϊού COVID-19 για επιδημιολογικούς λόγους, πάντοτε με τη συναίνεση των προσώπων αυτών και σύμφωνα με τις οδηγίες του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας, προκειμένου τα δείγματα αυτά να ελέγχονται για να διαπιστωθεί εάν τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα έχουν προσβληθεί από τον κορωνοϊό COVID-19. Το προσωπικό των Κ.Ο.Μ.Υ. και της Γ.Γ.Π.Π., αποκλειστικά και μόνο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του πρώτου εδαφίου, δύνανται να καταχωρεί τα στοιχεία ταυτοποίησης των ενδιαφερομένων φυσικών προσώπων, στα οποία διενεργεί λήψη βιολογικού υλικού, στο Εθνικό Μητρώο Ασθενών από τον κορωνοϊό COVID-19, με χρήση ηλεκτρονικών μέσων, τα οποία διαλειτουργούν με ασφάλεια με το εν λόγω Μητρώο.

Άρθρο 56

Σύσταση θέσεων ιατρικού, νοσηλευτικού και λοιπού προσωπικού

1. Συστήνονται, πέραν των προβλεπόμενων οργανικών θέσεων, εκατόν εβδομήντα (170) θέσεις ειδικευμένων ιατρών Ε.Σ.Υ., νοσηλευτικού και λοιπού προσωπικού στα ακόλουθα νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ.: (α) Γενικό Νοσοκομείο Μυτιλήνης «Βοστάνειο», (β) Γενικό Νοσοκομείο Σάμου «ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ» και (γ) Γενικό Νοσοκομείο Χίου «Σκυλίτσειο».

2. Οι θέσεις που συστήνονται σύμφωνα με την παρ. 1 δεν συνυπολογίζονται στα ποσοστά που προβλέπει το άρθρο 9 του π.δ. [87/1986](#)">[87/1986](#) (Α' 32), στις περιπτώσεις που αυτές τα υπερβαίνουν. Η κατανομή των θέσεων ανά νοσοκομείο, κατηγορία, κλάδο, ειδικότητα και αριθμό, πραγματοποιείται με απόφαση του

Υπουργού Υγείας, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Κεντρικού Συμβουλίου Υγειονομικών Περιφερειών (ΚΕ.Σ.Υ.ΠΕ.).

Άρθρο 57

Κατάρτιση ηλεκτρονικών καταλόγων επικουρικού προσωπικού φορέων υπηρεσιών υγείας

Στην περ. α΄ της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. [3329/2005](#) (Α΄ 81), μετά τη λέξη «Κ.Ε.Θ.Ε.Α.» προστίθενται οι λέξεις «της Ε.Κ.Α.Π.Υ.,» και η παρ. 2α διαμορφώνεται ως εξής:

«2.α) Για την κάλυψη επιτακτικών αναγκών των δημόσιων Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας, των Δ.Υ.ΠΕ., του Ε.Κ.Α.Β., του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., του Ε.Κ.Ε.Α., του Ε.Ο.Φ., του Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «Γ. Παπαγεωργίου», του Ο.Κ.Α.Ν.Α., του Κ.Ε.Θ.Ε.Α., της Ε.Κ.Α.Π.Υ., των στρατιωτικών νοσοκομείων, του Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.) και της Α.Ε.Μ.Υ. Α.Ε. καταρτίζονται, σε κάθε Διοίκηση Υγειονομικής Περιφέρειας (Δ.Υ.ΠΕ.) της Χώρας, ηλεκτρονικοί κατάλογοι λοιπού, πλην ιατρών, επικουρικού προσωπικού, ανά κατηγορία και κλάδο, για όλους τους κλάδους προσωπικού, ανεξάρτητα από την ύπαρξη κενών οργανικών θέσεων, στους οποίους εγγράφονται όσοι κατέχουν αντίστοιχο τίτλο σπουδών και άδεια άσκησης επαγγέλματος, όπου απαιτείται».

Άρθρο 58

Σύσταση θέσεων ειδικευόμενων νοσηλευτών - Προϋποθέσεις απόκτησης νοσηλευτικής ειδικότητας και εξειδίκευσης

1. Από τη δημοσίευση του παρόντος, για την παροχή υπηρεσιών αποτελεσματικής νοσηλευτικής φροντίδας συστήνονται οι ακόλουθες ειδικότητες και εξειδικεύσεις της νοσηλευτικής επιστήμης: α) ειδικότητες ανακουφιστικής και υποστηρικτικής νοσηλευτικής φροντίδας, γεροντολογικής νοσηλευτικής, επείγουσας και εντατικής νοσηλευτικής, νοσηλευτικής δημόσιας υγείας/ κοινοτικής νοσηλευτικής, νοσηλευτικής καρδιαγγειακών παθήσεων, νοσηλευτικής ψυχικής υγείας, ογκολογικής νοσηλευτικής, παθολογικής νοσηλευτικής, νοσηλευτικής παιδών, περιεγχειρητικής νοσηλευτικής και β) εξειδικεύσεις διαχείρισης εξωσωματικής κυκλοφορίας, νεφρολογικής νοσηλευτικής, νοσηλευτικής αναισθησιολογίας, νοσηλευτικής αποκατάστασης, νοσηλευτικής ελέγχου λοιμώξεων, νοσηλευτικής στον σακχαρώδη διαβήτη, νοσηλευτικής χειρουργείου, συντονιστή νοσηλευτή μεταμοσχεύσεων και δερματολογικής νοσηλευτικής.

Ο συνολικός αναγκαίος χρόνος για τη λήψη νοσηλευτικής ειδικότητας ανέρχεται σε δεκαοκτώ (18) μήνες και ο συνολικός αναγκαίος χρόνος για τη λήψη νοσηλευτικής εξειδίκευσης ανέρχεται σε έξι (6) μήνες μετά από τη λήψη της νοσηλευτικής ειδικότητας.

2. Ο χρόνος για τη λήψη της ειδικότητας της ανακουφιστικής και υποστηρικτικής νοσηλευτικής φροντίδας κατανέμεται σε θεωρητική και κλινική άσκηση στη φροντίδα ασθενών που νοσηλεύονται σε τμήματα νοσοκομείων και σε υπηρεσίες παροχής ανακουφιστικής φροντίδας εσωτερικών και εξωτερικών ασθενών. Ως εκπαιδευτικές μονάδες των ειδικευόμενων νοσηλευτών στην ειδικότητα αυτήν ορίζονται τμήματα νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας και μονάδες ανακουφιστικής φροντίδας.

3. Ο χρόνος για τη λήψη της ειδικότητας της γεροντολογικής νοσηλευτικής κατανέμεται σε θεωρητική και κλινική άσκηση στη φροντίδα ασθενών που νοσηλεύονται σε τμήματα νοσοκομείων, μονάδες εντατικής θεραπείας (ΜΕΘ), τμήματα επειγόντων περιστατικών (ΤΕΠ) και σε δομές πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας (κατ' οίκον φροντίδα υγείας και Κέντρα Υγείας). Ως εκπαιδευτικές μονάδες των ειδικευόμενων νοσηλευτών στην ειδικότητα αυτήν ορίζονται τμήματα νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

4. Ο χρόνος για τη λήψη της ειδικότητας της επείγουσας εντατικής νοσηλευτικής κατανέμεται σε θεωρητική και κλινική άσκηση στη φροντίδα ασθενών που νοσηλεύονται σε μονάδες εντατικής θεραπείας, μονάδες αυξημένης φροντίδας και σε τμήματα επειγόντων περιστατικών ενηλίκων. Ως εκπαιδευτικές μονάδες των ειδικευόμενων νοσηλευτών στην ειδικότητα αυτήν ορίζονται μονάδες εντατικής θεραπείας, μονάδες αυξημένης φροντίδας και τμήματα επειγόντων περιστατικών των νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

5. Ο χρόνος για τη λήψη της ειδικότητας της νοσηλευτικής δημόσιας υγείας/κοινωνικής νοσηλευτικής κατανέμεται σε θεωρητική και κλινική άσκηση σε θέματα δημόσιας υγείας στις κατά τόπους διευθύνσεις δημόσιας υγείας των Δ.Υ.ΠΕ., σε μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, τμήματα νοσοκομείων και τακτικά εξωτερικά ιατρεία (ΤΕΙ), σε κέντρα ψυχικής υγείας, σε δομές παροχής κατ' οίκον φροντίδας, στον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ), σε εργαστήρια δημόσιας υγείας και σε σχολικές μονάδες. Ως εκπαιδευτικές μονάδες των ειδικευόμενων νοσηλευτών στην ειδικότητα αυτήν ορίζονται οι διευθύνσεις δημόσιας Υγείας του ν. [4675/2020](#) (Α' 54) των οικείων Δ.Υ.ΠΕ..

6. Ο χρόνος για τη λήψη της ειδικότητας της νοσηλευτικής καρδιαγγειακών παθήσεων κατανέμεται σε θεωρητική και κλινική άσκηση στη φροντίδα ασθενών που νοσηλεύονται σε τμήματα νοσοκομείων, μονάδες εντατικής θεραπείας - καρδιοχειρουργικές μονάδες και σε αιμοδυναμική εργαστήρια. Ως εκπαιδευτικές μονάδες των ειδικευόμενων νοσηλευτών στην ειδικότητα αυτήν ορίζονται τμήματα και μονάδες εντατικής θεραπείας των νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

7. Ο χρόνος για τη λήψη της ειδικότητας της Νοσηλευτικής Ψυχικής Υγείας κατανέμεται σε θεωρητική και κλινική άσκηση στη φροντίδα ασθενών που νοσηλεύονται σε ψυχιατρικά τμήματα νοσοκομείων, κέντρα ψυχικής υγιεινής, κέντρα ημέρας, μονάδες απεξάρτησης, μονάδες ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης και σε κοινωνικούς συνεταιρισμούς περιορισμένης ευθύνης.

Ως εκπαιδευτικές μονάδες των ειδικευόμενων νοσηλευτών στην ειδικότητα αυτήν ορίζονται τμήματα νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

8. Ο χρόνος για τη λήψη της ειδικότητας της ογκολογικής νοσηλευτικής κατανέμεται σε θεωρητική και κλινική άσκηση στη φροντίδα ασθενών που νοσηλεύονται σε τμήματα νοσοκομείων, ογκολογικά τμήματα, μονάδες εντατικής θεραπείας, τμήματα επειγόντων περιστατικών και σε μονάδες ανακουφιστικής φροντίδας. Ως εκπαιδευτικές μονάδες των ειδικευόμενων νοσηλευτών στην ειδικότητα αυτήν ορίζονται τμήματα νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

9. Ο χρόνος για τη λήψη της ειδικότητας της παθολογικής νοσηλευτικής κατανέμεται σε θεωρητική και κλινική άσκηση στη φροντίδα ασθενών που νοσηλεύονται σε τμήματα του παθολογικού τομέα νοσοκομείων, σε μονάδες εντατικής θεραπείας και τμήματα επειγόντων περιστατικών. Ως εκπαιδευτικές μονάδες των ειδικευόμενων νοσηλευτών στην ειδικότητα αυτήν ορίζονται τμήματα νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

10. Ο χρόνος για τη λήψη της ειδικότητας της Νοσηλευτικής Παίδων κατανέμεται σε θεωρητική και κλινική άσκηση στη φροντίδα ασθενών, που νοσηλεύονται σε παιδιατρικά τμήματα του παθολογικού και χειρουργικού τομέα νοσοκομείων, μονάδες εντατικής νοσηλείας νεογνών (MENN), μονάδες εντατικής θεραπείας παιδών και τμήματα επειγόντων περιστατικών παιδών. Ως εκπαιδευτικές μονάδες των ειδικευόμενων νοσηλευτών στην ειδικότητα αυτήν ορίζονται τμήματα νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

11. Ο χρόνος για τη λήψη της ειδικότητας της περιεγχειρητικής νοσηλευτικής κατανέμεται σε θεωρητική και κλινική άσκηση στη φροντίδα ασθενών, που νοσηλεύονται σε τμήματα του χειρουργικού τομέα νοσοκομείων, στα χειρουργεία, στην αποστείρωση και σε αναισθησιολογικά τμήματα. Ως εκπαιδευτικές μονάδες των ειδικευόμενων νοσηλευτών στην ειδικότητα αυτήν ορίζονται τμήματα νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

12. Συστήνονται δυο χιλιάδες διακόσιες πενήντα (2.250) θέσεις ειδικευομένων νοσηλευτών. Οι ανωτέρω θέσεις ειδικευομένων νοσηλευτών καταλαμβάνονται από νοσηλευτές ΠΕ σε ποσοστό 30% και από νοσηλευτές ΤΕ σε ποσοστό 70%. Τα ανωτέρω ποσοστά μπορεί να μεταβάλλονται μόνο στην περίπτωση ύπαρξης κενών θέσεων σε κάποια κατηγορία. Οι θέσεις στο σύνολό τους αφορούν υποψηφίους που δεν εργάζονται στον δημόσιο τομέα. Νοσηλευτές εργαζόμενοι στον δημόσιο τομέα δύνανται να καταλαμβάνουν με απόσπαση θέση υπεράριθμου ειδικευόμενου σε ποσοστό μέχρι 25% των θέσεων ειδικευομένων νοσηλευτών κάθε εκπαιδευτικής μονάδας.

13. Οι υποψήφιοι για την απόκτηση νοσηλευτικής ειδικότητας ή εξειδίκευσης πρέπει να διαθέτουν ως ελάχιστα αναγκαία προσόντα πτυχίο τριτοβάθμιας νοσηλευτικής εκπαίδευσης ή ισοτίμου σχολής της ημεδαπής ή της αλλοδαπής επίσημα αναγνωρισμένου στην Ελλάδα και άδεια ασκήσεως επαγγέλματος νοσηλευτή. Η διαδικασία επιλογής ειδικευομένων νοσηλευτών γίνεται με ευθύνη των Υ.ΠΕ.. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας δύνανται να καθορίζονται τυχόν πρόσθετα κριτήρια επιλογής, γενικά και ειδικά, για κάθε ειδικότητα ή εξειδίκευση, η διαδικασία επιλογής των ειδικευόμενων νοσηλευτών από την οικεία Υ.ΠΕ., καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

14. Η τοποθέτηση των ειδικευομένων γίνεται με απόφαση του διοικητή της οικείας Υ.ΠΕ.. Κάθε ειδικευόμενος συνάπτει σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, ισόχρονης διάρκειας με τον προβλεπόμενο κατά νόμο χρόνο ειδίκευσης, με το νομικό πρόσωπο, στο οποίο εντάσσεται οργανικά η εκπαιδευτική μονάδα του.

Οι ειδικευόμενοι νοσηλευτές λαμβάνουν, καθ' όλη τη διάρκεια της απασχόλησής τους, τον βασικό μισθό του εισαγωγικού μισθολογικού κλιμακίου της εκπαιδευτικής κατηγορίας του άρθρου 9 του ν. [4354/2015](#) (Α' 176), στην οποία ανήκουν, καθώς και τις λοιπές μισθολογικές παροχές του ίδιου νόμου που λαμβάνει το μόνιμο νοσηλευτικό προσωπικό. Οι αποσπασμένοι υπεράριθμοι ειδικευόμενοι νοσηλευτές λαμβάνουν τις αποδοχές της οργανικής τους θέσης.

15. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εξειδικεύονται το πρόγραμμα και η κατανομή της θεωρητικής και κλινικής εκπαίδευσης των ειδικευομένων, οι υποχρεώσεις των ειδικευομένων και των εκπαιδευτών τους, ο αριθμός των ειδικευομένων και η κατανομή των θέσεων ανά ειδικότητα, υγειονομική περιφέρεια και εκπαιδευτική μονάδα ειδικότητας για κάθε χρονική περίοδο ειδικότητας, οι προϋποθέσεις συμμετοχής στις εξετάσεις απόκτησης νοσηλευτικής ειδικότητας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

16. Για τη χρονική περίοδο λήψεως νοσηλευτικής ειδικότητας 2020-2021, ο συνολικός αριθμός των θέσεων των ειδικευομένων νοσηλευτών της παρ. 12, κατανέμεται σε χίλιες εξακόσιες πενήντα (1.650) θέσεις ειδικευόμενων επείγουσας και εντατικής νοσηλευτικής και εξακόσιες (600) θέσεις ειδικευόμενων νοσηλευτικής δημόσιας υγείας/κοινοτικής νοσηλευτικής. Για την εν λόγω χρονική περίοδο, η κατανομή των θέσεων των ειδικευόμενων νοσηλευτών στην ειδικότητα της επείγουσας και εντατικής νοσηλευτικής ορίζεται με την απόφαση της παρ. 18, ενώ των θέσεων των ειδικευόμενων νοσηλευτών στην ειδικότητα της νοσηλευτικής δημόσιας υγείας/κοινοτικής νοσηλευτικής σύμφωνα με τον πίνακα 1 του Παραρτήματος.

17. Για τη χρονική περίοδο λήψεως νοσηλευτικής ειδικότητας 2020-2021, η επιλογή των υποψηφίων διενεργείται από τις οικείες Υ.ΠΕ. μέχρι την 30ή.9.2020, με άμεση ένταξη των ειδικευομένων στους φορείς υποδοχής για την ειδικότητα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρ. 16.

18. Εντός ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος, εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Υγείας, με την οποία εξειδικεύονται η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων ειδικευομένων νοσηλευτών για τη χρονική περίοδο 2020-2021, τα αναγκαία προσόντα, το πρόγραμμα και η κατανομή της θεωρητικής και κλινικής εκπαίδευσης των ειδικευομένων για την ίδια ως άνω περίοδο, η κατανομή των θέσεων ανά επιμέρους εκπαιδευτική μονάδα ειδικότητας και καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Παράρτημα

**ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΘΕΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΥΓΕΙΑΣ/ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ**

ΥΠΕ.ΘΕΣΕΙΣ

ΥΠΕ.	ΘΕΣΕΙΣ
1η ΥΠΕ ΑΤΤΙΚΗΣ	120
2η ΥΠΕ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΚΑΙ ΑΙΓΑΙΟΥ	120
3η ΥΠΕ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	120
4η ΥΠΕ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	34
5η ΥΠΕ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	72
6η ΥΠΕ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ, ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ, ΗΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	100
7η ΥΠΕ. ΚΡΗΤΗΣ	34
ΣΥΝΟΛΟ ΘΕΣΕΩΝ	600

Άρθρο 59

**Εποπτεία προγράμματος νοσηλευτικών ειδικοτήτων - Συντονιστές εκπαίδευσης
– Απονομή τίτλου ειδικότητας**

1. Την επιστημονική ευθύνη διαμόρφωσης του εκπαιδευτικού προγράμματος των ειδικοτήτων της νοσηλευτικής, έχει Τριμελές Συμβούλιο Εκπαίδευσης που αποτελείται από ένα (1) μέλος ΔΕΠ με γνωστικό αντικείμενο αντίστοιχο της κάθε ειδικότητας, έναν (1) Συντονιστή Εκπαίδευσης και έναν (1) Αναπληρωτή Συντονιστή Εκπαίδευσης με τους αναπληρωτές τους, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας.

2. Με απόφαση του Διοικητή κάθε Υ.ΠΕ., μετά από γνώμη του Επιστημονικού Συμβουλίου της, ορίζονται «Συντονιστές Εκπαίδευσης» και «Αναπληρωτές Συντονιστές Εκπαίδευσης» των ειδικευομένων νοσηλευτών με τριετή θητεία, για την εποπτεία και τον συντονισμό της κλινικής και θεωρητικής εκπαίδευσής τους στην οικεία Δ.Υ.ΠΕ.. Ο «Συντονιστής Εκπαίδευσης» είναι νοσηλευτής ΠΕ, κάτοχος διδακτορικού διπλώματος, μεταπτυχιακού τίτλου ειδίκευσης ή ειδικότητας, που πληροί τις προϋποθέσεις του παρόντος νόμου και υπηρετεί σε ένα από τα νοσοκομεία ή τα κέντρα υγείας ή τη Δ.Υ.ΠΕ.

Ο «Αναπληρωτής Συντονιστής Εκπαίδευσης» ορίζεται ανά εκπαιδευτική μονάδα, κατέχει τα ίδια προσόντα με τον Συντονιστή και επικουρεί το έργο αυτού στο επίπεδο που του αντιστοιχεί. Κάθε Συντονιστής Εκπαίδευσης ελέγχει την εφαρμογή της θεωρητικής και κλινικής εκπαίδευσης των ειδικευομένων, εγκρίνει το πρόγραμμα εναλλαγής των ειδικευομένων στους χώρους παροχής της ειδικότητας, κατανέμει τους ειδικευομένους με απόφασή του στους χώρους άσκησής τους, εκδίδει

πιστοποιητικό περάτωσης της εκπαίδευσης και ορίζει τους εκπαιδευτές της ειδικότητας, μετά από γνώμη του προϊστάμενου της νοσηλευτικής υπηρεσίας του αντίστοιχου νοσοκομείου και/ή μετά τη γνώμη του προϊστάμενου της διεύθυνσης δημόσιας υγείας της αντίστοιχης Δ.Υ.ΠΕ. σε κάθε χώρο, όπου εκπαιδεύονται οι ειδικευόμενοι.

3. Για την παρακολούθηση της πορείας της κλινικής και θεωρητικής εκπαίδευσης των ειδικευόμενων νοσηλευτών καθιερώνεται το «Ηλεκτρονικό Βιβλιάριο Εκπαίδευσης» του ειδικευόμενου, στο οποίο καταγράφονται το περιεχόμενο της εκπαίδευσής του, η απόδοση και η πρόοδός του, καθώς και η αντίστοιχη δραστηριότητα των εκπαιδευτών του.

4. Ο τίτλος της νοσηλευτικής ειδικότητας απονέμεται με απόφαση του διοικητή της οικείας Υ.ΠΕ., μετά τη συμπλήρωση του χρόνου εκπαίδευσης του ειδικευόμενου και την επιτυχή συμμετοχή του σε γραπτές και προφορικές εξετάσεις, που διεξάγονται μια φορά το εξάμηνο, στην έδρα της Υ.ΠΕ., όπου εκπαιδεύτηκε ο ειδικευόμενος.

5. Οι γραπτές εξετάσεις προηγούνται των προφορικών, έχουν πανελλαδικό χαρακτήρα και γίνονται με το σύστημα των ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής σε όλο το φάσμα του γνωστικού αντικείμενου της αντίστοιχης ειδικότητας. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας ορίζεται Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων Ειδικευομένων Νοσηλευτών με τριετή θητεία για τη δημιουργία δεξαμενής τράπεζας θεμάτων, συγκροτούνται τριμελείς επιτροπές διενέργειας εξετάσεων ανά ειδικότητα και ανά Υ.ΠΕ. και προσδιορίζονται η διαδικασία των εξετάσεων και ο τρόπος διαμόρφωσης της τελικής βαθμολογίας των εξεταζομένων με αναφορά στο γραπτό και προφορικό σκέλος της εξέτασής τους.

6. Όσοι υποψήφιοι δεν πέτυχαν στις εξετάσεις, έχουν το δικαίωμα να προσέλθουν σε επόμενες εξετάσεις. Σε περίπτωση μη επιτυχούς εξέτασης για τρίτη φορά, οι ειδικευόμενοι υποχρεούνται να επαναλάβουν την εκπαίδευση τους για έξι (6) μήνες, οπότε και επανατοποθετούνται ως άμισθοι υπεράριθμοι σε εκπαιδευτικές μονάδες, μετά από αίτησή τους που υποβάλλεται στην έδρα της Υ.ΠΕ., όπου εκπαιδεύτηκαν τον τελευταίο χρόνο της κύριας ειδικότητας.

Άρθρο 60

Έγκριση προκήρυξη θέσεων ειδικευμένων ιατρών για τη στελέχωση των Μ.Ε.Θ. – Μ.Ε.Ν.Ν.

Στο άρθρο 32 του ν. [4461/2017](#) (Α΄38) προστίθεται νέο εδάφιο, ως εξής:

«Η προκήρυξη θέσεων ειδικευμένων ιατρών κλάδου Ε.Σ.Υ. για τη στελέχωση των Μονάδων Εντατικής Θεραπείας (Μ.Ε.Θ.) δύναται, μετά από σχετική αιτιολογημένη εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του νομοσοκομείου, να εγκρίνεται από τον Υπουργό Υγείας και να διενεργείται μόνο για μία ή ορισμένες, από τις προβλεπόμενες ως αναγκαίες, ειδικότητες του πρώτου εδαφίου».

Άρθρο 61

Ανάκληση της βεβαίωσης ή της άδειας άσκησης ιατρικού και οδοντιατρικού επαγγέλματος

1. Η περ. ε΄ του άρθρου 114 του ν. [4600/2019](#) (Α΄ 43) αντικαθίσταται ως εξής:

«ε) αν ο ιατρός ή ο οδοντίατρος καταδικαστεί αμετάκλητα για κλοπή, απάτη, υπεξαίρεση, πλαστογραφία, κιβδηλεία, παραχάραξη, για παράβαση του νόμου περί ναρκωτικών, για ανθρωποκτονία από πρόθεση, παιδοκτονία, για εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας, για εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, για αισχροκέρδεια, για δωροληψία, για αρπαγή, καθώς και για τα αδικήματα των άρθρων 221 παρ. 1 (έκδοση ψευδούς ιατρικής πιστοποίησης), 304 Α (σωματική βλάβη εμβρύου ή νεογνού), 304 παρ. 1 (διακοπή της κύησης) και 306 (έκθεση Π.Κ...)»

2. Το άρθρο 115 του ν. [4600/2019](#) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 115

Αναστολή ισχύος της βεβαίωσης ή της άδειας άσκησης του ιατρικού και οδοντιατρικού επαγγέλματος

Η ισχύς της βεβαίωσης ή της άδειας άσκησης του επαγγέλματος του ιατρού ή του οδοντίατρου αναστέλλεται:

α) αν επιβληθεί στον ιατρό ή στον οδοντίατρο, ανέκκλητα από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα, η πειθαρχική ποινή στέρησης του δικαιώματος της άσκησης του επαγγέλματος για ορισμένο χρονικό διάστημα και υπό την προϋπόθεση ότι η εκτέλεση της πειθαρχικής ποινής δεν έχει ανασταλεί,

β) για ορισμένο χρονικό διάστημα εφόσον ο ιατρός ή ο οδοντίατρος στερηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 60 Π.Κ., θέσεως ή αξιώματος και για όσο χρόνο ισχύει η στέρηση αυτή,

γ) μετά την άσκηση ποινικής δίωξης κατά ιατρού ή οδοντίατρου για τα αδικήματα της περ. ε΄ του άρθρου 114,

εφόσον ληφθεί αιτιολογημένη απόφαση του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου ή της Ελληνικής Οδοντιατρικής Ομοσπονδίας περί αναστολής της ισχύος της βεβαίωσης ή της άδειας άσκησης του επαγγέλματος, κατόπιν γνώμης του Πειθαρχικού Συμβουλίου του οικείου Ιατρικού ή Οδοντιατρικού Συλλόγου, εντός των ορίων αρμοδιότητας του οποίου τελέστηκε το αδίκημα, και κλήση για παροχή εξηγήσεων του ελεγχόμενου ιατρού, εφόσον διαπιστωθεί ανάγκη προστασίας της δημόσιας υγείας ή προς διασφάλιση του λειτουργήματος της ιατρικής, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 3418/2005 «Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας» (Α΄ 287). Στην περίπτωση αυτή, η αναστολή διαρκεί για χρονικό διάστημα έως δώδεκα (12) μηνών, μετά την πάροδο του οποίου η υπόθεση εξετάζεται εκ νέου από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο ή την Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία, σύμφωνα με την ανωτέρω διαδικασία.

Ο αρμόδιος εισαγγελέας οφείλει να ανακοινώνει στον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο και την Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία, αμελλητί, κάθε περίπτωση ασκήσεως ποινικής διώξεως για τα αδικήματα της περ. ε' του άρθρου 114. Τα ανωτέρω πειθαρχικά όργανα δικαιούνται να λάβουν αντίγραφο του κλητηρίου θεσπίσματος ή του κατηγορητηρίου, εφόσον έχει συνταχθεί, καθώς και αντίγραφο ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης για πειθαρχικό έλεγχο. Ο Γραμματέας του δικαστηρίου ή του δικαστικού συμβουλίου υποχρεούται να ανακοινώνει αμέσως στον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο και την Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία τα παραπεμπτικά ή απαλλακτικά βουλεύματα σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας, καθώς και τις εκδοθείσες σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας, καταδικαστικές ή αθωωτικές αποφάσεις κατά του κατηγορούμενου ιατρού ή οδοντίατρου.

3. Η παρ. 2 του άρθρου 321 του ν. [4512/2018](#) (Α' 5) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο του Ιατρικού Συλλόγου έχει δυνατότητα όταν: α) υπάρχει κίνδυνος διάπραξης από καταδικασμένο ιατρό νέων αδικημάτων, β) υπάρχει κίνδυνος και ανάγκη προστασίας για την δημόσια υγεία, γ) υπάρχει κίνδυνος για τους ασθενείς, να εισηγηθεί προς τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο, με αιτιολογημένη απόφασή του και κατόπιν ακροάσεως του ενδιαφερομένου ιατρού, την προσωρινή αναστολή της άσκησης του ιατρικού επαγγέλματος-λειτουργήματος του ιατρού. Ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος οφείλει να προβεί στην ανάκληση της βεβαίωσης παύσης ισχύος της αναστολής μετά από σχετική εισήγηση του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Ιατρικού Συλλόγου.».

Άρθρο 62

Νοσοκομειακή και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των στρατιωτικών και πολιτικών υπαλλήλων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας που υπηρετούν σε Αρχές του εξωτερικού εκτός ΕΕ

1. Για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος, οι δαπάνες για αναγκαίες διαγνωστικές πράξεις και οι δαπάνες νοσοκομειακής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης των στρατιωτικών και των πολιτικών υπαλλήλων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας που υπηρετούν σε Αρχές εκτός ΕΕ και οι οποίοι έχουν προσβληθεί ή προσβάλλονται από τον κορωνοϊό COVID-19, καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τα ταμειακά διαθέσιμα των οικείων Στρατιωτικών Ακολουθιών Άμυνας. Αν αυτά δεν επαρκούν, ζητείται η αποστολή εμβάσματος από το οικείο Γενικό Επιτελείο. Οι ρυθμίσεις της παρ. 1 καταλαμβάνουν και τα μέλη των οικογενειών των στρατιωτικών και των πολιτικών υπαλλήλων του ΥΠΕΘΑ που διαμένουν με αυτούς.

2. Για τον έλεγχο και την απόδοση των δαπανών της παρ. 1, εφαρμόζονται τα οριζόμενα στα άρθρα 17 και 18 του π.δ. [432/1983](#) (Α' 162).

Άρθρο 63

**Παράταση ισχύος συμβάσεων για κάλυψη έκτακτων αναγκών στο
Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων**

Παρατείνονται αυτοδικαίως για δώδεκα (12) μήνες από τη λήξη τους, οι συναφθείσες στο πλαίσιο της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. [4613/2019](#) (Α' 78), συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου, με ημερομηνία λήξης εντός του μηνός Ιουνίου 2020.

ΜΕΡΟΣ Ε΄:

**ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

Άρθρο 64

Διαδικασία αδειοδότησης κατασκευών κεραιών στην ξηρά

1. Η περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. [4635/2019](#) (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«α) αίτηση προς την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) για την ασφάλεια της αεροπλοΐας».

2. Η περ. Α της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. [4635/2019](#) αντικαθίσταται ως εξής:

«Α. Σε περίπτωση μεταβολών στις δομικές κατασκευές κεραιών περιβαλλοντικής κατηγορίας Β, οι οποίες υπάγονται σε πρότυπες περιβαλλοντικές δεσμεύσεις, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4014/2011 (Α' 209) και οι οποίες δεν εμπίπτουν στις ειδικές κατηγορίες του άρθρου 29 του παρόντος νόμου, εφόσον αυτές αφορούν:

α) κατασκευές κεραιών, των οποίων οι κατασκευές στήριξης, όπως αυτοστήρικτοι ιστοί, δικτυώματα, πυλώνες ή αντίστοιχες δομικές κατασκευές, είτε εδράζονται επί εδάφους και το μέγιστο ύψος κατασκευής κεραίας, μετά τις τροποποιήσεις, παραμένει μικρότερο των δεκαπέντε (15) μέτρων, είτε εδράζονται επί κτιρίου και το μέγιστο ύψος κατασκευής κεραίας, μετά τις τροποποιήσεις, παραμένει μικρότερο των δέκα (10) μέτρων, β) κατασκευές κεραιών, που δεν περιλαμβάνουν κατασκευές στήριξης όπως αυτοστήρικτους ιστούς, δικτυώματα, πυλώνες ή αντίστοιχες δομικές κατασκευές, αλλά η στήριξη αυτών γίνεται σε υφιστάμενες δομικές κατασκευές με χρήση μεταλλικών στηριγμάτων, οι διαστάσεις των οποίων, μετά από την τροποποίηση, δεν ξεπερνά τα δύο (2) μέτρα.

Η δήλωση στις αμέσως παραπάνω περιπτώσεις υποβάλλεται στο ΣΗΛΥΑ συνοδευόμενη από τα εξής δικαιολογητικά: (α) επικαιροποιημένη μελέτη ραδιοεκπομπών, που αφορά στο σύνολο των κεραιοσυστημάτων της κατασκευής κεραίας, εφόσον απαιτείται, (β) επικαιροποίηση της δήλωσης υπαγωγής στις Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) με όλες τις απαραίτητες εγκρίσεις, (γ) αίτηση προς την ΥΠΑ σχετικά με την ασφάλεια της αεροπλοΐας. Η δήλωση τίθεται σε

ισχύ μετά την έκδοση θετικής γνωμοδότησης μέσω του ΣΗΛΥΑ, από: (αα) την ΕΕΑΕ και (ββ) την ΥΠΑ. Στην περίπτωση αυτή, μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας, ενημερώνεται ο πολεοδομικός φάκελος στο e-Άδειες.».

3. Η παρ. 5 του άρθρου 39 του ν. [4635/2019](#) (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Με την επιφύλαξη της παρ. 6 του άρθρου 34 εκκρεμείς διαδικασίες ελέγχου και επιβολής κυρώσεων από την ΕΕΤΤ ολοκληρώνονται, σύμφωνα με τη νομοθεσία που ίσχυε κατά τον χρόνο έκδοσης της πράξης με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση.».

Άρθρο 65

Χορήγηση αποσπασμάτων ληξιαρχικών πράξεων και πιστοποιητικών δημοτολογίου μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης

1. Η χορήγηση αποσπασμάτων των ληξιαρχικών πράξεων του ν. [344/1976](#) (Α' 143) μπορεί να γίνεται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης με βάση τα στοιχεία του Μητρώου Πολιτών. Τα αποσπάσματα αυτά μπορούν να χορηγούν με τον ίδιο τρόπο και τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ). Για την αποδεικτική δύναμη των αποσπασμάτων ισχύουν τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. [344/1976](#).

2. Η χορήγηση πιστοποιητικών δημοτολογίου μπορεί να γίνεται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης με βάση τα στοιχεία του Μητρώου Πολιτών. Τα πιστοποιητικά αυτά μπορούν να χορηγούν με τον ίδιο τρόπο και τα ΚΕΠ. Για την αποδεικτική δύναμη των πιστοποιητικών ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 17 του ν. [3274/2004](#) (Α' 195).

3. Τα αποσπάσματα των ληξιαρχικών πράξεων και τα πιστοποιητικά δημοτολογίου που χορηγούνται σύμφωνα με το παρόν φέρουν: α) τα στοιχεία που ορίζονται στην παρ. 3 του εικοστού τετάρτου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. [4683/2020](#) (Α' 83), και

β) τα στοιχεία του αρμόδιου για την έκδοσή του οργάνου, γίνονται δε υποχρεωτικά αποδεκτά σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου εικοστού τετάρτου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως κυρώθηκε και ισχύει.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται η διαδικασία χορήγησης των αποσπασμάτων και των πιστοποιητικών του παρόντος, τα πρότυπα των χορηγούμενων αποσπασμάτων και πιστοποιητικών, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ':

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 66

Ρυθμίσεις περί αποφαινομένων οργάνων δημοσίων συμβάσεων έργων και μελετών

Η παρ. 3 του άρθρου 180 του ν. [4412/2016](#) (Α'147) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Α) Στα έργα που εκτελούνται από άλλους φορείς, εκτός από τις υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, μπορεί με διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, να γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές ή διαφοροποιήσεις των σχετικών διαδικασιών του και των θεμάτων που ρυθμίζονται με τον παρόντα νόμο για την αντιμετώπιση των ιδιαίτεροτήτων φορέων και έργων. Με το διάταγμα αυτό μπορεί να ενοποιούνται ή να συντέμνονται και οι διαδικασίες που αναφέρονται στη διοικητική και δικαστική επίλυση των διαφορών ή να καταργούνται βαθμοί των διαδικασιών αυτών.

Β) Στα έργα που εκτελούνται από άλλους φορείς, εκτός από τις υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, μπορεί με κοινή απόφαση που εκδίδεται από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών και τον κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργό, να γίνεται ο ειδικότερος προσδιορισμός των οργάνων και συμβουλίων που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν για τα έργα των φορέων αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Αποφαινόμενα και γνωμοδοτούμενα όργανα που έχουν καθοριστεί με προγενέστερες διατάξεις διατηρούν τις αρμοδιότητές τους μέχρι την έκδοση νέας απόφασης».

Άρθρο 67

Αποζημίωση εμπορικών πτήσεων Απριλίου και Μαΐου 2020

1. Οι εμπορικές πτήσεις που πραγματοποιούνται κατά το δίμηνο Απριλίου και Μαΐου 2020, αποζημιώνονται με το ποσό των είκοσι (20) ευρώ ανά προσφερόμενη θέση, πλέον αναλογούντος ΦΠΑ.
2. Το ποσό καταβάλλεται από κονδύλια του Υπουργείου Οικονομικών μετά από αίτημα και σχετική βεβαίωση των αεροπορικών εταιρειών ότι οι προσφερόμενες θέσεις ανά αεροσκάφος και η συχνότητα πτήσεων είναι τα ελάχιστα δυνατά για την κάλυψη της ανάγκης μεταφοράς επιβατών/φορτίου.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 68

Ειδικές διατάξεις για πτήσεις εκμετάλλευσης τακτικών αεροπορικών γραμμών όπου έχουν επιβληθεί υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας

1. Κατά παρέκκλιση κάθε σχετικής εθνικής διάταξης περί δημοσίων συμβάσεων, για πτήσεις εκμετάλλευσης τακτικών αεροπορικών γραμμών, στις οποίες έχουν επιβληθεί υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας βάσει των άρθρων 16, 17 και 18 του Κανονισμού 1008/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Σεπτεμβρίου 2008 σχετικά με κοινούς κανόνες εκμετάλλευσης των αεροπορικών γραμμών στην Κοινότητα, χωρίς τροποποίηση των υφισταμένων συμβάσεων, καταβάλλεται κατ' εξαίρεση, κατά το δίμηνο Απριλίου και Μαΐου 2020, επιπλέον αντιστάθμισμα στις εν λόγω πτήσεις, που ανέρχεται στο ποσό των είκοσι (20) ευρώ ανά προσφερόμενη θέση, πλέον αναλογούντος ΦΠΑ.
2. Το ποσό της παρ. 1 καταβάλλεται, επιπλέον του αναλογούντος ποσού όπως αυτό υπολογίζεται βάσει του Παραρτήματος υπ. αριθ. Πέντε (Παράρτημα V) των ισχυουσών συμβάσεων, σε βάρος των ειδικών λογαριασμών των Τελών Εκσυγχρονισμού και Ανάπτυξης Αερολιμένων της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας κατά παρέκκλιση λοιπών διαδικασιών, και με εισήγηση του Διοικητή της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, παράλληλα με το ήδη προβλεπόμενο αντιστάθμισμα.
3. Ο αριθμός των προσφερόμενων θέσεων βεβαιώνεται με σχετική υπεύθυνη δήλωση (του ν. [1599/1986](#), Α' 75) του Αερομεταφορέα.
4. Για το ανωτέρω διάστημα, καλύπτονται κατά παρέκκλιση των προβλεπομένων στις οικείες συμβάσεις, η ελάχιστη συχνότητα πτήσεων και οι ελάχιστες προσφερόμενες θέσεις εβδομαδιαίως ανά γραμμή και ανά κατεύθυνση όπως έχουν προβλεφθεί για τη χαμηλή (χειμερινή) περίοδο, σε κάθε αντίστοιχη Σύμβαση.
5. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών δύναται να τροποποιούνται οι συχνότητες ή οι προορισμοί ή και να αναστέλλονται οι υφιστάμενες Συμβάσεις εκμετάλλευσης τακτικών αεροπορικών γραμμών, στις οποίες έχουν επιβληθεί υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας κατόπιν εισήγησης της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, με ειδική αιτιολόγηση που αποδεικνύει ότι παρέλκει, λόγω των συνθηκών, η αναγκαιότητα εκτέλεσης ή επιδότησης αυτών.

ΜΕΡΟΣ Ζ΄:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Άρθρο 69

Σύγκληση Συμβουλίων Κρίσεων Λ.Σ. -ΕΛ.ΑΚΤ.

Η παρ. 4 του άρθρου 9 του π.δ. [38/2012](#) (Α' 75), αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Σε περίπτωση ανυπέρβλητου κωλύματος δύναται να αναβληθεί μέχρι και τρεις (3) μήνες η σύγκληση του Συμβουλίου Κρίσεων Ανθυπασιπιστών Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και του Συμβουλίου Κρίσεων Υπαξιωματικών Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και Λιμενοφυλάκων, με αιτιολογημένη απόφαση του Αρχηγού Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.. Στις περιπτώσεις που ο Αρχηγός Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. κωλύεται ή δεν έχει επιλεγεί, αποφασίζει ο οικείος Υπουργός. Επίσης, δύναται να παραταθεί μέχρι έναν (1) μήνα ο χρόνος περάτωσης των εργασιών οποιουδήποτε Συμβουλίου Κρίσεων με αιτιολογημένη απόφαση του Προέδρου του.

Άρθρο 70

Μεταθέσεις στελεχών Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.

Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2020 οι μεταθέσεις των στελεχών Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. πραγματοποιούνται σύμφωνα με το π.δ. 33/2009 (Α' 50), με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο άρθρο 26 του ν. 4504/2017 (Α' 184).

Άρθρο 71

Προμήθειες στον τομέα της ασφάλειας

1. Η παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. [3978/2011](#) (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Προστασίας του Πολίτη και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, καθορίζονται οι υπηρεσίες και τα όργανα του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος, του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών που ασκούν τις αρμοδιότητες επί θεμάτων που αφορούν στις διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης των συμβάσεων προμηθειών, έργων και υπηρεσιών του παρόντος νόμου στον τομέα της ασφάλειας και ρυθμίζεται κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με την προσαρμογή του παρόντος νόμου στον τομέα της ασφάλειας. Η έκδοση του προεδρικού διατάγματος αυτού δεν συνιστά προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος νόμου.»

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. [3978/2011](#), οι λέξεις «Υπουργού Εθνικής Άμυνας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «αρμόδιου Υπουργού».

3. Στο άρθρο 30 του ν. [3978/2011](#) μετά την παρ. 9 προστίθεται νέα παρ. 10, ως εξής:

«10. Οι τεχνικές προδιαγραφές για προμήθειες, έργα και υπηρεσίες του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του

παρόντος νόμου εγκρίνονται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.»

4. Στην παρ. 5 του άρθρου 31 του ν. [3978/2011](#), οι λέξεις «Υπουργού Εθνικής Άμυνας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «αρμόδιου Υπουργού».

5. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 14 του άρθρου 41 του ν. [3978/2011](#), οι λέξεις «Υπουργού Εθνικής Άμυνας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «αρμόδιου Υπουργού».

6. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 50 του ν. [3978/2011](#), οι λέξεις «Υπουργείου Εθνικής Άμυνας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «αρμόδιου Υπουργείου».

7. Στο τέλος του άρθρου 81 του ν. [3978/2011](#) προστίθεται παρ. 4, ως εξής:

«4. Ειδικά για τις συμβάσεις του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής στον τομέα της ασφάλειας, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της παρ. 2 του άρθρου 105, για τα ζητήματα που σχετίζονται με εγγυητικές επιστολές εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις του ν. [4412/2016](#) (Α΄ 147), όπως ισχύει.»

8. Στο τέλος του άρθρου 87 του ν. [3978/2011](#) προστίθεται παρ. 3, ως εξής:

«3. Ειδικά για συμβάσεις του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, η απόφαση: α) για την έγκριση ή μη των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού, β) για την κατακύρωση ή μη της σύμβασης στο όνομα του επιλεγέντος οικονομικού φορέα και γ) για την έγκριση ή μη της αντίστοιχης δαπάνης, λαμβάνεται για ποσό άνω των πενήντα (50) εκατομμυρίων ευρώ από το ΚΥΣΕΑ, μετά από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και εισήγηση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Για συμβάσεις μικρότερης οικονομικής αξίας, η απόφαση λαμβάνεται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής μετά από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής μπορεί, κατά την κρίση του ή εφόσον το ζητήσει η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, να εισάγει το θέμα στο ΚΥΣΕΑ για τη λήψη της τελικής απόφασης.»

9. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 105 του ν. 3978/ 2011 (Α΄137) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά σε ό, τι αφορά στο Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή, τα σχετικά με την εκτέλεση των συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, εξακολουθούν να διέπονται από τις σχετικές διατάξεις του ν. [4412/2016](#) (Α΄ 147), όπως ισχύει.»

ΜΕΡΟΣ Η΄:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 72

Προκήρυξη εκλογών

1. Η προκήρυξη των εκλογών για την ανάδειξη Πρύτανη και Αντιπρυτάνεων σε όσα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) η θητεία του υπηρετούντος Πρύτανη και υπηρετούντων Αντιπρυτάνεων λήγει στις 31.8.2020, πραγματοποιείται από τη Σύγκλητο δύο (2) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας αυτών, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.

2. Η προκήρυξη των εκλογών για την ανάδειξη των μονομελών οργάνων των Α.Ε.Ι., η θητεία των οποίων λήγει στις 31.8.2020 και τα οποία δεν εμπίπτουν στην παρ. 1, πραγματοποιείται από το αρμόδιο ανά περίπτωση όργανο δύο (2) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας αυτών, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.

ΜΕΡΟΣ Θ΄:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 73

Ρυθμίσεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και έως την 15η Ιουλίου 2020, οι Επιτροπές Ενστάσεων κατά την εξέταση των ενστάσεων της παρ. 9 του άρθρου 2 και του άρθρου 7 του ν. [2308/1995](#) (Α΄114) και των αιτήσεων

διόρθωσης της παρ. 4α του άρθρου 6 του ν. [2308/1995](#), οι οποίες παραπέμπονται από το γραφείο κτηματογράφησης αυτεπαγγέλτως στην Επιτροπή προς κρίση και αφορούν μελέτες κτηματογράφησης, για τις οποίες έχει ολοκληρωθεί η ανάρτηση των προσωρινών κτηματολογικών στοιχείων, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων: α) δύνανται να συνεδριάσουν κατά τα οριζόμενα στην υπ' αρ. 429/13.03.2020 κοινή υπουργική απόφαση (Β΄ 850) και β) οι ενδιαφερόμενοι, καθώς και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι και οι τεχνικοί σύμβουλοι, κατά την εξέταση των υποθέσεών τους, δεν παρίστανται ενώπιον της Επιτροπής και υποχρεούνται μέχρι την προηγούμενη ημέρα της ορισθείσας συνεδρίασης να προσκομίσουν στο γραφείο κτηματογράφησης τον φάκελο της υπόθεσής τους. Το γραφείο κτηματογράφησης διαβιβάζει αμελλητί στην αρμόδια Επιτροπή τον φάκελο της υπόθεσης.

2. Από το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 92 του ν. [4685/2020](#) (Α΄ 92) διαγράφονται οι λέξεις «Βριλησίων» και «Πειραιά».

3. Από το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 226Α του ν. [4555/2018](#) (Α' 133), διαγράφονται οι λέξεις «με έδρα εντός των ορίων της κάθε Περιφέρειας που αποφασίζεται από τη Γενική Συνέλευση».

ΜΕΡΟΣ Γ΄:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 74

Διατάξεις για την επαναλειτουργία των πολιτικών δικαστηρίων και τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης

1. Το χρονικό διάστημα της επιβολής του μέτρου της προσωρινής αναστολής της λειτουργίας των δικαστηρίων και των εισαγγελιών της Χώρας (13.3.2020 - 31.5.2020) δεν υπολογίζεται στις νόμιμες και δικαστικές προθεσμίες για τη διενέργεια διαδικαστικών και εξώδικων πράξεων, καθώς και άλλων ενεργειών ενώπιον των δικαστηρίων, συμβολαιογράφων ως υπαλλήλων του πλειστηριασμού, υποθηκοφυλακείων, κτηματολογικών γραφείων και άλλων τρίτων προσώπων. Μετά τη λήξη της παραπάνω αναστολής οι προθεσμίες αυτές τρέχουν για όσο χρονικό διάστημα υπολείπεται για να συμπληρωθεί η αντίστοιχη προβλεπόμενη από τον νόμο προθεσμία. Ειδικότερα οι προθεσμίες της παρ. 2 του άρθρου 215, των παρ. 1 και 2

του 237 και του άρθρου 238 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (ΚΠολΔ), καθώς και οι προθεσμίες άσκησης ανακοπών, με εξαίρεση τις προθεσμίες του άρθρου 934 ΚΠολΔ, ένδικων μέσων και πρόσθετων λόγων δεν συμπληρώνονται, αν δεν παρέλθουν επιπλέον τριάντα (30) ημέρες από την προβλεπόμενη λήξη τους.

2. Σε περίπτωση που η συζήτηση υπόθεσης οποιουδήποτε βαθμού δικαιοδοσίας και με οποιαδήποτε διαδικασία ματαιώθηκε διαρκούσης της αναστολής, δηλαδή μέχρι και τις 31.5.2020, ορίζεται αυτεπαγγέλτως, με πράξη του προέδρου του τμήματος ή του δικαστή, ημέρα και ώρα συζήτησης στο ακροατήριο σε σύντομη κατά το δυνατόν δικάσιμο και κατά προτεραιότητα εντός του χρονικού διαστήματος από 1.7.2020 έως 15.7.2020 ή από 1.9.2020 έως 15.9.2020. Η εγγραφή της υπόθεσης στο οικείο πινάκιο ή έκθεμα, το οποίο μπορεί να τηρείται και ηλεκτρονικά, γίνεται με πρωτοβουλία του γραμματέα και ισχύει ως κλήτευση όλων των διαδίκων. Προς ενημέρωση των διαδίκων, και πάντως όχι επί ποινή ακυρότητας, η νέα δικάσιμος γνωστοποιείται από τον γραμματέα στον δικηγορικό σύλλογο της έδρας του δικαστηρίου και στην Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με πρωτοβουλία επίσης του γραμματέα μπορεί να γνωστοποιείται η νέα δικάσιμος με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των διαδίκων ή με ανάρτηση στην πύλη ψηφιακών υπηρεσιών δικαστηρίων [solon.gov.gr](#) για όσα δικαστήρια και διαδικασίες έχουν ενταχθεί στο εν λόγω σύστημα.

3. Στις εκκρεμείς υποθέσεις της παλαιάς τακτικής διαδικασίας του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, καθώς και στις εκκρεμείς δίκες ενώπιον του Εφετείου, που αφορούν εφέσεις κατά ερήμην αποφάσεων, που είχαν εκδοθεί κατά την ίδια διαδικασία, αν ο χρόνος πριν από τη δικάσιμο, που πρέπει το αργότερο να κατατεθούν οι προτάσεις και οι αντικρούσεις των διαδίκων, εμπίπτει στο χρονικό διάστημα της αναστολής, οι δε διάδικοι δεν έχουν καταθέσει ήδη προτάσεις και αντικρούσεις με τα σχετικά αποδεικτικά τους μέσα και διαδικαστικά έγγραφα, οι σχετικές δίκες, που έχουν προσδιορισθεί σε δικάσιμο μετά τις 31.5.2020, αναβάλλονται αυτεπαγγέλτως και με πράξη του προέδρου του τριμελούς συμβουλίου ή του αρμόδιου δικαστή, ορίζεται οίκοθεν ημέρα και ώρα συζήτησης στο ακροατήριο σε σύντομη κατά το δυνατόν δικάσιμο και κατά προτεραιότητα εντός του χρονικού διαστήματος από 1.7.2020 έως 15.7.2020 και από 1.9.2020 έως 15.9.2020. Η εγγραφή της υπόθεσης στο οικείο πινάκιο, το οποίο μπορεί να τηρείται και ηλεκτρονικά, γίνεται με πρωτοβουλία του γραμματέα και ισχύει ως κλήτευση όλων των διαδίκων. Προς ενημέρωση των διαδίκων, και πάντως όχι επί ποινή ακυρότητας, η νέα δικάσιμος γνωστοποιείται από τον γραμματέα στον δικηγορικό σύλλογο της έδρας του δικαστηρίου και στην Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Με πρωτοβουλία επίσης του γραμματέα μπορεί να γνωστοποιείται η δικάσιμος που ορίστηκε με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των διαδίκων ή με ανάρτηση στην πύλη ψηφιακών υπηρεσιών δικαστηρίων solon.gov.gr για όσα δικαστήρια και διαδικασίες έχουν ενταχθεί στο εν λόγω σύστημα.

4. Με την επιφύλαξη των άρθρων 237 και 238 ΚΠολΔ στον πρώτο και δεύτερο βαθμό, όπως και στον Άρειο Πάγο, κατά το χρονικό διάστημα από 1.6.2020 έως 15.9.2020, ο πρόεδρος του δικαστηρίου ή ο αρμόδιος δικαστής κατανέμει χρονικά εντός της αυτής ημέρας τις εγγεγραμμένες στο πινάκιο ή έκθεμα υποθέσεις και ο καταμερισμός αυτός με πρωτοβουλία του γραμματέα γνωστοποιείται ακολούθως, και πάντως το αργότερο την προηγούμενη της δικάσιμου εργάσιμη ημέρα, στους διαδίκους ή στους πληρεξούσιους δικηγόρους τους, με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στον οικείο δικηγορικό σύλλογο, στην Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και προσθέτως στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τους, εφόσον είναι γνωστή, ή με ανάρτηση στην πύλη ψηφιακών υπηρεσιών δικαστηρίων solon.gov.gr για όσα δικαστήρια και διαδικασίες έχουν ενταχθεί στο εν λόγω σύστημα. Στις υποθέσεις αυτές παρέχεται η δυνατότητα αναβολής ατελώς και χωρίς τις δεσμεύσεις του άρθρου 241 ΚΠολΔ. Η αναβολή μπορεί να δοθεί και χωρίς παράσταση των πληρεξούσιων δικηγόρων στο ακροατήριο κατά την εκφώνηση της υπόθεσης από το οικείο πινάκιο ή έκθεμα κατά την ημέρα της δικάσιμου, εφόσον οι δικηγόροι αυτοί διατυπώσουν σχετικό αίτημα σε κοινή ανέκκλητη δήλωσή τους, κατά την παρ. 2 του άρθρου 242 ΚΠολΔ και κατ' απόκλιση της παρ. 2 του άρθρου 115 ΚΠολΔ, η οποία υποβάλλεται στην οικεία γραμματεία του δικαστηρίου μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου το αργότερο μέχρι τη δωδεκάτη ώρα της προηγούμενης της δικάσιμου εργάσιμης ημέρας.

5. Στις ίδιες υποθέσεις, εφόσον όλοι οι διάδικοι δεν επιθυμούν να εξετάσουν κατά τη συζήτηση των υποθέσεων μάρτυρα, μπορούν να το δηλώσουν στη γραμματεία του δικαστηρίου μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, το αργότερο μέχρι τη δωδεκάτη ώρα της προηγούμενης της δικάσιμου εργάσιμης ημέρας, προκειμένου η συζήτηση της υπόθεσής τους να τεθεί στην αρχή του πινακίου ή εκθέματος. Η ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και για τη συζήτηση των υποθέσεων της παρ. 3.

6. Οι διάδικοι μπορούν να προσκομίσουν ένορκες βεβαιώσεις που λαμβάνονται ενώπιον δικηγόρου της έδρας του δικαστηρίου ή της κατοικίας ή της διαμονής του μάρτυρα κατά τη διαδικασία των άρθρων 422 έως 424 του ΚΠολΔ, όπως αυτή συμπληρώνεται με τα επόμενα εδάφια. Η ένορκη βεβαίωση δεν μπορεί να ληφθεί ενώπιον των πληρεξουσίων δικηγόρων των διαδίκων. Αμέσως μετά τη λήψη της ένορκης βεβαίωσης, ο δικηγόρος ενώπιον του οποίου αυτή δόθηκε την αποστέλλει ηλεκτρονικά στο δικηγορικό σύλλογο στον οποίο ανήκει και λαμβάνει ηλεκτρονική απόδειξη λήψης. Με την ηλεκτρονική απόδειξη η ένορκη βεβαίωση αποκτά βέβαιη χρονολογία και μοναδικό αριθμό. Ο δικηγόρος χορηγεί αντίγραφα της ένορκης βεβαίωσης μαζί με την ως άνω ηλεκτρονική απόδειξη λήψης. Όμοια αντίγραφα χορηγεί και ο οικείος δικηγορικός σύλλογος μέσω της διαδικτυακής πύλης portal.olomeleia.gr. Τα αρχεία των ένορκων βεβαιώσεων που λαμβάνονται ενώπιον δικηγόρου κατά την παρούσα παρ., τηρούνται στους οικείους δικηγορικούς συλλόγους, σύμφωνα με αποφάσεις των διοικητικών τους συμβουλίων.

7. Αν οι προθεσμίες του άρθρου 228, της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 591, της παρ. 2 του άρθρου 686 και της παρ. 3 του άρθρου 748 ΚΠολΔ, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες προθεσμίες κλήτευσης των διαδίκων έληξαν ή λήγουν εντός του χρονικού διαστήματος της αναστολής και ο υπολειπόμενος χρόνος συμπλήρωσής τους, όπως οριοθετείται στην παρ. 1, δεν επαρκεί για την τήρηση των προθεσμιών αυτών, οι υποθέσεις αναβάλλονται υποχρεωτικά μετά από αίτημα οποιουδήποτε των διαδίκων, ατελώς και χωρίς τις δεσμεύσεις του άρθρου 241 ΚΠολΔ.

8. Προσωρινές διαταγές των άρθρων 691Α και 781 του ΚΠολΔ, καθώς και προσωρινές διαταγές ή διατάξεις αποφάσεων επί αιτήσεων αναστολής της εκτέλεσης ή της εκτελεστότητας σε υποθέσεις κάθε φύσης και διαδικασίας, οι οποίες χορηγήθηκαν μέχρι τη ματαιωθείσα λόγω της αναστολής των δικών συζήτηση της σχετικής αίτησης ή ορίστηκε ότι ισχύουν υπό τον όρο διεξαγωγής της συζήτησης αυτής, λογίζονται αυτοδικαίως παραταθείσες μέχρι τη νέα δικάσιμο που ορίζεται σύμφωνα με την παρ. 7.

9. Όταν το χρονικό διάστημα μετά τη λήξη της αναστολής δεν επαρκεί για να τηρηθούν, σε σχέση με την ορισθείσα δικάσιμο, οι προθεσμίες άσκησης των πρόσθετων λόγων ή της αντέφεσης, η συζήτηση αναβάλλεται υποχρεωτικώς με αίτημα των διαδίκων, ατελώς και χωρίς τις δεσμεύσεις του άρθρου 241 ΚΠολΔ. Στις εκκρεμείς υποθέσεις ενώπιον του Αρείου Πάγου η κατά τα άνω άσκηση των προσθέτων λόγων αναίρεσης στη νέα δικάσιμο είναι παραδεκτή. Στις άνω περιπτώσεις η μη άσκηση των πρόσθετων λόγων ή της αντέφεσης από τον διάδικο που ζήτησε την αναβολή, έχει ως συνέπεια την επιβολή ποινής τάξεως κατά το άρθρο 205 ΚΠολΔ.

10. Στις εκκρεμείς υποθέσεις ενώπιον του Αρείου Πάγου, όταν η κατά την παρ. 1 του άρθρου 570 ΚΠολΔ προθεσμία κατάθεσης των προτάσεων ή η κατά την παρ. 3 του άρθρου 570 ΚΠολΔ προθεσμία κατάθεσης των εγγράφων έληξε ή λήγει εντός του χρονικού διαστήματος της αναστολής, όμως η συζήτηση της αναίρεσης έχει προσδιορισθεί σε χρόνο βραχύτερο της συμπλήρωσης των ως άνω προθεσμιών, δικαιούται ο έχων το αντίστοιχο βάρος διάδικος να υποβάλει αίτημα αναβολής της συζήτησης της αναίρεσης. Στις περιπτώσεις αυτές το δικαστήριο υποχρεούται να χορηγήσει αναβολή, ατελώς και χωρίς τις δεσμεύσεις του άρθρου 241 ΚΠολΔ. Αν ο

διάδικος δεν προβεί στις ενέργειες για τις οποίες του χορηγήθηκε η αναβολή, του επιβάλλεται ποινή τάξης κατά το άρθρο 205 ΚΠολΔ.

11. Πλειστηριασμοί που αφορούν κινητή περιουσία του οφειλέτη (με εξαίρεση πράγματα υποκείμενα σε φθορά), ακίνητα, πλοία και αεροσκάφη, των οποίων η ημέρα πλειστηριασμού έχει ορισθεί κατά το χρονικό

διάστημα από 1.6.2020 έως 31.7.2020 ματαιώνονται. Με πρωτοβουλία του επισπεύδοντος ορίζεται, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της παρούσας και με την αρχικά εκτιμηθείσα αξία και τιμή πρώτης προσφοράς (δεύτερο εδάφιο της παρ. 1, περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 954 και παρ. 2 του άρθρου 993 ΚΠολΔ), νέα ημέρα πλειστηριασμού μετά την 31η.7.2020, τηρουμένων των νόμιμων προθεσμιών και ιδίως της περ. ε' της παρ. 2 του άρθρου 954 και της παρ. 2 του άρθρου 993, της παρ. 2 του άρθρου 1011Α ΚΠολΔ ή της ειδικής νομοθεσίας (ιδίως του ν.δ. 17.07/13.08.1923, Α' 224), εκτός αν πριν από την έναρξη της αναστολής των προθεσμιών, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του παρόντος, είχαν παρέλθει άπρακτες οι προβλεπόμενες στο εδάφιο α' της παρ. 1 του άρθρου 934 ΚΠολΔ προθεσμίες ή είχε συζητηθεί η ήδη ασκηθείσα ανακοπή, οπότε η νέα ημέρα πλειστηριασμού ορίζεται τηρουμένης της προθεσμίας του άρθρου 973 ΚΠολΔ. Εντός της αυτής προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών, ο επισπεύδων υποχρεούται να προσδιορίσει νέα ημέρα πλειστηριασμού και για τους πλειστηριασμούς που ήδη ματαιώθηκαν κατά το χρονικό διάστημα της αναστολής τηρουμένης της προθεσμίας του άρθρου 973 ΚΠολΔ. Αν ο επισπεύδων δεν προσδιορίσει νέα ημέρα πλειστηριασμού εντός της άνω προθεσμίας, τότε κάθε δανειστής, εφόσον έχει απαίτηση κατά του οφειλέτη, η οποία στηρίζεται σε εκτελεστό τίτλο, αφού επιδώσει σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, επιταγή προς εκτέλεση, μπορεί να επισπεύσει τον πλειστηριασμό τηρουμένων των προθεσμιών των παραπάνω άρθρων. Τα χρονικά διαστήματα της επιβολής του μέτρου της προσωρινής αναστολής, καθώς και του προσδιορισμού του νέου, κατά τα ως άνω, πλειστηριασμού, δεν υπολογίζονται στις άνω προθεσμίες της περ. ε' της παρ. 2 του άρθρου 954, της παρ. 2 του άρθρου 993, της παρ. 2 του άρθρου 1011Α και της παρ. 1 του άρθρου 1019 ΚΠολΔ. Προκειμένου για πλειστηριασμούς κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. [356/1974](#), Α' 90), ισχύουν οι εκεί προβλεπόμενες διατάξεις, ο δε πλειστηριασμός ορίζεται επίσης σε νέα ημερομηνία μετά τις 31.07.2020. Πλειστηριασμοί που έχουν προσδιορισθεί να διεξαχθούν μετά την 1η.9.2020 ματαιώνονται, αν ο χρόνος μέχρι τη διεξαγωγή τους δεν επαρκεί για την τήρηση των προθεσμιών που αφορούν τον προσδιορισμό της συζήτησης της ανακοπής κατά την παρ. 2 του άρθρου 933 ΚΠολΔ και την έκδοση της απόφασης επί της ανακοπής κατά την παρ. 6 του αυτού άρθρου. Η νέα ημέρα διεξαγωγής των πλειστηριασμών αυτών ορίζεται τηρουμένης της προθεσμίας του άρθρου 973 ΚΠολΔ.

12. Στις περιπτώσεις ορισμού ημέρας πλειστηριασμού κατ' εφαρμογή του άρθρου 934 ΚΠολΔ, όταν οποιαδήποτε προθεσμία του άρθρου αυτού εμπίπτει, έστω και μερικώς, εντός του χρονικού διαστήματος της αναστολής, ο πλειστηριασμός ματαιώνεται και ορίζεται νέα ημέρα πλειστηριασμού, τηρουμένων των προθεσμιών που προβλέπονται στις οικείες διατάξεις.

13. Οι πλειστηριασμοί που επισπεύδονται σύμφωνα με το άρθρο 973, την παρ. 4 του άρθρου 1006 και την παρ. 4 του άρθρου 1011Α ΚΠολΔ, με ορισθείσα ημέρα

διεξαγωγής έως τις 15.6.2020, ματαιώνονται και ορίζεται νέα ημέρα πλειστηριασμού τηρουμένων των προθεσμιών που προβλέπονται στη διάταξη αυτήν.

14. Η έναρξη ισχύος των άρθρων 6 και 7 του ν. [4640/2019](#) (Α΄ 190) μετατίθεται αναδρομικώς για την 1η.7.2020, ως προς τις υποθέσεις της περ. β΄ του άρθρου 44 του ν. [4640/2019](#).

15. Για το χρονικό διάστημα της αναστολής (13.3.2020 - 31.5.2020) δεν τρέχουν τόκοι επιδικίας.

16. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν από 1.6.2020 έως 15.9.2020.

17. Οι υποθέσεις αρμοδιότητας του Ειρηνοδικείου Αθηνών, που ματαιώθηκαν κατά το χρονικό διάστημα από 9.3.2020 έως 12.3.2020 λόγω της πυρκαγιάς που εκδηλώθηκε στις 9.3.2020 στο ισόγειο του κτιρίου του Ειρηνοδικείου Αθηνών, επαναφέρονται προς συζήτηση αυτεπαγγέλτως σε νέα δικάσιμο, που ορίζεται με πράξη της Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του άνω Δικαστηρίου. Η εγγραφή των υποθέσεων στο οικείο πινάκιο ή έκθεμα, το οποίο μπορεί να τηρείται και ηλεκτρονικά, γίνεται με πρωτοβουλία του γραμματέα και ισχύει ως κλήτευση όλων των διαδίκων. Προς ενημέρωση των διαδίκων, και πάντως όχι επί ποινή ακυρότητας, η νέα δικάσιμος αναρτάται στην πύλη ψηφιακών υπηρεσιών δικαστηρίων solon.gov.gr και γνωστοποιείται από τον γραμματέα στους οικείους δικηγορικούς συλλόγους. Με πρωτοβουλία επίσης του γραμματέα μπορεί να γνωστοποιείται η νέα δικάσιμος με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των διαδίκων.

Άρθρο 75

Διατάξεις για την επαναλειτουργία των ποινικών δικαστηρίων

1. Οι νόμιμες προθεσμίες άσκησης όλων των προβλεπόμενων από τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. [4620/2019](#), Α΄ 96) και τους ειδικούς ποινικούς νόμους ένδικων μέσων, οιονεί ενδίκων μέσων και ένδικων βοηθημάτων, που ανεστάλησαν σύμφωνα με τις κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Υγείας και Δικαιοσύνης υπ΄ αρ. Δ1α/Γ.Π.οικ. [17734/12.3.2020](#) (Β΄ 833), Δ1α/Γ.Π.οικ. [21159/27.3.2020](#) (Β΄ 1074), Δ1α/Γ.Π.οικ. [24403/11.4.2020](#) (Β΄ 1301), Δ1α/Γ.Π.οικ. [26804/25.4.2020](#) (Β΄ 1588) και την κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών υπ΄ αρ. Δ1α/ΓΠ.οικ. [30340/15.5.2020](#) (Β΄ 1857), συνεχίζουν να τρέχουν από την 1η.6.2020 και για όσο χρονικό διάστημα υπολείπεται για να συμπληρωθεί η προβλεπόμενη στο νόμο διάρκειά τους, προσαυξανόμενη σε κάθε περίπτωση κατά δέκα (10) επιπλέον ημέρες.

2. Οι αιτήσεις αναστολής εκτέλεσης κατά τα άρθρα 471 και 497 ΚΠΔ, ακύρωσης της διαδικασίας κατά τα άρθρα 341 και 435 ΚΠΔ, ακύρωσης της απόφασης κατά τα άρθρα 430 και 431 ΚΠΔ, αναβολής ή διακοπής εκτέλεσης της ποινής κατά τα άρθρα 555 και 557 ΚΠΔ, καθώς και οι αιτήσεις που αφορούν στον καθορισμό συνολικής ποινής κατά το άρθρο 551 ΚΠΔ, στην απότιση της χρηματικής ποινής σε δόσεις εντός

προθεσμίας κατά τα άρθρα 80 του Ποινικού Κώδικα (ν. [4619/2019](#), Α' 95) και 82 του προϋσχύσαντος ΠΚ (π.δ. 283/1985, Α' 106) και στη μετατροπή της χρηματικής ποινής ή του προστίμου σε παροχή κοινωφελούς εργασίας κατά την παρ. 5 του άρθρου 82 του προϋσχύσαντος ΠΚ, δύνανται, μαζί με τα συνοδευτικά αυτών αποδεικτικά έγγραφα, να υποβάλλονται και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Για την ορισθείσα δικάσιμο ειδοποιείται ο αιτών ή ο πληρεξούσιος δικηγόρος του με κάθε πρόσφορο μέσο και επισυνάπτεται στη δικογραφία σχετική βεβαίωση ειδοποίησης του αρμόδιου γραμματέα. Κατά την εκδίκαση των αιτήσεων αυτών το δικαστήριο συνεδριάζει με μόνη την παρουσία του πληρεξούσιου δικηγόρου του αιτούντος, ο οποίος, στην περίπτωση που κρατείται, δεν μετάγεται. Στις περιπτώσεις, κατά τις οποίες ο αιτών δεν έχει διορίσει πληρεξούσιο δικηγόρο, δύναται να υποβάλει με κάθε πρόσφορο μέσο υπόμνημα ενώπιον του δικαστηρίου.

3. Αν κατά την ενημέρωση των διαδικών ή των πληρεξούσιων δικηγόρων τους για τη λήψη αντιγράφου εισαγγελικής πρότασης κατά την παρ. 3 του άρθρου 138, την παρ. 2 του άρθρου 308 και την παρ. 2 του άρθρου 309 του ΚΠΔ, ο ενδιαφερόμενος διάδικος ή πληρεξούσιος δικηγόρος γνωστοποιήσει διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στην οποία κατά δήλωσή του επιθυμεί να λάβει αντίγραφο της εισαγγελικής πρότασης, ο αρμόδιος γραμματέας υποχρεούται να αποστείλει την εισαγγελική πρόταση με τον τρόπο αυτόν. Στην περίπτωση αυτή η ειδοποίηση αποδεικνύεται από το μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, εκτύπωση του οποίου επισυνάπτεται στη δικογραφία. Η υποβολή υπομνημάτων κατά τα άρθρα 308 και 309 ΚΠΔ διενεργείται και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

4. Οι διατάξεις των παρ. 2 και 3 του παρόντος άρθρου ισχύουν από 1.6.2020 έως 15.9.2020.

Άρθρο 76

Διατάξεις για τον επαναπροσδιορισμό των υποθέσεων στο Ελεγκτικό Συνέδριο

Σε περίπτωση ματαίωσης της συζήτησης οποιασδήποτε υπόθεσης ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά τη διάρκεια της προσωρινής αναστολής της λειτουργίας των δικαστηρίων (13.3.2020 – 31.5.2020), επαναπροσδιορίζεται η συζήτησή της οίκοθεν με πράξη του προέδρου του οικείου δικαστικού σχηματισμού σε προσεχή δικάσιμο, χωρίς νέα κλήτευση των διαδικών, εφόσον αυτοί είχαν κληθεί νόμιμα στη ματαιωθείσα συζήτηση. Οι διάδικοι ενημερώνονται από την ανάρτηση των πινακίων στους αντίστοιχους δικαστικούς σχηματισμούς και την εμφάνιση των εκθεμάτων στην ηλεκτρονική σελίδα του Δικαστηρίου, οι οποίες, στην περίπτωση αυτή, γίνονται τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από τη δικάσιμο.

Άρθρο 77

Διατάξεις για τον επαναπροσδιορισμό των υποθέσεων στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια

Σε περίπτωση ματαίωσης της συζήτησης οποιασδήποτε υπόθεσης ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων κατά τη διάρκεια της προσωρινής αναστολής (13.3.2020 – 31.5.2020), επαναπροσδιορίζεται η συζήτησή της οίκοθεν με πράξη του Προέδρου του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης ή του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο σε προσεχή δικάσιμο, χωρίς νέα κλήτευση των διαδίκων, εφόσον αυτοί είχαν κληθεί νόμιμα στη ματαιωθείσα συζήτηση. Οι διάδικοι ενημερώνονται από την ανάρτηση των πινακίων στα αντίστοιχα τμήματα και την εμφάνιση των εκθεμάτων στην ηλεκτρονική σελίδα του Δικαστηρίου, οι οποίες, στην περίπτωση αυτήν, γίνονται τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από τη δικάσιμο.

ΜΕΡΟΣ ΙΑ΄:

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 78

Απασχόληση συνταξιούχων και απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών, λόγω αγροτικής δραστηριότητας με ετήσιο εισόδημα έως 10.000 ευρώ

Στο τρίτο εδάφιο της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. [4387/2016](#) (Α΄ 85), η ημερομηνία «1.3.2021» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η.3.2022» και στο τέλος της περ. β΄ της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. [4387/2016](#) (Α΄ 85), προστίθεται η φράση «,εφόσον το ετήσιο εισόδημά τους από τη δραστηριότητα αυτή υπερβαίνει το ποσό των 10.000 ευρώ. Η ως άνω απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών του άρθρου 40 ισχύει από 1.6.2020». Το άρθρο 20 του ν. [4387/2016](#) διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 20

Απασχόληση συνταξιούχων

1.α. Στους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του Ε.Φ.Κ.Α., οι οποίοι έχουν ήδη αναλάβει ή αναλαμβάνουν από της δημοσιεύσεως του νόμου εργασία ή αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α., οι ακαθάριστες συντάξεις κύριες και επικουρικές καταβάλλονται μειωμένες κατά ποσοστό 30% για όσο χρονικό διάστημα απασχολούνται ή διατηρούν την ιδιότητα ή τη δραστηριότητα.

Ειδικότερα για συνταξιούχους, οι οποίοι έχουν ήδη αναλάβει ή αναλαμβάνουν από της δημοσιεύσεως του νόμου εργασία ή αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α., αναστέλλεται πλήρως η καταβολή των κύριων και επικουρικών συντάξεων εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το 61ο έτος της ηλικίας τους έως και τις 28.2.2021 και το 62ο έτος από την 1η.3.2022 και εφεξής.

Οι συνταξιούχοι, οι οποίοι είχαν αναλάβει πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου εργασία ή είχαν αποκτήσει ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση η οποία συνεχίζεται και για τους οποίους προβλέπονταν εξαίρεση από το άρθρο 20 του ν. [4387/2016](#), καθώς και από τις προϊσχύουσες αυτού διατάξεις, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου από την 1η.3.2022.

Οι συνταξιούχοι του Ε.Φ.Κ.Α. - πρώην Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.), που παρέχουν εκπαιδευτικό έργο στη Δημόσια Ναυτική Εκπαίδευση από την 1.1.2017 και μέχρι το πέρας της τρέχουσας ακαδημαϊκής περιόδου, ήτοι στις 31.8.2020, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου από 1.9.2020.

β. Στο ποσό της ακαθάριστης σύνταξης/συντάξεων δεν συμπεριλαμβάνονται το εξωιδρυματικό επίδομα των διατάξεων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 42 του

ν. [1140/1981](#) (Α' 68) και το επίδομα ανικανότητας των διατάξεων του άρθρου 54 του π.δ. [169/2007](#) (Α' 210).

2. Για τους συνταξιούχους λόγω αναπηρίας εφαρμόζονται οι διατάξεις των εντασσομένων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων.

3. α. Για το χρονικό διάστημα απασχόλησης του συνταξιούχου καταβάλλονται για τον μισθωτό συνταξιούχο και τον αυτοτελώς απασχολούμενο ή ελεύθερο επαγγελματία ή υπαγόμενο στη ασφάλιση του ΟΓΑ, με την επιφύλαξη της περ. α' της παρ. 4 οι προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές των άρθρων 38 ή 39 ή 40 αντιστοίχως.

β. Οι συνταξιούχοι πρώην φορέων κύριας ασφάλισης ή του Δημοσίου που είχαν αναλάβει ή αναλαμβάνουν δραστηριότητα για την οποία υπάγονται στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ καταβάλουν την ασφαλιστική εισφορά του άρθρου 40, εφόσον το ετήσιο εισόδημά τους από την δραστηριότητα αυτήν υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. Η ως άνω απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών του άρθρου 40 ισχύει από 1.6.2020.

4. Κατ' εξαίρεση των ανωτέρω ρυθμίσεων, δεν μειώνεται το ποσόν της σύνταξης:

α. Των συνταξιούχων του ΟΓΑ εφόσον ασκούν απασχόληση υπακτέα στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ.

β. Των ψυχικά ασθενών του άρθρου 23 του ν. 4488/ 2017 (Α' 176).

γ. Των συνταξιούχων με βάση τον ν. [612/1977](#) (Α' 164) και τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτόν.

δ. Των συνταξιούχων του τετάρτου εδαφίου της περ. α' της παρ. 1 των άρθρων 1 και 26 του π.δ. [169/2007](#) (Α' 210).

ε. Όσων λαμβάνουν το εξωιδρυματικό επίδομα ή το αντίστοιχο επίδομα του άρθρου 54 του π.δ. [169/2007](#) (Α' 210).

στ. Των πολύτεκνων, των οποίων το ένα τουλάχιστον των τέκνων είναι ανήλικο ή σπουδάζει σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και έως τη συμπλήρωση του εικοστού τετάρτου (24ου) έτους της ηλικίας του ή είναι ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία.

ζ. Των προσώπων που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. [4387/2016](#) (Α' 85).

η. Των συνταξιούχων άλλων φορέων και του Δημοσίου, εφόσον το ετήσιο εισόδημά τους από απασχόληση στον αγροτικό τομέα ως αγροτών, μελισσοκόμων, κτηνοτρόφων, πτηνοτρόφων και αλιέων δεν υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

5. Ο συνταξιούχος που αναλαμβάνει μισθωτή εργασία ή αυτοαπασχολείται δύναται να αξιοποιήσει τον χρόνο της ασφάλισής του. Για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης του συνταξιούχου, δύναται κατόπιν αιτήσεώς του να χορηγείται για την κύρια σύνταξη ποσό, που προκύπτει με βάση τα ποσοστά αναπλήρωσης και τις συντάξιμες αποδοχές των άρθρων 8 και 28 και μόνο για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης ως συνταξιούχου. Για την επικουρική σύνταξη χορηγείται ποσό που προκύπτει με βάση τον υπολογισμό της επικουρικής σύνταξης και μόνο για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης μετά τη συνταξιοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 96.

6. Για τους απασχολούμενους συνταξιούχους κατά την 12η.5.2016, οι οποίοι συνέχισαν απασχολούμενοι χωρίς διακοπή και μετά την έναρξη ισχύος του ν. [4387/2016](#) (Α' 85), όλος ο χρόνος εργασίας ή η αυτοαπασχόληση ή μέρος αυτού αξιοποιείται σύμφωνα με τα ανωτέρω, εφόσον από τις προϊσχύουσες διατάξεις προβλέπονταν αξιοποίηση του χρόνου απασχόλησης.

7. Οι συνταξιούχοι της παρ. 1 υποχρεούνται, πριν αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχοληθούν, να δηλώσουν τούτο στον φορέα κύριας ασφάλισης του Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.. Παράλειψη της δήλωσης συνεπάγεται καταλογισμό σε βάρος του συνταξιούχου, ποσού ίσου με το ύψος δώδεκα (12) μηνιαίων συντάξεων.

Το ποσό της οφειλής δύναται να αποπληρωθεί με παρακράτηση έως του ποσού του ενός τετάρτου από την κύρια σύνταξη και για την επικουρική, σύμφωνα με το άρθρο 46 του παρόντος νόμου. Άλλως, εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ) (ν.δ. [356/1974](#), Α' 90).

8. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, ορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι, η διαδικασία διασταύρωσης και ελέγχου στοιχείων μεταξύ του ΣΕΠΕ και του ε-Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και κάθε άλλο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

9. Κάθε αντίθετη διάταξη καταργείται.

ΜΕΡΟΣ ΙΒ΄:

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 79

Επιχορήγηση φορέων και σωματείων για δράσεις τουριστικής ανάπτυξης και προβολής

Στην παρ. 1 του άρθρου 202 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. [3463/2006](#), Α' 114) προστίθεται περίπτωση Γ' ως εξής:

«Γ. Εξαιρετικά για το έτος 2020, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου είναι δυνατή η επιχορήγηση φορέων και σωματείων που εδρεύουν στον δήμο και αναπτύσσουν δράσεις τουριστικής ανάπτυξης και προβολής, εφόσον μετέχει σε αυτά ο οικείος ΟΤΑ με ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%). Το συνολικό ποσό της επιχορήγησης στους φορείς και τα σωματεία του προηγούμενου εδαφίου, δεν μπορεί να υπερβαίνει το δύο και μισό εκατοστό (2,5%) των τακτικών εσόδων του δήμου.».

Άρθρο 80

Θέματα συμβάσεων Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών Α.Ε.

Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται κίνδυνος διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, ο Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών Α.Ε., δύναται, κατά παρέκκλιση από κάθε σχετική διάταξη της κείμενης εθνικής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, να προβαίνει στην ανάθεση συμβάσεων με προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης κατά το άρθρο 328 του ν. [4412/2016](#) (Α' 147), όταν η εκτιμώμενη αξία κάθε σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, είναι κατώτερη των ορίων που καθορίζονται στο άρθρο 235 του ν. [4412/2016](#), με σκοπό τη διασφάλιση της αδιάλειπτης και απρόσκοπτης λειτουργίας των μέσων μαζικής μεταφοράς και της διάθεσης, χρήσης και ελέγχου των μέσων κομίστρου, την αποφυγή του συνωστισμού και της συμφόρησης στα συγκοινωνιακά μέσα, τη βέλτιστη αξιοποίηση υφιστάμενων ή νέων συγκοινωνιακών υποδομών και μέσων για την ασφαλέστερη μετακίνηση του επιβατικού κοινού, την ασφαλή επαύξηση του συγκοινωνιακού έργου και κάθε άλλον παρεμφερή σκοπό.

Άρθρο 81

Κατάργηση διάταξης περί σύστασης της Συντονιστικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων

1. Η παρ. 5 του άρθρου 15 του ν. [4608/2019](#) (Α' 66) καταργείται.

2. Ο τίτλος του άρθρου 15 του ν. [4608/2019](#) τροποποιείται ως εξής: «Άρθρο 15 Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων».

Άρθρο 82

Ρύθμιση λειτουργίας καταστημάτων

1. Η περ. β΄ της παρ. 1Α του άρθρου 16 του ν. [4177/2013](#) (Α΄ 173) αντικαθίσταται ως εξής:

«β) σε περιοχές του Δήμου Πειραιά, της Περιφερειακής Ενότητας Νοτίου Τομέα Αθηνών, του ιστορικού κέντρου Θεσσαλονίκης, όπως ορίζεται στην υπουργική απόφαση 3046/51009/1994 (Β΄ 833), καθώς και στην περιοχή γύρω από τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών και στο Επιχειρηματικό Πάρκο Γιαλού- Άγιος Δημήτριος - Πύργος στον Δήμο Σπάτων της Περιφέρειας Αττικής, όπως οριοθετείται στην απόφαση ΠΕΧΩ οικ. 1516/Φεντ. επεκτ./05/09.03.2005 (Δ΄ 319).».

2. Η υπ΄ αρ. [126753](#)/13.12.2019 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β΄ 4555), καταργείται από τότε που ίσχυσε.

Άρθρο 83

Πρόγραμμα «Τουρισμός για όλους»

Το Υπουργείο Τουρισμού εκπονεί πρόγραμμα για την ενίσχυση της ζήτησης του εγχώριου τουρισμού, με τίτλο «Τουρισμός για όλους» για το έτος 2020, το οποίο χρηματοδοτείται από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Τουρισμού. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Τουρισμού καθορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, οι όροι, ο ειδικότερος χρόνος υλοποίησης του προγράμματος, τα όργανα και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τη διαχείριση, παρακολούθηση, χρηματοδότηση, υλοποίηση ή άλλη συναφή ενέργεια για τη λειτουργία και την εκτέλεση του προγράμματος.

ΜΕΡΟΣ ΙΓ΄:

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 84

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 30 Μαΐου 2020